SERXWEBÛN

JI SERXWEBÛN Û AZADIYÊ BI RÛMETTIR TIŞTEK NÎNE

Sal: 32 / Hejmar 384 / Kanûn 2013

MÜCADELEYİ YÜKSELTELİM KATLİAMLARIN HESABINI SORALIM

Paris katliamı, Kürt kördüğümünün kördüğüm haline getirilmiş bir olayıdır. Kördüğüm Paris katliamından çözülürse Kürt kördüğümü de çözüme kavuşturulabilir, onun önü de açılabilir. O bakımdan da sadece bir olay, bir katliam gibi bakmamak lazım. Dar, hukuksal olay olarak kesinlikle görmemek gerekir. Siyasi olaydır, tarihsel olaydır; çözümü, Kürt sorununun çözümünün önünü açacak, Kürt sorununun çözüm yolunu aydınlatacaktır. Böyle görerek, buna inanarak, bu temelde eylemleri planlayıp örgütleyerek mücadeleyi geliştirmek gerekli. Diğer yandan Sara, Rojbîn ve Ronahî yoldaşlar, onların izinde böyle bir mücadele yürütmeyi fazlasıyla hak ediyorlar. Yaşamlarıyla, taşıdıkları kimlikle böyle bir çözüm gücüne sahip durumdalar. O bakımdan da bu yoldaşlara sahip çıkmak, onların anılarına doğru yaklaşmak demek kesinlikle Kürt sorununun çözümünü de ifade edecek olan, Paris katliamını aydınlatma ve hesabını sorma mücadelesine aktif katılmayı gerektiriyor.

sayfa 8'de





HEP KAVGAYDI YAŞAMIM

Arayış, çıkış çabası yeni sorunlara yol açıyordu. Bunun içinde debeleniyordum. Bu bir yandan savaşmayı öğretiyor, öte yandan en ufak bir hata, en sıradan bir yetersizlik kullanılıyor, dönüp zarar veriyordu. Ve bunları kendi ellerimle yaratıyordum. Savaşı, çabayı sonuca götüremiyordum. Bir yere kadar sürdürüyor, biraz daha sabırlı, mantıklı ve politik yaklaşsam; tepkilerime, duygularıma hakim olsam olumlu sonuca götürebilir, kazandırırdım.

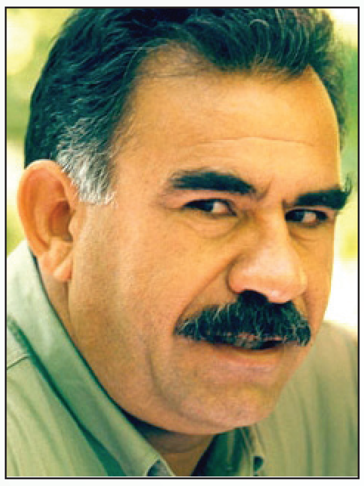
sayfa 12'de

2014'E DAHA İDDİALI VE KARARLI GİRİYORUZ

2014 yılına daha hazırlıklı, daha iddialı girdiğimizi rahatlıkla söyleyebiliriz. Ciddi bir ideolojik ve örgütsel gelişmeye dayanarak içinde bulunduğumuz sürecin siyasi mücadelesini başarıyla yürütebilecek konumdayız. Bunun için AKP kolay başarı elde edemeyecek diyoruz. Geçen dönemde boşluklardan yararlanarak halk desteği sağladı, ama artık en azından Kürdistan'da böyle bir destek sağlayamayacak. Bu seçim sürecinde kazanan demokratik siyaset olacak.

2014 yılının daha karmaşık, daha yoğun, çok yoğun bir mücadele yılı olacağı daha şimdiden belli. İdeolojik mücadele, propaganda ajitasyon savaşı çok daha yaygın olacak. Siyasi, diplomatik çalışmalar, mücadele, yine her alanda Ulusal Kongre çalışmalarından Kürt toplumunun statüsünün dünyanın çeşitli alanlarında tanınmasını sağlamaya kadar çok boyutlu bir diplomatik mücadele olacak. Serhildanı, demokratik siyasi mücadeleyi en ileri düzeyde yürütebileceğiz. Gerekli olduğu, ihtiyaç duyulduğu, saldırıya uğradığımız yerde de meşru savunma çizgisinde öz savunma güçlerine dayalı olarak devrimi, halkı, Önderliği savunmak için de tam bir fedai çizgisinde, Agîtlerin, Zîlanların çizgisinde kahramanca savaşmayı bileceğiz. Hareket olarak hazırlık düzeyimiz budur.

sayfa 2'de



KÜRT SORUNU VE DEMOKRATİK ULUS ÇÖZÜMÜ

Kürt toplumunda tarikatçı eğilimlerin yüzyıllardan beri etkili olması, Yeşil Türk faşist seçeneğini daha kullanılabilir bir argüman haline getiriyordu. Diğer iki kanat faşizminin ordu içinde ve siyasi partilerdeki (CHP ve MHP başta olmak üzere) temsilcileri içteki bu iktidar kaymasına şiddetle karşı çıktılar. 2001'den 2007'ye kadar dört darbe denemesine giriştiler. Fakat ABD ve AB desteğinden yoksun olmaları başarılı olmalarına imkan tanımadı. Ayrıca AKP'nin aşırı küresel finans sermaye yandaşlığı tek seçenek olmasını, hatta tek partili iktidar olarak kalmasını pekiştirdi.

sayfa 16'da

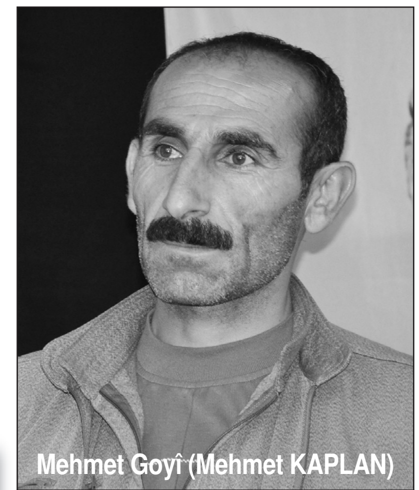


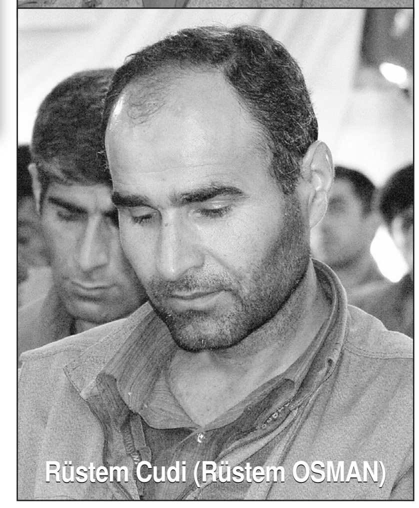
2014'DE DAHA İDDİALI VE KARARLI GİRİYORUZ

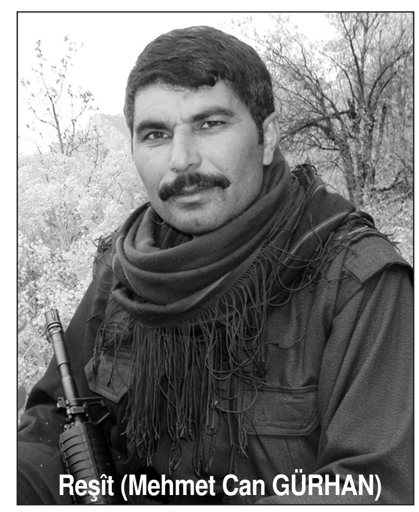
Önemli bir mücadele yılının daha sonuna geliyoruz. Kısa bir süre önce PKK'nin 35. kuruluş yıldönümü kutlamalarını yaptık. 36. parti yılına girdik. Bu vesileyle tüm halkımızın, yurtseverlerin, çalışanların ve kadroların bir kere daha ulusal diriliş bayramını kutluyorum, 36. yıl mücadelesinde tüm yoldaşlara, halkımıza, Önderliğimize üstün başarı dileklerimizi ifade ediyorum.

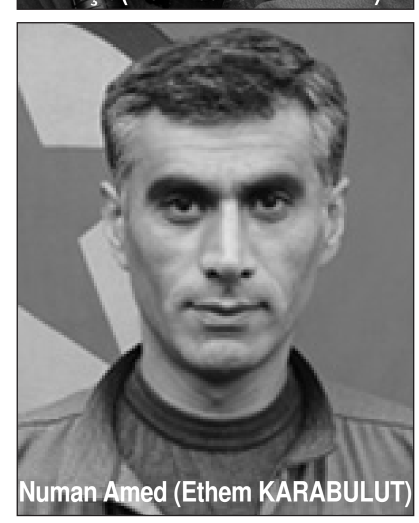
Parti yılıyla miladi yıl bizde hemen hemen birleşmiş gibi. Kasım sonu parti yılına; aralık sonu ise miladi yıla girişi ifade ediyor. Dolayısıyla parti yılıyla miladi yıl bileşik ve iç içe geçmiş durumda. Bu çerçevede hem 36. PKK yılının nasıl gelişebileceği, bize ne tür görev ve sorumluluklar yüklediği hem de 2014 yılının olası gelişmelerinin nasıl olabileceği üzerinde durulabilir. Bunun için de elbette geçtiğimiz yılın, 2013 yılının, 35. parti yılının ortaya çıkardığı sonuçları, yarattığı gelişmeleri değerlendirmeye çalışabiliriz. Yıl sonu olması itibariyle içinde bulunduğumuz süreci değerlendirmek bu temelde ele almayı gerektiriyor. Siyasi, askeri durum, yürüttüğümüz mücadelenin sonuçları, ideolojik ve örgütsel çalışmalarımızın tümü böyle bir yıl bütünlüğü içerisinde yer alıyor ve anlam ifade ediyor. Bu

"2011-2012 yıllarındaki mücadelede çok büyük direnişler yaşandı, kahramanlıkları gerçekten de çok büyüktür. Bu vesileyle *Rüstem, Alişêr, Çiçek, Reşît, Rojîn, Mehmet, Rubar, Numan, Arjîn* yoldaşlar şahsında tüm şehitleri saygı ve minnetle bir kere daha anıyoruz. Gerçekten de PKK'nin 35 yıllık direniş tarihinin en ağır bedeller ile gerçekleşen, belki de en kapsamlı, en zorlu savaş dönemlerinden birini yaşadık."

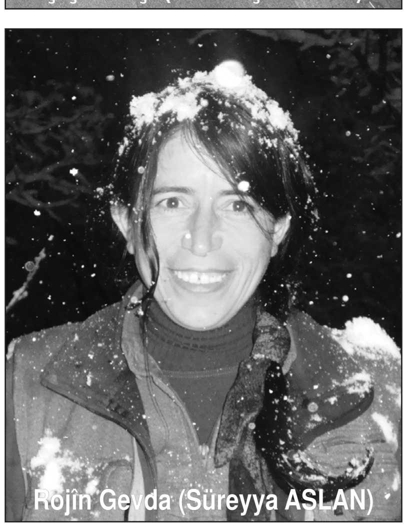

Mehmet Goyî (Mehmet KAPLAN)

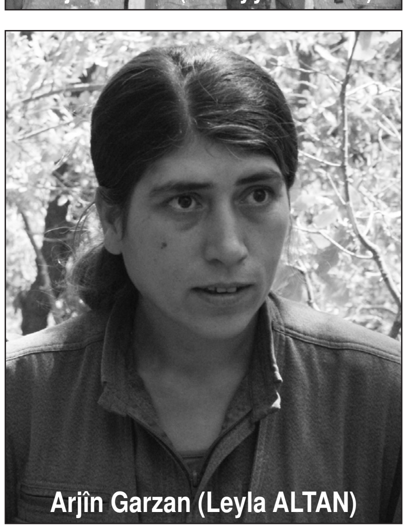

Rüstem Cudi (Rüstem OSMAN)


Reşît (Mehmet Can GÜRHAN)


Numan Amed (Ethem KARABULUT)


Çiçek Kiçî (Guhar ÇEKİRGE)


Rojîn Gevda (Süreyya ASLAN)


Arjîn Garzan (Leyla ALTAN)

çerçevede bazı hususları, öncelikleri belirtmek yararlı olacak.

2013 yılı, PKK'nin 35. mücadele yılı kuşkusuz çok önemli bir savaş sürecinin sonucunda, o sürecin yarattığı birikime dayalı olarak gelişti, gerçekleşti. Bunu Devrimci Halk Savaşı süreci olarak ifade ettik. Dördüncü stratejik dönem olarak da tanımladık. 2013 yılı, 2010-2012 yıllarında yaşanan büyük direnişin ortaya çıkardığı sonuçlar üzerinde gerçekleşti. Fakat bu süreçten kopuk bir yıl da olmadı. Süreci farklı biçimlerde devam ettiren; mücadeleyi, dördüncü stratejik dönem mücadelesini Kürdistan'ın tüm parçalarına yayan ve önemli sonuçlar çıkartan bir yıl da oldu. 2013 yılının mücadelesi çok önemli sonuçlar ortaya çıkarmıştır. Devrimci hamle dönemini 2010-2012 dönemi olarak ifade eden, 2013 yılını ise hamlesel mücadeleyi içermeyen, Devrimci Halk Savaşı direnişi içinde yer almayan, pasif geçmiş, önemli mücadelelerin yaşanmadığı bir yıl olarak değerlendirmek kesinlikle doğru değildir. 2013 yılı, kendisinden önceki yılların birikimi üzerinde, onların bir devamı olarak gerçekleşti.

2013, Kürdistan bütününe daha çok yayılmış bir direnme yılı oldu. Önceki yıllara göre daha kapsamlı, daha çok yönlü, daha çok boyutlu bir mücadele yılı oldu. 2011-2012 yıllarında askeri direniş daha çok öne çıkıyordu. Fakat 2013 ise bir yandan askeri direnişin sürdüğü, diğer yandan siyasi ve diplomatik mücadelenin, ideolojik ve örgütsel çalışmaların iç içe geçtiği, çok yönlü, çok boyutlu, kapsamlı ve bütünlüklü bir mücadele ve direnme yılı olarak gerçekleşti.

Şimdi böyle bir yılın sonuna geliyoruz. Yıl sonu değerlendirmelerini çok daha kapsamlı, boyutlu olarak yapacağız. Herkes yapıyor, ders çıkartmaya çalışıyor, yaptıklarını ve yapamadıklarını analiz etmeye, yaptıklarının yarattığı avantajları görmeye, yapamadıklarının nedenlerini bularak giderip yapar hale getirmeye çaba harcıyor. Biz de PKK hareketi olarak kendi cephemizden bütünlüklü ve çok yönlü bir değerlendirme yapacağız; yapıyoruz da. Neler yapıp yapamadığımızı, yapıp başardıklarımızın bize ne tür avantajlar ve imkanlar yarattığını, onları nasıl önümüzdeki mücadele yılında değerlendirebileceğimizi, yapamadıklarımızın ise nedenlerini, o nedenleri nasıl gidereceğimizi sorgulayıp bu temelde yaptıklarımızın yarattığı birikime dayanarak yapamadıklarımızın da derslerini özümseyerek 36. parti yılımızı ve miladi 2014 yılını XI. Kongremizin kararlaştırdığı temelde "Önder Apo'ya ve Kürdistan'a Özgürlük" yılı haline getirmek için tüm gücümüzü ortaya koyacağız, seferber edeceğiz. PKK hareketi olarak kararlılığımız bu temeldedir, tüm çalışma planlarımız ve çalışma seferberliğimiz de bu esas üzerinde sürüyor.

2010-2012 yıllarının Devrimci Halk Savaşı Hamlesi'nden çıkan birikimle 2013 yılının ise çok yönlü mücadelesinin ortaya çıkardığı ideolojik, örgütsel, siyasi ve askeri sonuçlara dayanarak 2014 yılına daha büyük bir iddiayla, güçle, hazırlıklı giriyoruz. Hedefimiz daha da büyük. Bu hedefleri başarmak için de daha örgütlü ve daha güçlüyüz. Gerçekten de örgütlenme bakımından 2013 yılı bize büyük güç kattı. Yapamadığımız birçok çalışmayı yapmak, kapsamlı bir biçimde kendi durumumuzu tartışarak sonuçlar çıkartıp eleştiri özeleştiri temelinde kendimizi yenileme ve yeniden örgütleme, planlama imkanı bulduk. Bu büyük bir güç ve cesaret veriyor, irade kazandırmış bulunuyor. Bu güce ve iradeye dayanarak 2014 yılının Kürdistan özgürlük mücadelesi açısından daha büyük bir mücadele yılı olacağını ve daha büyük başarıların yaratılacağı yıl haline getirileceğini şimdiden söyleyebiliyoruz.

2013 yılı ile özdeşleşen süreçleri kısaca özetlemek ve değerlendirmek gerekirse, öncelikle şunu ifade etmemiz gerekir: PKK'nin 35. yılına, miladi olarak da 2013 yılına çok büyük, etkili bir direniş içinde, o direnişin yarattığı etkiler temelinde girdik. Her şeyden önce tam bir mevziye girer ve milim bile sapmadan direnir bir konumda oldu Önder Apo. Bu süreçte yaşanan İmralı direnişinin anlamını, konumunu iyi görmemiz, bilmemiz gerekli. Tüm hareketimize, halkımıza böyle bir mevzilenişle, direniş konumuyla her türlü mücadeleyi yürütme ve kazanma imkanı, fırsatı yarattı, ön açtı, zemin oluşturdu. Bu olmasaydı böyle rahat savaşamazdık, serhildana kalkamazdık, mücadele yürütemezdik. Bir kere bunu iyi anlamamız, bilmemiz gerekli, şart.

Bunu ne için belirtiyoruz? Çünkü bu konuda yeterince anlamama var. Yaptıklarını kolay elde ettiğini, rahat bulduğunu sanmalar var. Her koşul altında istediğimiz gibi mücadele ederiz, savaşırız sanan bir yanılgılı yaklaşım var. Oysa gerçekler böyle değildir. Eğer bu yanılgıyı düzeltemezsek, yürüteceğimiz mücadelede, hele hele bunun içinde savaş olursa savaşta başarı elde edemeyiz. Mücadeleyi doğru tarzda yürütemeyiz, öngörülen sonucu başarıyla sağlayamayız. Çünkü mücadeleyi neye dayanarak yaptığımızı, mücadelenin imkan ve fırsatlarının nasıl yaratıldığını bilmezsek, onların nerede, ne zaman, nasıl kullanmamız gerektiğini de bilemeyiz. O zaman doğru tarz, yeterli tempo, üslup geliştiremeyiz. Kararlarımız doğru olmaz, örgütlenme ve yürütme tarzımız doğru olup başarı getirmez. İmkanları ve fırsatları zamanında doğru bir tarzla etkili bir biçimde gösterme gücünü gösteremeyiz. Çünkü yanılgı içindeyizdir, rahat elde etmişizdir sanırız, rahat kullanmaya kalkarız. Oysa gerçek öyle değildir, Kürdistan'da hiçbir şey öyle kolay elde edilmiyor. Hiçbir imkana kolay, rahat sahip olunmuyor. Her şey büyük bir direnişle, emekle, kanla sağlanıyor. En ufak bir gelişmeyi bile onlarca, yüzlerce şehit vererek, tutuklu vererek, tarihi bir direniş yürüterek elde ediyoruz. Önder Apo'nun deyimiyle Kürdistan'da mücadelesiz, örgütsüz yaprak bile kımıldamıyor; hiçbir gelişme olmuyor. Hiçbir gelişmeyi öyle rahat, kolay elde etmiyoruz; hepsini kahramanca direnişlerle, büyük bedeller ödeyerek elde ediyoruz. O halde bu gerçeği bilirsek mücadele imkanlarının ve değerlerinin nasıl yaratıldığını, elde edildiğini iyi bilirsek onları mücadeleye seferber etme, mücadelede kullanmayı da doğru değerlendiririz. Değerleri kullanmada titiz davranırız, duyarlı oluruz, disiplinli yaklaşırız. O da bizi doğru karar almaya ve başarılı tarz, üslup, tempo geliştirmeye, pratik yürütmeye götürür.

Büyük bir mücadele yürüttük ve önemli gelişmeler ortaya çıkardık

Bu bakımdan da 2011-2012 yıllarında yürütülen Devrimci Halk Savaşı'nın nasıl zorlu bir savaş olduğunu, ne kadar büyük bedeller ödenerek bu savaşta kültürel soykırım rejiminin imha ve tasfiye planlarının boşa çıkarıldığını iyi bilmemiz lazım. Bu savaş sürecini ele alıp değerlendirirken öyle kolay, ucuz yaklaşmamak gerekir. Büyük bedellerle yürütülen bir savaştı ve gerçekten AKP hükümetinin, Türk devletinin PKK'yi silah zoruyla imha ve tasfiye etme planlarını bozdu, yenilgiye uğrattı, boşa çıkarttı. Bu gerçeği iyi görmek, anlamak, inkarcı olmamak gerekiyor. Tabii bununla birlikte şunu da görmemiz lazım: Büyük bir mücadele yürüttük ve önemli gelişme ortaya çıkardık ama hedeflediklerimizi tam da başaramadık. Devrimci Halk Savaşı sürecinin iki temel hedefi vardı. Bir, AKP'nin imha ve tasfiye planını bozmak, iki, Kürt sorununda demokratik özerklik çözümünü Devrimci Halk Savaşı direnişiyle gerçekleştirmek, yani demokratik özerklik devrimini yapmak!

2011-2012 yıllarındaki mücadelede çok büyük direnişler yaşandı, kahramanlıkları gerçekten de çok büyüktür. Bu vesileyle *Rüstem, Alişêr, Çiçek, Reşît, Rojîn, Mehmet, Rubar, Numan, Arjîn* yoldaşlar şahsında tüm şehitleri saygı ve minnetle bir kere daha anıyoruz. Gerçekten de PKK'nin 35 yıllık direniş tarihinin en ağır bedeller ile gerçekleşen, belki de en kapsamlı, en zorlu savaş dönemlerinden birini yaşadık. Bu gerçeği hiçbir zaman göz ardı etmemeliyiz, unutmamalıyız. Her zaman derinden bilincine varmalıyız.

İşte böyle bir direniş AKP'nin oyunlarını bozdu, planlarını yenilgiye uğrattı. AKP'nin yürüttüğü saldırıyı, topyekun savaş konsepti temelinde geliştirilen özel savaşı da küçümsememek gerekli. 30 yıllık TC tarihinin en kapsamlı özel savaş planını oluşturup hayata geçirdiği tartışmasızdır. Şimdiye kadarki bütün tecrübeyi kendisine miras alarak, 12 Haziran 2011'de elde ettiği oy oranına dayanarak, yine ABD'nin, Avrupa'nın kendisine verdiği güce, yaktığı yeşil ışığa dayanarak bu imha ve tasfiye planını oluşturdu ve buna dayalı saldırılarını yürüttü. Sömürgeci saldırıların en azgın olanlardan birisini gerçekleştirdi. 2011-2012 Devrimci Halk Savaşı böyle bir saldırganlığa karşı gelişti ve AKP'nin kendine çok güvenen yapısını ve bu temelde oluşturduğu imha ve tasfiye planını bozdu; AKP'yi yenilgiye uğrattı. Şimdi içinde bulunduğu durum, AKP'nin yaşadığı çıkmaz Devrimci Halk Savaşı karşısında yaşadığı yenilginin sonucudur. Bunu hiç kimse görmezlikten, anlamazlıktan gelemez.

Devrimci Halk Savaşı direnişinin çok önemli temel bir görevi Kürt sorununda demokratik özerklik çözümünü gerçekleştirmekti. 19 Temmuz 2012 Rojava Özgürlük Devrimi böyle bir devrimci çıkışın, hamlenin başlatan kıvılcımı oldu. Aslında Devrimci Halk Savaşı direnişiyle demokratik özerklik devriminin başarıya ulaştırılabileceğini kanıtladı. Fakat böyle bir devrimci hamle konjonktürün çok uygun olduğu Rojava'da ancak başarılabildi. Kahramanca yürütülen savaşa,

gerilla direnişine rağmen Kuzey'de Zagros'ta, Botan'da, Amed'de, Dêrsim'de bu sonuçları elde edemedik. Bu plan hedeflerimizin tam başarılamaması, yarısının gerçekleştirilip yarısının gerçekleştirilememesi anlamına geldi.

Neden AKP saldırılarını kıran, planlarını bozan bir savaşı yürüttük de demokratik özerklik devrimini gerçekleştirme savaşı yürütemedik? Neden Rojava'da 19 Temmuz Devrimi gerçekleşti de Bakur'da bütün çabalarımıza rağmen aynı demokratik özerklik çözümünü ortaya çıkaramadık? 2013 yılına bu gelişmeler ve söz konusu sorular temelinde bir tartışma, yoğunlaşma ve kendini yenileme ile girdik. Bu bizim için çok önemli bir durumdur. Bir yandan Bakur'da AKP'nin imha planlarının bozulması gibi, Rojava'da 19 Temmuz Devrimi'nin gerçekleşmesi gibi büyük, tarihi gelişmeler oldu, ama diğer yandan Önder Apo'ya özgürlük hedefini tam başarıya götürecek olan Kuzey'de Kürt sorununun demokratik özerklik çözümünü gerçekleştiremedik. Önder Apo'nun yarattığı direnme zeminini bütün yönleriyle kullanma çabamıza rağmen, halkın, Kürt kadınlarının, gençlerinin gerçekten de büyük bir cesaret ve fedakarlıkla gösterdikleri direnişe rağmen, yine zindandaki yoldaşların şanlı zindan tarihimize yakışır bir biçimde yeniden büyük bir direniş hamlesini geliştirmelerine rağmen biz bu öngörülen demokratik özerklik çözümünü ortaya çıkaramadık. Neden? Eksiklik neredeydi? Gerçekten gerçekleşemez miydi bu? İmkanlar, fırsatlar mı eksikti, yoksa onlar vardı da eksiklik, hata başka yerde mi oldu? İşte bunları sorguladık. Böyle bir pratiğin başarısının da başarısızlığının da çok zengin dersleri var. Biz o dersleri yürüttüğümüz çalışma ile, eleştiri özeleştiri ile açığa çıkarıp özümseyerek, bu temelde daha yetkin, daha sonuç alıcı, başarı çizgisine daha bağlı bir mücadele yöntemiyle, duruşuyla 2013 mücadele yılına giriş yaptık.

"Silahlar sussun fikirler konuşsun"

2013, önceki mücadele yıllarına göre daha çok boyutlu, farklı mücadelelerin bir arada, iç içe ve birlikte yürütüldüğü bir yıl oldu. Yıla her şeyden önce damgasını Önder Apo'nun tarihi Newroz çağrısıyla başlattığı süreç vurdu. Yeniden Kürt sorununa barışçıl, demokratik siyasi çözüm arama, çözüm bulma süreciydi bu. Böyle bir süreç doğrudan 2011-2012 Devrimci Halk Savaşı'nın ortaya çıkardığı sonuçlara bağlı olarak gelişti. Çünkü AKP'nin savaşla PKK'yi imha ve tasfiye etme planı yenilgiye uğratılınca tekrar siyasi mücadeleyle, oyunlarla, hileyle zamana yayarak, erteleyerek, durumu gevşeterek PKK'yi imha ve tasfiye etme planına dönüş yaptı. Özellikle 2014 yılının çok yönlü seçim yılı olma durumu da AKP'yi böyle bir politika değişikliğine mecbur bıraktı. Bunun sonucunda AKP savaşta başarısız kalınca "silahlar sussun, fikirler konuşsun" biçimindeki bir yaklaşımla 2013 yılını karşılamayı öngördü. Bu durumu Önder Apo da değerlendirdi. AKP'nin savaşta başarısızlığını, içine düştüğü zor durumu, 2014 yılındaki seçimleri ve AKP'nin bu seçimleri mutlaka kazanmaya muhtaç olduğunu görüp değerlendirerek savaşta yarattığımız birikime dayanma temelinde siyasi mücadeleyle de AKP'yi zorlayarak Kürt sorununun demokratik siyasi çözümü yönünde adım attırılabilir olarak gördü ve bunu değerlendirmek istedi. 2013 Newroz çağrısının önemli bir boyutu buydu. Bu gayet açık, anlaşılır ve gerekli olan bir durumdu.

2013 Newrozu'nun diğer önemli bir boyutu ise, o tarz bir savaşla gerilla ve serhildanı 2011-2012'deki geliştirdiğimiz durumla ancak ulaştırdığımız sonuca ulaşabilirdik. Oradan öteye geçebilmek mümkün değildi ve bize büyük bedel ödetirdi. Önder Apo bunu da gördü ve çok bedel ödeyen, az kazanan taktik ve tarz hatalarıyla dolu bir savaş durumundan bizi çıkartarak doğru taktik ve tarzla savaşan, az bedel ödeyen ve çok kazanan bir savaş yürütür, bu temelde mücadele eder konuma getirmek, bunun için yeniden fırsat ve zemin ortaya çıkartmak istedi. Önder Apo'nun Newroz çağrısının, bu temelde gelişen yeni sürecin kesinlikle böyle bir boyutu da var.

Bunun gereği olarak da Önder Apo "ne eskisi gibi yaşayacağız, ne eskisi gibi savaşacağız" diyerek bizi yaratılan yeni süreçte kendimizi değerlendirip yeniden gözden geçirerek yaşam ve savaş tarzımızda Önderlik çizgisinde gerekli düzeltmeleri yapmaya yönlendirdi. Kendimizi düzeltme, yenileme, yeniden yapılandırma görevini önümüze koydu. Doğru yaşayacak, doğru savaşacak, partiye göre, PKK'ye göre, Önderlik çizgisine göre yaşayıp savaşacak bir parti, bir gerillanın ortaya çıkartılmasını istedi. Bu sürecin önemli bir boyutu da buydu. Bir taktik boyut olarak görülebilir bu, ama bizim açımızdan önemli bir boyuttur. Tıpkı 13 Ağustos 2010 ateşkesi gibi bir durumdu. Yeniden doğru bir tarzda mücadele eden, savaşır hale gelebilmemiz için kendimizi değiştirme ve yenileme anlamında bir fırsat, imkan, zemin yaratmayı ifade ediyordu. Bu da önemli bir boyuttu.

Önder Apo'nun Newroz çağrısının felsefi, ideolojik boyutları da var. Süreci değerlendiren, bölgedeki gelişmeleri çok çarpıcı ifadelerle tanımlayan, dolayısıyla Kürt sorununun barışçıl siyasi çözümünün Kürtler açısından olduğu kadar başta Türkiye olmak üzere Ortadoğu toplumları açısından da taşıdığı tarihi önemi ortaya koyan bir boyutu ve derinliği de vardı. Aslında Ortadoğu halkları için, insanlık için demokratik modernite kuramı temelinde yeni bir devrimci yürüyüş çağrısı yapmayı ifade ediyordu. Newroz çağrısının böyle bir içeriği de var, boyutu da söz konusu. Dolayısıyla tüm insanlığa, bölge halklarının hepsine hitap etti. Hepsini kapitalist modernite sistemine karşı demokratik modernite alternatifini yaratmaya ve geliştirmeye çağırdı. Bu temelde tüm insanlara ve halklara hitap etti. Dolayısıyla da etkisi çok oldu. Bu çağrı tüm muhatapları tarafından karşılık buldu. Çağrı tüm muhataplarını sardı, içine aldı ve kendi etkisinde arayış içine girmeye çekti. Bu bakımdan da Önder Apo'nun Newroz çağrısının Kürt halkında, Ortadoğu halklarında, demokratik insanlıkta büyük bir etkisi ve yankısı oldu. Bu etki hala derinleşerek devam ediyor. Etki azalmıyor, yayılıyor. Önder Apo'nun düşünceleri, duruşu, İmralı direnişi Newroz çağrısının o derin tarihsel ve toplumsal temele dayalı özgürlükçü içeriğine dayalı olarak tanımlanıyor, algılanıyor. Önder Apo'nun yeni dönemdeki değerlendirilişi kesinlikle bu temelde oluyor.

2013 mücadele yılını değerlendirirken Newroz çağrısına ve onun yarattığı sürece dayalı olarak bütün alanlarda, Kürdistan parçalarında yürütülen mücadeleyi, çalışmayı değerlendirmek gerekli. Bu konuda öncelikle Kuzey'deki mücadele ve gelişmeler açısından şu söylenebilir: Önder Apo Kürt sorununun demokratik siyasi çözümünü öngören süreci örgütlü ve planlı yürütmek istedi ve bu temelde kapsamlı bir plan hazırlayarak taraflara sundu. Demokratik siyasi çözüm süreci de böyle bir plan temelinde geliştirildi. Bu planın felsefi, ideolojik, siyasi, ilkesel, eylemsel boyutu vardı. Eylemsel boyutu üç aşamayı içeriyordu. Birinci aşama; ateşkes sağlama, çatışmasızlığa ulaşma, yani mevcut çatışmalı durumdan siyasetin işleyeceği bir çatışmasızlık ortamını yaratma aşamasıydı. İkinci aşama; Türkiye'nin demokratik temelde Kürt sorununun çözümünün önünü açacak bir siyasi, hukuki reformlar yapma aşamasıydı. Önder Apo üçüncü aşamayı ise normalleşme aşaması olarak ifade etti. Yani Kürt sorununun çözümünün adım adım gerçekleştirildiği, dolayısıyla özgürlük için direniş mücadelesi konumundan Kürt sorununun demokratik çözümünün sağlandığı bir konuma, özgürlükçü güçlerin ve Kürt halkının geçişinin sağlanma aşamasını ifade ediyordu. Kürdistan'da normalleşme geliştikçe Türkiye'de de demokratik değişim derinleşerek gelişecekti.

Bu temelde hazırlanan plana hareket olarak biz tüm gücümüzle katılım gösterdik. Olumlu bulduk ve evet dedik. AKP hükümeti de sözde gerçekleştirilebilir bir plan olduğunu söyledi ve kabul ettiğini ifade etti. Sürecin ilk aşaması bu temelde gerçekleşti. Önder Apo Newroz çağrısını yaptı. Yürütme Konseyi Başkanlığımız 23 Mart'ta ateşkes ilan etti. 8 Mayıs'ta gerillanın Kuzey'den Medya Savunma Alanları'na geri çekilme sürecini başlattık. 15 Mayıs'ta ilk gerilla grupları Medya Savunma Alanları'na ulaştı. Böylece pratik olarak geri çekilme süreci başlatılmış ve uygulanmaya konmuş oldu. Gerisi pratikte bunun devam ettirilmesi olacaktı. Buna karşılık AKP hükümeti de resmen ve fiilen bir ateşkes konumuna geçti. Dolayısıyla sürecin ilk aşamasının gerektirdiği ateşkes çift taraflı oluştu. Askeri operasyonların durdurdu. Gerillanın çekilişi önündeki engelleri kaldırdı. Yine süreci yürütmek üzere gerekli olan komisyonların oluşturulmasında da Önder Apo'nun öngördüğü gibi olamasa da AKP tarafından tek yanlı olarak ve şekli bir tarzda gerçekleştirilse de bazı adımlar atıldı. Akil İnsanlar Komisyonu oluşturuldu, Türkiye çapında araştırma inceleme yaparak bu konuda hükümeti ve kamuoyunu bilgilendirecek raporlar hazırlamak üzere görevlendirilen bir komisyondu. Yine mecliste süreci izleyen bir komisyon oluşturuldu.

Bunlar ilk aşamanın adımlarıydı. İçinde bulunulan ortam ve askeri hareketin gerektirdiği biçimde bu aşamanın görevlerini zamanından önce gerçekleştirdik. İkinci aşamaya geçilmesinin önünü daha fazla açtık. AKP ise ilk aşamayla sınırlı tuttu. İkinci aşamaya geçişi hem ertelemeye hem de içini boşaltmaya çalıştı. Süreç bu düzeyde kaldı. Daha ileri gitmedi. Dolayısıyla yeni bir hava yaratma, barış ve demokratik çözüm zemini oluşturmayla sınırlı kaldı. Somut verisi ateşkes ve Kürt sorununun çözümü üzerine yürütülen tartışmalar olarak ortaya çıktı. Onun ötesine geçilemedi. AKP operasyonları durdurdu, ama askeri faaliyetlerini durdurmadı. Kürdistan'da gerilla hareketini engellemeye dönük oluşturduğu ekonomik, siyasi projeleri olduğu gibi hayata geçirmeye çalıştı. Askeri amaçlı yapılan barajların, yolların, karakolların yapımını durdurmadı.

Serhildanı geliştirmede öncülük düzeyinde yetersiz kaldık

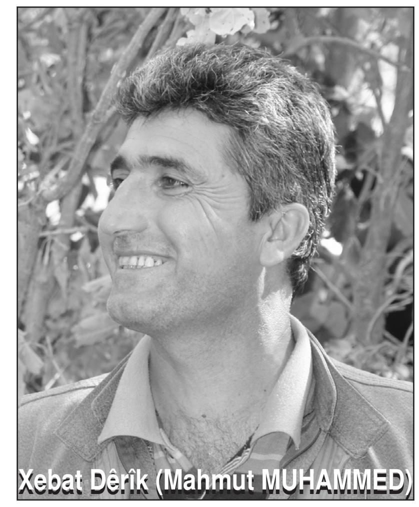
Diğer yandan ikinci aşamanın gerektirdiği siyasi ve hukuki değişiklikleri yapma adımlarını atmadı. Akil İnsanlar Komisyonu çalıştı, ama AKP hükümeti onların öneri olarak sundukları raporların içeriğine uygun plan ve uygulama geliştirmedi. Dolayısıyla süreç hazırandan itibaren doğru ve yeterli bir biçimde işlemez hale geldi. Bir tür tıkanma ve giderek etkisizleşme, içeriğini kaybetme, gündemden çıkma gibi bir durumu yaşadı.

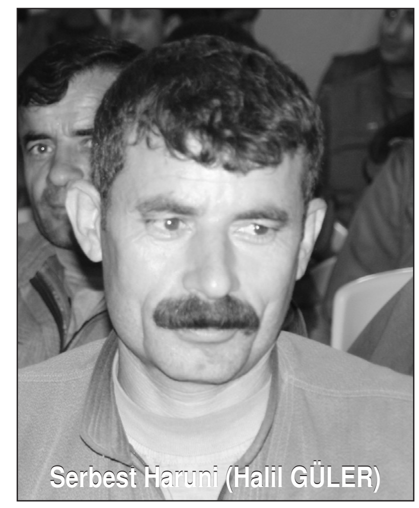
Buna karşı hareketimiz ilk aşamadaki çabalarıyla, ardından demokratik siyasi mücadeleyi geliştirip AKP üzerinde baskı oluşturmak üzere Ankara'da Amed'de, Brüksel'de gerçekleştirdiği demokratik çözüm konferanslarıyla önemli bir siyasi hamle yaptı. Kürt sorununun demokratik çözümü konusunda Türkiye toplumunda ve dış kamuoyunda önemli bir beklenti, istek, olumlu yaklaşım ortaya çıkartıldı. Bu söz konusu sürecin önemli bir gelişmesi oluyor.

Diğer yandan İmralı tecrit sistemi böyle bir yaklaşımla ilk defa bu düzeyde parçalandı. Geçen 14 yıl boyunca İmralı'ya avukatlar ve aile dışında gidiş olmazken 15. mücadele yılında BDP heyetleri en azından ayda bir İmralı'ya gidip Önder Apo'yla tartışma, süreci değerlendirme gibi bir pratik durumu yaşadı. İlk defa İmralı sürecinin 15. yılında devlet ve İmralı sistemini yaratan güçler dışında bir siyasi heyetle Önder Apo görüşebildi, tartışıp süreci ortak bir biçimde kararlaştırma ve yürütme çabası fırsatı yakaladı. Yani sürecin şu kazanımları oldu. İmralı sistemini var olan tecrit durumunu kıracak şekilde parçaladı. Tümden ortadan kaldırmadı, ama eski tecrit durumu da ortadan kalktı, sürdürülemedi. Yine Kürt sorununun çözümünde Önder Apo'nun belirleyici güç olma, muhatap olma durumunu bizzat Türk devleti ve AKP hükümeti kabul etmiş ve kamuoyuna ilan etmek, yaymak durumunda kalmış oldu. Bu da Önder Apo'nun Kürt sorununun çözümündeki gücünü, belirleyiciliğini ortaya çıkardı. İmralı sisteminin anlamsız, gereksiz, işlemez olduğunu ortaya çıkarmak gerçekleşmiş oldu. Bunlar bu dönemin, sürecin kazanımları.

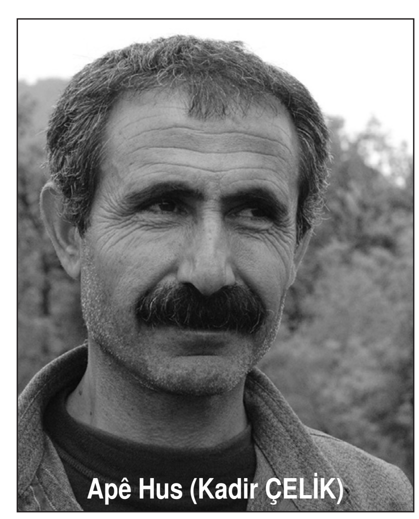
Önder Apo süreci kendisi için varlık yokluk süreci olarak da tanımlamıştı. Sürece bu temelde yüklendi. AKP'nin ikinci aşamaya geçişini engelleyen tutumuna karşı çok yönlü bir mücadeleyi geliştirdi. Örgütü, halkı böyle bir mücadeleyi yürütmek için etkilemeye çalıştı. Bu konuda yürüttüğü tartışmaları, verdiği mesajları biliyoruz. Yine çeşitli projeler ortaya koydu. 1 Eylül ve 15 Ekim tarihlerini belirledi. Meclisin çalışmaz durumda olması durumunda söz konusu hukuki adımların, yasal değişikliklerin yapılabilmesi için çözümleyici bir yöntem olarak 8 komisyon önerisinde bulundu. Komisyon çalışmalarıyla meclisin işlevsel hale gelmesini, söz konusu demokratikleşme adımlarını atabilmesini sağlatmak istedi. Bütün bunlar AKP üzerinde önemli bir baskı oluşturdu. Fakat AKP'yi plan doğrultusunda, yani Kürt sorununun demokratik siyasi çözümünü gerçekten ister ve gerçekleştirir adım atmaya götürmedi.

AKP baştan itibaren sürece 2014 seçimlerini kazanma endeksiyle yaklaşıyordu. Amacı buydu. Topyekûn savaş konseptiyle başaramadığını siyaset yöntemiyle başarmak istiyordu. Baskılar karşısında kısmi, cüzi bazı adımlar atsa da, ateşkes konumu gibi, BDP heyetinin İmralı'ya gidişi gibi, söylemde biraz daha Kürtleri inkar etmeyen bir yaklaşım göstermesi gibi, yine kendi iktidarını güçlendirme amaçlı bazı sözde demokratikleşme paketleri geliştirmesi gibi adımlar attı, ama bütün bunların hepsi mevcut inkar ve imha sistemini aşan, dolayısıyla Türkiye'yi demokratikleştirecek, Kürt sorununu çözecek hukuki ve siyasi adımlar olmaktan kesinlikle uzaktı. AKP süreci seçimlere ulaştırabilmek için elinden gelen bütün mahareti göstermeye çalıştı. Oyalama


Xebat Dêrik (Mahmut MUHAMMED)


Serbest Haruni (Halil GÜLER)


Kerim Şırnak (Hamit AKIL)


Apê Hus (Kadir ÇELİK)

ile engelleme yöntemleri uyguladı ve süreç şimdi bu düzeye geldi. Bütün zorlanmasına rağmen, yine Kürt halkı ve Özgürlük hareketimiz tarafından baskı altına alınmasına rağmen AKP'ye ancak bu kadar adım attırılabildi. Demokratikleşme ve Kürt sorununun çözümünü gerçekleştirecek adımlar attırılamadı. Zihniyet ve politika olarak AKP'nin buna karşıt olduğu net bir biçimde bir kere daha açığa çıkarılıp kamuoyuna gösterildi. Mevcut zorlamayla da ancak bunlar yaptırılabildi. Daha fazla zorlama geliştirilebilseydi acaba bunun ötesinde adımlar attırılabilir miydi? İhtimal dahilindedir. Bu konuda dönemin gerektirdiği demokratik siyasi mücadele hamlesini yeterli bir biçimde yürütemedik.

Önder Apo'nun öngördüğü dört konferanstan üçünü yaptık. Dördüncüsünü de yapma yönünde Hewlêr'deki Ulusal Kongre çalışmalarında önemli bir düzey ortaya çıkartıldı. Fakat Ulusal Kongre başarıya götürülemedi, Ankara, Amed ve Brüksel konferanslarında ortaya çıkan kararların pratikte etkili uygulanması gerçekleştirilemedi. Bu çerçevede demokratik siyasi mücadeleyi hamle düzeyinde gerçekleştiremedik. Serhildan

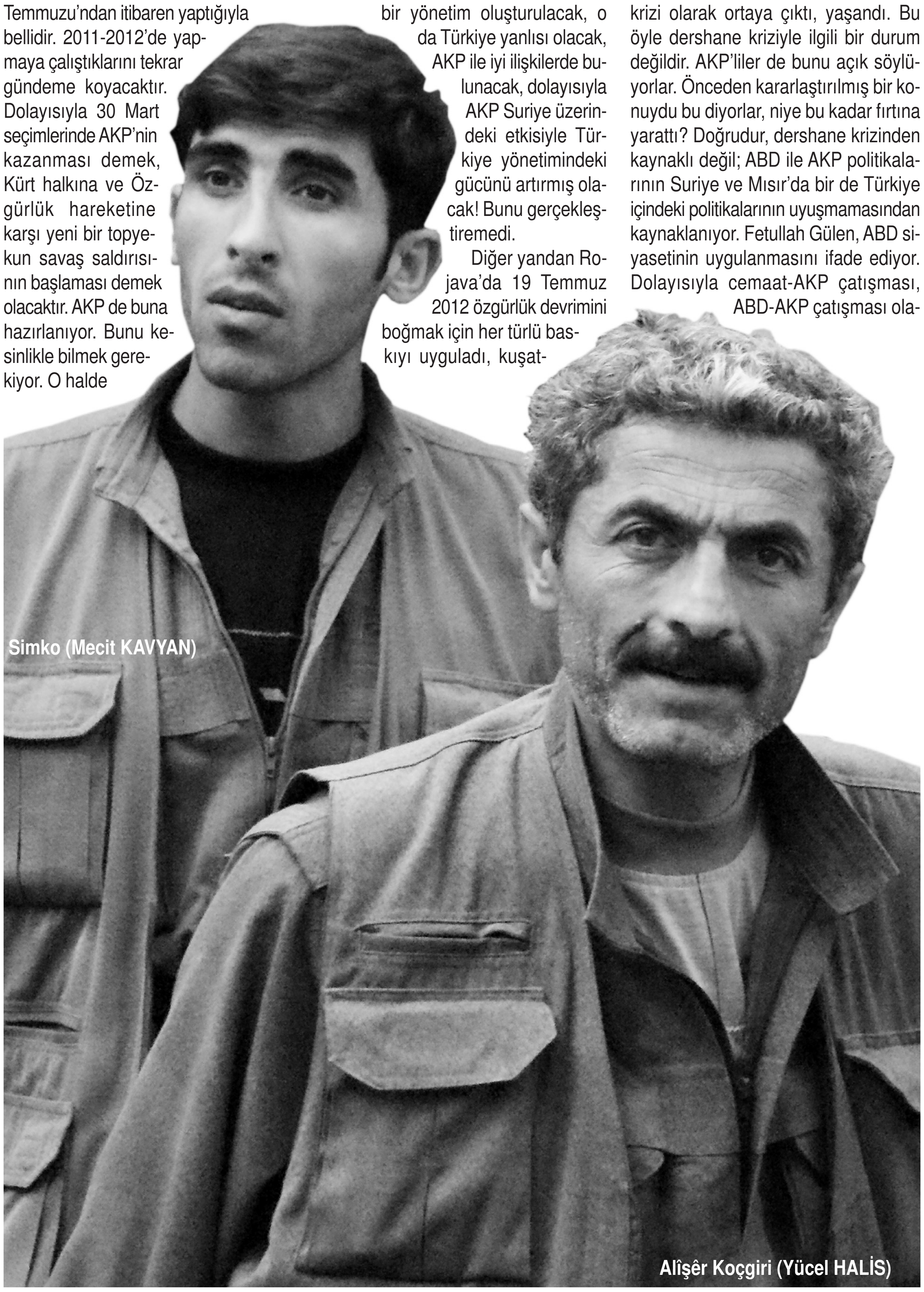
çok güçlü, kültürel soykırım rejimini teşhir eden ve darbeleyen, dolayısıyla AKP'yi zora sokan bir düzeye ulaşmadı. Mevcut örgütlülüğümüz ve mücadele tarzımız buna elvermedi, fırsat sunmadı. Bunu gerçekleştirmeye yetmedi. Demokratik siyasi mücadelenin araçlarını yaratmada, pratik tarzını oluşturmada yetersiz ve zayıf kaldık. Serhildanı geliştirmede öncülük düzeyinde yetersiz kaldık. Başta gençler ve kadınlar olmak üzere Kürt toplumunu bütünlüklü bir serhildana çekme gücünü, etkinliğini gösteremedik. O nedenle AKP üzerinde siyasi baskı uygulama sınırlı bir düzeyde kaldı. Bu sınırlı baskı da ancak söz konusu adımları AKP'ye attırabildi. Sonuçta şimdi süreç seçim süreciyle birleşmiş bulunuyor. Artık bir demokratik siyaseti mücadele sürecinden ya da demokratik çözüm sürecinden söz etmek zor. Böyle bir durum resmen de fiilen de yok.

2013 yılı boyunca var olan bu süreç şimdi 30 Mart 2014'te gerçekleşecek yerel seçim süreciyle birleşmiş ve bir seçim süreci haline gelmiş durumda bulunuyor. Artık seçim sürecinin gereklerine göre taraflar hareket ediyorlar. Bir yandan çözüm sürecinden de hala söz ediliyor. Önder Apo da ikinci aşamanın gereği olan anlamlı ve derinlikli müzakere aşamasına geçmek için gerekli projeleri hazırlayıp devlete ve hükümete sunmuş durumda. Bunlara yanıt beklediğini ifade ediyor. Bu anlamda sürecin devam edebilmesi için diyalog aşamasından müzakere aşamasına geçmek gerektiğini, kendinin ve Kürt tarafının böyle bir müzakere için hazır olduğunu, bu konuda devletten ve hükümetten cevap beklediğini belirtiyor. Süreci bu konumuyla devam ettiriyor. Devlet ve hükümet kabul ederse süreç diye bir şey var olacak ve devam edecek. Etmezse olmayacak. Artık süreç AKP'ye kalmış bir durumda.

AKP'nin çözüm sürecinden kastı seçim sürecidir

AKP süreci tümüyle yerel seçimlere ve cumhurbaşkanlığı seçimine bağlamış durumda. Onun için herhangi bir süreç değil, seçim süreci var. Çözüm sürecinden kastı seçim sürecidir. Aynı zamanda çözmekten kastettiği de PKK'nin çözülmesidir. Kendi deyimiyle terörün bitirilmesi, Türkiye'nin terör belasından kurtarılmasıdır. Yani AKP'ye göre sorun terör sorunudur. Kürt sorunu yok. Dolayısıyla olmayan bir sorunun çözümü olamaz. O halde Kürt sorununa çözüm süreci diye bir süreç de yok. Sorun terör sorunu, çözüm süreci de terörün bitirilmesi süreci olarak ifade ediliyor. Ateşkesle bir adım atıldığını belirtiyor, gerillanın silahsızlandırılmasıyla da sonuca götürüleceğini umut, hesap ve ifade ediyor. Bütün çabasını gerillanın geri çekilmesine ve silahsızlandırılmasına yöneltiyor. Onun dışında herhangi bir çabası yok. AKP'nin mevcut haliyle çabaları iki boyutta odaklanmış durumda. Bir tanesi PKK'nin çözülmesini sağlatacak olan gerillanın geri çekilme ve silahsızlandırılma süreci, diğeri seçim süreci. 30 Mart yerel seçimlerini AKP'nin kazanması için tüm gücünü ortaya koyuyor, elinden gelen tüm çabayı harcıyor. AKP kendini 30 Mart seçimlerini kazanmaya mahkum görüyor.

Türkiye'de siyasetin nasıl gideceği, dolayısıyla Kuzey Kürdistan'da durumun ne olacağı 30 Mart yerel seçim sonuçlarına göre belirlenecek. 30 Mart seçimleri sadece yerel yöneticileri belirlemeyecek, Türkiye'nin ondan sonraki siyasi gidişatını da belirleyecek. Aynı zamanda 2013 yılında geliştirilen bu demokratik çözüm sürecinin durumunu, sonucunu da belirleyecek. Sürecin devam etmeyeceği, çözüm üretip üretmeyeceği orada netleşecek. Süreç mi devam edecek, başka süreçler mi başlayacak, daha sert bir savaş durumuna mı girilecek, bunu 30 Mart seçim sonuçları belirleyecek. İnsan bunu net söyleyebilir. Eğer AKP 12 Haziran 2012 seçimlerinde olduğu gibi bir sonuç elde ederse, yani yüzde elliye yakın bir sonuç kazanırsa ne yapacağı 2011 Temmuzu'ndan itibaren yaptığıyla bellidir. 2011-2012'de yapmaya çalıştıklarını tekrar gündeme koyacaktır. Dolayısıyla 30 Mart seçimlerinde AKP'nin kazanması demek, Kürt halkına ve Özgürlük hareketine karşı yeni bir topyekun savaş saldırısının başlaması demek olacaktır. AKP de buna hazırlanıyor. Bunu kesinlikle bilmek gerekiyor. O halde savaş istenmiyorsa, insanlar barıştan yanaysa ve barışın kalıcı olması için savaş yaratan etkenler, yani Kürt sorununun ve demokratikleşme sorununun çözümünü istiyorlarsa o zaman 30 Mart 2014 yerel seçimlerinde AKP'nin daha önceki seçimlerde olduğu gibi kazanmasını engellemeye çalışmalılar. 30 Mart seçimlerini kazanmasına izin ve fırsat kesinlikle vermemeliler. Bütün çabalarını AKP'nin 30 Mart'ta seçimi kazanmamasına yöneltmeliler. Demokratik tutum budur, barışçıl tutum budur. Bunun dışında doğru demokratik tutum, doğru barışçıl tutum olamaz. Dönemin gerektirdiği siyaseti doğru yürütmek gerçekleşmez. Bunu iyi bilelim.



Simko (Mecit KAVYAN)

Alîşêr Koçgiri (Yücel HALİS)

Mevcut durumda AKP'nin seçim kazanma ihtimali ne kadar var, onun için neler yapıyor? Böyle bir sürece AKP PKK'yi silah zoruyla imha ve tasfiye etmenin yenilgisi ardından geldi. Bir başarısızlık, yenilgi sonucunda bu sürece geldi. İkinci olarak 2013 yılı boyunca Suriye ve Rojava Kürdistan'a yönelik geliştirdiği politikalarda başarısızlığa uğradı. Suriye'ye karşı askeri müdahalede bulunulmasını ve Beşar Esad yönetiminin silah zoruyla yıkılmasını istedi, bunun ortamını, zeminini yaratamadı. Hiçbir bölgesel ve küresel güç AKP'nin bu politikasına katılmadı. Dolayısıyla AKP yalnız kaldı. Yalnız başına da askeri müdahalede bulunma gücünü gösteremedi. Dolayısıyla Suriye politikasında yenilmiş, başarısız kalmış oldu. AKP'nin hesabına göre 2013 yılının daha başından Suriye yönetimi yıkılacak, değiştirilecek, Suriye'de yeni bir yönetim oluşturulacak, o da Türkiye yanlısı olacak, AKP ile iyi ilişkilerde bulunacak, dolayısıyla AKP Suriye üzerindeki etkisiyle Türkiye yönetimindeki gücünü artırmış olacak! Bunu gerçekleştiremedi.

Diğer yandan Rojava'da 19 Temmuz 2012 özgürlük devrimini boğmak için her türlü baskıyı uyguladı, kuşatmayı bizzat geliştirdi, ambargo uyguladı. AKP-KDP ittifakıyla Rojava Kürdistan tam bir kuşatma ve abluka altına alındı. Aynı zamanda El Kaide'ci çetelere de destek verilerek, onlar bizzat dünyanın dört bir yanından toparlanıp getirilerek, eğitilip seferber edilerek Rojava halkının direnişi kırılmak istendi. Bu temelde sert bir saldırı orada yaşandı, yürütüldü. 2013 yılı aslında Rojava'da yaşanan savaş yılı oldu. AKP'nin dayandığı politikalar orada da yenilgiye uğratıldı. El Kaide saldırıları kırıldı, dolayısıyla AKP'nin Rojava politikası da başarısız kaldı. Onun için son çare olarak sınıra duvar çekme, Rojava'daki devrim rüzgarının Kuzey'e yayılmasını duvarla önleme gibi bir aczin içine düşmüş oldu.

Bunlarla birlikte AKP'nin Türkiye içinde de ciddi sorunlar yaşadı. İktidar mücadelesinde orduyla-yargıyla çatışmaları devam ediyor. CHP-MHP'nin temsil ettiği ulusal çizgiyle çatışmalı halde. 2013 yılının önemli bir özelliği AKP için ABD ile ilişkilerdeki zayıflıktır. ABD artık AKP'nin bölgede kendi çıkarlarını temsil edemediğini gördü. Özellikle Mısır krizi ve Suriye'deki durum AKP ile ABD'nin ters düşmesini ortaya çıkardı. Tümden ortadan kalkmamış olsa da ABD-AKP ilişkileri eski sıcak konumundan uzaklaştı. AKP çok önemli bir dış desteği bu biçimde kaybeder hale gelmiş oldu. İçte de Fetullah Gülen cemaatiyle ilişkileri gelişti. ABD ile siyasi gerginlik sonrası bu defa Gülen cemaatiyle çelişki ve çatışma yaşamaya başladı. Bu önce dershane krizi olarak ortaya çıktı, yaşandı. Bu öyle dershane kriziyle ilgili bir durum değildir. AKP'liler de bunu açık söylüyorlar. Önceden kararlaştırılmış bir konuydu bu diyorlar, niye bu kadar fırtına yarattı? Doğrudur, dershane krizinden kaynaklı değil; ABD ile AKP politikalarının Suriye ve Mısır'da bir de Türkiye içindeki politikalarının uyuşmamasından kaynaklanıyor. Fetullah Gülen, ABD siyasetinin uygulanmasını ifade ediyor. Dolayısıyla cemaat-AKP çatışması, ABD-AKP çatışması olarak görülmek durumundadır. Orada da önemli bir sarsıntı yaşadı. AKP ilk defa kendi içinde bir çatlaklık, ciddi bir sarsıntıyı bu süreçte yaşamış oldu.

AKP-cemaat çelişkisi

AKP bunlardan kaynaklanan zayıflıklarını ve zorlukları bazı yeni politikalar geliştirerek aşmaya çalışıyor. Nedir bu politikalardan birisi? Bütün imkanlarını seferber ederek, verebileceği her türlü tavizi vererek, aynı zamanda Rusya ile ilişkileri bir koz, bir tehdit olarak kullanarak en son AB ile vize anlaşmasını ortaya çıkartmış durumdalar. 16 Aralık'ta bunu imzalayacaklarmış. Böylece ileriki süreçte uygulanacak bir antlaşma, ama seçimi kazanmak açısından AKP'nin önemli bir güç, destek bulmasını ifade ediyor. ABD ve Fetullah Gülen cemaatiyle çelişkilerden kaybettiği itibarı ve oy rezervini AB'yle vize muafiyeti anlaşması yaparak gidermek istiyor. Kendini bu temelde güçlendirmek istiyor.

Diğer yandan süreç karşısındaki oyalayıcı, engelleyici tutumu, duruşu, bu konuda Önder Apo ve PKK tarafından teşhir edilmesi karşısında yaşadığı zorlanmayı da KDP ile ilişkileri geliştirerek aşmaya çalışıyor. Hareketimiz AKP'nin yaklaşımları karşısında net tutum aldı. Eğer adım atılmazsa yerel seçimlerde AKP'nin kazanmaması için tüm gücüyle çalışacağını ifade etti. AKP zaten adım atmadı ve seçim propagandası Kürdistan'da yeniden bir referanduma dönüştü. Yeniden bir PKK-AKP'nin iki taraflı çatışması, mücadelesi haline geldi. Tıpkı 29 Mart 2009 seçimlerinde olduğu gibi. O zaman da seçimlere referandum denmişti, şimdi de referandum düzeyinde önem addediliyor. Böyle bir gerginlik ortamında Kürt oylarının azalacağını gören AKP, cemaatle çatışmalardan kaybettiği oy oranını da Kürdistan'da oyunu artırarak karşılama hesabı yaptığı için KDP ile ilişkilerini daha çok artırmaya ve onun seçim propagandasına dönüştürmeye yöneldi. Tayyip Erdoğan-Mesut Barzanî arasındaki Diyarbakır görüşmesi, mitingi, şovu tamamen bu temelde gerçekleşmiştir. Dar anlamda o görüşme AKP'nin Kürdistan'da oylarını artırma, Kürdistan'daki yerel seçimleri kazanma çabası oluyor. Tamamen AKP'nin planladığı bir oyun. KDP de kullanıldı bu noktada. AKP'nin yerel seçimleri kazanması için kendini koltuk değneği haline getirdi.

Bu görüşmenin amacı sadece seçimi kazanma değil, Diyarbakır mitinginde bizzat Tayyip Erdoğan'ın ifade ettiği gibi PKK'ye karşı alternatif yaratma özelliği de taşıyor. Diyarbakır halkına, Kürt toplumuna alternatif dedikleri sunuldu. Temmuz 2011'den itibaren çatışma sürecine girildiğinde Önder Apo'yla avukat görüşmeleri durduruldu. AKP hükümeti, buna karşı Kemal Burkay'ı getirerek Kürt toplumuna alternatif lider olarak sunmak istedi; imkan sundu, televizyonlara çıkarttı, konuşturdu, ama tutmadı. Ardından Şivan Perwer, Leyla Zana gibi isimleri bu amaçla kullanmak istedi. Bunlar da tutmadı, başarılı olmadı. 2013 demokratik çözüm sürecini sabote ederken de Kürt toplumundan gelen tepkileri önlemek, PKK'ye karşı alternatif Kürt lideri, hareketi sunmak üzere de KDP'ye sarıldı. KDP ile ilişkileri, görüşmeleri bu temelde atılmış son adım oluyor. Sözde alternatif bir parti, hareket yaratılmak isteniliyor. Kuzey Kürdistan'da PKK'ye alternatif KDP örgütleme yaratma çabaları sürdürülüyor. Bunu bizzat AKP'nin kendisi yürütüyor. AKP Kürtü'yle KDP Kürtü birleşip PKK'ye karşı sözde alternatif bir Kürtlük icat etmek istiyorlar. Ne kadar gerçekleşir ayrı bir mesele, ama bu girişimin o boyutu da var. Ayrıca Rojava'ya dönük yeni planlar yapma, Rojava özgürlük güçleri üzerinde, Tev-Dem, PYD, YPG üzerinde yeni bir baskı oluşturma hedefi de var. Çünkü hem Mesut Barzani hem de Tayyip Erdoğan bu görüşme sürecinde, öncesi ve sonrasında Rojava özgürlük güçlerini tehdit ettiler. Besbelli ki Rojava'da yenilgiye uğramış iki güç olarak bu durumu tersine çevirmek için birlikte ne yapabilirler onu görüşmeye ve planlamaya çalıştılar. Söz konusu görüşmenin önemli bir boyutu da buydu.

Bu temelde seçim süreci devam ediyor. AKP bunlardan olduğu gibi, iktidar imkanlarını kullanarak da seçimi kazanmaya çalışıyor. Her tarafta açılışlar yapıyor, mitingler yapıyor, maddi imkanları kullanıyor. Zaten Kürt toplumu aç bırakılmış, toplum adeta satın alınmaya çalışılıyor, AKP propagandası yapmak üzere devlet güçleri, valilikler, kaymakamlıklar, komutanlıklar harekete geçiriliyor. AKP'nin çok yönlü bir seferberliği var. Zayıflıklarını aşıp seçimi

"19 Temmuz Rojava Devrimi ve Kürdistan'ın diğer alanlarındaki gelişmeler nasıl Devrimci Halk Savaşı Hamlesi'nden kopuk değilse, 2013 yılında yürütülen ideolojik ve örgütsel çalışmalar, Rojava'da halkın ve gerillanın El Kaide saldırılarına karşı direnişteki başarısı, Ulusal Kongre toplama yönünde ulaşılan düzey de kesinlikle Önder Apo'nun Newroz çağrısıyla ortaya çıkartılan demokratik siyasi çözüm sürecinden kopuk değildir."

kazanmak istiyor. Ama bütün bunlar biraz etken olmakla birlikte, AKP'nin zayıflıklarını tümden aştıracak boyutta da değildir. Suriye'deki yenilgi, Rojava'daki yenilgi, çözüm sürecindeki ikiyüzlülüğü, tutarsızlığı, yalancılığı, ABD ile ilişkilerinin bozulması, cemaatle içine girdiği çatışmalı durum AKP için temel zayıflık etkeni oluyor.

2013 yılında geliştirilen çözüm süreci aslında Türkiye toplumu ve dünya demokratik kamuoyu tarafından tam destek gören bir konum ortaya çıkardı. Bu anlamda AKP zorlanıyor, zayıf, kuşatılmış, kıstırılmış durumda. Eğer doğru yöntemlerle etkili bir demokratik siyasi mücadele yürütülürse özellikle Kürdistan'da AKP'nin yerel seçimleri kaybetmesi rahatlıkla sağlanabilir. Bunun zemini var, fırsat ve imkanlar bu yönlüdür. Ama tabii kendiliğinden olmaz. Bu bir çaba gerektirir, doğru yaklaşım ister. Eğer demokratik siyaset güçleri tarafından doğru yaklaşım ve gereken çaba gösterilirse AKP'nin seçim kazanması kesinlikle engellenebilir. Nasıl ki savaşla PKK'yi imha ve tasfiye planı gerilla direnişiyle boşa çıkartıldıysa, seçim kazanma planı da demokratik siyasi çabalarla kesinlikle bozulabilir. Bu bakımdan süreç boşa gitmedi. Dikkat edelim Önder Apo'nun geliştirdiği süreç seçim süreciyle birleşti, sürecin ilk aşamasından önemli bir siyasi hamle yaptık, özgürlük hareketimizin önemli kazanımları oldu, şimdi de seçim sürecini yürütme ve kazanma şansına sahip bulunuyor. Bu da olumlu bir zemin yakalamayı, gelişme sağlamayı ifade ediyor. Öyle olumsuz olarak görülmemeli.

Diğer yandan Newroz çağrısıyla Önder Apo tüm halklara ve insanlığa hitap etti. Bu etki, dolayısıyla destek devam ediyor. Yine bu temelde yeni ve daha etkili taktik, doğru tarzda mücadele edip kazanmak için gerekli zemin ve fırsat yaratmada da gereken sonuçlar ortaya çıkarılmış durumda. Uzun vadeli bir kendini gözden geçirme, hata ve eksikliklerini nedenleriyle birlikte bulup giderme ve düzeltme imkanı buldu hareketimiz. 2013 yılında Newroz çağrısıyla ortaya çıkartılan sürecin yarattığı zemin Özgürlük hareketimize bu temelde kendini gözden geçirme, değerlendirme, düzeltme fırsatı ve imkanı verdi. Hareketimiz de bu biçimde değerlendirmeye çalıştı. İdeolojik netleşme yaratma kadar, yaptığı çok yönlü kongre ve konferanslarla geçmişin derslerini çıkartıp hata ve eksikliklerini gidererek örgütsel yapıyı düzeltme, yeniden yapılandırma çalışması yürüttü. Bütün bu çalışmalar da Önder Apo'nun geliştirdiği bu zemine dayandı.

Yine Rojava'da El Kaide saldırılarına karşı önemli bir direniş konumu içinde olundu. Saldırılar gerilla ve halk direnişiyle kırıldı. El Kaide'ye tarihinde ilk defa yenilgi yaşatıldı. Kendileri de bunu kabul ediyorlar. Böyle bir askeri sonuç da Önder Apo'nun Newroz çağrısıyla geliştirilen zemin üzerinde gerçekleşti. Yani bu zeminden kopuk değildir. Nasıl ki 19 Temmuz Rojava Devrimi, Kürdistan'ın diğer alanlarındaki gelişmeler Devrimci Halk Savaşı Hamlesi'nden kopuk değildiyse, 2013 yılında yürütülen ideolojik ve örgütsel çalışmalar Rojava'da halkın ve gerillanın El Kaide saldırılarına karşı direnişteki başarısı, Ulusal Kongre toplama yönünde ulaşılan düzey de kesinlikle Önder Apo'nun Newroz çağrısıyla ortaya çıkartılan demokratik siyasi çözüm sürecinden kopuk değildir. Tamamen o zemine dayalı olarak geliştiler. Bu sürecin birer parçası oldular, dolayısıyla sürecin başarısını ifade ettiler. Eğer Rojava'da El Kaide saldırganlığına karşı bir askeri başarı söz konusuysa, Ulusal Kongreyi toplama yönünde geçmişi çok aşan gelişme düzeyi ortaya çıkartılmışsa, hareketimizin Türkiye toplumu, bölge halkları, uluslararası kamuoyu üzerinde itibarı artmışsa, bütün bunlar yine çok yönlü kongre ve konferanslar yapılarak ideolojik örgütsel bakımdan yenilenme ve düzeltme yaşanmışsa bütün bunlar demokratik siyasi çözüm sürecinin yarattığı temel zemin üzerinde gerçekleşen, ona bağlı olan, onun başarılı sonuçlarını ifade eden sonuçlardır. Böyle değerlendirmek, birbirinden kopuk ele almamak lazım.

2013 yılının merkezinde yer alan çözüm süreci açısından bunları belirtebiliriz. Daha somut olarak Rojava direnişi etkisi, Ulusal Kongre çalışmaları ve sonuçları, yine ideolojik örgütsel çalışmalar ve onlarda ulaştığımız düzey üzerinde daha somut, daha özgün bazı hususlar belirtirse yararlı olur.

Ulus devlet statükoculuğu artık aşıldı

2013 yılı açısında önemli bir mücadele Rojava Kürdistan'da yaşandı. Zaten 19 Temmuz 2012 Devrimi genelde yürütülen Devrimci Halk Savaşı Hamlesi'nin zirvede gerçekleşen boyutu oldu. Olması gereken, hedeflemiş bulunduğumuz düzey Rojava'da ortaya çıktı. Özgürlük devriminin kendisi Devrimci Halk Savaşı Hamlesi'nin gerçekleştirmeyi hedeflediği bir durumdu. O da Rojava'da gerçekleşti. 2013 yılında Kuzey'de ateşkes konumu, demokratik siyasi çözüm arayışını ifade eden süreç gündemleşirken, 2011-2012'nin direniş mücadelesi 19 Temmuz Devrimi'ni koruma ve derinleştirme temelinde devam etti. Bu anlamda aslında Kürdistan bütününde bile bir ateşkese gidemedik. Kuzey'de ateşkes oldu, ama Batı'da savaş başladı ve sürdü. Bu direnişi daha önceki direnme sürecinin, Kürdistan genelinde yürüttüğümüz direnişin, Kuzey'deki gerilla direnişinin bir devamı, bir parçası olarak görmek, değerlendirmek gerekli. Çünkü devrim Kürdistan geneline yürütülen direnişin, Devrimci Halk Savaşı Direnişi'nin bir sonucu olarak ortaya çıktı. Dolayısıyla da devrimi savunma direnişi Kürdistan genelinde yürütülen mücadelenin bir devamı oldu. Savaş Kürdistan'da devam etti. Özgürlük devriminin çıkarlarını bozdu, egemenliğini sarstığı çevreler birleşerek devrimi boğmak, tasfiye emek istediler. Bu konuda araç olarak da El Kaide denilen provokasyon gücü bulundu.

Rojava Devrimi'ne bu kadar saldırılması, kapitalist modernite sisteminin demokratik halk devrimleri karşısındaki tahammülsüzlüğünü gösteren bir durum oluyor. Aynı zamanda Kürdistan'da üzerinde uygulanan inkar ve imha sistemini, saldırganlığını gösteren bir durum da oluyor. Suriye üzerinde bütün bu güçler (bunlar içerisinde küresel kapitalist modernite sistemi var, bölgesel ulus devlet statükocu güçleri var, yerel işbirlikçi güçler var) bir çözümsüzlüğü yaşıyorlar, çare bulamıyorlar. Kendilerinin çözümsüz, çaresiz kaldığı, sorunlara siyasi çözüm üretemedikleri noktada Rojava Devrimi'nin çözüm üretmesi karşısında ciddi bir sarsılmayı yaşadılar. Onların çözümsüz olduğu ortamda Rojava özgürlük devrimi Suriye sorunlarına çözüm üreten güç olunca her şey ellerinden gidecek, tümden mücadeleyi kaybedecek durumda gördüler kendilerini. Bunun için de devrimi boğmak üzere el birliği ettiler ve El Kaide provokasyon gücünü kışkırttılar. Saldıran El Kaide, ama saldırtanlar aslında küresel, bölgesel ve yerel güçlerdi. Ardında herkes vardı. Hala da bu gerçeği görüyoruz. Suriye'deki sonuçlar ortada. ABD sistemi çözümsüz! O nedenle Cenevre konferansını ertelemek zorunda kaldı. Aslında Türkiye'de çözüm üretemedi, Irak'ta üretemedi, Mısır'da çözümsüz kaldı, Suriye'de karma siyasal yapılanmayla çözüme, yeni bir Ortadoğu sistemine razı olmasına rağmen onu gerçekleştirecek bir çözüm gücü de bulamadı. ABD hala bunun zorluğu içinde. İçteki güçleri çatıştırıyor, bütün güçler birbirini tüketsin, artık kendine muhtaç kalsınlar istiyor. Çareyi burada buluyor. Irak'a müdahale etti, mevcut gücüyle ulus devlet diktatörlüğüne karşı alternatif bir sistem yaratacağını, özgürlük getireceğini iddia etti. Ortaya katliam rejiminden başka bir şey çıkmadı.

Irak'taki durum gözler önünde. Şimdi Suriye'de ise her güç karşılıklı çatışarak birbirini bitirsin istiyor. Geriye tükenmiş olarak kapitalist sisteme sığınma kalsın, onun üzerinde bir sistem, hükümranlık kursunlar. Arayışı bu, başka bir çare bulmuş değil. Kendisine bağlı olarak öne sürdüğü güçlerin aslında ciddi bir etkinlikleri, yeni bir Suriye yaratma zihniyetleri, politikaları, pratik yapıları söz konusu değil.

Benzer durum zaten bölgesel statüko tarafından da yaşanıyor. Çeyrek asırdır ABD müdahalesinin sonucunda ulus devlet statükosunun bireysel diktatörlükleri yıkıldı, aşıldı. Saddam'dan Mübarek'e, Esad'a kadar gidiyor ucu, Esad'ı da bitmiş saymak lazım. Onun yeniden Arap milliyetçiliğine dayalı bir Suriye yapılanması ortaya çıkarması imkansız. Geriye kalan Türkiye ve İran'dır. Buralarda biraz daha oligarşik yönetimler var, biraz daha esneme imkanına sahipler. Kendilerini biraz değiştirerek yeni sistem içine de koymaya çalışıyorlar. Ama her ikisinin de ne kadar zorlandığı, daralmış olduğu gözler önünde. Büyük korku içinde yaşıyorlar, sıra ne zaman bize gelir diye. Açık söylüyorlar da bunu zaten. Onların da bırakalım yeni bölge yapılanmasına öncülük etmeyi, kendileri bölgenin yeniden yapılanmasında biraz değişim yaşayarak girebilecekler mi, onun arayışı içindeler. Bu anlamda ulus devlet statükoculuğu aşıldı artık. Milliyetçiliğe dayalı, ulus devlet milliyetçiliğine dayalı sistemler aşılmışlardır, yeni bir Ortadoğu yaratma güçleri yok. Suriye'de de çözümsüzdürler. III. Dünya Savaşı'nı yürütenler küresel kapitalist sistem ile yerel bölgesel ulus devlet statükoculuğudur. Savaşan taraflar çözüm üretemiyorlar, çözüm bulamıyorlar. Küresel kapitalizm ulus devlet statükosunu parçalasa da yerine yenisini koyamıyor. Daha ilerisini koyamıyor, bir bölge sistemini oluşturamıyor. Büyük Ortadoğu projesinin içi doldurulamadı. Zaten ulus devlet statükoculuğu ise parçalandı, aşılıyor. Geriye kalan bu oligarşik yapılanmaların bölgesel bir öncü rol oynamaları ise imkansız. 90 yıl önce kemalizmin, şahlığın bölge için yarattığı çözümü kesinlikle yaratacak güçte değiller. AKP biraz ona oynamak istedi, on senede sonu geldi. Öyle bir model olma pozisyonunun olmadığı, tersine ABD'nin gücüne dayanarak biraz gelişme sağladığı şimdi daha net açığa çıkmış durumda. Aynı oranda ABD desteği olmayınca zayıflamış, geri durmuş durumda.

El Kaide küresel provokasyon gücüdür

Bu noktada küresel ve bölgesel güçlerin, III. Dünya Savaşı yürüten güçlerin çözümsüz, çaresiz olduğu bir ortamda Rojava Özgürlük Devrimi, 19 Temmuz devrimi bir çözüm alternatifi olarak ortaya çıktı. Kapitalist modernite sistemine alternatif, demokratik modernite sisteminin gerçekleşebileceğini gösterdi. Onun için sistemi temellerinden sarstı. Bir alternatif yapılanmanın öncü kıvılcımı olarak ortaya çıktı, korkuttu bütün o güçleri. Şimdi hepsi el birliği ettiler El Kaide'nin arkasına sığındılar. El Kaide gibi bir provokasyon gücünü saldırtarak devrimi boğmak, El Kaide'nin başarısı üzerinden kendilerini yaşatmak istediler. Umutları, El Kaide'nin başarması üzerineydi. Ama durum tersi olunca, Rojava halkı bütün Kürdistan halkının ve demokratik insanlığın desteğiyle El Kaide saldırılarını kırınca hepsinin maskesi düştü, gerçek yüzleri açığa çıktı. Küresel güçlerin ne durumda olduğu da görüldü, Türkiye'nin, İran'ın, bölgesel güçlerin nasıl bir konumda bulundukları da açığa çıktı. KDP gibi güçlerin de maskesi düştü, gerçek yüzleri açığa çıktı.

AKP ile KDP'yi Diyarbakır'da bir araya getiren önemli bir olay budur. Bölgede, Kürt toplumu nezdinde tamamen teşhir oldular. En zayıf konumu yaşar hale geldiler, birbirine sarılarak, destek vererek bu zayıflıktan nasıl çıkacakları arayışı içindeler. AKP KDP ile yan yana geliyor, bakın Kürtlere karşı değiliz diyerek güya itibar bulmaya çalışıyor, KDP AKP gibi bir güçle bu kadar dosttur, müttefiktir, ne kadar büyük güçtür diye Kürt toplumu üzerinde yeniden etkinlik kurmak istiyor. Aslında yaşadıkları geriliği, zayıflığı, teşhir olmayı öyle bir gövde gösterisiyle aşmaya, gidermeye çalışıyorlar. Böyle yapmak zorunda kaldılar. Çünkü Rojava direnişi onları o kadar zorladı, zayıflattı, darbeledi. Bunu iyi görmek gerekli.

Suriye ve Rojava'daki gelişmeler önümüzdeki süreç açısından da önemli ipuçlarını veriyor. Mevcut haliyle en azından Rojava'ya dönük ilk saldırı kırıldı. 2012'de nasıl ki bir kıvılcım olarak Rojava özgürlük devrimi kendini var ettiyse, 2013 yaz ve güzündeki kahramanca direnişle de gücünü ortaya koydu, devrimin öyle kolay yıkılamayacağını, yok edilmeyeceğini, bir halk duruşu olduğunu herkese gösterdi. Belki askeri çatışmalar çok meydan savaşları gibi olmadı, ama belirttiğimiz nedenlerle kazanılan gerilla zaferlerinin siyasi etkisi çok büyük oldu. Küresel düzeyde etkide bulundu. Bölge için çözüm gücünün demokratik modernite alternatifi olduğunu net ortaya koydu. Şimdi bunu boğmak için desteklenen, saldırıya geçirtilen El Kaide gücü ciddi bir tehdit oluşturuyor. Aslında onu da Suriye'nin dördüncü gücü olarak değerlendiriyorlar. Bölgede gelişen yeni bir güçmüş gibi gösteriyorlar. Küresel ve bölgesel güçler çözümsüzler. Bu durumda geriye demokratik modernite güçleriyle El Kaidecilik kalıyor. Yani iktidarcı, devletçi islamın bu son türevi, hamlesi. Kendini öyle ortaya koyuyor. Küresel ve bölgesel güçlerin çözümsüzlüğü ortamında bir alternatif gibi sunuluyor. Bu ciddi bir yanlış, yanılgı. Aynı zamanda tehlikeli bir durum.

Yanılgı şurada: Adını islam devrimi olarak koyuyorlar, ama öyle devrimle filan bir alakaları yok. Karşı devrim olarak değerlendirmek daha doğru olur. Aslında bu süreç İran'dan başladı. İran İslam Devrimi denen olay olduğu dönemdeki dünya ve bölge konjonktüründe bir değer ifade ediyordu. Fakat daha sonraki gelişme sürecinde net ortaya çıktı ki, öyle bir islam devrimi aslında yoktur. İktidarcı devletçi islamın demokratik halk devrimlerinin gelişemediği, sosyalizmin kendini alternatif haline getiremediği bir ortamda boşluktan yararlanarak kendini ileri süren bir çıkış oluyor. Devrimden ziyade, yeni tür bir karşı devrim özelliği taşıyor. Karakteri biz El Kaidecilikte daha iyi görüyoruz. İslamın sünni mezhebine dayalı olarak geliştirilen El Kaide olayının devrimle bir alakası yok. Kapitalist modernite karşıtlığıyla da bir alakası yok. Ne kapitalist modernite karşıtlığı! Gırtlağına kadar modernisttir, iktidarcıdır, devletçidir; hem geleneksel beş bin yıllık devletçi uygarlığın en son mirasçıları hem de kapitalist modernitenin belki de ulus devlet milliyetçiliğinden çok daha pespaye uzantıları konumundalar. Sermayenin dışında değiller. Petrol dolarcılığının bir ucudurlar. Suudi sermayesine dayanarak hayat buluyorlar. Sovyetler Birliği'ne karşı savaşsınlar, mücadele etsinler diye ABD tarafından örgütlendirilip harekete geçirilmiş güç konumundalar. İdeolojik-siyasi yapılanma olarak toplumcu karakterleri yok. Gırtlaklarına kadar iktidarcı ve devletçidirler. O halde böyle bir gücün, bir yeni güç, yeni alternatif olma, kapitalist modernite sisteminin alternatifini oluşturma özelliği taşıması mümkün değildir. O tür tanımlamalar aşırı zorlamadır, yalandır, uydurmadır, gerçekle hiçbir alakası yoktur. Dolayısıyla bu gücün alternatif olma konumu yoktur.

Diğer yandan ise bölge düzeyinde yeni bir çıkış yapması, çözüm gücü olması mümkün değil, tersine büyük bir tehlike. Dikkat edelim Suriye'de El Kaide'nin etkili olma ihtimalini düşünelim, nasıl bir Suriye ortaya çıkar? Kürtler başta olmak üzere bütün alevilerin, gayrimüslimlerin, herkesin soykırımdan geçirileceği bir Suriye! Böyle bir Suriye demokratik Suriye olabilir mi? Yeni bir Suriye olabilir mi? Tersine, 20. yüzyılın ilk çeyreğinde yaşanan soykırımların çok daha ağırına maruz kalmış bir Suriye ortaya çıkar. El Kaide böyle bir güçtür. Önder Apo El Kaide'yi küresel provokasyon gücü olarak değerlendirdi. Öyle tanımlamak daha doğru. Sovyetler Birliği'ne karşı ABD'nin kullandığı bir provokatif hareket.

11 Eylül 2001 saldırısından en çok Amerika yararlandı. Ona dayanarak Ortadoğu'ya girdi; Afganistan ve Irak müdahalelerini gerçekleştirdi. Şimdi de bu güce dayanarak Arap toplumunun 2011 başından itibaren geliştirdiği isyanların demokratik özünü boşaltmaya çalışıyor. Libya'da, Tunus'ta, Mısır'da, Yemen'de her yerde demokratik özü tasfiye eden, katleden, kendi gerici egemenliğini kuran bir sonucu bu güç ortaya çıkarıyor. Hala bir Amerika oyunu olma ihtimali çok daha güçlü. Sanki şöyle bir özellik taşıyor gibi geliyor insana; I. Dünya Savaşı'nın ortaya çıkardığı ulus devlet sistemi, milliyetçi despotizmi artık yaşama, halklar üzerinde egemenlik sürdürme imkanına sahip değil. Küresel kapitalizm onun

yerine bir başka alternatif yaratamadı. AKP'ciliği denedi olmadı, Irak modelini denedi olmadı, Mısır'ı denedi olmadı. Bulamadı, çaresizdir. Niye? Çünkü demokratik alternatif geliştiremiyor. Darbecilik, bireysel diktatörlük, despotizm! Bunlar zaten ulus devlet sisteminin yönetim biçimleriydi. Onların yeniden gündeme getirilmesinin bir çözüm, alternatif olma özelliği yok. Bu durumda çaresiz kalıyor, çözümsüz kalıyor. Böyle bir çözümsüzlük ortamında çelişkiler, var, savaş var, çözümsüzlük var; çelişki ve çatışma var, ama çözüm ortaya çıkarılamıyor. Bu durum alternatif bir çözüm için çok elverişli bir zemin sunuyor. Alternatif çözüm demokratik modernite devrimi oluyor.

Rojava Devrimi bu kıvılcımı çaktı, bunun mümkün olduğunu ve bütün Kürdistan'da, bölgede gerçekleşebileceğini ortaya koydu, gösterdi. Bundan korku duyuyorlar. Kendileri çözümsüz, devrimin gelişme ihtimali var. Bu devrimi bastırmak için böyle bir provokasyon gücünü ortaya çıkarıyorlar. Böyle olma ihtimali çok güçlü. Kürdistan ve Ortadoğu'da da demokratik modernite devrimini engellemek, bozmak için El Kaideciliği güçlendiriyor, destekliyor, saldırtıyorlar denebilir. Bu bakımdan buna dayanarak yaşamak istiyorlar. Çaresizler, çözümsüzler, devrim alternatif çözüm yaratıp kendilerini yıkıma götürecek; bu durumda kendilerini yaşatmak için yeni çözüm üretme güçleri yok. O halde çözüm gücünü bastırarak kendi ömürlerini uzatmak istiyorlar. Demokratik modernite alternatifini etkisiz kılarak, bastırarak kapitalist modernite sisteminin bu çürümüş halini devam ettirmek istiyorlar. Demokratik modernite sistemini boğmak için de El Kaide provokasyon gücünü kullanıyorlar. El Kaide en tehlikeli rolü burada oynuyor. Bu bakımdan büyük bir tehdit, tehlike olma özelliği var. Ortadoğu halkları açısından, insanlık açısından özgürlük devrimi, demokratik gelişme açısından El Kaidecilik Ortadoğu çapında büyük bir tehlike olma özelliği taşıyor. Bunu iyi görmemiz, anlamamız gerekli. Buna göre de bir tutum, politika geliştirmek, üretmek lazım.

Devrim yapmak için koşullar fazlasıyla uygun

Onun için öncelikle bu gücü doğru tanımak ve tanımlamak lazım. Bazıları islam diyor, bazıları radikal islam diyor, islam devrimi diyor, bunlar yanlıştır. Kesinlikle öyle bir karakteri yoktur. İktidarcı ve devletçi islamın en ucube, en provokatif bir türevi biçimindedir. Gırtlağına kadar sermayeye ve küresel kapitalist sisteme bağlıdır. Bu karakterini, özünü iyi görmeliyiz. Bu bakımdan da toplumsallığı yoktur, demokratik kültürel islamla bir alakası yoktur. Tamamen devletçi, modernist sistemin bir provokasyon gücü, saldırı gücüdür. O halde başarılı olmak açısından buna karşı hem uyanık olmak, hem de tanımını doğru yapmak, demokratik kültürel islamı, demokratik modernitenin önemli bir gücü olarak görüp, örgütleyip bu provokasyon gücünü tecrit etmek, dıştalamak şarttır. Önümüzde böyle bir görev ve sorumluluk bulunmaktadır. Rojava direnişi ve Suriye'deki gelişmeler bize bu gerçekliği gösterdi.

Önümüzdeki yakın süreçte bölgesel düzeyde ya demokratik modernite devrimi gerçekleşecek ya da tarihin en trajik soykırımları yaşanabilecek. Eğer demokratik modernite alternatifi gelişim göstermez, bölgede sorunlara çare, çözüm olarak gelişmezse o zaman tehlike vardır. Bu tehlike, El Kaideciliğin, kapitalist modernite sisteminin bu son provokasyon gücünün yaratacağı soykırım saldırıları, katliamları olabilir. Böyle bir tecrit söz konusudur. Devrim yapmak için koşullar uygun, fırsatlar ve imkanlar her zamankinden fazla. Bir kere daha söylersek, küresel kapitalist güçler çözümsüz. Ulus devlet despotizmini, statükosunu parçaladılar, ama yerine yenisini koyamadılar. Ulus devlet sistemi aşıldı. Türkiye ve İran'ın temsil ettiği oligarşik yapılar yeni bir çözüm, çıkış üretemiyorlar. Ama kendi aralarında çelişki ve çatışmalı durumları da devam ediyor. Bu iki güç arasında III. Dünya Savaşı sürüyor. Dolayısıyla bu ortam hem demokratik devrim için son derece elverişli bir ortam oluyor, hem de yeni bir çözüm gücü, çözüm alternatifi olarak ciddi imkan ve fırsat sunuyor. Dolayısıyla devrim yapmanın koşulları, imkanları, fırsatları her zamankinden fazla var. Kürdistan'ın dört parçasında da var, bütün Ortadoğu'da da var.

Devrim yapmanın koşulları var, yapılabilir de değil; ya demokratik devrim olur ya da felaket yaşanır. Demokratik devrim bu düzeyde bir zorunluluk da. Aslında böyle sıradan bir durum da değil, ya demokratik modernite devrimi, ya soykırım katliamı! Bölge bu iki uç arasındadır, bu iki gelişme durumu yaşanıyor. Eğer devrim olmazsa felaket olacak. Devrim sadece daha iyi, güzel olanı yaratmak için değil, soykırım ve katliam tehlikelerini önlemek için de demokratik modernite devrimi gerekli. Rojava'da gerçekleşen özgürlük devrimini tüm Kürdistan'a ve Ortadoğu'ya yaymak gerekli ve şart. Ancak bu biçimde kapitalist modernitenin ve ulus-devlet statükosunun çözümsüzlüğü aşılabilir. Ancak bununla bu güçlere dayalı El Kaide provokasyonculuğunun yarattığı soykırım tehlikesi önlenebilir. Bu önemli bir durum oluyor. Önder Apo bu nedenle devrimci hamleyi önemsiyor. PKK'nin devrimci duruş göstermesini, devrimci hamle yapmasını ciddiyetle ele alıyor, değerlendiriyor. Çünkü koşulları iyi görüyor, değerlendiriyor. Yakın geleceği doğru tespit ediyor. Devrimin nasıl hayati bir ihtiyaç olduğunun derinden farkında. Bunun için koşullar uygun, fırsatlar ve imkanlar var. Bunlar değerlendirilirse tarihte hiçbir devrimin yapamadığını Kürdistan ve Ortadoğu devrimi yapabilir. Beş bin yıllık bu baskı ve zulüm sistemine, iktidar ve devlet sistemine son vererek insanlığı demokratik modernite sistemine, demokrasi ve özgürlük düzenine taşıyabilir. Bunu yapmasa da bu fırsatlar, imkanlar provokatif saldırılarla, tehlikelerle ezilecek, yok edilecek. O halde büyük tehlikeler yaşanacak. Bunu gördüğü için de ne pahasına olursa olsun devrimci hamleyi geliştirme, demokratik özerklik devrimini gerçekleştirmede ısrarlıdır. Çünkü yakın geleceği iyi görüyor. Hem imkanları görüyor, hem onlar doğru değerlendirilmezse yaşanabilecek olası gelişmeleri bu biçimde imkanları değerlendirmek kadar tehlikeleri önlemek de istiyor. Olası tehlikeli gelişmelerin bu temelde önüne geçmek istiyor. Rojava'daki gelişmeler ve sonuçları açısından da bunlar söylenebilir.

Rojava'daki özgürlük devriminin bütün Kürdistan'a yayılabilmesi, bir demokratik Ortadoğu devrimi haline getirilebilmesi için Kürtlerin bu gerçeği doğru anlamaları ve öncülük görevini başarıyla yürütmeleri gerekli. Bu da her şeyden önce demokratik toplum değerlerine bağlı kalmayı gerektiriyor. Bu birincisi. İkincisi, ulusal demokratik birlik içinde olmayı istiyor. Bu husus kesinlikle olmuyor. Üçüncüsü devrimcilik istiyor. Hamleci, girişken, mücadeleci, değişimden korkmayan bir konumda olmayı gerektiriyor. Öyle basit, dar, maddi çıkarlar peşinde koşan bir toplum duruşu değil de, insanlığın kurtuluşunu,



özgürlüğünü öngören doğru yaşamı, demokratik yaşamı özgürlük devriminde gören bir zihniyeti, tutumu istiyor.

Önderlik zihniyeti ve tutumu kesinlikle bunu ifade ediyor. Önder Apo'nun demokratik modernite kuramı bu anlayışlardan oluşan bir kuram. Bunun için de hem demokratik ulus, demokratik toplum ölçülerini savunmalarla Önder Apo kapsamlı bir biçimde ortaya koydu. Böyle bir devrim ve toplum projelendirmesi teorik düzeyde yapılmış durumda. Diğer yandan devrimci ruh, devrimci hamleciliği Önder Apo her zaman geliştirmeye çalışıyor. Bu önderlik gerçeğini temsil ediyor, şehitler gerçeğini temsil ediyor. PKK'nin ruhu bu. Zindan direniş ruhu, Önderliksel çıkış ruhu, 15 Ağustos atılım ruhu, serhildan ruhu bunu ifade ediyor. Diğeri, ulusal demokratik birlik tutumudur. Böyle bir ortamda koşulları doğru değerlendirebilmek, imkanları, fırsatları yerli yerinde kullanabilmek için Kürt toplumunun ulusal demokratik birliğinin en ileri düzeyde yaratılması önemli. Çünkü ancak böyle bir birlik bu tarz mücadeleyi başarıya götürecek gücü ortaya çıkarabilir. Tarihsel yakın geçmişe baktığımızda bu düzeyde olmasa bile benzer koşullar oluştuğunda birlik olamadığı zaman Kürtler kaybetmişler. İşte I. Dünya Savaşı süreci böyle bir süreç! Tarihin daha önceki dönemlerinde de benzer bir süreç var. Şimdi de böyle bir durum ortaya çıkmış, ama bunları başarıyla değerlendirebilmek için ulusal demokratik birlik şart. Böyle bir birlik olmaz, parçalı olur ise o zaman birincisi güç zayıf kalıyor, ikincisi, çatışma tehlikesi artıyor. Zaten demokratik modernite alternatifinden korkan güçler Apocu çizgide bir demokratik devrimin gelişmesinden korkan güçler iki şey öne çıkarıyorlar. Bir Kürtleri bölmeye, iki Kürtleri çatıştırmaya çalışıyorlar. Çünkü demokratik modernite devrimine cepheden karşı koyma güçleri yok. Devrimin ideolojik, felsefi duruşu karşısında yenilmişler, aşılmışlar zaten. Dolayısıyla ona karşı mücadele edecek durumda değiller. Cepheden, dışarıdan mücadele ederek demokratik modernite devrimini alt etmeleri mümkün değil. O halde bunu ne ile yapabilirler? İçten parçalayarak, bölerek, çatıştırıp devrimin gücünü içinde tüketerek yapabilirler. Bu oyunları bozmak açısından bunu yapmaya çalışıyorlar.

Kürtlerin birliği bir zorunluluktur

Demokratik modernite devriminin potansiyel gücünü doğru ve yeterli bir biçimde devrimci mücadeleye seferber edebilmek açısından ulusal demokratik birlik çok önemli. 2013 yılında birlik yaratmak için de çok büyük çaba harcadı. Bunu herkes biliyor. 2013 yılı, partimizin 35. mücadele yılı bir de bu yönüyle öne çıkan bir yıl olma özelliği taşıyor. Ulusal demokratik Kürt birliğini ya da Kürtlerin ulusal demokratik birliğini yaratma yönünde yürütülen ve ileri bir düzeye vardırılan çalışmalar açısından öne çıkıyor, tanınıyor. Bu konuda Kürdistan Ulusal Kongresi hedefi doğrultusunda yapılan çalışmalar 2013 yılı mücadelesine büyük bir güç kattı, damgasını vurdu. Böyle bir mücadelenin önemli bir parçası oldu. Bu doğrultudaki diplomatik siyasi çalışmalar gerçekten de bu düzeyde yoğun ve kapsamlı bir biçimde yürüttüğümüz ilk diplomatik çalışma oldu.

Partimiz buna büyük önem verdi, değer verdi, görevlendirme yaptı ve Kürt halkının binlerce yıllık özlemi olan bu durum düzeyi, yani ulusal demokratik birlik düzeyini başarmak için büyük bir çaba içerisinde oldu. Önemli gelişmeler de bu doğrultuda yaşandı. Sonuçları biliniyor. Ulusal Kongre hazırlık komitesi oluşturuldu. Hazırlık komitesini oluşturan bütün örgüt temsilcilerinin katıldığı Ulusal Kongre'nin ilk nüvesi diyebileceğimiz bütünlüklü bir toplantı yapılabildi. Hazırlık komitesi de çeşitli kararları oluşturma, kongreyi hazırlama yönünde uzun bir süre çalışma yürüttü. Yani hem kongrenin nüvesi olabilecek bir birlik toplantısını yapmak hem de kongre hazırlık komitesi temelinde birçok hazırlık çalışması yapmak aslında bu alanda önemli bir mesafe kat edildiğini gösterdi. Kürt siyasi güçleri, toplumsal güçleri tarihin hemen hemen hiçbir döneminde ulaşamadığı kadar birliğe yakın hale geldiler. Kürtler arası ulusal demokratik birlik bir hayal olmaktan çıkarak gerçekleşebilir, başarılabilir bir olgu haline geldi. Bu da önemli bir zirveyi ifade ediyor. Asla görülmemeli. Henüz başarıya gidememiş, sonuçlanamamış olsa da ulaşılan düzey değersiz bulunmamalı. Bunun Kürt toplumu üzerinde önemli etkisi oldu. Bölge siyaseti ve uluslararası kamuoyu üzerinde büyük bir etkisi oldu. Kürtler kendilerini daha etkin bir biçimde bölge ve dünya siyasetine tanıttılar. Demokratik birlik oluşturabilecek bir olgunluğa ulaştıklarını

gösterdiler. Dolayısıyla Kürt sorununu çözebilecek, Kürt demokrasisini yaratabilecek, Kürdistan'ı yönetebilecek bir düzeye, konuma ulaştıklarını ilan ettiler, ortaya koydular. Bunlar hem siyasi açıdan Kürt sorununun çözümü için büyük bir gelişmeyi ifade ediyor, hem de psikolojik açıdan Kürt toplumunun ve siyasetinin birleşmesi açısından çok önemli bir gelişme düzeyini yansıtıyor. Bu gerçeği böyle görmemiz gerekli.

Ulusal Kongre çalışmaları büyük bir umut ve heyecan yaratmıştı, ancak sonuca gitmedi. Sonuca gitmemesi bu umut ve heyecanda kısmi bir azalma ortaya çıkardı. Ama tümden ortadan kalkmış değildir. İlerisi açısından gerçekleşmez bir durumu kesinlikle ifade etmiyor. Ama önemli bir hava yaratılmıştı, düzey ortaya çıkartılmıştı, başarıya götürülmesi hem Kürt toplumu açısından hem de Kürt sorununun siyasi çözümü açısından önemli bir sonucu ifade edecekti. Bunun gerçekleşmemesi ciddi bir eksiklik. Yaratılan büyük umut biraz zedelendi. Bu gerçekleri görerek hareket etmek gerekiyor. Fakat gerçekleşmemiş olmasını da anlamak lazım. Belki de dünyanın en zor işlerinden birisi bu oluyor. Kolay olsaydı şimdiye kadar kırk defa gerçekleşirdi zaten. Gerçekleştirilememiş olması öyle kolay bir iş olmadığını ortaya koyuyor. Böyle bir süreçte Ulusal Kongre'nin toplanmasının eşiğine gelinmiş olmasını çok önemli bir gelişme olarak görmek gerekli.

Ulusal Kongre'nin başarılmamasında bazı Kürt örgütlerinin tutumu belirleyici konumdadır. Bunda da özellikle KDP başta geliyor. Rojava Devrimi karşısındaki hatalı, yanlış, çıkarcı, Kürt ulusal demokratik stratejisine, çizgisine ters duruşu Ulusal Kongre'nin toplanmasında olumsuz rol oynadı. Gerçekten de Rojava Devrimi karşısındaki duruşunu kendine dahi izah edecek durumda değil. Zaten izah edemediği için bu ters, yanlış duruştan kurtulmak için son dönemde yoğun çaba harcıyor. Çünkü teşhir oldu. Barzani ailesinin Kürt toplumunda, dünya kamuoyunda yarattığı bir itibar vardı, KDP'nin Rojava'daki özgürlük devrimi karşısındaki duruşu bu itibarı da yerle bir etti. Ulusal Kongre'nin başarısını, toplanmasını engelleyen önemli bir etken bu oldu.

Diğer yandan Güney'deki 21 Eylül seçim sonuçları da bu durum üzerinde etkide bulunuyor. Seçim sonrasında özellikle Ulusal Kongre çalışmalarını savsatan çalışmalar öne çıktı. Bu da yine en çok KDP'den gelişti. Kararsız, istikrarsız bir yapı ortaya çıktı. Aslında demokratik bir tutuma sahip olsa partiler, beş partiden oluşan bir meclis çoğulculuğu ifade eden demokrasiye açık bir meclis olarak görülebilir. Ama demokratik bir muhtevada olmazsalar da siyasi krizi ve gerginliği yaratıyor, bunun vesilesi oluyor. Seçimde yaşanan bu durum oluyor. Aylar geçti hala hükümet kuramadılar. Daha yeni hükümet kurma yönünde bazı adımlar atıyorlar. Başur'da gergin bir siyasi ortam yaşandı. Bu gerginlik Ulusal Kongre çalışmalarını da olumsuz etkiledi. Ulusal Kongre'nin belirlenen zamanda, kasım ayında toplanamaması, süresiz ertelenmesi bunun sonucunda gerçekleşti.

Tabii KDP'nin dar, çıkarcı, aileci, parçacı yaklaşımı da bunda rol oynuyor. Kuzey'e ve Doğu'ya dönük yaklaşımları da bu anlamda böyle. AKP ile ilişkileri bu anlamda Kürt sorununun çözümü üzerinde, özellikle Kürdistan toplumu üzerinde çok olumsuz rol oynuyor. AKP'yi ekonomik olarak da, siyasi olarak da rahatlatıyor, güçlendiriyor. Güçlenen AKP çözümsüz kalan Kürt sorunu oluyor; baskı ve zulme uğrayan Kuzey Kürtlüğü oluyor. Bunu hiç görmüyor, bizim için çok iyidir, ticaret yapıyoruz, siyasi kanallarımızı açıyoruz diyorlar. İyi güzel, sizin için belki biraz çıkar sağlıyor olabilir, ama diğer Kürtler açısından da ölüm getiriyor, bunu da görmeleri lazım. Fakat onu görmüyorlar, ya da görmek istemiyorlar. Bütün Kürdistan'ın ve Kürt toplumunun çıkarları Hewlêr'de merkezileşsin istiyorlar. Ulus devletin despotik merkezi zihniyeti üzerinden bir tanesi de böyle Kürdistan'da tezahür ediyor. Bu da bir merkezi ulusdevlet zihniyeti oluyor. Ulusal Kongre çalışmaları bundan da olumsuz etkilendi. Ayrıntılar içerisine girildi çok fazla. Yöntem tutturmada da hatalar oldu. Daha pozitif, birliği esas alan, birleşebilen konularda birlik yaratarak ilerlemeyi öngören bir yöntemle, tarzla ilişkiler yürütülseydi yine sonuç alırdı. Fakat çok karmaşık ve ayrıntılı bir kongre sistemi geliştirilmeye çalışıldı. O da yanlıştı. Ya bilmeden oldu veya sabote etmek isteyen güçlerin çabası olarak gerçekleşti. Ama ne biçimde olursa olsun bunun görülüp engellenememesi, dolayısıyla da ortaklaşılabilen bazı temel ilkelerde birleşilerek Ulusal Kongre'nin gerçekleşmesinin sağlanamaması ciddi bir eksiklik oldu.

Ulusal Kongre'nin gerçekleşmesi gündemden düşmüş değildir. Kürdistan Ulusal Kongresi'ni toplamak, bütün Kürdistan halkının derin bir özlemidir. Bölgesel koşullar ve Kürdistan özgürlük devriminin gelişme durumu böyle bir kongre toplamayı hem gerekli kılıyor, hem de zorunluluk olarak ortaya koyuyor. Biz inanıyoruz ki şimdiye kadar gerçekleşmesini engelleyen etkenler giderilip ortadan kaldırılarak önümüzdeki dönem Kürdistan Ulusal Kongresi'nin toplandığı, özgürlük devriminin bütün parçalarda gerçekleşmesi için gerekli olan Kürt ulusal demokratik birliğinin gerçekleştiği bir süreç olur. Bunun önünde kesinlikle engel yoktur. 36. PKK yılı, yani miladi 2014 yılı böylesi gelişmeler yaratmak için, bu gelişmeleri yaşamak için yeterli imkana, ortama, veriye sahip. Eğer engeller aşılabilir, onları aşacak doğru ve etkili bir politika izlenebilir, mücadele yürütülebilirse önümüzdeki yıl kesinlikle Kürdistan Ulusal Kongresi yılı olabilir. Kürt birliğinin ulusal demokratik çizgide taçlandığı bir yıl haline gelebilir. PKK'nin hedefi, görüşü bu temelde. Çabası da önümüzdeki yıl açısından bu temelde olacak.

Kürt halkı özgür ve demokratik yaşamdan başka bir şey kabul etmiyor

2013 yılı açısından önemli bir çalışma ve gelişme alanı olarak da ideolojik ve örgütsel çalışmaları ve bu temelde yapılan kongre ve konferansları görmek, değerlendirmek lazım. Bunlar da Özgürlük hareketimiz ve mücadelemiz açısından büyük bir değer ifade ediyor. Çünkü 2011-2012 Devrimci Halk Savaşı Hamlesi'nin sonuçlarını değerlendirdiğimizde gördük ki, özgürlük devriminin başarısını engelleyen temel etken parti ve gerilla öncülüğünde yaşanan zayıflıklar ve yetersizlikler. Başka hiçbir engel yok. Siyasi askeri koşullar, ortam, mücadele etmek ve devrim yapmak için her zamankinden elverişli, tam bir devrimci ortam var, devrimci durum var. Önder Apo buna "kaos durumu" dedi, kriz durumu yaşanıyor. Diğer yandan özgürlük devrimini geliştirmek için imkanlar ve fırsatlar her zamankinden fazla. Kürt halkı tüm parçalarda, yurtdışında tarihinin en bilinçli ve örgütlü dönemini yaşıyor. Özgür ve demokratik yaşamdan başka bir şey kabul etmiyor ve bu konuda insanlığa, halklara öncülük edecek, örnek oluşturacak cesaret ve fedakarlığa sahip. Bunun için hiçbir fedakarlıktan kaçınmıyor, her türlü bedeli ödüyor. İşte en son Rojava halkının dünya gericiliğine karşı El Kaide saldırganlığında somutlaşan bu gerici saldırılara karşı kahramanca direnişi ortada.

Rojava, Kürdistan'ın en küçük parçasıydı. Kürdistan toplumu ve hareketleri nezdinde bütün parçalardan önce Rojava'da devrim olur, bu tür saldırılar karşısında bu devrim kahramanca direnilerek savunulur diye bir düşünce neredeyse yoktu. Rojava'daki özgürlük devrimi ve bunu savunan direniş sadece gericiliği sarsmadı, yerel işbirlikçiliği, bölge gericiliğini, küresel kapitalist güçleri sarsmadı, aynı zamanda Kürdistan özgürlük güçleri açısından da ciddi bir zihniyet devrimini ortaya çıkardı. Onların da ihtimal vermediği, öngörmediği hususların gerçekleşmesi oldu. Kim böyle olabilir diyordu? Hangi planlamada, programda Rojava özgürlük devrimi bütün Kürdistan'a kıvılcım olacak, öncülük edecek diye yazıyordu. Hiçbirisinde yoktu. En ileri olan, Kürdistan'ın diğer parçalarında Özgürlük mücadelesi geliştiğinde sonuca gittiği oranda Rojava Kürtleri de özgür olur, demokratik yaşama ulaşırlar diyorlardı. Oysa gördük ki tarihsel gelişmeler bunun tersi oldu. evet Kürdistan'ın bütün parçalarında ortaya çıkan Özgürlük mücadelesine dayanarak Rojava Devrimi gelişmeler yaşadı, ama tarihin bir anında konjonktür uygun olunca, koşullar elverişli hale gelince kendisini öncü düzeyine getirdi. Bu öncü çıkış herkesi sarstı. Bunu bozmak için elbirliğiyle yürütülen saldırılar karşısında bile halk bu çıkışı savunacak, koruyacak düzeyde bir direnişi kahramanca geliştirdi. Bu, Kürt halkının özgür ve demokratik yaşam için ne kadar cesur ve fedakar olduğunu, ne kadar direnişçi konumda olduğunu net bir biçimde ortaya koyuyor.

Bakur'daki durumu biliyoruz. 23 yıldır halk ayakta, serhildanda, özgürlüğe yürüyor. Özgür ve demokratik yaşam için her şeyini ortaya koyuyor, her türlü bedeli göze alıyor. Kahramanca savaşıyor. Kürt gençleri, Kürt kadınları Kürdistan'da heyecan verecek, örnek oluşturacak bir özgürlük öncüsü haline getirdiler kendilerini. Bu kadar ciddi bir halk desteği var.

Güney'deki halkın bu kadar katliama, soykırıma karşı, Halepçelere karşı nasıl kahramanca durduğu ve bu duruşunu devam ettirdiği göz önünde. Her ne kadar ideolojik politik olarak yeterli bir özgürlük öncülüğüne sahip olamasa da, buna da kapalı olmadığını, tümüyle Kürdistan genelindeki böyle bir öncülüğü yakından takip ettiğini görüyoruz. Rojava direnişine büyük destek verdi, devrimle kalbi birlikte atıyor. Bütün bu Özgürlük mücadelesini birlikte geliştiren Önderliğe yürekten bağlı. Önder Apo'yu Kürdistan'ın gerçek Önderi, özgürlük ve demokrasinin yaratıcısı olarak herkesten çok görüyor.

Rojhilat için fazla bir şey söylemeye gerek yok. Mahabatları yaratan bir halk. Kürdistan'ın bütün parçalarının önünde özgürlük devrimine ulaşma imkanı, şansı buldu. Fakat yeterli ve doğru bir öncülüğe kavuşamaması fırsatları ve imkanları kaybetmesini getirdi. 1970'lerin sonunda yaşanan tamamen buydu. Daha sonra da uluslararası komploya karşı direnişte İran rejiminin faşist baskıcı uygulamalarına karşı koyuşta nasıl bir devrimci potansiyele, direniş potansiyeline sahip olduğunu, kahramanlık çizgisinde olduğunu ortaya koydu. Eğer öncülük edilirse bütün bölgenin ve dünyanın kaderini değiştirebilecek bir özgürlük mücadelesini Doğu Kürdistan halkı rahatlıkla ortaya çıkarabilir. Coğrafyası da buna uygun, toplumsal karakteri de buna uygun. Buna hazır bir potansiyel olduğunu insan rahatlıkla söyleyebilir. Böyle bir ortamda halk desteğinin eksikliği de yok. Böyle bir halk gerçeğiyle yüz yüzeyiz.

Düşmanımızın ne durumda olduğu ortadadır. Kürdistan üzerindeki inkar ve imha siyaseti en parçalı dönemini yaşıyor. Devrimci mücadeleyle yıpratılmış, geriletilmiş durumda. Aslında kendi içinde çatışmalı ve parçalı. O bakımdan hiçbir eksiklik yok. Eksiklik nerede? PKK XI. Kongresi'nde tespit edilen ve Önder Apo'nun da her zaman işaret ettiği gibi eksiklik öncülükte. Parti ve gerilla öncülüğü yeterli değil. Eğer parti ve gerilla öncülükte yeterli olursa, özgürlük ve demokrasi devrimini doğru bir taktik ve tarzla yürütecek güce gelirse Kürdistan'ın her yerinde her zaman zafer çizgisinde yürüyen devrimci hamleler gelişebilir. Buradaki tek sorun, öncülüğün bunu yapamaması, zayıf kalması, yetersiz kalması. İşte söz konusu ideolojik mücadele, örgütsel çalışmalar, kongre ve konferanslar böyle bir eksikliği, yetersizliği, zayıflığı, yani parti ve gerilla öncülüğündeki yetersizlikleri gidermek üzere yapılan çalışmalardı. O bakımdan da en çok tanım taşıyan, en devrimci çalışmalardı. Kısmi bir başarı sağlamaları bile önümüzdeki süreçte Kürdistan'ın dört bir yanında zafer yolunda yürüyen devrimlerin gelişmesi için her türlü imkanı ortaya çıkarabilir.

2014 yılı daha karmaşık ve yoğun bir mücadele yılı olacak

2013 yılındaki kongre ve konferansları, bu temelde yürütülen ideolojik örgütsel çalışmaları da bu çerçevede değerlendirmek lazım. Kongra Gel IX. Genel Kurul toplantısıyla başladı bu süreç, PKK Kongresi'yle, KJB-YJA Kurultay ve Konferanslarıyla devam etti. HPG Konferansı oldu, YJA Star Konferansı oldu. Birçok alanda genişletilmiş toplantılar, tartışmalar yapıldı. Hareketimizin merkezi kurumları başta olmak üzere bütün kurumları bu süreçte kendilerini düzeltmeyi, yenilemeyi sağlatacak kongre, konferans ya da genişletilmiş yönetim toplantısı düzeyinde toplantılarını yaptılar. Geçmiş mücadele sürecini değerlendirdiler. Önderlik savunmaları karşısındaki duruşlarını gözden geçirdiler. Geçmiş pratiğin derslerini ortaya çıkardılar. Önderlik ve şehitler çizgisinde bir sorgulamayla kendi yetersizliklerini, bu temelde yaşadıkları hataları, eksiklikleri nedenleriyle birlikte ortaya çıkartarak onları aşmanın, gidermenin bilincini, kararlılığını, iradesini ortaya çıkardılar. Bu büyük bir örgütsel yenilenmeyi, netleşmeyi ve yeniden yapılanmayı ifade etti. Parti düzeyinde yaptık bunu, gençlik ve kadın hareketi düzeyinde yaptık, Halk Savunma Güçleri düzeyinde yaptık, siyasi, sosyal, kültürel, edebi çalışmalar düzeyinde yaptık. Bu da bizi geçmiş hata ve eksikliklerimizden kurtararak parti ve gerilla öncülüğünü eskisi gibi yapmayacak, eskisi gibi savaşmayacak, tersine Önderlik çizgisinin öngördüğü biçimde yaşayıp savaşacak ve böylece devrimde zaferi yaratacak bir düzeye getirdi.

Bu anlamda bir bütün Kürdistan özgürlük hareketi olarak kendimizi yenilemiş, yeniden yapılandırmış, daha büyük mücadelelere, zafer çizgisinde yürütülecek mücadelelere hazır hale getirmiş bulunuyoruz. Bu da 2013 yılının çok önemli bir çalışması, önemli bir gelişmesi. Bu noktada öncülükteki yetersizlikleri şimdiye kadarki çalışmalarla aştığımız kanaatindeyiz. Önümüzdeki gönlerde yürüteceğimiz çalışmalarla da eksiklikleri tümden aşmayı hedefliyoruz. XI. Kongre çizgisi temelinde PKK hareketinin tümünü, Kürdistan özgürlük hareketinin tümünü "Önder Apo'ya ve Kürdistan'a Özgürlük" hedefini gerçekleştirecek zafer çizgisinde mücadele edecek bir hareket konumuna getireceğiz. Bunu sağladığımız oranda da ya devrim ya soykırım ikilemine devrim lehine karşılık ve cevap vermiş olacağız. Çabamız bu, görevimiz bunu gerçekleştirmek. Bir bütün olarak kadro ve sempatizan gücü olarak da esas aldığımız, ulaşmaya çalıştığımız düzey budur. Bu da önemli bir gelişmeye işaret ediyor.

2013 yılının sonuna gelirken örgütsel ve ideolojik açıdan da böyle bir yenilenme ve donanım yaşamış bulunuyoruz. Bununla 2014 yılına daha hazırlıklı, daha iddialı girdiğimizi rahatlıkla söyleyebiliriz. Böyle bir ideolojik ve örgütsel gelişmeye dayanarak içinde bulunduğumuz sürecin siyasi mücadelesini başarıyla yürütebilecek konumdayız. Bunun için AKP kolay başarı elde edemeyecek diyoruz. Geçen dönemde boşluklardan yararlanarak halk desteği sağladı, ama artık en azından Kürdistan'da böyle bir destek sağlayamayacak. Bu seçim sürecinde kazanan demokratik siyaset olacak. 2014 yılı mücadelesine de bu konumda bir bütün hareket olarak çok daha güçlü hazırlanmış olacağız. 30 Mart yerel seçim sonuçları ne olursa olsun o ortamda hangi mücadele yolu, yöntemi, tarzı önümüze çıkarsa çıksın Kürdistan özgürlük hareketi olarak her türlü özgürlük mücadele yöntemini başarıyla yürüten, mutlaka önümüze koyduğumuz Önder Apo'ya ve Kürdistan'a özgürlük hedefini başaran bir durumda olacağız. İddiamız bu. Bunu gerçekleştireceğimize dair inancımız da çok güçlü. Bu inanç, yaptığımız çalışmalar ve sağladığımız gelişmelerden kaynaklanıyor. Sadece slogan değildir, yalnızca bir heyecanı ifade etmiyor; tümüyle 2011-2012 Devrimci Halk Savaşı mücadelesinde ortaya çıkan sonuçlara dayalı, 2013 yılındaki çok yönlü ve karmaşık mücadeleyle ortaya çıkardığımız kazanımlara, gelişmelere dayanıyor. Buna dayanarak 2014 yılında her cephede çok daha başarılı, zafer çizgisinde bir mücadele yürüteceğimize inanıyoruz.

2014 yılının daha karmaşık, daha yoğun, çok yoğun bir mücadele yılı olacağı daha şimdiden belli. İdeolojik mücadele, propaganda ajitasyon savaşı çok daha yaygın olacak. Siyasi, diplomatik çalışmalar, mücadele, yine her alanda Ulusal Kongre çalışmalarından Kürt toplumunun statüsünün dünyanın çeşitli alanlarında tanınmasını sağlamaya kadar çok boyutlu bir diplomatik mücadele olacak. Serhildanı, demokratik siyasi mücadeleyi en ileri düzeyde yürütebileceğiz. Gerekli olduğu, ihtiyaç duyulduğu, saldırıya uğradığımız yerde de meşru savunma çizgisinde öz savunma güçlerine dayalı olarak devrimi, halkı, Önderliği savunmak için de tam bir fedai çizgisinde, Agîtlerin, Zîlanların çizgisinde kahramanca savaşmayı bileceğiz. Hareket olarak hazırlık düzeyimiz budur. Bunu başaracak bir öncülük düzeyine ulaştığımız kanaatindeyiz. En azından böyle bir öncülüğün nasıl olması gerektiğini düşünce olarak, örgüt olarak, tarz olarak nasıl gerçekleşmesi gerektiğini açığa çıkartmış ve kararlaştırmış durumdayız. Kendimizi bu konuda ikna etmiş bulunuyoruz. Doğrular nedir, başarı neyle elde edilir, bizde yaşanan eksiklikler, terslikler nerededir? Bunu açığa çıkarmışız. Kendi zayıflıklarımızı görmüşüz, ama kabul etmiyoruz. Onları giderip güçlü hale getirmek için büyük bir çaba ve kararlılık içerisindeyiz. Bunu bir bütün olarak yoldaşlar topluluğu olarak yaptığımız ölçüde de kendimizi tam bir başarı çizgisine getireceğimize inanıyoruz.

PKK MK Üyesi
DURAN KALKAN:

PARİS KATLİAMI AYDINLATILMALI

Serxwebûn: 9 Ocak ve öncesine gidersek, katliam nasıl bir süreçte gerçekleşti? Bu tarih tesadüf mü?

Duran Kalkan: Öncelikle şehadetlerinin birinci yıldönümünde Sara, Rojbîn ve Ronahî yoldaşları saygı ve minnetle anıyorum. Özlem ve amaçlarını mutlaka başarma sözümüzü bir kere daha yineliyorum. 9 Ocak katliamı gerçekten de Özgürlük mücadelesi tarihimizin en önemli ve temel olaylarından biri. Daha şimdiden mücadele tarihinde bu biçimde yer etmiş bulunuyor. Önümüzdeki süreçte bu gerçeklik çok daha fazla açığa çıkacak ve kendini hissettirecek görünüyor.

9 Ocak katliamı ve bunun Paris'te olması kuşkusuz bir tesadüf değil. Bir yıl geçmiş olmasına rağmen aydınlatılamamış olması da bunu net olarak gösteriyor. Aslında aydınlatılacak bir şey yok ortada. Her şey o kadar açık, net ve aydınlık ki! Fakat sorumlular açıkça ifade edilmiyor. Sözde özgürlük ve demokrasi ülkesi olarak adlandırılan Fransa yönetimi bu işin üzerine gitmiyor. Öyle anlaşılıyor ki kendisi de suç ortağı konumunda. Veya en hafifinden böyle acı bir olay üzerinden politika yapmaya çalışıyor. Politik hesaplar ve çıkarlar peşinde koşuyor.

9 Ocak Paris katliamının gerçekleşme durumu üzerine şunu ifade edebiliriz: Önder Apo o gün İmralı'da devlet heyetiyle görüşme halinde olduğunu ifade etti. Dolayısıyla katliamın, başlattığı yeni demokratik siyasi çözüm sürecine karşı bir saldırı olduğunu belirtti. Geçen bir yıllık süreç de bu gerçeği net bir biçimde ortaya koydu. Kürt sorununun çözümüne karşıt olan güçler nasıl ki bunun ilk adımlarını engellemek için Paris katliamını düzenledilerse, yıl boyunca da benzer engelleyici tutum ve saldırılarını hep sürdürdüler. Önder Apo bunları paralel devlet olarak tanımladı. Türkiye'de devlet gerçeği yanında paralel devletlerin de var olduğu ve bunların devlet politikası üzerinde çok güçlü etkilerinin bulunduğunu ifade etti. Şimdi bu gerçeği birçok çevre kabul ediyor. Birçok aydın, yazar bu temelde araştırma yapıp tartışma yürütüyor. Bazı önemli görüşler, değerlendirmeler de söz konusu. Fakat bu realite daha bütün boyutlarıyla aydınlatılmış olmaktan uzak. Paralel devlet hükmünü icra etmeye, süreci sabote etmeye, engellemeye devam ediyor.

9 Ocak Paris katliamı Önder Apo'nun geliştirmeye çalıştığı yeni sürecin başlangıcında gerçekleşti. Onun için bir tehdit özelliği taşıdı. Ama aynı zamanda 2011-2012 Devrimci Halk Savaşı'nın sonucunda da ortaya çıktı. Bu süreçle de bağlantılıdır. Bunu da hiçbir biçimde göz ardı etmemek gerekli. Bu süreçle bağlantılı olması itibariyle zaten savaş sürecinin gereği olarak hareketimiz, bütün yönetimimiz bir tehdit altındaydı. Birçok çevre bunu açıktan yapıyordu. 20 PKK yöneticisi öldürülürse bu işin biteceğini ilan ve iddia edenler söz konusuydu. Yani Türkiye ortamında bu tür saldırılar, hareketimizi ve yönetimimizi hedef alan bu tür katliam saldırıları açıktan tartışılıyordu. Olayı bunlardan kopuk ve bağımsız olarak ele almak da mümkün değil. Kesinlikle bu tartışmaların bir sonucu olarak ortaya çıktı ve bu kişiler kimlikleriyle ortada.

Katliamın hemen ardından ve herkesten önce Başbakan Tayyip Erdoğan da dahil üst düzeydeki AKP yöneticileri peş peşe açıklamalar yaptılar. Halbuki kendileri için bu gerekmiyordu. Daha PKK yöneticileri değerlendirmeden, hatta olay bile kamuoyu tarafından yeterince duyulmadan Mehmet Ali Şahin'in, Hüseyin Çelik'in ve benzerlerinin açıklamaları bir suçluluk psikolojisini yansıtır biçimdeydi. Hemen bunun bir iç çatışma olabileceğini lanse etmeye çalıştılar, benzer olaylar Almanya'da da olabilir dediler. Yani katliamı örgüt içi bir olay biçiminde göstermek için, farklı yönlere çekmek için yoğun bir gayret içinde oldular. Bu da elbette şüpheleri artırdı. Daha önceki süreçte yapılan tartışmalarla bu husus birleşince bizim şüphemiz AKP hükümetine, Türk derin devletine dönük gelişti. Biz hala da bu şüphemizi koruyoruz. En azından AKP'nin bir bölümünün kesinlikle bu işin içinde olduğunu düşünüyoruz.

Tabii başkaları da bu katliamın içinde olabilir. Zaten bu tür cinayetleri bir tek gücün yapabilmesi zordur. Çok açık olmasına rağmen Fransa'nın olaya dair henüz yeterli bir aydınlatıcı açıklama yapmamış olması da bu durumu göstermektedir. Halbuki neredeyse suçüstü denebilecek konumda yakalanmış, cezaevinde olan bir insan var. Belki başka insanlar da aynı konumda olabilir. Bir yıl geçmiş olmasına rağmen o insanın konumundan bu durum rahatlıkla aydınlatılabilirdi. Türkiye'ye sık sık gidip geldiğine dönük ve hareketimizin içine sızdırıldığına dönük gayet açıklayıcı bilgiler de var. Aslında bunlar da bizim için son derece olayı anlama, yorumlama gücü kazandırır nitelikte. Hepsini birbiriyle bağlayabilir, olayı bu anlamda tanımlayabiliriz. Fakat Fransa'nın olayı resmen ilan etmemesi ve üzerine hukuk çerçevesinde gitmemesi son derece ciddi ve düşündürücü bir durum oluyor. Buradan da baktığımızda bir tesadüf olmadığı görülüyor. Bir yandan Önder Apo'nun geliştirmeye çalıştığı yeni sürecin başlangıç görüşmeleri sırasında yapılmış olması, diğer yandan Türk basınında açıkça PKK yöneticilerinin vurulması yönünde tartışmaların yapılmış olması ardından gerçekleşmesi, bir yandan bu kadar açık delillerin olmasına, tutuklu insanın bulunmasına rağmen Fransa hükümetinin olayı yeterince aydınlatıcı açıklamalar yapmamış ve hukuken suçlular üzerine gitmemiş olması gibi hususlar olayın tesadüf olmadığını, tersine son derece planlı, programlı, örgütlü yapılmış bir saldırı olduğunu gösteriyor.

Zamanlama bakımından belki kısa süreli kaymalar söz konusu olabilir, fakat öyle çok uzun bir kayma olduğunu, serseri bir mayın gibi patlamayı ifade ettiğini söylemek de doğru olmaz. Tersine zamanlama bakımından da öyle çok zamansız değil. Bu da rahatlıkla görülüp anlaşılıyor.



Zaten katledilen arkadaşlar da öyle tesadüfen saldırıya uğrayacak konumda olan arkadaşlar değil. Sara arkadaşın katledilmesi gayet açık ve anlaşılır bir durum. Partimizin kurucularından. Kuruluş Kongresi'ne katılan ve hala örgütümüz içinde olan tek kadın devrimciydi. Uzun süre Amed zindanında kalmış ve direnişi temsil etmiş bir direniş sembolü. Örgüte, Önder Apo'ya, özgürlüğe aşkla bağlı. Bütün saldırılara, korkutmalara, vaatlere rağmen Önderlik ve parti çizgisinde yürümekte, Özgürlük mücadelesiyle yürütmekte sonuna kadar kararlı, ısrarlı bir kişilikti. Partiye bu kadar bağlı, parti kurucularından bir kadın, aynı zamanda bir alevi ve Dêrsim alanından! Birçok özelliğe sahip. Saldırılar tümüyle bu özellikleri hedefliyor. Kadın gerçeğini hedefliyor, alevi gerçeğini hedefliyor, Dêrsim gerçeğini hedefliyor, bilinçli ve PKK'de ısrarlı olmayı hedefliyor.

Diğer arkadaşlar da benzer durumda. Rojbîn arkadaş gerçekten de Özgürlük hareketimizin Avrupa'da tanınması ve diplomasi ayağının gelişmesi noktasında son derece verimli, cesur çalışmalar yapan bir kişilik. Bütün kuşatmalara, terörist yaftası altında tecrit etme çabalarına rağmen yaratıcılığıyla, bilinciyle, girişkenliğiyle, çekiciliğiyle tüm kuşatmaları kıran bir özelliğe sahip. Dolayısıyla neyin hedeflendiği onunla da ortada.

Yine Ronahî arkadaş da hiçbir zayıflık, geri çekilme, tutukluk, karamsarlık belirtisi göstermeden büyük bir coşkuyla, heyecanla, tutkuyla Özgürlük mücadelesine katılan bir militan. Kürt gençliğinin gerçek bir sembolü. Katılımıyla, heyecanıyla, çabasıyla her yerde mücadele etme özelliğiyle gerçekten de gençliğe örnek oluşturabilecek düzeyde bir gençlik militanı, devrimci militan.

Bütün bunların hedeflenmesi dikkat edilirse tesadüf değil. Avrupa'da böyle bir saldırı da tesadüf değildir. Denebilir ki, niye başka yerde değil de Avrupa'da bu saldırı gerçekleşti? Avrupa'da gerçekleşmesi daha mı kolaydı? Kuşkusuz olayı kolay ve zorluk bakımından ele almak çok gerçekçi olmaz. Her yerin kendine göre kolaylığı var, zorluğu var. Fakat Avrupa'da olmasının bir anlamı var. Bununla bütün Avrupa toplumları, Avrupa sistemi tehdit ediliyor. PKK'ye karşı tutum bu olacak, hiç kimse farklı politika içine girmesin tehdidi yapılıyor. Avrupa toplumlarına PKK'ye ve Kürtlere karşıt olun, düşman olun, biz onları bu biçimde yok edeceğiz, bu denli tehlikeli insanlardır imajı verilmeye çalışılıyor. Bunların hepsi inceliğiyle düşünülmüş, hesaplanmış hususlar bizce. Bu bakımdan da nereden bakarsak bakalım 9 Ocak Paris katliamı çok bilinçli, planlı, örgütlü bir cinayet olarak ortaya çıkıyor. Belki bu dünyada binlerce yıldır yaşanmış olan her şey birer tesadüf olabilir. Eğer hepsine tesadüf diyeceksek, en son tesadüf olduğu söylenecek olay 9 Ocak Paris katliamıdır. Bunu böyle belirlemek, tanımlamak en doğrusu olacak.

– Kürt Halk Önderi Abdullah Öcalan katliamın ardından yapılan ilk görüşmede "bu katliam bir işarettir" demişti. Katliam neyin işaretiydi? Katliamın amacı neydi?

– Katliam bir tehdit işaretiydi. Yani bütün kuşatmalara, engellemelere, karşıt planlamalara rağmen Kürt sorununun çözümünde, bunu demokratikleşme temelinde, halkların kardeşliği temelinde gerçekleştirmede ısrar etme çabalarına karşı bir tehdit işaretiydi. Yani 'biz bunu yaptırtmayacağız, ne yaparsanız yapın, hangi yöntemlere başvurursanız vurun, ne kadar çaba harcarsanız harcayın sizin önünüz açık değildir, size o fırsat verilmeyecek, dolayısıyla Kürt sorununun çözümü engellenecek, bu çözüme izin verilmeyecek! Hele hele çözümün demokratikleşme ve halkların kardeşliği temelinde yapılmasına, gerçekleşmesine asla izin verilmeyecek' tehdidini içeriyordu. Biz bunu anlıyoruz.

Kürt sorununu yaratan ve yüz yıldır var olmasına neden olan güçler şimdi Önder Apo'nun çabalarıyla, hareketimizin ve halkımızın mücadelesiyle çözümü aranan, çözümü gündemleştirilmiş olan sorunu çözümsüz kılmak için bu çözüm çabalarını boşa çıkartmak ve engellemek için elinden gelen çabayı harcıyorlar. Niye? Çünkü varlığını ve çıkarını Kürt sorununun üzerine kurmuş. Kürt sorununun varlığı üzerinden egemenliğini sürdürüyor, sömürü yapıyor, çıkar sağlıyor. Bu gayet açık ve anlaşılır bir durum. Bu bakımdan kapitalist modernite sisteminin tarihsel olarak gerçekleşmesi ciddi bir insanlık düşmanlığını, insanlık karşıtlığını, soykırım gerçeğini ifade ediyor, halklar karşıtlığını içeriyor. Bu noktada da en çok Kürt karşıtlığını, Kürt düşmanlığını içeriyor. Buna Önder Apo 'Kürt kapanı' tanımını da getirdi. Kürdistan'ı bölen parçalayan, bugün kırk milyona ulaşmış toplumu inkar eden ve yok etmek için kültürel soykırım rejimini onlarca yıla yayacak şekilde sürdüren bir sistem gerçeğiyle yüz yüzeyiz. Bütün bunlar planlı, iyi düşünülmüş, belli çıkarlara bağlanmış olaylar. Öyle rastgele ortaya çıkmış, kendiliğinden oluşmuş bir durum kesinlikle değil.

Aslında Kürt sorununun yaratılması bir tesadüf değildir. Esas plan, proje, örgütlülük, çıkar hesaplarına dayalı bu işin gerçekleştirilmesi Kürt sorununun yaratılma gerçeğinde var, özünde var. Öyle bir durum ortaya çıkartılmış ki, bu soruna dayanarak hem Kürtler etkisizleştiriliyor, sisteme bağlanıyor, hem de Kürtlere dayanılarak bölgenin bütün toplumları ve devletleri denetim altında tutuluyor. Hepsi üzerinde bir baskı uygulanıyor, sömürü uygulanıyor hem de hepsi baskı ve sömürü uygulayanlardan medet umar hale getiriliyor. Kapan budur işte! Bir şey yapmasan da yok oluyorsun, yapmaya kalksan, mücadele etsen de yok oluyorsun! Karşılıkla suçlanıyorsun. Birilerinin çıkarına iş yapar olmakla suçlanıyorsun.

Sözde bu gerçeği en çok anladığını söyleyenlerden birisi örneğin AKP, geçen gün yine her seçim öncesi 'terör örgütü ihale alır, taşeronluğuna devam eder' diyordu. Halbuki gerçekle bunun hiçbir alakası yok. Bu, sistemin mantığı, kendisinin ruhuna kadar bağlandığı, içine girmek için can attığı sistemin mantığı bu. Bunun ne PKK ile ne de Kürtlerle ilişkisi var. Ama o Kürtleri ve PKK'yi suçluyor. Çünkü sistem öyle yaratılmış, sen onu suçlayacaksın, o seni suçlayacak! Önder Apo buna 'iti ite kırdırma projesi, tavşana kaç, tazıya tut projesi' dedi. Kürt'e diyor, 'kaç seni yok edecek.' Türk'e, Fars'a, Arap'a: 'Kürt'ü tut, tutmazsan sana bilmem ne yapar' diyor. Gerçekten anlaşılması ve çözümü çok zor bir olay. Çünkü çok karmaşık, çok iç içe geçmiş çıkarlar var; çok derin çelişkileri ifade ediyor. Adeta bir kördüğüm haline getirilmiş

"9 Ocak Paris katliamı Önder Apo'nun geliştirmeye çalıştığı yeni sürecin başlangıcında gerçekleşti. Onun için bir tehdit özelliği taşıdı. Ama aynı zamanda 2011-2012 Devrimci Halk Savaşı'nın sonucunda da ortaya çıktı. Bu süreçle de bağlantılıdır. Bunu da hiçbir biçimde göz ardı etmemek gerekli. Bu süreçle bağlantılı olması itibariyle zaten savaş sürecinin gereği olarak hareketimiz, bütün yönetimimiz bir tehdit altındaydı. Birçok çevre bunu açıktan yapıyordu."

“Avrupa’da böyle bir saldırı da tesadüf değildir. Denebilir ki, niye başka yerde değil de Avrupa’da bu saldırı gerçekleşti? Avrupa’da gerçekleşmesi daha mı kolaydı? Kuşkusuz olayı kolay ve zorluk bakımından ele almak çok gerçekçi olmaz. Her yerin kendine göre kolaylığı var, zorluğu var. Fakat Avrupa’da olmasının bir anlamı var. Bununla bütün Avrupa toplumları, Avrupa sistemi tehdit ediliyor. PKK’ye karşı tutum bu olacak, hiç kimse farklı politika içine girmesin tehdidi yapılıyor.”



bir husus ve herkes de bu işle ilgili. Herkesin eli işin içinde, herkese bir çıkar dağıtılmış. Bir çelişki ve çatışma ortamı oluşturulmuş, hiç kimse iradesiyle bunun dışına çıkamıyor. Kürtler bölgenin diğer toplumlarıyla çelişki ve çatışma içinde tutuluyor, bunun üzerinden politik çıkar sağlanıyor, ekonomik çıkar sağlanıyor, tarihsel çıkar sağlanıyor. Ortadoğu bu biçimde egemenlik altında tutuluyor. Ortadoğu’dan yeni bir uygarlığın gelişmesi böyle bir yöntemle engelleniyor ve böylece bunu yaratan sistem, kapitalist modernitenin küresel hegemonik sistemi varlığını ve egemenliğini buna dayandırarak sürdürüyor. Aslında tarihsel olarak misyonunu tamamlamış veya Ortadoğu’da egemenlik sürdürebilecek bir kapasiteye, kültüre, değerler toplamına sahip değil. Ortadoğu’nun tarihsel ve toplumsal kültürü karşısında çok geri, çok zayıftır. Dolayısıyla onu egemenlik altına alamaz; üzerine baskı ve sömürü uygulayamaz. O halde hegemonik olamaz, küresel bir güç haline gelemez. Küresel bir güç haline gelebilmesi için ne edip ne edip Ortadoğu’da egemenliğini kabul ettirmesi gerekiyor.

Kapitalizm birkaç yüzyıl içinde dünyanın her tarafına yayıldı ama Ortadoğu’yu egemenlik altına alamadı. 19. yüzyıl boyunca Ortadoğu’yu egemenlik altına alabilmek için bin bir türlü yol, yöntem, politika geliştirdi. İdeolojik saldırı yaptı, askeri saldırı yaptı, siyasi saldırı yaptı, herkesi birbiriyle çelişir çatışır hale getirdi, yine de sonuç alamadı, sonunda I. Dünya Savaşı gibi o güne kadar hiç yaşanmamış bir acı ve katliam olayını insanlığın başına getirdi. Öyle bir savaşla Ortadoğu’nun gücünü tüketip Ortadoğu üzerinde egemenliğini, hegemonyasını kurdu. Böyle güç tüketmeye dayalı olarak egemenlik kurmanın, bunu uzun süreye yaymanın yöntemi de Kürt sorununu yaratmak oldu. Kürdistan’ı böl, parçala, herkesin suç ortağı olduğu bir sistem içine koy! Arapları parçala, zayıflat, denetim altına al, bunları Türklerle ve Farslarla da sürekli çatıştır, ondan sonra herkes sana muhtaç olsun, güçleri tükensin, sen de egemenliğini sürdür! Ortadoğu’daki egemenlik sistemi böyle kuruldu. Kürt sorunu böyle bir sorun ve Ortadoğu’da mevcut parçalanmışlığın, gerilemenin, tarihine ters düşmenin altında Kürt sorunu yatıyor.

Kim ki Ortadoğu tarihiyle, toplumsal yapısıyla uyumlu hale gelmek, Ortadoğu’yu kökleri üzerinde yeniden yeşertmek istiyorsa her şeyden önce Kürt sorununu görmek zorunda. Kürt sorununu görmek ve çözmek için çalışmak zorunda. Kürt sorununu çözmeden Ortadoğu’da bir adım bile atamaz. Dahası da var, önce Kürt sorunuyla bu kördüğüm yaratılmış, ilmik örülmüş, bu yetmez, bunu çözerler kaygısıyla arkasından bir de İsrail sorunu, Arap-İsrail çelişkisi, Filistin sorunu yaratılmış. O da işin üzerine tuz biber eker gibi bir özellik taşıyor. Böylece Ortadoğu’da hegemonya kurulmuş. İşte Kürt sorunu böyle bir sorun. Buradan politik, ekonomik her türlü çıkar sağlanıyor. Hak etmediği halde bazı egemenlikler kendini insanlık tarihiyle eş hale getiriyor, dünyaya egemen kılıyor. Şimdi esas böyle bir sorunun varlığı ve ona dayalı çıkar sağlama durumu var. Paris katliamı böyle bir sorunun mantığına uygun, özelliğine uygun gerçekleşen bir katliamdır.

Sadece Paris katliamı değil ki! Özel olarak 90 yıldır, genelde iki yüz yıldır Kürtler dört bir yanda, Kürdistan’ın içinde de böyle katliamlara, soykırımlara tabi tutuluyorlar. Milyonlarca şehit verdiler bu katliamlarda. 19. yüzyılda Osmanlı ve İran imparatorluklarının saldırtılması sonucunda. 20. yüzyılın ilk çeyreğinde, I. Dünya Savaşı kapsamında. Ardından I. ve II. Dünya Savaşları arasında, II. Dünya Savaşı içinde oluşturulan bu sistem temelinde Kürdistan’a yöneltilen saldırıların katliamcı karakteri temelinde sayısız katliam ve soykırımlar yaşamış Kürt toplumu. Bu, hep Paris katliamı gibi gizli olmuyor ki! Birçok yerde açıktır, alenidir. Dünyanın hiçbir yerinde yaşanmadığı kadar böyle bir katliam sürecinde Kürt Önderleri idam edilmişlerdir. Şeyh Saidler, Seyit Rızalar, İsmail ağalar, Qazi Muhammedler, Barzaniler katledildiler.

Daha yüzyılın başında Abdulselam Barzani idam edilenlerdendir. Mola Mustafa Barzani’nin de nasıl öldüğü tam bilinmiyor. Öldü mü, öldürüldü mü? Hiç de olmaması gereken bir hastalıkla Amerika’ya kadar götürüldü ve sonunda çok acı bir ölümü yaşadığı biliniyor. Önderler böyle katledilmişlerse, Güney’de sadece Barzani de değil, Şeyh Mahmut Berzenci’nin başına neler getirildiği de bilinen gerçekler. Önderler böyle katledilmiş, direnenler katledilmiş, halk üzerinde en vahşi soykırımlar uygulanmış. Paris katliamı bunun bir parçası, benzeri. PKK’ye dönük saldırılar da zaten bundan kopuk değil. Zindandaki saldırılar, dağda gerillaya dönük saldırılar, özellikle Önder Apo üzerinde geliştirilen saldırılar hiç de farklı özellik taşımıyor. Hepsi de aynıdır, benzerdir.

Uluslararası komplo gerçeğini hatırlayalım. 9 Ekim komplosu, 15 Şubat komplosu, komployu yürüten güçler inkar etmiyorlar ki, açıkça itiraf ettiler. Önder Apo bunu net söyledi zaten. “Katliamı yapan güçler uluslararası komployu gerçekleştiren güçlerdir,” dedi. Bu doğru tespittir. Fakat içinde daha başka kim, ne kadar var, ne kadar rol oynadığı, rollerin bu katliamda nasıl karıldığı, paylaşıldığı orası ayrı bir konu. Esas olayın aydınlatılması bunların açığa çıkarılmasını ifade ediyor. Burası daha netleşmemiş, açığa çıkarılmamış. Ama amaçlanın ne olduğu burada çok açık. İşte böyle bir sorunun çözülmemesi, devam etmesi ve bu soruna dayalı olarak egemenlik sürdürme, ekonomik siyasi çıkar hesapları nedeniyle bu katliam yapıldı. Bunu yapan güçler kesinlikle böyledir.

Kürt sorununun demokrasi ve kardeşlik temelinde çözülmesini, böylece Kürtlerin, onunla birlikte Türk, Arap, Fars halklarının bir güç haline gelmesini, Ortadoğu’nun tarihsel kökleri üzerinde yeni bir demokrasi olarak yeşermesini istemeyen güçler var. Bundan çıkarları bozulan, buna karşıt olan, varlığını buna karşı mücadeleye, savaşa bağlamış olan güçler var. Bu gerçeği iyi görelim. İşte o güçler Paris katliamını da yapan güçlerdir.

Daha PKK bir propaganda grubuyken Haki Karer yoldaşı da benzer bir biçimde katlettiler. O katliam Antep’te gerçekleşti. Antep, Kürdistan’la Türkiye arasında çok önemli bir iletişim kenti konumundaydı. O da ciddi bir provokasyondu. Benzer özellikleri olan bir saldırıydı. Dikkat edilirse mücadele tarihimizde benzerleri var ve bu Kürt sorunun mantığıyla, gerçeğiyle bağlantılı, Kürt sorununu yaratan güçler tarafından yapılıyor. Kürt sorunu daha karmaşık, derin hale getirmek, çözümsüz kılmak için bunları yapıyorlar. Buradan çıkan sonuçları da daha derin anlayarak Kürt sorununu çözmenin yol ve yönteminde daha çözümleyici, derin hale gelme, Kürt sorununu çözme iradesini, mücadelesini daha güçlü, daha ekili bir biçimde geliştirme kalıyor. Bunları anlayarak, bunları aşan, dolayısıyla Kürt sorununun çözümünü imkan dahilinde kılan bir süreci geliştirebilmek gerekiyor.

– Paris’te farklı çalışmadan ve farklı kuşaktan üç kadın militan katledildi. Bu katliamlarla Kadın özgürlük mücadelesine nasıl bir mesaj verilmek istendi?

– Katledilen yoldaşların o biçimde bir araya gelişleri nasıl gerçekleşti, bu bir tesadüf müydü, orası belki değerlendirilebilir. Bu konuda bizim kanaatimiz şu, olayı yapanlar tarafından fırsat kollanıyordu. Harekete kendi amaçları doğrultusunda ağır bir darbe vurma planlanmıştı. Bunu yapmakla görevli olanlara da bu plan özümsetilmiş ve böyle bir talimat verilmişti. Dolayısıyla hep fırsat kolandı, sonuçta ifade edildiği gibi üç kadın devrimci farklı görevler yürütüyor, özgürlük mücadelemizin kırk yıllık tarihinde tüm toplumu içine alan kuşakları temsil eden devrimciler bir araya gelmiş bulunuyor. Bunu bir fırsat ya da kendi amaçları için daha elverişli bir ortam, bir fırsat olarak gördükleri anlaşılıyor. Öyle değerlendirerek bu katliamı yaptılar, düğmeye bastılar. Zaman olarak da, hedefler olarak da amaçlananı kendileri açısından yeterli gördüler.

Zamanlamasını belirttik, Önder Apo’nun çabalarına verilmiş mesaj var. Kürt sorununu çözümsüz kılma mesajı var. Yönetimimiz üzerinde tehdit oluşturma mesajı var. Aynı zamanda özellikle kadın yoldaşların seçilmiş olmasından kadın özgünlüğünü içeren bir mesajı var. Çünkü başka hedeflere dönük saldırılar da yapabilirlerdi. Nitekim yapmaya çalıştılar da. O süreçte gerçekleşen sadece Paris katliamı değil. Kandil’de, başka yerlerde birçok katliam denemesinin, girişiminin olduğunu biliyoruz. Türk basını yönetici çevreleri bunu da söylediler, bu tür beklenti içinde olduklarını ortaya koydular. Hükümete danışmanlık yapan bazı kişiler özel timlerin her tarafa salındığını televizyonlardan söylediler. Tayyip Erdoğan’ın danışmanlarından Cüneyt Zapsu vardı, televizyonda açıkça bunları söylüyordu. Kanal D’de konuştu, kulaklarımızla duyduk, dinledik. Bu doğrultuda birçok çaba harcadılar. Bir kısmını biz açığa çıkardık. Bazı girişimler başarısız kaldı.

Sonuçta 2013 ocağında Paris’te Sara, Rojbîn ve Ronahî yoldaşları katlettiler. Öyle değerlendirmemiz gerekli. Şunu ifade etmek istiyorum, hedef sadece onlar değildi ve onlar sadece o anda hedeflenmediler. Uzun bir süredir hedefteydiler, ama saldırının tam kimlere karşı, nasıl bir bileşime karşı yapılması gerektiği konusunda hep bir fırsat kollama yapıldı. Sonuçta bu üç yoldaşın bir arada olması kendi amaçları açısından uygun, yeterli görüldü ve katliam gerçekleştirildi. Bu durum anlaşılıyor. Böylece aslında hareketin geneline verilen mesaj var, Önderliğe verilen mesaj var. Kadın, özgürlük çizgimizi temsil ediyor, Önder Apo’ya senin çizgin zafer kazanamayacak tehdidinde bulunulmuş olunuyor. Hareketimiz açısından kadın militanlığı oldukça gelişti, gerillada yer ediyor. Paris’te en eski kurucu kongreye katılmış Sara yoldaşı katlederek aslında bütün hareketi bu biçimde iliklerine kadar sarsmak, acı yaşatmak istediler. Yaşar Büyükanıt eskiden söylüyordu, şimdi Abdullah Gül de söylüyor, “misliyle ödeteceğiz, daha ağır acılar yaşatacağız” diyorlar. Bu katliamla benzer bir sonucu almak istediler.

Bununla birlikte Özgür kadın hareketimiz ciddi biçimde tehdit edilmek istendi. Kadın militanlığı güçlü bir gelişme göstermiş, belli ki kendilerini çok zorluyor. Böyle bir katliamla korkutmak, ürkütmek, zayıflatmak, dağıtmak, kadın militanlığını geriye çekilir kılmak istediler. Çok önemli bir amaçları buydu. Bu gösteriyor ki kadın özgürlük çizgisinde, Kadın özgürlük mücadelesinden çok korkuyorlar, çok zarar görüyorlar. Mücadele onları can evinden vuruyor. Gerçek zalimliklerini, katliamcı yüzlerini, vahşetlerini açığa çıkarıyor. Mısır firavunlarından, Urfa nemrutlarından daha zalim olduklarını gösteriyor. Onun için Önder Apo’nun geliştirdiği kadın özgürlük çizgisinden ve onun örgüte ve eyleme dönüşmesinden çok korkuyorlar. Gericiliğin, erkek egemen devletçi sistemin en çok korktuğu şey kadın özgürlük çizgisi ve hareketi oluyor. Onu bu biçimde etkileyerek, korkutup ürküterek zayıflatmayı hedeflediler.

Fakat umutları kursağında kaldı. Değil öyle bir zayıflama, geri çekilme, tam tersine şehit yoldaşlara sahip çıkma

temelinde Kadın özgürlük hareketi çok daha gelişti, çok daha militanlaştı, cesaret ve fedakarlığını çok daha arttırdı. Ulusal düzeyde olduğu kadar uluslararasılaştı. Kürt özgür kadın hareketini ve genel Özgürlük hareketimizi bütün insanlığa, dünyanın dört bir yanına yayma gücünü gösterdi. Böylece katliamla amaçlanan boşa çıkartılmış, başarısız kılınmış oldu. Bunu çok açık ve net bir biçimde söyleyebiliriz. Bunu en iyi de kadın yoldaşlar hissediyorlar, duyuyorlar, anlıyorlar. Bu temelde hem bilinçleri hem de öfke ve kinleri daha çok artmış, pekişmiş bulunuyor. Bu anlamda da genelde Özgürlük mücadelemizi, özel olarak Kadın özgürlük mücadelesini çok daha güçlü ve örgütlü bir biçimde geliştiriyorlar.

– İlk günden bu yana katliamla ilgili 'Türk devleti işin içinde' dediniz. Katliamın arkasındaki güçler kimler olabilir? Devlet içindeki karanlık, paralel devlet olarak tanımlanan güçler olabilir mi? Hükümet böyle bir suikastten habersiz olabilir mi?

– Bu konuyu başta önemli ölçüde izah etmeye çalıştım. Elimizdeki bilgiler somut olarak bu düzeyde. Şimdiye kadar daha fazla bilgiye ulaşma imkanımız olmadı. Eldeki bilgilerle yorum yapıyoruz. Bu yorumların doğru olduğuna inanıyoruz. Öyle yanlış olduğu kanaatinde kesinlikle değiliz. Fakat eksiklikler olabilir biçiminde endişemiz var. O bakımdan da değerlendirirken ihtiyatlıyız.

Tabii şu tanımlamalar önemli ve olayı aydınlatıcı nitelikte. Bu tanımları Önder Apo yaptığı ve işin merkezinde durduğu için, hareketi temsil ettiği için harekete yönelen saldırının nereden geldiğini ve ne anlam ifade ettiğini herkesten daha iyi Önderlik anlıyor. Dedi ki, "uluslararası komployu yapan, beni buraya getiren güçlerle Paris katliamını yapanlar aynı güçlerdir." Biz de uluslararası komployu yapan güçlerin kim olduğunu biliyoruz. Bu bilinmeyen bir durum değil ki!

"Kürt sorununun çözümünü istemeyen paralel devlet güçleri var" dedi. Böyle bir süreçte onları da tanımladı. Lobiler üzerinde durdu. Özellikle bazı lobilerin son dönemde daha çok aktifleştirilmiş olmasına dikkat çekti. Zaten belirttim İsrail'in kuruluşu II. Dünya Savaşı ardından tıpkı Kürt sorunuyla Ortadoğu'da yaratılanın daha zayıf düzeydeki bir benzeri olma özelliği taşıyor. Bir Ermeni soykırımı var, Rum katliamı var. I. Dünya Savaşı Anadolu'da, Ortadoğu'da soykırımları gündeme getiren bir savaş oldu. O zaman da birçok güç çatıştırıldı, birbirine katlettirildi, bu Ortadoğu sistemi, ulus devlet despotizmi, kapitalist modernitenin Ortadoğu hakimiyeti böyle kuruldu. Bu gayet açık, net açığa çıkmış gerçekler. Şimdi bu lobiler yeniden hareketlendiriliyorlar. Birçok görüşmeler var, vaatler var, yeni hesaplar gündeme getiriliyor. Yahudi hesapları, Ermeni hesapları, Rum hesapları var.

Önder Apo niye illa Yunanistan eliyle kaçırıldı, Türkiye'ye teslim edildi? Niye bu illa Yunanistan zemininde yapıldı? Rusya'ya gitmişti, Avrupa'ya gitmişti, dikkat edin kuşatıldı, döndürüldü, ilk başta Yunanistan'a gitmiş olmasına rağmen tekrar Yunanistan'a getirildi ve Kenya'da Yunanistan elçiliğinde olay sonuçlandırıldı. Bunun bir anlamı vardı. Komployu planlayan, yürütenler baştan bu işin orada olmasını planlamışlardı. Bundan hiçbir kuşkumuz yok. Onunla sözde fayda sağlıyorlardı. Türk-Yunan ilişkileri düzelecekti. NATO'nun güneydoğu kanadı güçlenecekti. Türkiye devleti, hükümetleri de öyle sandılar. Yunan hükümeti de öyle sandı. Hani, ortada bir gelişme var mı? Hayır, kimse kazanmadı. Ne Yunanistan kazandı, ne Türkiye! Başkaları kazandı. Onları da kullandılar, hem de çok kötü bir biçimde kullandılar!

Benzer durumlar yaşanıyor. Paris katliamını da benzer durumda görmek lazım. Bir yıldır Türkiye-Fransa ilişkilerinde değişiklikler ne kadar oldu gözlemek lazım. Dendi ki hükümet değişikliği nedeniyle ilişkiler değişiyor. Hayır, neredeyse Türkiye ile Fransa çatışma konumundaydı. Ama Paris katliamı üzerinden öyle bir karşıtlık ortadan kalktı. Artık Türkiye'de ne hükümet ne de çeşitli çevreler Fransa ile bir çatışma içindeler. Kendilerinin AB'nin girişi önünde Fransa'nın engel olduğunu söylemiyorlar. Önce hep söylüyorlardı. Demek ki bazı pazarlıklar burada da döndü, yapıldı. Nasıl ki uluslararası komplo Yunanistan zemininde, onların eliyle yaptırtıldıysa, Sara yoldaşların katliamının da Paris'te olması benzer özellik taşıyor. Çünkü onlar da Paris'te değil, Avrupa'nın diğer ülkelerinde kalıyorlar. Geçici bir süreliğine Paris'e gelmişler ve Paris'te katliam yaparak oradan bir şeyler sağlanmak istendi. Güya Türkiye-Fransa ilişkilerinde değişiklikler yapılmak istendi. Böyle hesaplar var.

Bu bakımdan olayın içinde Fransa'nın en azından belli güçleri vardır, Türkiye'nin belli güçleri var. Onları yönlendiren küresel sistemin önde gelen aktörleri var. Bunu kabul etmemiz lazım. Diğer türlü de zaten böyle bir olayın gerçekleşmesi ve bir yıl geçmiş olmasına rağmen bu konumda tutulması mümkün olmazdı. Eğer çok iyi örgütlenmeseydi ikinci gün ipliği pazara çıkardı. Bakın, hiçbir bilgi çıkıyor mu dışarıya, sızıyor mu? Sadece Fransız



yönetimi zamanı gelince açıklayacağız diyor, tepkileri bununla dindirmeye çalışıyor, o kadar! Zaman ne zaman gelecek belli değil. Bir yıl geçmiş, mahkeme açılması gerekiyordu, niye açılmıyor? Mahkeme daha ne zaman açılacak? Bir hukuk sistemi var, hiç onlardan söz bile edilmiyor.

Biz açıklamalarından dolayı AKP hükümetinin, yöneticilerinin olayla bağı konusunda kuvvetle şüphe taşıdık. Yönetim olarak bunları biraz değerlendirmeye çaba harcadık. Çeşitli arkadaşlar değerlendirmeler yaptılar, yönetimimiz değerlendirme ve açıklamalar geliştirdi. Önder Apo bu değerlendirmeleri reddetmedi. Dedi, "mümkündür, olabilir ama bu tür değerlendirmeler yaparken dikkatli olmak lazım, yeterince veri toplamak gerekli. Böyle kolay, ucuz yaklaşımlarla olmaz." Elbette doğruydu, biz ona katılıyoruz. Fakat tabii ki AKP'nin yaşadığı telaş kendisinin suçlu konumunu açıkça gösteriyordu. Derler ye, minareyi çalan kılıfını hazırlarmış. Suçu işleyen, onu amacı doğrultusunda başkalaştırmaya çalıştı. AKP hükümeti, yöneticilerinin tutumu kesinlikle öyleydi. Hem darbeyi vurdular, hem de bizi yanıltmaya, hedef şaşırtmaya yöneldiler. Biz öyle hemen söylenenlerle aldanacak, ucuz söylemlerle sağı solu suçlayacak durumda değildik, değiliz. Önce de öyleydik, şimdi de tutumumuz böyledir. Ama belirtilen çevrelerin, güçlerin şu ya da bu düzeyde payı kesinlikle var. Yoksa kim yaptı? Herhalde bir deli çıkıp yapmadı! Konuştursunlar Ömer Güney'i, niye konuşturmuyorlar? Niye susturdular? Nereye sakladılar? Nerededir? Gerçekten tutuklu mudur? Ne işle uğraşıyor? Bir yıldır ne yaptı? Kime, ne söyledi? Nasıl yaşıyor? Kim besliyor? Bunlar açığa çıksın. Yani bu sorulara verilecek cevaplar bile böyle bir olayın ayrıntılarını ortaya çıkartmak için yeterlidir.

Ancak dikkat edilirse koskoca Avrupa sistemi, Fransa hükümeti, devleti bunları yapmıyor, yapamıyor güya! Kim inanır buna? Hiçbir inandırıcılığı yok. Dolayısıyla şunu görüyoruz; komplo devam ediyor, Kürdistan'a saldırı devam ediyor, Ortadoğu'ya saldırı devam ediyor. Ortadoğu'dan demokratik çıkışı engelleme çabaları sürüyor. Kapitalist modernite sistemine karşı Ortadoğu'da bir demokratik modernite alternatifinin çıkış yapması engellenmek isteniliyor. Özellikle de Kürt sorununun çözümüne, Kürdistan özgürlük devrimine dayalı olarak bir demokratik Ortadoğu çıkışından korkuluyor. Kapitalist modernite sistemi buna karşıttır. Herkes bunu iyi bilmeli. Dolayısıyla da bunu engellemek için her türlü saldırıyı yapıyor. Elinden gelen her türlü çabayı harcıyor. Bütün kozlarını, piyonlarını devreye koyuyor, harekete geçiriyor, piyasaya sürüyor.

Paris katliamı da, benzer birçok olay da bu temelde yaşanıyor. Sadece Paris katliamı mı, Avrupa'da ne kadar katliam yapıyorlar! O kadar dernek basıyorlar, o kadar tutuklu var, televizyon kapattırıyorlar, hala kapatmakla uğraşanlar var. Kürt halkının sesini kısmak, özgürlük arayışlarını boğmak için küresel kapitalist sistem milyonlarca dolar harcıyor. Gece gündüz durmadan çaba harcıyor. ABD'li yöneticiler bunu açıkça söylüyorlar. "Avrupa'da PKK'ye karşı mücadeleyi biz yönlendiriyoruz" diyorlar. Televizyonların kapatılışını, PKK'nin mali kaynaklarının üzerinde baskı oluşturulmasını "biz sağlattık" diyorlardı. Bunu Türkiye yönetiminin kendilerine destek verilmediği yönündeki eleştirilerine karşı ABD yöneticileri, Türkiye'deki elçileri açıkça söyledi. O halde Paris katliamına da destek verdiler mi? Ben soruyorum, anlamak istiyorum. Paris katliamının neresinde duruyorlar mesela? Niye susuyorlar, açıklasınlar, gerçek yüzlerini ortaya koysunlar. Değilseler, değiliz desinler. Payları varsa açıklasınlar yiğitçe. Zaten uluslararası komploda görüş açıklamadan geri durmadılar, biz yaptık dediler, bazı kişiler bu işi nasıl yaptıklarını da övüne övüne anlatmaya çalıştılar. Artık kimin hesabına çalışıyorlar, bu tür olaylardan ne tür kazançlar sağlıyorlar, bu Kürt karşıtlığı, Kürt düşmanlığı kendilerine ne kazandırıyor, onlar bizden daha iyi biliyorlar. Belli ki çok kazandırıyor ki, bu kadar gözü kara, gözü dönmüş bir saldırı içindedirler.

Olsun, biz bu saldırılardan korkmuyoruz, ürkmüyoruz. Zaten böyle zor olduğunu, çatışmalı olduğunu bilerek böyle bir mücadeleye girdik. Bu hareket bu temelde oluştu. Binlerce şehit de verdik. Bedel ödemekten de korkmadık, çekinmedik. Şimdiye kadar olduğu gibi şimdi de bedel ödemekten çekinen konumda kesinlikle değiliz. Ama kırk yıllık mücadele birçok gerçeği aydınlattı. Herkesin ne mal olduğunu, ne tür çıkarlar sağladığını, kimin nerede durduğunu ve kimlere hizmet ettiğini epeyce gösterdi. Bundan sonra da bu mücadele devam edecek ve benzer aydınlatmayı daha derin bir biçimde yapacak. Herkesin gerçek yüzünü açığa çıkaracak, maskesini düşürecek, nerede duruyor, ne kadar özgürlükçü, ne kadar demokrat, ne kadar özgürlük ve demokrasi düşmanı, karşıtı olduğunu bütün insanlığa gösterecek.

– Fransa katliamla ilgili soruşturma açtı. Bir kişinin tutuklanması dışında, soruşturmayla ilgili Kürtleri tatmin edecek hiçbir açıklama yapılmadı. Kürt kadınlarının eylemlerinde dediği gibi bu durum Fransa'nın suskunluğu, suç ortaklığı anlamına gelmiyor mu?

– Evet, o anlama geliyor. O görüşleri doğrudur, yerindedir. Israr etmek kesinlikle gerekir. Biz de onu kısaca ifade ettik zaten. Özellikle şehit yoldaşların aileleri de bu konuda ilk andan itibaren endişelerini, şüphelerini ortaya koydular. Fransa yönetiminden olaya hemen açıklık getirmesini istediler. Getirmeyince, suskunluğu yeğleyince hükümet, bu sefer "sosyalizm bu mudur, Fransa adaleti ve özgürlüğü bu mudur, Fransız devriminden bunlar mı kaldı?" diye sorular sordular, sorguladılar. Onlar doğru tutumlardı, yerinde sözlerdi. Şimdi Kürt kadınları gerçeği daha derinden hissederek olayın takipçisi oluyorlar. Her gün olay kapsamında eylem halindeler, tartışma içindeler. Olayı çok önemsiyorlar. Kendilerinin varlığına ve özgürlüğüne yöneltilmiş bir saldırı olarak görüyorlar. Dolayısıyla Paris katliamını aydınlatma ve hesap sorma mücadelesi varlık ve Özgürlük mücadelesi anlamına geliyor. Bunun için de tüm güçleriyle çaba harcıyorlar. Doğaldır, haklıdırlar. Böyle bir çaba içerisinde açığa çıkardıkları gerçekler var. Fransa yönetiminin tutumundan kuşkulanıyorlar. Bu kuşku yerindedir. Dahası, ulaştıkları değerlendirme de yerindedir. Eğer Fransız yönetimi olayın içinde değilse açıklayıp mücadele etmeli, hukuku işletmeli.

Fakat şöyle de olabilir ben endişe duyuyorum. Ne kadar içinde, ne kadar dışında bilemiyoruz. Bunun üzerinden politika yapmak, çıkar sağlamak istiyor da olabilir. Bu da ucuz bir yaklaşımdır ve Avrupa politikacılığında bu tür yaklaşımlar da var. Onu gördük, tanıdık. Avrupa politikacılığı böyle bir olay olmuş, burada şu kadar adaletsizlik var, haksızlık var, şu kadar kötülük var, ben hakkı, adaleti ortaya çıkarayım biçiminde yaklaşmıyor. Bu olay elime geçmiş, acaba ben bu olaydan nasıl faydalanabilirim, buna dayanarak ekonomik politik çıkar nasıl sağlayabilirim hesabı yapıyor. Her türlü olaya yaklaşımları böyledir. Paris katliamı da büyük bir olay! O halde böyle büyük bir olaya dayanarak daha çok ekonomik ve siyasi çıkar elde edebilirim hesabı yapıyor. Bu suskunlukları, bildikleri halde olayın üzerine gitmemeleri, olayı açıklamamaları buradan da kaynaklanıyor olabilir. Bu da bir ihtimal, diğeri de bir ihtimal. Bana göre ikisi de doğru, her ikisi de işin içinde var. İki boyutu da görelim. Onlar da bilerek her iki boyut üzerinden hareket ediyorlar.

Tutuklanan kişi hakkında hiçbir bilgi yok. Gerçekten ne yaptılar ne yapmadılar bilinmiyor. Tutuklu mudur, başka yerde midir, ifadeleri neyi içeriyor, neler söyledi, neler söylemedi. Öyle anlaşılıyor ki bu konuda avukatlara da herhangi bir bilgi vermiş değiller. Hiçbir açıklık getirmediler. Aileler bu kadar sorguladığına göre, kadınlar bu kadar sorguladığına göre demek ki herhangi bir bilgi alamamışlar. Diğer yandan bir bilinmezlik, karanlık bir durum söz konusu. Mahkeme de edilmiyor. Nasıl ki AKP yetkililerinin olayın hemen ardından hiç kimse kendilerine bir şey sormadan yaptıkları açıklamalar şüphe uyandırdıysa Fransız hükümetinin geçen bir yıl içerisinde olayı açıklamayan tutumu da aynı oranda şüphe uyandırıcıdır.

– Cansız, Şaylemez ve Doğan'ın avukatı AP Kürt Konferansı'nda "Paris Katliamı bir Avrupa dosyasıdır, Avrupa sorunudur" dedi. Avrupa ülkelerinin sorumluluğu ne olabilir?

– Şehit yoldaşların aileleri doğru yolda. Bu sorgulamayı devam ettirmeleri yerindedir. Çözümü de oradan bulabilirler. Çünkü somut olan alan orası. Onun dışında somut çözüm bulacakları yer yok. Türkiye'nin böyle somut sorumlu tutulabilmesi mümkün değil. Öyle bir sorumluluğu kabul edecek durumda değil. Kendileri açısından da öyle değil. Onlar açısından da sorumluluk Avrupa'nın üzerinde. Rojbîn arkadaş Avrupa vatandaşıydı, Avrupa'da okumuştu, Avrupa hukukuna göre çalışıyor ve yaşıyordu. Güvenliğinden Fransa devleti her Fransız vatandaşına dönük ne kadar sorumluysa Rojbîn arkadaş için de o kadar sorumludur. Diğer arkadaşlar da mülteciydiler. Ronahî arkadaşın da benzer konumu var. Sara arkadaş da mülteciydi, uzun süredir oturum almış konumdaydı. Ailesi onlarca yıldır o alanda yaşıyor. Kendisi de uzun süreler hep o alanda kalmıştı. Dolayısıyla ailelerin çözümü Avrupa sistemiyle aramaları, orayı sorgulamaları doğaldır, doğrudur, yerindedir. Avrupa Parlamentosu'nda söyledikleri söz, yaptıkları değerlendirme de doğrudur.

Onun dışında da özellikle Rojbîn arkadaşın babasının tutumu yerinde ve sorgulayıcı, Fransa yönetiminden çözüm isteyici düzeydedir. Çünkü o sisteme bu kadar hizmet etmiş, çalışmış, oranın bir vatandaşı konumunda. Hakkını arıyor. Öyle bir hak araması içinde olması doğaldır. Bu kadar ciddi bir olay olmuş, bu olay kapsamında hak aramasın da daha nerede arasın, nasıl arasın? Paris'te olmuş bir olay, bunu Fransa yönetimi, devleti, Avrupa sistemi açıklamasın da kim açıklayacak? Türkiye mi aydınlatacak, Ortadoğu mu, başka yer mi? Hayır, sorumlu Avrupa'dır. Dolayısıyla elbette Paris katliamı dosyası bir Avrupa dosyasıdır. Avrupa'nın dışında olayın içinde olan güçler vardır, olabilirler. Türkiye gibi, başka yerler gibi! Ama bunların var olması dosyanın Avrupa dosyası olması gerçeğini ortadan kaldırmaz. Esası, merkezde olanı Avrupa'dır.

Unutmayalım Avrupa desteği olmadan yalnız başına Türkiye'nin bunu bu biçimde yapabilmesi, öyle bir katliam işleyebilmesi mümkün değildir. Farz edelim ki işledi, o zaman Fransa, Almanya, Belçika niye susuyor? Hepsi biliyor. Fransa istihbaratı ortak çalışıyor, biz de bunun tanığıyız. Nasıl oluyor ki PKK aleyhine olunca ortak çalışıyorlar, bir araya geliyorlar, devletler yok AB var; ama bir Kürt'e, bir PKK'liye saldırı olmuş, katliam uygulanmışsa ortada AB hukuku kalmıyor, hatta devletler de kalmıyor? Sorumluluk içine girmiyorlar. Sorumluluklarından kendilerini azat ediyorlar. Böyle olmaz tabii. Bu nedenle de bu olayın aydınlatılmasından genelde Avrupa, özelde Fransa devleti sorumludur. Aydınlatmadıkları müddetçe olay üzerlerine kalacak, suçlu duruma düşecekler, suç ortağı olacaklar. Gittikçe bu aydınlatma durumu uzarsa o zaman daha fazla sorumluluk kendilerine binecek. Yani sadece suç ortağı konumuna düşmek değil de, olayın tam suçlusu konumuna düşmek de gündeme gelebilir. İş bu kadar ciddidir.

Bu bakımdan da mevcut sorgulamayı sürdürmek, derinleştirmek gerekiyor. Sadece itham etmek, soru sormak, onlardan cevap istemek de yetmeyebilir. Tam tersine araştırmak da lazım. İncelemek, bilgi toplamak da gerekiyor. Paralel bir soruşturmayı aileler, avukatlar yürütebilirler. Şimdiye kadar yürüttüklerinden elde ettikleri sonuçları toparlayıp ortak değerlendirmeye tabii tutabilirler. Bunlar yapılması gereken çalışmalar. Yani hep istemek değil de, aydınlatmaya çalışmak da lazım. Öyle olursa olay daha erken açığa çıkarılır ve aydınlatılır.



"Önder Apo 'kadın özgürlüğü Sara'nın yaşamıdır, mücadelesidir, onun hikayesidir' dedi. Dolayısıyla kadın özgürlük çizgisinin yaratılmasında, temsilinde olduğu kadar, özgür kadın mücadelesinin birikimi, ortaya çıkardığı büyük gelişmeyi, özgürlük şekillenmesini de ifade ediyor. Bu temelde hem hareketimiz hem de özgür kadın hareketi doğru anlamaya ve sahiplenmeye çalışıyor. Bunun için ne kadar mücadele edilse yerindedir. Kesinlikle sonuna kadar duyarlı olmak gerekli."

– Kürt kadınları bir yıldır her çarşamba katliamın aydınlatılması talebiyle alanlardalar. Kürt halkının özelde Kürt kadınlarının katliamın aydınlatılması için yürüttüğü mücadeleyi nasıl değerlendiriyorsunuz? Avrupa'daki Kürdistanlılara nasıl bir çağrınız var?

– Bu mücadeleyi önemsiyoruz, gösterilen çabaları değerli buluyoruz. Hepsini selamlıyoruz ve başarı dileklerimizi ifade ediyoruz. Özellikle kadınların karkış, soğuk sıcak demeden zor koşullarda uzak yerlerde böyle bir mücadelede ısrarlı olmaları, olayın peşini bırakmamaları gerçekten de anlayışlarıyla, duyarlılıklarıyla bağlı, olayda kendilerini görüyorlar. Saldırıyı kendilerine görüyorlar, aydınlatılmasından kendi özgürlüklerini görüyorlar. Çünkü Sara arkadaş, Rojbîn arkadaş, Ronahî arkadaş sıradan kişiler değil, her birinin Kürdistan özgürlük mücadelesi içinde, Kürt kadının Özgürlük mücadelesi içerisinde çok önemli yeri var, konumu var. Önder Apo "kadın özgürlüğü Sara'nın yaşamıdır, mücadelesidir, onun hikayesidir" dedi. Dolayısıyla kadın özgürlük çizgisinin yaratılmasında, temsilinde olduğu kadar, özgür kadın mücadelesinin birikimi, ortaya çıkardığı büyük gelişmeyi, özgürlük şekillenmesini de ifade ediyor. Bu temelde hem hareketimiz hem de Özgür kadın hareketi doğru anlamaya ve sahiplenmeye çalışıyor. Bunun için ne kadar mücadele edilse yerindedir. Kesinlikle sonuna kadar duyarlı olmak gerekli.

Zayıf, zaman zaman değil, güçlü ve sürekli bir mücadele de gerekli. Sadece çarşambalar da değil. İşte şimdi yıldönümüne gidiliyor, yıldönümünden on beş gün önce, on beş gün sonra bir ay itibariyle her günü, her anı bu olayın gerçeğinin açığa çıkartılması, sorumlularından hesap sorulması için mücadele sürecine dönüştürelim. Avrupa'daki tüm yurtsever halkımız, özellikle de kadınlar ve gençler böyle bir mücadeleyi sonuna kadar sahiplensin ve yürütsünler. Bu temelde kesinlikle sonuç çıkarılabilir, sonuç alınabilir.

Bu noktada şunu söyleyebilirim: Yürütülen mücadele anlamlı, değerli, yerinde ve sonuç alıcı olabilir; ama daha çok zengin kılmak, sürekli kılmak, daha da geliştirmek gerekiyor. Yetersizliği varsa aşılması gerektiği söylenebilir. Onu da en iyi mücadeleyi doğrudan yürüten insanlar bilir. Avrupa'daki Kürt kadınları, Kürt kadın hareketi, Avrupa'da mücadele yürüten Kürt yurtseverleri bu durumu daha iyi değerlendirecek, anlayacak, çözümleyecek konumdalar. Yeterince eleştirel özeleştirel sorgulama yaparak başarılar kadar, hata ve eksiklikleri de bulup gidermeyi, bu temelde Paris katliamına karşı yürütülen mücadeleyi daha geniş, daha derin, daha zengin yöntemlerle süren ve sonuç alan hale getirebilirler. Bunu da büyük bir duyarlılıkla kesinlikle yapmalılar. Yaparlarsa sonuç alınabilir. Öyle sonuç alınmaz, olay kapandı, devletler şöyle davranıyor diye herhangi bir yılgınlığa, geri çekilmeye kesinlikle düşmemek lazım. Sonuna kadar ısrarlı olmak, dirayetli olmak, iddialı olmak, olayın üzerine gitmek gerekli. Bu konuda en küçük bir yılgınlık kesinlikle olmamalı. Özellikler birinci yıldönümünü kesin aydınlatılma ve hesap sorulma süreci haline getirmek için el birliğiyle topyekun bir direniş içerisinde olmalıyız.

Ama bunu zengin de kılmalıyız, araştırmalar yapalım, bilgileri toplayalım, bilgi değerlendirme merkezlerimiz olsun. Bu temelde sorularımızı daha yetkin soralım. Aynı zamanda eylem biçiminde de zenginlik önemli. Sürekli olan eylemler olur, destek eylemleri olur, demokratik kitle eylemliliğini başta Fransa olmak üzere Avrupa'nın her alanında geliştirmek lazım. Avrupa'da Kürt kadınları nerede varlarsa, Kürt yurtseverleri nerede bulunuyorlarsa el birliği ederek kesinlikle bu katliamın hesabını sormalılar. Çünkü bu sadece bir olayın aydınlatılması değil, Kürt sorununun aydınlatılması olacak. Kim Kürt sorununun çözümünü engelliyor? Dolayısıyla bu sorunu yaratanlar kimler? Bu sorun üzerinden rant elde edenler, siyasi, ekonomik çıkar sağlayanlar kimler? Bunlar açığa çıkacak. Bir yerde Kürt sorunu çözülecek.

Paris katliamı, Kürt kördüğümünün kördüğüm haline getirilmiş bir olayıdır. Kördüğüm Paris katliamından çözülürse Kürt kördüğümü de çözüme kavuşturulabilir, onun önü de açılabilir. Önder Apo da böyle değerlendiriyor. O bakımdan da sadece bir olay, bir katliam gibi bakmamak lazım. Dar, hukuksal olay olarak kesinlikle görmemek gerekir. Siyasi olaydır, tarihsel olaydır; çözümü, Kürt sorununun çözümünün önünü açacak, Kürt sorununun çözüm yolunu aydınlatacaktır. Böyle görerek, buna inanarak, bu temelde eylemleri planlayıp örgütleyerek mücadeleyi geliştirmek gerekli. Diğer yandan Sara, Rojbîn ve Ronahî yoldaşlar, onların izinde böyle bir mücadele yürütmeyi fazlasıyla hak ediyorlar. Yaşamlarıyla, taşıdıkları kimlikle böyle bir çözüm gücüne sahip durumdalar. O bakımdan da bu yoldaşlara sahip çıkmak, onların anılarına doğru yaklaşmak demek kesinlikle Kürt sorununun çözümünü de ifade edecek olan, Paris katliamını aydınlatma ve hesabını sorma mücadelesine aktif katılmayı gerektiriyor.

Tabii bu mücadele sadece dışımızdaki güçlerden hesap sorma, o temelde aydınlatma mücadelesi de olmamalı. Kendimizi de sorgulamalıyız. Bu konuda eleştiri kadar özeleştirel yaklaşıma da ihtiyaç var. Kendimize de sorular sormalıyız. Neden düşmanın planlarını önceden fark edemedik? Neden yeterince tedbir almadık? Neden kendimizi savunamadık? Niye öz savunmamız yok, bu kadar saldırıya açığız, bu kadar kapsamlı görev başında olan insanlarımız düşmanın tuzağına bu kadar düşüyor? Bu konuda bireysel duruşumuz nasıl? Örgüt sistemimiz ne durumda? Ne kadar disiplinliyiz, örgütlüyüz? Ne kadar güvenlik sistemimiz var, ne kadar değil? Bunların hepsini sormak ve cevaplamak lazım. Bu temelde her bir arkadaş tüm alanlardaki örgütlerimizi sorgulanması ve yeniden düzenlenmesi gerekiyor. Demek ki eksiklikler olmuştur. Düşman bu kadar sızıp en eski yoldaşımızı böyle vahşice katledecek kadar ulaşabiliyorsa, burada kendi eksikliklerimizi görmeliyiz. Bireysel eksikliklerimizi, örgütsel eksikliklerimizi görmeliyiz. Hata ve yaşam tarzımızdaki zayıflıkları, düşman saldırılarına zemin sunan durumları görmeli ve düzeltmeliyiz.

Bu konuda sadece silahlı saldırıyı da bir silahlı saldırı olarak görmemek lazım. Her zaman silahlı saldırı olmaz. Silahlı saldırıya karşı tedbir almak, bu saldırının arkasındaki güçlerin hareketimize, halkımıza, bize karşı yönelttiği saldırıların hepsine karşı tedbir almak anlamına gelmiyor. Bir sefer silahla saldırırsa, on sefer siyasi saldırır, yirmi sefer diplomatik saldırır, bin sefer de ideolojik saldırır. Unutmayalım ki bunu yapan güçlerin arkasındaki sistemin bize dönük her gün, her saat ideolojik saldırıları var. Meşru savunma, öz savunma, askeri olduğu kadar siyasi olmalı, örgütsel olmalı, ideolojik olmalı, felsefi olmalı. Her bakımdan kendimizi yenilemeliyiz. Donatmalıyız, yeniden yapılandırmalıyız. Çok daha bilinçli, duyarlı, örgütlü ve disiplinli hale getirmeliyiz.

Sara, Rojbîn ve Ronahî yoldaşların anılarına sahip çıkmak, onların izlerinde yürümek, onların özlem ve amaçlarını başarmak kesinlikle böyle mümkün olur. Bunu da Avrupa'daki tüm yoldaşlar başta Kürt kadınları, Kadın özgürlük mücadelesini yürüten yoldaşlar olmak üzere tüm halkımız, tüm Kürt yurtseverleri kesinlikle yapmalı. Böylece büyük bir ders çıkartma, kendimizi bireysel ve örgütsel bakımdan yenileme yaşanır. Paris katliamının dersleri bizde böyle bir gelişmeye de yol açmalı. Bunlar olursa hem katliamdan çıkartılan derslerle kendimizi yenilemiş, Önderlik çizgisini daha iyi özümsemiş, partileşmeyi disiplinli, örgütlü çalışır hale getirmeyi daha güçlendirmiş oluruz, hem de olayı aydınlatacak demokratik bir mücadeleyi çok daha etkili ve güçlü bir biçimde geliştirebiliriz.

Bu temelde katilleri nefretle lanetliyorum. Kahraman şehitlerimizi; Sara, Rojbîn ve Ronahî yoldaşları, onların şahsında tüm Özgürlük mücadelesi şehitlerimizi saygı ve minnetle bir kez daha anıyorum. Özlem ve amaçlarını başarma, izlerinden yürüme sözümüzü bir kez daha yineliyorum. Tüm Kürt kadınlarını, Avrupa'daki halkımızı, gençleri Paris katliamını daha doğru ve derinden anlamaya, onun derslerini çok yönlü ve derinlikli bilince çıkararak kendini Önderlik ve parti çizgisinde yenileyip yeniden yapılandırmaya, Paris katliamını aydınlatma ve bunun hesabını sorma amaçlı demokratik mücadeleyi her alanda güçlü bir biçimde geliştirerek sonuç almaya çağırıyorum.

HEP KAVGAYDI YAŞAMIM

Sakine Cansız-Sara



“O günlerde fabrikada işçi grevleri gündeme gelmişti. Çalıştığım fabrikaya gitmedim. Kula Mensucat’taki direnişe gittim. Gece orada işçilerle kaldım. Giderken İbo’ya söylemiştim. Direnişe tüm işçiler katılmıştı. Fabrikanın önünde çadır kurmuşlardı. Halaylı, davullu-zurnalı bir grevdi. Grev gözcüleri beyaz önlükler giymişlerdi. Çevrede yazılı dövizler vardı.”

Devrimci ölçü, ilke ve irade güçlülüğünün olduğu bir ortamda ancak zorlama olmaz, iradeye saygı duyulur ve birlikte çalışma, mücadele etme esasları aranır, onların yaratılmasına, bir araya getirilmesine özen gösterilir ve bu yoldaşlığı geliştirir, eşit, özgür bir çalışma imkanı sağlar. Ama bizim içinde bulunduğumuz ortam kaba bir kolektivizm, sosyal yaşamda kaba bir demokratlığı içerse de, ideolojik ayrılık ve kişilik özellikleri istenilen devrimcilik, ilişki ölçülerini yakalamayı engelliyordu. Zayıf, henüz düzenin etkilerini taşıyan kişilik özellikleri vardı. Erkeğin feodal, küçük burjuva sınıf etkileri ve sosyal şoven bir ideolojik yapılanmayla yaklaşımı söz konusuydu. Benim de ideolojiye inanma ve bağlılık yanında örgüt olayında, mücadelenin genel yürütülüşü konusunda oldukça yeni, acemi, amatör olma yine sevgi, evlilik ilişkilerinde bir arayış ve kaçışı iç içe yaşamam, geleneklerin etkisini aşamamam bu konuda uzun vadeli, tutarlı bir tavır takınmamam, duyguların etkisiyle hareket etmem bir aradaydı. Her şey mücadele için kaba mantığı ile hareket etme, örgüt olayında neyi nasıl yaşamak gerektiğini, onun gerekli kıldığı davranış bütünlüğünün bir arada ve doğru birleştirilmesini yeterince kavramama vardı.

Feda edilecek şeyler nelerdi? Bütün bunlar eski, gerici bağlardı kuşkusuz ancak ben yer, zaman, sınır tanımadan birçok şeyi feda edip gidiyordum. Bir yanda sıkı sıkıya bağlılık, devrimcilikte ısrar, inat hatta gözü kara girme vardı, öte yanda yaşamı kendi içinde ilkeli, tutarlı, örgütlü ve tavizsiz kılmada yaşadığım zaaflar, zayıflıklar vardı. Duygular, tepkiler çoğu kez yönlendiriyordu. Bir amaçta karar kılmışım. Savunduğum, uğruna her şeyi göze aldığım şey net, o konuda ilham veren bir güçtü Ulusal Kurtuluşçuluk. Ona öylesine sarılmışım ki, hiçbir tereddüt, muğlaklık yoktu. Her şeyiyle beni çekiyordu. Fakat kendimi onun zeminine oturtmada bir türlü engellerden kurtaramıyordum. Birini aşmaya çalışırken diğeri ondan farksız olmuyordu.

Arayış, çıkış çabası yeni sorunlara yol açıyordu. Bunun içinde debeleniyordum. Bu bir yandan savaşmayı öğretiyor, öte yandan en ufak bir hata, en sıradan bir yetersizlik kullanılıyor, dönüp zarar veriyordu. Ve bunları kendi ellerimle yaratıyordum. Savaşı, çabayı sonuca götüremiyordum. Bir yere kadar sürdürüyor, biraz daha sabırlı, mantıklı ve politik yaklaşsam; tepkilerime, duygularıma hakim olsam olumlu sonuca götürebilir, kazandırırdım. Ama bu olmuyor. Bazı olgulara takılma ve her şeyi o noktadan ele alma; kazanılması gereken yerde kötü kaybettiriyordu. Kısaca çok zor, karmaşık bir kavganın, ona adım atmanın çabası içindeyim ama hazırlıksızdım. Her şeyi yaşayarak öğreniyordum.

Kaçmıştım. Herkes istediği şekilde de yorumlamıştı. O günün koşullarında anlaşılmayacak bir durum değildi. Devrimcileşmek isteyen bir kız evden kaçıyordu! Grup için bir kayıp da değildi. Evlenebilirdim, bir engel de yoktu, tam tersine tüm koşullar ona itiyordu. Ama ben öyle bir bağla bağlanmak istemiyordum. Bir bağı koparmıştım hem de tek taraflı. Genelde erkek bu tür konularda tek taraflı karar verir, bağı koparırdı. Bu defa ben koparmıştım fakat gittiğim yerde aynı şey dayatılıyordu. Yaşam sanki başka şekilde sürdürülemezmiş gibi, mücadele de etsen mutlaka bir yere bağlanarak yapmak zorundaymışsın gibi bir mantık vardı. “Genç bir kız yalnız başına olamaz! Bunun sakıncaları görülürdü.” Ben tümden bunu ret mi ediyordum, tam tersine akıllı, bilinçli savunan biri miydim? Hayır, geleneksel bakış açısının etkileri vardı ve onların yönlendirmesine de giriyordum. Fakat aile, evbark, yuva, ona hapsolmuş bir yaşam, onun yönlendiriciliğinde bir devrimcilik bana doğru, çekici gelmiyordu, hayal dünyamda, özlemlerimde buna eğilim yoktu, tersine ondan kaçış vardı.

Sosyal ilişkilerim dar değildi. Her kesimi de az çok görmüş, değişik yaşam koşullarına da tanık olmuştum. İçinde kaybolma, eriyip gitme yerine belli etkilenmeler, özentiler olsa da özgünlüğü korumayı istemiş, tercih etmiştim. Bu yaşamda da öyleydim. Her biri ayrı özellikleri olan bir gruplayım, ayrıca çevreye de açılıyordum. Ürkütmüyor, cesaretimi kırmıyor, her şeyi onların insafıyla yapmıyor, güdümlerine girmiyordum. Kendi prensiplerim vardı. Onları dayatıyor, küçümsenmeyi, salt kadın olarak görülmeyi asla kabul etmiyordum. Yetersizliklerim, zayıf yanlarım olsa da egemenliklerine kafa tutuyor, kabul etmiyordum. Bir kavgadır sürüyordu.

İlişkiler çoğu zaman tek taraflı dayatmayı içeren ve benim de zaman zaman taviz verdiğim, boyun eğdiğim, flörtlü bir biçimi alsa da evliliğe dönüşmemişti. Gerçekten ayrı ideolojileri yaşama konumu etkiliyordu. Yabancı, başka siyasetten biriyle evlenmek! Ortak neyimiz olacaktı ki? Sevgi, aşk, bağlılık ne üzerinden gelişecekti? Sadece ortak bir ev ve yatağı paylaşmak korkunç geliyordu. Kendi ideolojime de tersti. Onun öngördüğü yaşam birlikteliği, ortak dava uğruna mücadeleydi. Biz aynı evde ama farklı amaçları olan insanlardık. Bir yere gittiğimizde iki farklı dilden konuşurduk. Biri Kürdistan devriminin reddi, diğeri onun yaratıcısı bir ideolojiye, onun örgütsel ahlakına bağlı hareket etmek zorundaydı. Ayrılıklar belki henüz çok keskin görünmüyordu. Birçoğu ‘solun kendi aralarındaki çelişkiler’ biçiminde değerlendiriyordu bunu. Kaldı ki bu ideoloji geleneksel soldan temelden farklıydı, bambaşkaydı. Buna rağmen Baki ideolojik birliği sağlayacağımızı savunuyordu, benim dar ve dogmatik yaklaştığımı iddia ediyordu. Henüz buna inanmadığım ve inanmamakta da haklı olduğum bir süreçte evleniyoruz.

İstemeden, zorla dayatılan, tek taraflı bir istemle evlendik desem bir anlamı olacak mı? Ama gerçeği böyleydi. Dar bir arkadaş, dost grup içinde göstermelik bir nikah töreni yapıldı. M.Ali sevinmişti. Halaya kaldırdıklarında ağlıyordum, neyin sevincini yaşayacaktımki! İstemediğim bir bağ kuruluyordu. Sırf herkes istiyor, sırf Baki istiyor diye. Biraz ortak çalışma, birlikte mücadele etme koşulları yaratılabilseydi, o konuda bir dürüstlük olsaydı, katlanmayı denerdim. Ama ikirciklidir, ne yardan ne serden vazgeçiyordu. Benim dar, aceleci yaklaşımımla bir ilişkisi yoktu. Neyin sabrını gösterecektim ki?

Kendime güvenim zedelenmişti, eski savaşkanlığımın yerini suskunluk, moral bozukluğu almıştı o gün. Gün boyu hiç kimseyle konuşmak istememiştim. Sokaklarda dolaşıp durmuştum. O eve artık girmek istemiyordum. Herkes de beni anlıyordu. Kendilerinin de payı vardı, duygusal yaklaşmışlardı. Ben her ne kadar ayrı bir siyasetten olsam da hepsinin ‘bacısıydım.’ İlişkilerimizde doğallık vardı. Hele İbo ilişkilerinde sıcaktı, dürüsttü. Birkaç kez o da Baki’yi azarlamıştı. “Bu iş zorlamayla olmaz, bacıyı rahat bırak. Kendisi gönüllü karar versin. İkide bir gündeme getirme” demişti. Kendisiyle ayrıca da konuşmuştum, hak veriyordu. Fakat sonuçta o da duygusal yaklaşıyordu. Baki’ye güveniyordu, devrimciliği birlikte yürütmemizin engelleneme-yeceğine inanıyordu.

Sınıf bilinci dışarıdan taşırılır...

O günlerde fabrikada işçi grevleri gündeme gelmişti. Çalıştığım fabrikaya gitmedim. Kula Mensucat’taki direnişe gittim. Gece orada işçilerle kaldım. Giderken İbo’ya söylemiştim. Direnişe tüm işçiler katılmıştı. Fabrikanın önünde çadır kurmuşlardı. Halaylı, davullu-zurnalı bir grevdi. Grev gözcüleri beyaz önlükler giymişlerdi. Çevrede yazılı dövizler vardı. “İş koşulları düzelsin”, “Sarı sendikaya hayır”, “Hak verilmez alınır” gibi sloganlardı bunlar.

Daha önce derneklerde gördüğüm birçok sima da oradaydı. O arada Gültepe Belediye Başkanı İhsan Alyanak da grevdeki işçileri ziyarete gelmişti. Bir nevi jest yapıyordu! Hatta bir belediye arabasını sebze-meyve doldurmuş getirmişti yardım olarak. İşçiler alkış ve sloganlarla karşılık vermişti bu jeste. Tazminatsız işten atılanlardan bir grup açlık grevindeydi. Açlık grevindekiler belli aralıklarla şekerli su içmeleri gerektiği için onlara hizmet ediyorduk. O arada daha önce tanışmış olduğum kişilerle tartışmalar yaşıyorduk. Hem çalışma hem tartışmalar çok zevkli oluyordu, evde yaşananları unutturuyordu bana. Çalıştığım fabrikayı greve kaldırmak çok zordu. Bu tür fabrikalardaki koşulları, işçilerin nasıl örgütlendirilerek grevlere kaldırılacağını tartışıyor, konuşuyorduk. Bu tip yerlerde kendiliğinden grevlerin mümkün olamayacağı, dışarıdan devrimcilerin girip örgütleme yapmasının şart olduğunu ekliyorlardı.

“Sınıf bilinci dışarıdan taşırılır” diyormuş Lenin. Bu benim de kafama yatıyor. İşçi sınıfı kendiliğinden bilinçlenemezdi. Ama benim çalıştığım yerde bunu yapan kimse yoktu, olsaydı mutlaka tanışırdık.

İkinci gün de orada kaldım. Üçüncü gün Saime ve Baki beni almaya geldiler. Daha sonra Saime de bize katıldı. Beni kucaklayıp öperken ‘yenge’ dedi Saime. O sözü kullanmamasını istedim. Tipik genç bir insan, deli dolu çağında, hep yatılı okumuş, biraz da yabancılaşmış. Konuşmaları, davranışları çocuksu. Bir süre hepimiz o evde birlikte kaldık.

Bir gece aynı mahallede, yakınımızdaki ‘Ülkü-Bir’ derneğinde olaylar çıktı. Faşistlerin derneğine baskın yapılmıştı. Baki onlar örgütlemiş ve gerçekleştirmişti. Bu olaydan sonra kaldığımız ev deşifre oldu. O evden hemen çıktık, kalmadık. Aradan bir süre geçtikten sonra da eşyalarımızı aldık. Zaten fazla bir şey de yoktu. İki ayrı evde kalmaya başladık. Haydar, kız kardeşi ayrı, biz diğerleri ayrı evde kalıyorduk. Evimiz Bayraklı’daydı. Alsancak’ta bir dokuma fabrikasında işe başladım. Bornova Üniversitesi’nden birkaç bayan daha o fabrikada çalışmaya başlamıştı. Dernekten tanıştığımız kızlardı. Örgüt kararıyla girmişlerdi fabrikaya. Halkın Kurtuluşu’nun (HK) kadrolarıydılar. “Daha iyi olur, birlikte örgütleriz” diye sevinmiştim onları orada görünce.

Büyük bir fabrikaydı. Pamuk, bobin, kumaş bölümleri vardı. Biz iplik bölümünde çalışmaya başladık. Çok zevkli bir işti. Sıra sıra bobinler, onların dolması, iplerin örülüşü, o beyaz halkalar ne kadar güzeldi, seyretmeyi de çok seviyordum. Ama tabii buna çok fırsat olmuyordu. Kopanı hemen bağlaman gerekiyordu. Boş veya yarım bobinler ayrı yerlere konuluyordu. Ustabaşları sık sık kontrol ediyordu. Bir başta durup tüm kabini izleyebiliyordu. Kopan bobin varsa ya da durmuşsa kıyameti koparıyordu. Tabii herkese yapmazlardı bunu. Kendisince zavallı, boyun eğmeci gördüklerine bağırırlardı. Bize küstahça sırıtırlardı genellikle. Onlara bağırdıklarında aslında “kızım sana söylüyorum, gelinim sen anla” misali olurdu.

Biz göz ucuyla birbirimize anlaşılıyor derdik, gülerdik hallerine usulca. İhtiyaç gidermeler bile dakikaya bağlanmıştı. Birçoğu sigara içmek için sık sık tuvalete giderdi. Biz bazı şeyleri konuşmak için giderdik. Tabii dikkat çekmemeye özen gösterirdik. Makine başında konuşmak, toplanmak yasaktı! Ustabaşları tıpkı polis gibiydi. Yemekhanede bile adeta birer hafiye gibiydiler.

Kula Mensucat direnişi birkaç dokuma fabrikasını daha kapsamıştı. Birbirine yakın olan fabrikalardaki grevler patronları zorlamıştı. Haklar önemli oranda kabul edilmiş ve tekrar işbaşı yapılmıştı. Yalnız talepler ağırlıklı olarak ekonomik taleplerdi. Sendika değiştirilmiş, Türk-İş’e bağlı sarı sendikadan DİSK’e bağlı sendikaya toplu geçilmişti. Fabrikalardaki bu kıvılcım yayılabilirdi. İzmir boydan boya fabrika. Aliağa, Tariş gibi büyük iş alanlarında yığınca işçi vardı. Şeker fabrikasında bu kadar dikkat edilmiyordu. Yeni girdiğimiz bu fabrikada her şeye çok dikkat ediliyordu. Birlikte işe girdiğim kızlardan Gülnaz bazı bayanların dolaplarına bildiri, Halkın Kurtuluşu gazetesi bırakmıştı. İşçilerden birkaçı ürkmüş, bunları hiç okumadan götürüp ustabaşına teslim etmişti. O durumdan sonra biz

daha çok izlendik. Fabrikada HK'nin erkek kadroları da vardı. Zaman zaman aralarda bir araya geliyorlardı. O da dikkati çekiyordu. Biraz acemice yapılıyordu her şey, klasik yaklaşım biçimini aşamıyorlardı. Acemilikleri konusunda ben birkaç kez onları uyarmıştım. Davranışları çabuk ele verince oradaki çalışmanın ömrü de kısa sürdü. Bir hafta bile dolmadan işten atıldık hem de hiçbir gerekçe gösterilmeden. Sadece;

"İşçi ihtiyacı yok, son gelenler deneme süreciydi, bu süredeki işçi alımını durdurabilme hakkımız var" demişlerdi.

Ama biz nedenini çok iyi biliyorduk. Biraz bağırıp çağırdık; bu kadar keyfi olamayacaklarını, işe alma koşullarını kendi istedikleri şekilde değiştiremeyeceklerini söyledik, biraz da tehdit ettik. Bizim konuşmalarımız tahrik edince;

"Sizin fotoğraflarınızı her yere verdik, bir daha hiçbir fabrikanın kapısından içeriye giremezsiniz. Siz teröristsiniz, kılığınızdan, davranışlarınızdan belli" diyerek bizi kovdular.

Gülnaz'la yol boyu hem güldük hem de yetersizliğin nereden kaynaklandığını tartıştık. Beni de deşifre eden onun acemiliğiydi kesin. Birlikte Kemeraltı'ndaki derneğe gitmiştik. O gün Dêrsim'deki Kışla mahallesindeki komşularımızdan Haşim Demir'i görmüştüm. Dêrsim'den başkaları da vardı. Daha sakin bir odaya çekilip sohbet ettik.

"Milli mesele çıkacak" diyordu onlar da. Bir oyalama olabileceğine vurgu yaptım ama o öyle olmayacağını belirtiyordu. Belli arayışlar içinde oldukları her hallerinden anlaşılıyordu.

"Eğer ikna edici olmazsa, önerilerimiz dikkate alınmazsa, biz de tavırsız kalamayız" diyorlardı. Buna sevinmiştim. Arada bir görüşme ve tartışma kararı alarak ayrıldık birbirimizden.

Farklı gelişmeler beni daha yoğun bir ilişki ağına çekiyordu. Durmuyor, nerede yeni bir şey varsa oraya gidiyordum.

Sonunda arkadaşlarımı buldum!

Ali hocalar da Bayraklı'ya yerleşmişlerdi. Durakta tesadüfen kızları Aysel'le karşılaşmıştık. Ben Dêrsim'deyken Aysel lisede okuyordu, Yüksel, Lise Öğretmen Okulu'nda. (Anneleri Mazlum arkadaşların teyzesidir) Mazlum ve Delil arkadaşlar Dêrsim'deyken o aileyi de kazanmak istiyorlardı. Yüksel bizimle ilişkiliydi, arkadaştı. Tunceli Öğretmen Okulu'nu bitirmişti. Vekil öğretmenlik de yapmıştı bir süre. Babaları da öğretmendi, emekliye ayrılmıştı tabii. Dêrsim'de kalmak istemişler ama Ali hoca İzmir'e gelmek için diretmiş. Çünkü Dêrsim'de kalırsa çocuklarını kaybedeceğinden korkmuş büyük ihtimalle. Çocuklarının çoğu kızdı. İlginçtir, kemalizmin en ateşli savunucularından birisiydi Ali hoca. Aynı zamanda kendisini en demokrat sayanlardandı. Tıpkı dayım Hasan gibi. Dayım içki içtiği zaman devlete küfür eder, en keskin demokrat olurdu ve bize de 'yoldaş' derdi. Ayıkken 'akıllı olun, bu devlet adamı bırakmaz' diyerek gerçek düşüncesini ortaya koyardı.

Ülkeden uzaklık, arkadaşlardan uzaklık çekilmiyordu hiçbir şekilde. Bu sebeple Yükselleri görmek en çok beni sevindirmişti. Keyfim de yerine gelmişti. Artık zamanımın çoğu Yüksel'le geçiyordu. Birlikte geziyor, tartışıyor, sohbet ediyorduk. Birçok gelişmeyi öğrenmiştim bu sayede. Türkan onların adresini aldım yine. Ve hemen bir mektup yazdım. Durumumu belli yönleriyle anlattım mektupta. İdeolojik birlik oluşturamazsak ayrılacağımı ve döneceğimi söyledim mektubun sonunda. Kısa bir süre sonra gönderdiğim mektuba yanıt geldi. O da ayrı bir sevinç yarattı bende. Yeniden bağ kurmak, ilişkilenmek ne güzeldi! Türkan mektubu arkadaşlarla birlikte okuduğunu ve beni desteklercesine değerlendirmeler yapıyordu.

Yüksel, Mazlum arkadaşların bir kardeşinin de İzmir'de, Bornova'da olduğunu söyledi.

"Ama o Özgürlükçüdür" dedi.

Zaman kaybetmeden onlara da gittik. Uzun bir tartışma geçti aramızda. Çok tutucu bir kişiliğe sahipti. Özgürlük Yolu'nun hararetli bir savunucusu. Bize de oldukça tepkili. Sürece bırakıyoruz mecbur. 'İlişkimizi sürdürelim, ilerde kesin kazanırız' diyoruz aramızda. Mazlum arkadaşlardan dolayı da üzerine fazla gitmemeyi esas alıyoruz.

O süreçte boştaydım, yine iş arıyordum. Ama Yüksel'le dernekleri dolaşma fırsatımız oluyordu. Bir gün ikimiz birlikte Kemeraltı'ndaki DDKD'lilere ait derneğe gittik. Yüksel'i tanıyan İbrahim isimli biri vardı. Yüksel'e çok da ilgi göstermişti. Diğerleri de ilgi gösterip halimizi hatırımızı sormuşlardı. Daha önce HK'lilerin derneğinde tartışırken DDKD'lilerin milliyetçiliğinden bahsetmişlerdi. Hatta kapılarında bir levha var. "Bu derneğe sadece Kürt olanlar girer" diye yazı yazmışlar deniliyordu. Abartı payı olsa da beklenebilirdi. 'Onlar için normaldir' demiştim. Bizim için, "siz farklısınız, gerçi örgüt isminiz pek duyulmamış ama herhalde içeriği olan bir hareketsiniz" diyorlardı.

Bu değerlendirmeler küçümseme içerse de bir gerçekliği ifade ediyordu: Biz farklıydık gerçekten. Türkiye solunu, DDKD'lileri görünce bunu daha iyi anlıyordum.

DDKD'liler, oturuşları, tavır ve davranışları, konuşmalarıyla gerçekten bir köy, ağalar topluluğunu andırıyordu. Biçimde aydınlardı, üniversite öğrencileriydi çoğu fakat ilişkilerinde feodal bir biçim, onun ağırlıklı etkileri görülebiliyordu. Hepsi Kürtçe konuşuyorlardı. Çok geçmeden bize nereli olduğumuzu, Kürt olup olmadığımızı sordular, İbrahim adlı kişi Yükselleri tanıdığı için,

"Bacılar Kürt tabii, Dêrsimlidirler" dedi. Çoğul ekini kullanırken yanılmış olabileceğini de hesaplarcasına bana bakıp onay istiyordu.

"Evet, Dêrsimliyim" dedim, Türkçe.

"Kürtçe bilmiyor musun?" dediler,

"Zazaca biliyorum" dedim.

Mütevazi olmaya çalışıyorlardı. Bayan olarak sadece biz vardık dernekte. Sonra bir esmer bayan geldi. O da Kürtçe konuşuyordu. Birbirimizi tanıyorduk. Bornova'ya, Ege Üniversitesi'ne arada gidiyorduk. Onunla orada birçok kez karşılamıştık. Beni daha çok HK'lilerin yanında görmüştü, belki de HK'li sanıyordu. Bir dönem sık sık yurt işgalleri olmuştu. İşgalcilerin ziyaretlerine gidiyorduk. Okullar canlıydı. Ama TKP'liler, Kurtuluşçular ve DDKD'liler hep ayrıydı. Dar grup ilişkilerine gömülmüşlerdi. Bir de PDA'cılar ayrıksıydı. Bu grupları oportünistlikle suçlardı. Hiçbir eyleme katılmazlardı bunlar, ilişkilerdeki uzaklık buradan kaynaklanıyordu.

Sohbet sırasında, duvardaki bir duyuru dikkatimi çekti. Kalkıp yakından okudum: "Bir süre bizimle beraber hareket eden, çeşitli dernek faaliyetlerine katılan ama son dönemde kendilerine 'Ulusal Kurtuluşçuyum' diyen bir grupla bağ içinde oldukları anlaşılan, devrimci safları terk eden iki kişinin durumu ele alınacaktır. Bunları açık tartışmaya, özeleştiri vermeye davet ediyoruz" deniliyordu.

Bir anda bağırmamak için kendimi zor tuttum. İsterse küfür etsinler ne derlerse desinler önemli değildi. Ben arkadaşlarımı bulmuştum. Demek ki burada da arkadaşlar vardı. O önemliydi. Yüksel'e de duyuruyu okumasını söyledim.



İbrahim bizim ilgimizi görünce açıklama yapmak zorunda kaldı. "Üniversitede okuyan iki kişi, biri Nizipli Celal, diğeri de Suruçlu Sarı Haydar" diyor. Onlarla nasıl görüşebileceğimi soruyorum. Bölümlerini söylüyor. Derneğe geleceklerini sanmadığını da ekliyor konuşmasına.

Sevindirmişti bu durum beni. Zaten derneğe gelip DDKD'ye neyin hesabını vereceklerdi! Aslında o duyuru, arkadaşları karalamak, kafaları bulandırmak için asılmıştı. Kopuşların önünü böyle tutmak istiyorlardı.

O dönem Lice'de deprem olmuştu. Çeşitli adlar altında bazı kuruluşlar yardım topluyordu. Ancak devlet denetimini aşan yardımlar değildi bunlar. Her deprem felaketinde yapılan propagandalar ve belli maddi yardımların niteliği neyse o ölçüde yapılıyordu her şey. Fakat ilk kez gittiğimiz DDKD'de konu farklı tartışılıyordu. Başka gruplar deprem alanına gitmişti. Deprem nedeniyle Lice'ye gidenler dönmüşlerdi ve kendi faaliyetleri hakkında rapor vereceklerdi. Hareketlenme oldu, toplantı havası var, biz Yüksel'le birbirimize baktık, "acaba gitmemizi isteyecekler" diye düşündük. Tavırlarından bu sonucu çıkarmıştık. Ama Lice'den gelmişler, konuşmalarını dinlesek iyi olurdu. Yan masada oturanlardı gelenler. Konuşmalarına istemeyerek de olsa kulak misafiri olmuştum.

Ulusalcılar, UKO'cular tanımını kullanıyorlardı. "Ortalığı karıştırdılar, halk arasında çelişki yarattılar" türünden sözlerle devam ediyorlardı konuşmalarına. Sabırsızlanmıştım. İsterse en kötü şekilde bahsetsinler, ben bunlara kafayı takmadan anlatılanları dinledim. Demek ki, faaliyetlerimiz yayılıyordu. Artık herkes sözünü ediyor, birçok örgüt onlardan rahatsızlığını dile getiriyordu. Bu iyi bir gelişmeydi.

İbrahim ve bazıları durmadan bizi süzüyorlardı. Direkt hangi siyasetten olduğumuzu da soramıyorlardı. Yalnız merak ettikleri her hallerinden belli oluyordu. Toplantıda açık konuşsalar, suçlamaları olduğu gibi yapsalar iyi olur, tartışma ortamı doğardı. Adamlar kendi içlerinde bir ton yanlış, çarpıtılmış haber yayıyor, değerlendirme yapıyorlardı. Bu ne kadar gerçekçiydi? Kendilerine kazandıracağı bir şey de yoktu.

Toplantı başlamıştı. Divanda Lice'den gelenler vardı. Sırasıyla söz alıyor, konuşuyorlardı. Anlamadığımız için gerekçemizi de söyleyerek Türkçe konuşulmasını istedik. Önerimizi kabul ettiler. Konuşmalarında ağırlıkta ikili konuşmalar esnasında söylediklerini tekrarlıyorlardı.

"Başta bir komite şeklinde hareket ettik, yardım malzemelerinin dağıtımı gündeme geldiğinde UKO'cular oportünistlik yaptılar. Kendileri ayrı hareket ettiler, dağıtımı kendilerine göre yaptılar. Halk arasında ayrım yaptılar. Halk birbirine girdi, biz de başta fazla hakim olamadık ama sonra duruma müdahale ettik. Faaliyetlerimiz olumluydu. Halkın bize ilgisi fazlaydı. Halkımız kendi dili ile konuşan, kendileri için mücadele edenleri tanıdı. Onlara tepki gösterdiler, halkın diliyle, ana dilleriyle bile konuşmuyorlardı. Halk bunlara güvenmedi."

Yerimde duramıyorum. Sözünü kesip konuşmak istiyorum ama ilk günden böyle bir girişim iyi olmazdı. Başka siyaset, elbette devrimcileri karalayacaklar. Başkalarının olumsuz göstereceklerı, bu doğaldı, karakterleri gereğiydi. "Daha iyi ya, niyetleri, yaklaşımları açığa çıksın" diyerek dinlemeye devam ettim. Sözünü bitirir bitirmez de hemen söz hakkı aldım.

"Kusura bakmayın Kürtçe bilmiyorum, Zazaca biliyorum, bu yüzden Türkçe konuşacağım. Yaşanan gelişmeleri aktarmak olumlu bir şey. İlgiyle dinledik. Lice depremini bu konuşmalarla daha iyi öğrenmiş olduk, bu konuda bir şey demiyorum. Ama arkadaş hep başkalarını suçladı, karaladı. Bu tek taraflı bir anlatım haliyle. Objektifliği de şüphe götürür. Eğer o karşı tarafın da konuşabilme imkanı olsaydı, sorun daha iyi anlaşılırdı. Bu noktada eleştiriyorum. Ayrıca dil sorunları öne çıkarılıyor. Kürtçeyi bilip bilmeme bence büyük bir sorun değil devrimcilik, doğrular başka dillerle de ifade edilebilir. Bunu belirleyici bir kıstas olarak getirmek, sorunu ona bağlamak da büyük bir yanlış. Yardımların dağıtımı esnasında da halk içinde ayrım yapılmış olacağına da asla inanmıyorum" dedim ve oturdum.

Dêrsim'e dönüş

Benim konuşmam bir süre suskunluk yarattı. Toplantıyı idare eden biraz bozulmuş ses tonuyla konuşup, bir gerçeğin dile getirilmesinin suçlama, karalama olamayacağını belirtmek durumunda kalmıştı.

"Arkadaşın farklı bildiği şeyler varsa konuşabilir, biz UKO'cuların görüşlerini de dinleriz" dedi. Gözlerime bakıyordu. Böylece merakları da giderilmiş oluyor, bizim siyaset adı bildirmemize gerek kalmıyordu, UKO'cuyduk. Toplantıda o iki arkadaşın durumlarını da açmalarını, tartışmalarını bekliyorduk fakat hiç söz etmediler. 'O iki kişi olmadığından durumları ele alınmayarak ertelendi' denildi sadece. Hayret, biz programlarını alt üst etmiştik. Tartışsalardı ne iyi olurdu. Fakat bu kadarı da fena değildi. Toplantıdan sonra biraz daha oturup çıktık. Vedalaşırken, tekrar geleceğimizi de vurguladık. "Tabii, tabii derneğimiz Kürt bacılarımıza açıktır" dediler. Memnun olmuş gibi davranıyorlardı. Kim bilir belki de memnun oldukları yanlar da vardı. Ülkeden uzakta, metropolde Kürdistanlı iki kadın derneklerine geliyor! Onlar uzun süre başka siyasetten kimseyi derneklerinde görmemişlerdi.

Sonra bazen Yüksel ile, bazen yalnız, bazen de Baki onlarla gider gelirdik. Baki'yi tanıyorlardı. O da tanıyordu hepsini ve fazla ilgili değillerdi karşılıklı. Dernekteki o duyuruda adı geçen Celal ile Haydar'ı aramaya başladım. Baki aracı oldu. Okuldan sordurdu, randevu aldı ve bir gün Celal ile Kadifekale'de bir lokantada buluştuk. Evleri de o semtte olduğu halde lokantada buluşmuştuk. Bir Kıbrıslı bayanla evli olduğunu öğrenmiştik. O da üniversiteli. Kendisi Nizipli. Daha önce DDKD ile belli ilişkileri olduğunu, Antep'te arkadaşlarla tanıştıktan sonra DDKD'lilerle ilişkisini kestiğini belirtiyor.

"Aslında onlarla bir bağım yoktu. Kürt derneğiydi, kendileri de Kürdistanlıydı, ilişkilerimiz sıcaktı. Örgütsel bir bağım hiç olmadı. Diğer arkadaş da Suruçlu bir arkadaş" diyor. Kaldığımız evin adresini verip tarif ettik. Celal ikimizi de aynı örgütten arkadaş sanınca buna bozuldum. Baki bir de tanıştırırken "Sakine. Aynı zamanda evliyiz" diye tanıttı. Celal, Baki'yi okuldan HK'li olarak biliyor, daha çok o çevre ile birlikteydi. Kafası karışmıştı. Konuşma ortamı fazla yoktu. Uygun da bulmadım zaten konuşmayı. Lokantada o kadar uzun süre kalmak da iyi olmazdı.

Haydar arkadaş dışında arkadaşların olup olmadığını sordum. "Bazı taraftarlar var, tartışıyoruz" dedi. Ben Yüksel'den de söz ettim. Sık sık görüşmeyi önerdim. "Ben bir süre burada olmayabilirim" diye cevap verdi. Bu konuda fazla soru sormadım ben de ve ayrıldık. Baki yolda Celal'e ilişkin olumlu konuşmadı. Okuldaki yaşam tarzını eleştirdi. "Kıbrıslı bir kıza takılmış. Ben onun Ulusalcı olacağını hiç düşünmedim. DDKD'lilerleydi. Hepsi ağa çocukları, babaları komprador. Bu tipler Kürdistan davasını savunamazlar, temsil edemezler" dedi.

"DDKD'lilere ilişkin söylediklerin doğru. Ama Celal'i niye katıyorsun, eskiden onlarla hareket etmiş olabilir. Sana göre herkes küçük burjuva. Bir tek HK'liler proleter devrimci. İdeolojik doğrular önemli, bireyler belirleyici değil. Kaldı ki

bize yeni geçmiş biri" diye cevap verdim. Ve tartışmayı alevlendirdim:

"Hem ne diye ilk tanışmamızda hemen evli olduğumuzu söylüyorsun, bu konuda da hoşumuza gideni değil, uygun olanı yapacağız. Hiç gerekmiyordu, söylemen doğru değildi" dedim.

"Bir gerçektir, söylemekte sakınca yoktu. Neden söylemeyelim ki? Sen neden utanıyorsun? Bizi layık görmüyor musun? Nedir o zaman?" Kızdı. Yolda tartışa tartışa eve gittik.

"Arkadaşlarını bulunca bizi bir tarafa mı atacaksın? Bu ne biçim devrimci sorumluluk? Biz birbirimize karşı da sorumluyuz. Birbirimize bağlıyız" deyince patladım:

"Hayır, birbirimize bağlı değiliz. Böyle bir birliğin temelinde bizi birbirimizi bağlayacak bir şey bulamıyorum. İdeolojik örgütsel ayrılık varken hangi birlikten, 'eş' olmaktan bahsediyorsun? Bu konuda baştan beri dürüst davranmadın, beni oyaladın. Sırf böyle bir evlilik için 'araştırıyorum, inceliyorum' diyordun. Aylardır aynı şey, HK'liler ile örgütsel ilişkilerin olduğu gibi sürüyor. Her yerde HK'lisin, en hararetli şekilde savunuyorsun, araştırman nerede kaldı. Böyle sürerse bu birliktelik devam etmez. Kader değil, beni etkiliyor bu durum" dedim.

Öfkeden deliye dönmüştüm, neye yol açarsa açsın konuşuyordum.

"Anlaşılıyor" dedi Baki. Sessizleşti, beni daha fazla tahrik etmek istemedi. "Bu kadar erken mi? Sen ne kendini, ne de başkasını düşünüyorsun. Küçük çelişkileri bu kadar büyütmen gerekmiyor. Biraz mantıklı, soğukkanlı düşünsen daha iyi olur" diye de ekledi. "Devrimci çözüm ile 'ara çözüm'ler ne kadar farklı!"

Tartışmalar ve ilişkiler henüz bu düzeydeyken Dêrsim'e gitme durumu gündeme geldi. Gitmeden bir gün önce Karşıyaka'da oturan bir Bulgar göçmeni aileye uğradık. İki genç kızları vardı, üniversiteden Baki'nin arkadaşlarıydılar. Dernekten de birbirimizi tanıyorduk. Geldiğimden beri üzerimde bir pantolon ve bir gömlek vardı sadece. Yedek elbisem olmadığı için hep bunları giyiyordum. Arada sadece gömlek değiştiriyordum. Aldığımız para ancak günlük ihtiyaçlara yetiyordu. Öyle ki, çoğu kez yıkadığım elbiselerimi nemli nemli giymek zorunda kalıyordum. O kıyafetle Dêrsim'e gitmek olmazdı. Baki o arkadaşlarının kıyafetlerinden uygun olanları almanın iyi olacağını söylemişti. Bir gece misafir kaldıktan sonra, kıyafetleri de alıp Dêrsim'e gittik.

Ankara'ya uğramadan, Dêrsim'e geldik ve önce köye gittik. Ondan sonra belli yerlere uğradık. Meto, Türkan onlar beni ziyarete geldiler. Uzun uzun konuştuk, tartıştık. Bu arada birlik ve evlilik sorunlarını konuştuk. Daha önceki yaklaşımları, yaşanan yetmezlikleri ve onların benim kaçışımdaki etkilerini konuştuk genel olarak. Gönderdiğim mektubun içeriğini açtım yani. Aramızdaki sorunların hala devam ettiğini de sözlerime ekledim. Baki'yle de uzun uzun tartıştılar. Baki daha yumuşak, esnek yaklaşıyordu. Dêrsim'deki gelişmeleri de biraz fark ediyordu. Hareket giderek genişlemişti, herkesin gündemindeydi hatta. Ciddi bir güç olarak gelişiyordu. Türkanların tartışmaları hem beni hem de Baki'yi olumlu yönde etkilemişti. Onlar da izlenimlerini söylüyor ve "çok rahatlıkla başarabiliriz" diyorlardı. Meto arada:

"Abla, abla bu sırf senden ayrılmamak için de olsa bu siyasete gelir" diyerek espri yapıyor, hepimizi güldürüyordu. Esprisinde doğruluk payı vardı, fakat benim güzel kardeşim, yoldaşım çok basit yaklaşıyordu sırf benden ayrılmamak için! Peki bu nasıl bir birlik olurdu? Zorlama bir birlik. Sırf bozulmasın diye zorlama bir yoldaşlık. İşte bu yan canımı sıkıyordu, rahat olamıyordum.

"Köyde diğer amcalarımı da ziyaret ettim. Her gittiğimiz evde haliyle tartışmalar yaşadım. Şah Haydar, Halkın Birliği'nden. Bu kadar çok siyasetli bir akraba çevresinde olmak şans mıydı, şanssızlık mıydı? "PDA, TİKKO, HB, HK, TKP, başka siyaset olsaydı, mutlaka onun da adı olurdu" diyerek takıldım kuzenlerime. Genç çok, hepsi de abilerinin etkisinde. Küçük ve konuşkan Ali Cemal'e "bizim tavrımız bile Halkın Birliği'nden" deyince hepimiz kahkahayla güldük. Evet, bir çocuktu bunu söyleyen. Devrimcilik adına bir şeyler empoze ediliyordu fakat özden uzak, iyice uzaklaştırıyordu."



Çelişkiler çözülmezse ayrılık kaçınılmaz olacaktı

Türkan, ben, Meto Kıymet'in öğretmenlik yaptığı Güleç (Derexag) köyüne gittik. Yakın olduğu için yürüyerek gittik. Yol boyu tartışmalarımız, sohbetlerimiz sürdü. Türkan;

"Keşke Baki'yi de getirseydik. Kıymet onu ikna ederdi" diyordu.

Ben istemedim. Arkadaşların yaklaşımı mı yanlıştı, benimki mi? Her şeyi öylesine çabuk hallediyorlar ki! Hiç bir şey olmamış gibi ele alıyorlardı. Acaba ben mi çok dert ediyordum? Yoo. Dert etmek gerekiyordu. Birlik basit bir olay değildi çünkü. Zaten bu konuda birçok çarpık, dar, yüzeysel yaklaşım da vardı. Türkan, 'talimatla evlilik olur mu?' sorusunu sormuştu.

Bu da nereden çıkmıştı? Dêrsim'i görmeyeli neler olmuştu? Kendi aralarında da tartışıyorlarmış. "Gönüllü birlik esastır, sevgi-aşk çalışma birlikteliği üzerinde gelişmezse yaşam bulmaz" dedim ve kendimden, mevcut birlikten örnek verdim. Daha somut gelmişti örnek. Türkan;

"Vallahi bana derlerse şu arkadaşla evleneceksin, ben reddederim" demişti.

Bu defa sesli sordum;

"Ne oluyor, bu nereden çıktı?" Kim gündeme getirmişse ya şaka etmiş ya da saptırmış. Ciddiye almadım fazla. Yolda yeniden konuyu oraya getirince, "hiç kimse bunu bir görüş olarak, bir karar olarak dayatamaz, bırakın o konuyu" dedim.

Kıymet'in köyüne gidene kadar çok şey konuştuk. Ben İzmir'i, çalışmayı anlattığımda inanmak istemediler. Fabrikada çalışmanın bir zorunluluk olup olmadığını sordular. Hem zorunluluktu hem de işçi direnişçileri, sendikal mücadele ilgimi çekiyordu.

"Çalışmak güzel bir şey, başka türlü büyük şehirlerin kahrı çekilmez" diye açıkladım görüşlerimi. Türkan anarşist ruhluydu, "ben de geleyim" diyordu.

Türkan'ın beceremediği şey yoktu. Bisiklete, motosiklete binmeyi, yüzmeyi öğrenmiş, araba da sürüyordu. Teorik düzeyi de fena değildi. Teorik ideolojik olarak sürekli kendisini geliştiriyordu. Öğrenmeye meraklıydı. Yerinde duramıyordu, konuşurken tüm uzuvları adeta oynuyordu. Bir yerde doğru dürüst oturamazdı. Otururken bile ya ayakları ya da elleri oynardı. Çok ilginçti. Fazla olgunluğu yoktu, kendi içinde oturmuş bir kişilik değildi henüz. Fazla rahattı, mesafe koymazdı araya. İlişkiler bu nedenle resmi olmazdı onun bulunduğu ortamlarda. Basit, hafif yaklaşırdı, ciddi olamazdı. Bu özellikleri yüzünden çokça eleştirilirdi zaten.

Nimet de bizimleydi. Belediyede çalışıyordu. Çok meraklıydı, birçok soru sorup duruyordu. Aslında bir şeyi gerçekten öğrenmek veya çözmek için sormuyor, basit, kolaycı yorumlara giderek gündem oluşturmak istiyordu. Bu özelliği belirgindi. Baki'yle tartışmalarımızın ciddiyetine şaşırmıştı. Olayı büyütmek istemiyordum. Ayrılığı hemen gündemleştirmem iyi olmazdı, ayrıca yıpratıcı da olurdu. Dar bir arkadaş grubu içinde tartışmam daha doğruydu. Kıymet'in yanına da bu konuyu tartışmak, düşüncelerimi belirtmek için gidiyordum zaten.

İlginç olan Kıymet'ten vazgeçemememdi. Daha önce ilk konuştuğum insanlardan birisiydi ama sorunu çözmemişti, hatta beni daha çok çözümsüzlüğe itmişti. Onun getirdiği çözüm öyle ilginçti ki arkadaşlar "koca aranıyor, sloganı yazalım Sakine'nin boynuna asalım" demişlerdi, espri konusu olmuştu. Eğer mantıklı ve uzun vadeli bir çözüm yolu yakalansaydı, böyle bir duruma düşmezdim. Belalı bir evlilikti ve hiç bir zorunluluğu da yoktu. Şimdi daha birkaç ay geçmeden ayrılığı tartışmaya başlamıştık. Haliyle mevcut çelişkiler çözülmezse, ayrılık kaçınılmaz olacaktı. Böyle bir şey olsa "sorunun dışındakiler ayrılığı ne kadar anlamlı bulacak? Kim bilir belki de çok yadırgayan olacak. Ama olsun, ben aşacağım" diye kendimle tartışıp duruyordum.

Kıymet bizi sevinerek karşıladı. Evi, okulun hemen yanında, hatta iç içeydi. Gençleri bol bir köydü. Fakat hepsi Türk soluna sempati duyuyordu. Yaklaşık beş yıldır bu köyde öğretmenlik yapıyordu. Fakat hiç örgütlenme çabası içerisinde olmamıştı. Bu bana ilginç gelmişti. Bir öğretmen hele bir de Ulusalcıysa o köyün tümünü örgütleyebilir, kazanabilirdi. Neden böyle olduğunu sordum. "Birçoğu ilgi duyuyor ama bazıları da kemikleşmiş; diğerlerini de benden etkilenmesinler diye uzak tutuyorlar" dedi. Kabul edilebilecek bir gerekçe değildi. Gece Zülfü de geldi. O köyün iyi saz çalan gençlerinden biriydi. Birkaç türküyü saz eşliğinde söyledi. Daha çok adı küçük Süleyman anlamına gelen 'Sılo qız'ın türkülerini seviyordum. Sılo qız düğünlere, nişanlara, sünnet düğünlerine getirilirdi. Bizzat onu canlı dinlemiştim. Kemanı çok güzeldi, yanıktı her zaman.

Ertesi gün derse biz de girdik. Okulda tören yok, Türk bayrağı da çekili değil. Okuma yazma öğretilirken daha çok ülkeyi, ulusu, halkı, devrimi içeren sözcükler, cümleler yazdırılıyor çocuklara. Kıymet'in öğrencileriydi! Tabii çocuklar sevimliydi. Ne öğretiliyorsa onu öğreniyorlardı. Çok güzel şeyler öğrendiklerine inanıyorlardı, onun sevinci ve biraz da utangaçlık vardı hepsinde.

Kıymet bizim evlilik sorununa kestirmeci yaklaşıyor. "Yalnız sonuç olarak kazanmaya çalış, o çevreleri kazanmak gerekir. Gençleri çok, Kureşanlıların hepsi Türk solunda, birkaç kişi kazandırsa etkiler" diyor. Sonra birbirimize sarılıp ayrıldık.

Meto şehre, eve gitmemizi istiyordu. Fakat annemin tavrının nasıl olacağını bilmediğim için kaygılıydım. Meto; "önce biraz naz eder, kızar, ağlar, sonra barışır. Dêrsim'e gelmişsin, eve gelmeden dönsen çok etkilenir" dedi. Haklıydı.

Köyde diğer amcalarımı da ziyaret ettim. Her gittiğimiz evde haliyle tartışmalar yaşadım. Şah Haydar, Halkın Birliği'nden. Bu kadar çok siyasetli bir akraba çevresinde olmak şans mıydı, şanssızlık mıydı? "PDA, TİKKO, HB, HK, TKP, başka siyaset olsaydı, mutlaka onun da adı olurdu" diyerek takıldım kuzenlerime. Genç çok, hepsi de abilerinin etkisinde. Küçük ve konuşkan Ali Cemal'e "bizim tavrımız bile Halkın Birliği'nden" deyince hepimiz kahkahayla güldük. Evet, bir çocuktu bunu söyleyen. Devrimcilik adına bir şeyler empoze ediliyordu fakat özden uzak, iyice uzaklaştırıyordu. Anne, babalar ezik, üzülüyorlardı.

"Bu devrimciliği kim böyle peydah etti? Niye herkes bir siyasetten değil? Korkuyoruz artık. Bir gün birbirlerini vuracaklar" diye endişelerini dile getiriyorlardı. Amcamlar benim siyasetimi çok merak ediyorlardı.

"Duyduk, Kürtçülük yapıyormuşsun" diyor amcam. Ama belli ki çocukları daha çok antipropaganda yaparak onları etkilemiş.

"Bizim bildiğimiz önceleri Ali Gültekin, Kemal Burkay Kürtçülük yapardı. Onlar da şimdi yok, her biri bir yere gitmiş, büyük şehirlerde oturuyorlar. Ali Gültekin kendi köyündekileri bile etkileyemedi. Hasandır, Gülabidir, Alidir. Hepsi de şimdi devlet dairesinde mühendis, öğretmen. Bıraktılar o işleri" dedi.

Bunu söylerken çocuklarının görüşlerini, onların benimsediklerini söylemiyor, tam tersine devrimciliğe güvensizliğini çocuklarının şahsında dile getiriyorlardı. Mustafa amcam;

"Her şey iyi hoş da, bu Amerika, Rusya nereden çıktı? Bu adamların ne bir askeri var ne de bizim tepemizde olanlar Rus ve Amerikan. Reisi Cumhur Türk'tür, generali Türk'tür, askeri Türk'tür. Biz Türkçe konuşuyoruz. Bizim bu çocuklar şaşırmışlar" diyordu.

Benim anlatımlarıma karşı çıkmadı, daha akılcı buldu. Fakat gelin, "alevi devleti kuralım, ona varım" diyerek işi yokuşa sürmeye çalıştı. Bu da normaldi! Babam da öyle söylerdi. Bu konuda onları ikna etmek zor olmazdı.

Baki'nin babası Baki'ye kızardı. "Ben Sakine'nin partisindenim" derdi, annesi de yine öyle derdi. Ve ona da kızarak "gelin hepiniz o partiden olun. Ne çıkar, ayıptır gece gündüz tartışıyorsunuz. Zarar verir. İyi olmaz" diyorlardı. Kendilerince bir ayrılığı da bu şekilde önlemek istiyorlardı. Çelişkilerimizi biliyor, fark ediyorlardı.

Şehre gittik sonra. Önce birkaç akrabanın evini ziyaret ettik. Bizi uyaranlar çok oluyordu;

"Bir nikah kıyın, sonra başınıza bir şey gelir" diyorlardı. Haklı olabilirlerdi. Bir anlamı yoktu ama polis bahane edebilirdi. Baki nüfus cüzdanımı ve fotoğraflarımı alarak gidip tanıdıkları aracılığıyla hemen randevuyu almış ve nikahı kıymıştık. Nüfus memurluğunda çalışanların hepsi tanıdık, akraba. Kağıt üzerinde bir nikahtı kıydığımız. Ama haliyle soyadım da değişiyor: Cansız, Polat oluyor.

SÜRECEK

İnanç iktidar ve alevi Kürtler

İnanç, uygarlık tarihinde insan, toplum ve doğa ilişkilerini en fazla etkileyen toplumsal olguların başında gelir. Bu etkilerinden dolayı insan açısından bir moral değer olmanın yanısıra özellikle toplumsal üretim, üretim artığı ve sınıflaşmanın gelişmesiyle birlikte insan ve toplumu kontrol etme aracı olarak da kullanılagelmiştir.

Doğal inanç algısı, insanın insan, toplum ve doğayla olan ilişkisinin bir sonucudur. Karşılaştığı ve anlam veremediği doğa olaylarının yol açtığı negatif ve pozitif etkilere karşı insanın gösterdiği psikolojik ve fiziki refleksler, tarihsel süreç içerisinde nesilden nesile aktarılan algı, tekrarlanan ritüel ve davranış kodlarına dönüşmüştür. Güneş, fırtına, sel, yağmur, kar, şimşek, ateş vs doğa olaylarının bazıları insanda sevgi ve huzura, bazıları da korkuya yol açmıştır. Bunların zamanın döngüsündeki tekrarı ise, insanda bazen kendisi için faydalı şeylerin gelişeceğine dair umuda, bazen de kötü olayların habercisi şeklinde yorumlandığı korkuya dönüşmüştür. İnsanın moral dünyasını şekillendiren inanç olgusu, insanların birbirleri ve doğayla olan ilişkilerinin gerekliliği ile psikolojik ve fiziki ihtiyaçlarının karşılanması oranında da kalıcı olmuştur.

Yani inanç bir toplumsal hakikattir. Bu nedenle; nasıl ki kapitalist modernite bir toplumsal yabancılaştırma, insan ve toplumun özne olmaktan nesneye dönüştürülme ve tüketirken tükenen duruma getirilmesi süreci ise, toplumsal hakikate ulaşma da, onun yabancı ve yabancılaştırıcı tüm etkilerinden arınma, kendi öz birey ve toplumsal hakikatine ulaşma çabasıdır.

İnanç ve iktidar

İnanç, yerleşiklik, kent ve uygarlığın gelişimiyle insan ve toplumun moral gıdası olmanın ötesinde, onları kontrol ve disipline etmek için kullanılan seküler bir olgu işlevi yüklenmiştir. Kır toplum inançları, insan, toplum ve doğanın gereksinimlerine odaklanan dayanışmacı, eşitlikçi, insan merkezli komünal değerler olarak kendini süreklileştirirken yahudilik, hristiyanlık ve islamiyet gibi tek tanrılı semavi dinler ise kentlilerin inancı olarak ön plana çıkmışlardır. Kır ilişkilerinde insan, toplum ve doğanın yani canlının gereklilikleri ön planda iken, kentte ise her duygu ve davranış iktidarın ihtiyaçlarına göre biçim almıştır. Batıniliği yani özselliği esas alan ve formel olmayan kır inancında zor ve zorunluluk reddedilirken, semavi dinler müteşerri yani insan ve toplumun bu dünyadaki davranışlarını disipline etmek için zorunlu hukuk kuralları dayatmışlardır.

Kentin bir özelliği de egemenlik ve iktidar olgusunun ortaya çıktığı ve toplumsal algının da bizzat iktidar tarafından şekillendirildiği mekan olmasıdır. Semavi dinler çıkışlarında, insanlığın daha iyi bir yaşam arzusu temelinde, genelde kentteki iktidar olgusuna karşıt ve bu karşıtlığın ideolojisi olarak işlev görmüştür. Ancak iktidar tarafından kabul edilmeleri ardından, işlevsel olarak kendi zıddına dönüşmüş ve bizzat iktidarın devamına ve meşruiyetine yarayan bir role büründürülmüşlerdir. Günümüzde her üç semavi din de iktidar dinleri rolündedir. Özünden, insani ve toplumsal değerlerinden soyutlanmış bir halde, tamamen şekilsel, insan ve toplumu disipline etmek, ötekine karşı konumlandırmak, savaştırmak ve özgürlük alanını gasp etmek için kullanılan birer politik argüman olarak işlev gördürülmektedirler.

Kır inançları daha barışçıl, kent inançları ise çatıştırıcı, değerler üzerinden insanlara belletilmektedir. İlkinde gereklilikler ikincisin de ise zorunluluklar belirgin öne çıkarılır. Mezopotamya inanç mitolojisinde tanrıça olarak bilinen ve değişik uygarlıklarda İştar, Astar, Afrodit olarak adlandırılan İnanna'nın, uygarlığın gelişimiyle aldığı roller de kırdan kente inanç olgusunun nasıl insani algıdan, kentte iktidar korkusuna dönüştüğünü gösterir. Sümer mitolojisinde aşk ve sevgi tanrıçası olan İnanna, daha sonra savaş tanrıçası ve ardından da fetih tanrıçası rolü üstlenmiştir.

Uygarlığın gelişim alanı olan Mezopotamya, günümüzde özellikle Ön Asya, Orta Doğu, Afrika ve Avrupa'da etkin olan bir çok inancın da geliştiği ve yayıldığı coğrafyadır. Bugün dünya nüfusunun yarısına hükmeden her üç semavi dinin yanı sıra, doğal toplum inancı olan zerdüştlük, manicilik ve coğrafyaya göre değişik versiyonlarıyla yaresanlık, kakailik ve alevilik gibi inançlar da bu coğrafyada gelişim göstermiştir.

Şüphesiz yaşadığımız çağda insan ve toplumlar arasında etkileşim oldukça arttığı için, inançların birbirinden etkilenmesi, alıp vermesi, felsefik ve ritüel ortaklaşması da görülmektedir. Kırdaki doğal toplum inançları, kentleşmeyle kentteki ortodoks iktidar inancının üslup ve davranışlarına entegre olmakta, kendi toplumsal komünal değerlerini ise yitirmektedirler. Kentin toplumsal içeriğinden boşaltılmış iktidar inancı, yönlendirici siyasi ve ekonomik sistemin gerekliliği ölçüsünde toplumsal dayanışma ve paylaşımcı algıları törpülemekte, bireyciliği, tüketimi ve şekilciliği inançsal bir gereklilik şeklinde dayatmaktadır. Kısacası; günümüzde inanç, kapitalist modenite tarafından önemli bir pazar payı olan bir metaya dönüştürülmüş durumdadır.

Batını ve doğal toplum inançları tarihte hep iktidarların hedefi oldular. İktidarcı zihniyetten uzak bu topluluklar, inançlarından dolayı sürekli kitlesel katliamlara maruz kaldılar. Sağ kalanlar ise ya gizlendiler ya iktidar alanlarından uzakta yaşadılar ya da inançlarını iktidarın dayattığı resmi inancın tanımlaması içine yerleştirmek zorunda kaldılar. Bu nedenle bugün alevi toplulukların bir bölümü aleviliği özgün bir inanç olarak tanımlasa da, bir kısmı da, özellikle Arap nusayriler ile Türk bektaşiler inançlarını islamın bir parçası olarak kabul eder. Alevilik gibi heterik batıni bir inancın islam gibi formel ortodoks bir inançla ilişkisinde, egemenlerin bu inanca sahip topluluklara yaklaşımının payı belirgindir. Alevilerin tarihleri boyunca gördükleri baskılar nedeniyle hep egemen olana yakın görünme gayreti içinde oldukları, genel bir kanıdır. Alevi topluluklar, Osmanlı ve sonrasında gelişen islami iktidarlar tarafından hep 'sapkın' olarak tanımlanmış, bu inanca sahip insanların öldürülebileceğine dair fetvalar yayınlanmış ve bu inancı taşıyan topluluklar katliamlardan geçirilmişlerdir (16. yüzyıl).

Türk devletinin inanç politikası

Türkiye Cumhuriyeti, 'Türk ve müslüman (sünni-hanefi)' kimlikli bir devlet olarak kuruldu ve kurumlaştı. Bizzat anayasasında belirtildiği gibi, 'Türk ve islam' kimlikli cumhuriyetin kuruluş yıllarında çıkarılan yasalarla (Tekke ve Zaviyelerin Kapatılması Kanunu) alevilik inancı özgürce yaşanamaz, mekanları (ocaklar, dergahlar) da kullanılamaz olmuştur. Diyanet İşleri Başkanlığı gibi islam dinini topluma hakim kılma amacıyla geliştirilen bir kurumla da Türkiye'de müslüman olmayan tüm inançlara kendilerini ifade etme olanakları kapatılmıştır. Azınlık durumundaki hıristiyan ve alevi topluluklar, sünni islam inancını benimsemeye zorlanmışlardır. Yani; yeni cumhuriyette yaşayan herkes etnik olarak Türk, inanç olarak müslüman olmaya zorlanmış, bunun için Kürt direnişlerine (Şêx Seîd, Zîlan ve Dêrsim direnişleri) ve onbinlerce insanın ölümüne yol açan 'inkar ve imha' amaçlı asimilasyon politikaları devletin en temel pratiği olarak uygulanmaya konulmuştur. Bu katliam ve eritme politikaları sonucu sayıları daha az olan topluluklar erimekten kurtulamazken; Türk islamcılığın hazım gücü, Mezopotamya-Anadolu coğrafyasının kadim kültürleri Kürt ve aleviliği bünyesinde eritme becerisini gösteremedi.

1937-38'de alevi inancındaki Kürtlere yönelik Dêrsim katliamından bu yana, özellikle 1960'lardan itibaren siyaset sahnesine daha fazla görünmeye başlayan alevilere karşı Türk ve sünni kimlikli devlet, fiziki katliam politikası yürütmekten de çekinmemiştir. 1960'ların sonlarından itibaren Elbistan, Maraş, Çorum, Sivas ve İstanbul Gazi Mahallesi'nde gerçekleştirilen katliamlarla aleviler, tıpkı Osmanlı döneminde olduğu gibi korkutularak, önemli bir toplumsal demokrasi dinamiği olmaları engellenmiştir. Ermeniler ve Rumlar gibi hıristiyan topluluklar da devletin asimilasyoncu politikaları sonucu inançlarını özgürce yaşayamamış ve katliamcı politikaların hedefi haline getirilmişlerdir.

Alevi örgütlenmesinde Türkçü eğilim

Türkiye Cumhuriyeti devleti, özellikle Türkçü-islamcı kimlik refleksini tüm siyasal aktörlerin zihin yapısına da yedirdi. Kemalist ittihatçı Türk ulus devletçiliğinin sağ ve sol her siyasal akımı Kürtlerin hakları konusunuda hiç bir zaman kaba bir Türkçülük zihniyetinden kendisini arındırmayı başaramadı. Cumhuriyetin kuruluşu ardından Tekke ve Zaviyelerin Kapatılması Kanunu'yla yasaklanan alevilik de 1960'lardan itibaren kentleşmenin yaygınlaşmasıyla birlikte kendisini siyasal alana yine 'Türkçülük' zihniyeti üzerinden taşımaya çalıştı. 1980'lerin ortalarından itibaren Kürt özgürlük hareketinin açtığı zemin üzerinden kendisini daha etkin ifade etme şansı yakalayan aleviler, bugüne kadar geliştirdikleri örgütlenmelerinde inançlarını doğal ve toplumsal hakikat alanında arama cesaretini ve becerisini gösteremediler. Bugün hem Türkiye'de hem de Avrupa'da alevi örgütlenmelerinin yapısını ve yönetimlerini oluşturanların tahmini olarak yüzde 70-80'ini Kürt aleviler oluşturmasına rağmen, sözü edilen bu alevi örgütlenmelerinden bugüne kadar Kürt asimilasyonuna karşı net bir duruş görülmedi. Bundan da öte, belki niyetten bağımsız ama objektif olarak denebilir ki; mevcut alevi örgütlenmesi ve etkinlikleri Kürt asimilasyonunun derinleşmesine hizmet eden bir işlev görmektedir. Alevi örgütlenmeleri ve etkinliklerinde sanki aleviler, Kürt etnik kimliğine sahip değilmiş veya olamazmış gibi bir algı geliştirilmeye çalışılıyor. Alevi Kürtler, kendi öz Kürt kimlik alanlarından uzaklaştırılıp farklı bir toplumsal alanda konumlandırılıyor. Aleviliği adeta kendi başına bir etnik kimlik gibi ele alan bu yaklaşımlar, ne olduğu tam olarak ifadelendirilmeyen ama direkt 'Türklük' çerçevesi içine yerleştirilen bir alevilik altında Kürt etnik asimilasyonunun değirmenine su taşıyan bir işlev görüyor.

Türkiye'de alevilere dair yazılı eserlerde de alevilik genelde bektaşiliğin tarihi olarak anlatıldığı için, Türkçü yaklaşım belirgindir. Kuzeybatı, Doğu ve Güney Kürdistan'da yaşayan Kürt aleviler (Kızılbaş, Yaresan, Kakai) Türkçe yayınlanmış alevi yayınlarda yeterince yer almaz. Doğu Kürdistan'daki Yaresan (Ehli Hak) Kürtleri ile Kuzeybatı Kürdistan'da Dêrsim ve Adıyaman merkezli mürşit, pîr, rêber ve talip ilişki sistemine göre güçlü bağlarla bağlı Kürt alevi ocaklarından pek bahsedilmemesi de, sözkonusu Türkçü yaklaşımın bir yansıması olarak okunabilir.

Ortadoğu'da etnik olarak Kürt, Türk ve Arap halklarından alevi inancına mensup topluluklar vardır. Şüphesiz dünyanın farklı coğrafyalarında da benzer eşitlikçi, paylaşımcı ve dayanışmacı özellikler taşıyan ve farklı isimlerle adlandırılan inanç sistemleri vardır. Alevilik, 19. yüzyılın ortalarından bu yana kullanılan bir kavramdır. Kürt aleviler genelde Kızılbaş tanımlamasını tercih ederken, bektaşilikte Türk kimliği belirgindir. Türkiye ve Suriye'nin Akdeniz kıyısındaki kentlerinde yaşayan Arap aleviler ise nusayri olarak adlandırılır.

Bektaşilik de batıni alevilik içinde tanımlansa da, aslında Osmanlı İmparatorluğu'nun alevilik inancına bir müdahalesi şeklinde bir rol oynadığı söylenebilir. 16. yüzyılın başından itibaren bektaşilerin inanç merkezi durumundaki Hacı Bektaş Veli Ocağı'nın inanç önderlerini bizzat Osmanlı yönetimi belirlemiş ve bu inanç merkezi batı Anadolu ve Balkanlar'da yaşayan hristiyan toplulukların Türkleştirilmesi ve müslümanlaştırılmasında bir araç olma işlevi görmüştür. Osmanlı İmparatorluğu'nun dinlerini değiştirdiği, devşirdiği hıristiyan çocuklarından oluşturduğu Yeniçeri ordusu da, 1826 yılında dağıtılana kadar inanç olarak Hacı Bektaş Ocağı'na bağlıydı. Günümüzde halen bir çok Balkan ülkesinde bektaşi tekkeleri bulunmaktadır. Ancak Anadolu'daki Türkmen alevilerin hepsi Bektaşi Ocağı'na bağlı değildir. Örneğin Ege ve Akdeniz kıyıları ile Türkiye'nin orta ve kuzeybatı bölgelerinde yaşayan hubyarlar, tahtacılar ve çepniler gibi Türkmen aleviler, Bektaşi Ocağı'na bağlı değildirler. Bu Türkmen topluluklar da Kürt aleviler gibi batıni özgünlüklerini ve doğa ile ilişkiye dayalı geleneksel inançlarını belli oranda sürdürmektedirler.

Kürt alevi asimilasyonu sürüyor

Ancak günümüzde Kürt aleviler, etnik kimliklerinin yanı sıra inanç olarak da Türklükle ifade edilen bektaşilik içinde asimile oluyor, ediliyor. Kendi axûçan, bamasûr, sînemîllî, celal abbas, kurêsû, cemal avdel, dewrêş gewr, dewrêş cemal, seyid sabun, sarı saltık, pir sultan, şeyh çoban ve şix delîlê berxêcan gibi ocak ve sosyal örgütlenmeleri ile rayberlerinden, pirlerinden, mürşitlerinden ve coğrafyalarından uzaklaştırılıp, son bir kaç on yıla kadar hiç bilmedikleri bektaşi seremonilerinde daha fazla boy göstermektedirler.

Erzurum-Kayseri hattındaki Kürt alevi coğrafyasına dışarıdan gönderilen, kendi ocaklarının süreğine yabancı, devlete yakın yapıların eğittiği 'dede'lerle asimilasyon derinleştiriliyor. Son yıllarda Kürt alevi köylerindeki festival veya cemlerde sahnelenen görüntülerin çoğu alevi Kürtlerin alevi ve Kürt kimliğine yabancıdır. Ne dil ne cemlerin yapılış biçimi ne de içeriği bölge aleviliği ve Kürt toplumsallığıyla alakalıdır. Yeni öğrenilmiş ve öğretilmiş ve toplumsal bir içerik taşımayan, bu tamamen 'yeni' gösterilerle Kürt alevilerin yaşadığı inanç ve etnik asimilasyon derinleştirilmektedir. Kürt coğrafyasında açılan cemevi ve alevi derneklerinin Kürt rêber, pir, mürşit ve ocaklarının ismi yerine daha çok bektaşi, cem vakfı gibi kavramlarla isimlendirilmeleri de bu asimilasyonun diğer bir parçasıdır.

Cem, demokrasi meydanıdır!

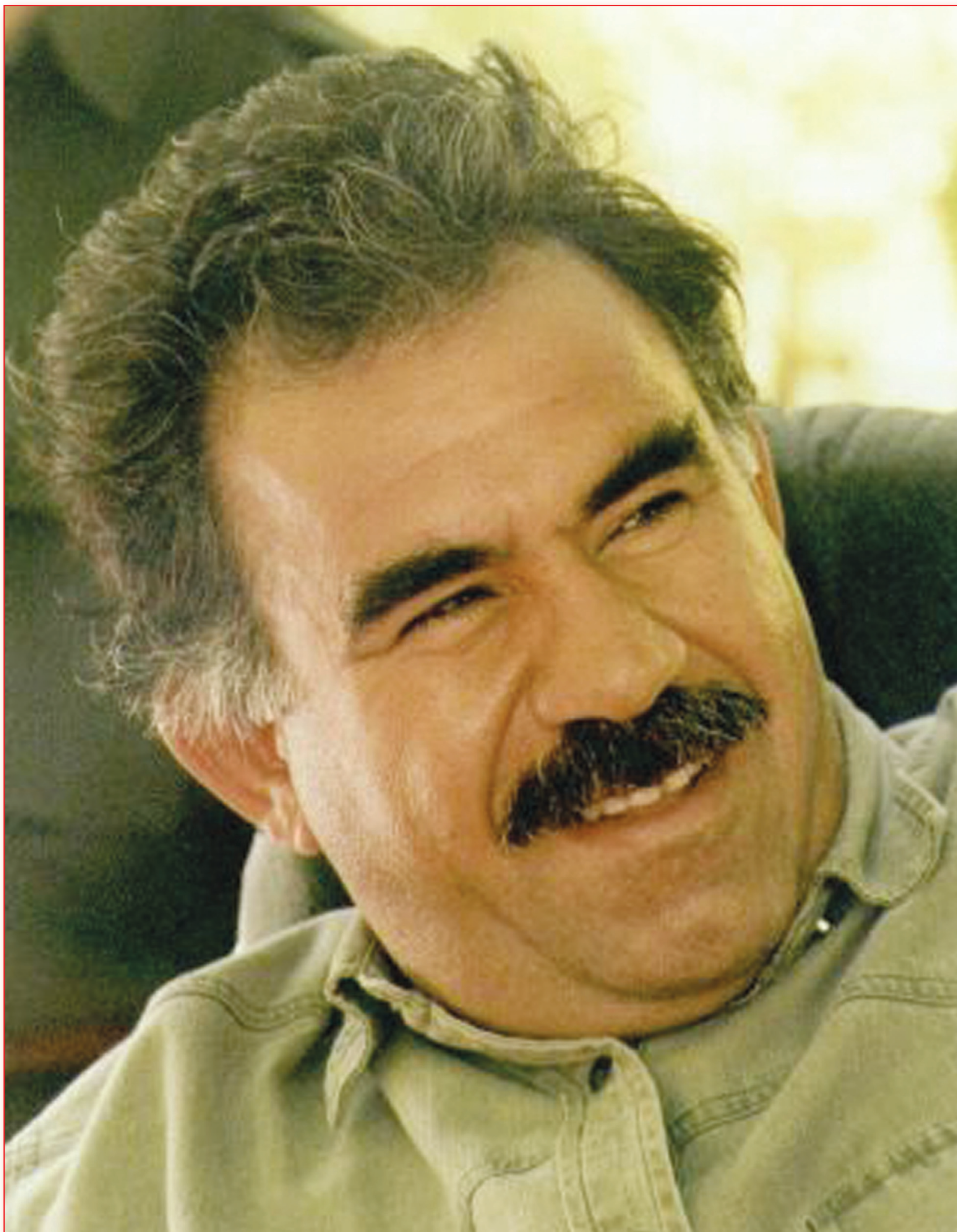
Etnik asimilasyona karşı tavır geliştiremeyen aleviler, inanç asimilasyonunu engelleyici ciddi bir yaklaşım da geliştiremiyor. Komünal toplumcu alevilik inancı, iktidarcı inanç yaklaşımlarının kopyeedilmesiyle kaba şekilci ritüellere boğdurulup özünden boşaltılıyor. Alevilik, doğal ortamda sosyal gereklilikler üzerinden şekillenen algı ve davranışlarla ifadesini bulan batıni bir inanç felsefesi olmasına rağmen, günümüzde diğer formel inançlar gibi dışarıdan öğrenilen ve öğretilen bir 'din' olarak yeni ve 'zahiri' bir inşa süreci yaşıyor. Siyasal eğilimlerin belirgin etkisinde gelişen bu inşa sürecinde ortaya konan uygulama ve sosyal tepkilerin alevilikle ne kadar alakalı olup olmadığı ciddi bir tartışma konusudur.

Aleviler, iktidarın yönlendirmesinde siyasi kavram ve sembollerin ardına takılmış, onun belirlediği gündemlerin peşinde sürükleniyor. Ve alevilik neredeyse yalnızca bir cemevine veya bir alevi derneğine gidip gelmek, anlamı tam bilinmeyen ritüelleri kaba bir şekilde tekrarlamak ve iktidardaki partiye karşıt olmaktan ibaretmiş gibi bir algı olarak sunulmaktadır. Aleviliğin dayanışma, eşitlik, paylaşım ve rızalıkta ifadesini bulan toplumsal değerleri, hakikati pek tartışılan konular değil.

Alevi örgütleri cemden yola çıkarak toplumcu demokrasiyi, rızalıktan yola çıkarak eşitlik ve adalet mücadelesini, musahiplikten yola çıkarak toplumsal dayanışma ve paylaşıma dair gündemler oluşturmazsa, alevilik de diğer formel iktidarcı dinler islam, hristiyanlık ve yahudiliğin kullanımı gibi kaba şekilci bir dinciliğe dönüşmekten kendini kurtaramaz.

Hakikatini kendinde ara!

Toplumsal hakikat alanı, o toplumsallığa ait tüm değerlerin yaşamsal mana bulduğu toplumsal doğadır. Asimilasyona karşı duruş da; gerek birey gerekse de toplumsal olarak kendi gerçekliğini arama eylemidir. Ondan olsa gerek ki, alevi erenleri, "Ne ararsan kendinde ara, Mekke'de Kudüs'te Hac'da değil" demiş. Kürt alevi hakikatinin izleri, dağıyla, taşıyla, kutsal mekanlarıyla Kürt alevi coğrafyasında rayber, pir ve mürşitleriyle Kürt aleviliğinin ocaklarında sürülebilir. Bu nedenle alevi Kürtler kendi toplumsal hakikatlerini kendi inançlarında, ocaklarında, dillerinde, kültürlerinde ve yurtlarında aramalıdır!..



● *Kürt Halk Önderi Abdullah Öcalan değerlendiriyor*

KÜRT SORUNU VE DEMOKRATİK ULUS ÇÖZÜMÜ

Kültürel soykırım kıskacında Kürtleri savunmak

a- Türk iktidar ve sermaye tekelleriyle müttefiklerinin hegemonyası altındaki çağdaş Kürt kimliği

Tarihe ilişkin değerlendirmemizde de gördük ki, geleneksel Osmanlı iktidar ve sömürü tekeli çöktüğünde, bürokratik gelenek içinde şekillenen İttihat ve Terakki Cemiyeti'nin özne rolünü oynadığı elit bir zümre, çeşitli darbeler ve komplolarla II. Meşrutiyet'te, Mart 1909 ve 1 Ocak 1913'te, 1914-18 I. Dünya Savaşı'nda ve en son 1919-22 Ulusal kurtuluş savaşında en örgütlü bürokratik burjuva bir güç olarak iktidar tekelini gasp ediyor. Hem ideolojik hem de ekonomik olarak tekelci hegemonyaya damgasını vuruyor. 1923'ten beri cumhuriyet yönetiminin gaspını gerçekleştiriyor. İktidar aygıtı etrafında yapay bir Türk ulusçuluğu ideolojisiyle oluşturulan Beyaz Türklük temelinde, bir zümre olarak, Ulusal kurtuluş savaşının temel müttefikleri olan sosyalistleri, islami ümmetçileri ve Kürt milli güçlerini komplocu yöntemlerle tasfiye ederek, günümüze kadar kesintisiz devam eden bir 'oligarşik diktatörlük' kuruyor. Bu iç hegemonik diktatörlük, dışta dünya hegemonik güçlerinin başını çeken İngiltere'nin yakın denetimi ve perspektifi altında rolünü oynuyor. Özellikle M. Kemal Atatürk'ün kişiliğini (bağımsız ulus kişiliği) sembolleştirip (özünde çok sert uygulamalarla güçten düşürüp), Atatürkçülük veya zaman zaman kemalizm adı altında ortaçağ taassubundan daha ağır olan faşist bir ideolojik kimlikle (etnik sünni türkçülükle) sınırları kapsamındaki tüm toplumsal kültürlerin asimilasyonunu ve soykırımını programlaştırıp uyguluyor. Ekonomik olarak devlet tekelciliğiyle toplumu iliklerine kadar sömürüp kurutuyor. Kendi içlerinde çok sert rekabetleri ve savaşları olsa da, hegemonik ilişkiler içindeki tekeller (ideolojik, ekonomik ve iktidar olarak,) toplumsal kültürlerin (maddi ve manevi yönleriyle) istismarı ve tasfiyesinde tam bir birlik halinde hareket ediyorlar. Esas olarak Beyaz Türk kliği komplo, darbe ve kontrgerilla (NATO gizli örgütü gladionun Türkiye parçası) yöntemleriyle kurduğu diktatörlüğünü 2000'li yılların başlarına kadar sürdürüyor.

Anadolu'da I. Dünya Savaşı sonrasında kurulan hegemonik yapı herhangi bir yapıya benzemez. Görünüşte çok katı Türkçü bir egemenlik söz konusudur; özde ise çok dar komplocu bir grubun manipülasyonuyla yürütülen bir sistem vardır. Devlet sistemleri olan monarşi, cumhuriyet ve demokrasilerle pek alakalı değildir. Kendine özgü bir despotizmdir. Çok gizli ve falsifikasyonlarla yürütülen bir mekanizması vardır. Şüphesiz bunda Türk bürokratik burjuvalaşmasının, Proto İsrail'in Ermeni, Süryani, Pontus ve diğer Helenistik hıristiyan unsurların tasfiyesiyle yürütmekte olduğu Kürtlüğü imha etme harekatının belirleyici payı bulunmaktadır. Soykırımlara kadar varan uygulamalarda bulunan bir rejim açıktan ve meşru yöntemlerle sürdürülemez. Sadece güncel olarak yürütülen Kürt kültürel soykırımındaki gizlilik, rejimin tüm içyüzünü açıklamaya yetebilir. Ama hiç kimse bunu açıklama cesareti gösteremez. Eleştirmek ve karşı çıkmak ise bilinmez biçimlerde 'faili meçhul'lere kurban olmaya götürür. Dünyada şeffaflık belki de en çok bu yapılanma için gereklidir.

Beyaz Türk faşizmi olarak adlandırabileceğimiz bu sistemin kurucu olma özelliği vardır. İşin tuhaf yanı, sistemde rol oynayanlar veya alet olanların ezici çoğunluğunun oynadıkları rolle neye hizmet ettiklerinin farkında olmamalarıdır. Çok azı, o da dışarıda sistemle yakından ilgilenenler rollerinin ne anlama geldiğini fark edebilirler. Başta M. Kemal Paşa olmak üzere isyanın beş ünlü generalinin anıları iyi okunduğunda, inşa etmek istedikleri eserin çok dışında, hatta karşıtı oluşumlara tanıklık etmiş olmaktan ötürü çok öfkeli ve rahatsız oldukları açıkça anlaşılır. En vahimi de, Beyaz Türk faşizminin adını aldığı Türklükle çok az alakalı olması, Türk toplumunun ezici çoğunluğunun ise bu gerçeğin farkında olmaması, hatta kara cahili olmasıdır. 'Etrak-ı bi idrak' bu gerçeği ifade etse gerek. Gerçi tarih boyunca tüm iktidar inşalarında benzer argümanlar vardır, ama hiçbiri Anadolu'nun çağdaş iktidar yapılanmasındaki argümanlarla boy ölçüşemez ve bu argümanlara benzemez.

Yurtsever islami unsurları siyasi islamcılardan ayırt etmek gerekir

II. Dünya Savaşı'ndan sonra sistemin hegemonik önderliğini devralan ABD, Beyaz Türk faşizmini daha da tahkim ederek Türkiye Cumhuriyeti'ni denetlemeye devam etti. Daha sonra 27 Mayıs darbesini yapacak olan bir grup subayı 1945 ve 1950'lerde gladio örgütlenmesi temelinde eğittiği ve sistemin kompase edilmesinde bunları kullandığı bilinmektedir. İngiltere'nin daha önce 1940'larda bir grup Türk pilotunu savaşta bu çerçevede kullandığı da bilinmektedir. Özellikle bu subaylar içinde öne çıkan Alparslan Türkeş ve grubu 1960'lar sonrasında Türkiye sol ve emekçi hareketlerini yine bu çerçevede işlemez kılmakta kullanılmıştır. Bu noktada Beyaz Türk faşizmiyle ilişkili olsa da, bu grupların değişik bir versiyonunun da bu arada hep devrede olduğu bilinmek durumundadır. Bunlar anti siyonist olup, daha çok hitlercilik paralelinde faaliyet yürüten ırkçı Türk faşistleridir. Siyah Türk faşizmi diye de adlandırabileceğimiz bu kesimler, Anadolu'da Proto İsrail varlıklarını tasfiye ederek, saf Türklükten ibaret bir Anadolu Türk hegemonik sistemi inşa etmek isterler. Bu kesimler I. Dünya Savaşı'nda kazandıkları ve ilk defa Ermenilere karşı uyguladıkları sistemi bir daha tam olarak ele geçiremediler. Kısmen, o da Beyaz Türk faşizmi ihtiyaç duyduğunda, mevcut yapılanmaya eklendiler. Özellikle Türkiye demokratik ve sosyalist hareketlerine karşı çok acımasızca, hukuk dışı ve komplocu tarzda kullanıldılar. İşin tuhaf yanı, Kürt kimliğinin tasfiyesi söz konusu olduğunda, ulus devletçi sol ve demokratik yapılanmaların da istisnalar dışında Beyaz Türk faşizminin çekirdek yapılanmasına dahil olmaktan geri durmamalarıdır. Hem de sözde karşı çıktıkları emperyalistler tarafından nasıl kullanıldıklarını fark etmeden!

Saf ırk yaratma peşinde olanlar, gerektiğinde tüm Anadolu'yu (buna Kürdistan da dahildir) yeniden fethedip, daha dar bir etnik temele dayalı bir Türk ulus devleti kurmayı temel ütopyaları sayarlar. Çelişkileri çeşitli azınlık kültürlerinden olanlar ve İsrail yandaşlarıyladır. Fakat İsrail olmaksızın (hem içteki, hem dıştaki İsrail) yapamayacaklarını iyi bildiklerinden açıktan tavır alamazlar. Parti olarak varlık nedenleri, en ırkçı Türk etnik milliyetçiliği ve ulus devletçiliğidir. Hem Beyaz hem de Siyah Türk faşizminin Kürt kimliğine ilişkin politikası ya fiziksel ya da kültürel olarak tamamen tasfiye etmedir, Kürtlerin varlık olmaktan çıkarılmasıdır. Beyaz Türkler kendilerini Türk sayanların Türk olarak kabul edilmelerini uygun görürken, Siyah Türkler (Bozkurt Türkleri de denilebilir) buna pek yanaşmazlar. Bunun yerine ırk arılığı peşinde koşarlar. Er ya da geç fiziki soykırımla Kürtlüğü ortadan kaldırmak temel hedefleridir. Hegemonik güçler tarafından demokratik ve sosyalist hareketlerin tasfiyesinde kullanılan Siyah Türkler, günümüzde artık eskisi kadar gözde değiller.

12 Eylül darbesinin Türk-islam sentezini benimsemesi, üçüncü kuşak faşist hareketi gündeme taşıdı. Yeşil Türk faşizmi diyebileceğimiz bu akım, 1970'lerden itibaren Sovyetler Birliği'nin Ortadoğu'da yayılmasını önlemek, Sovyet Rusya'yı Afganistan'dan atmak, Orta Asya'da sorunlarla uğraştırmak ve islam ülkelerinin demokrasiye ve sosyalizme kayışını önlemek isteyen ABD'nin ırkçı milliyetçiliğe göre daha kullanılır görmesi ve desteklemesi sonucunda gelişim sağlamıştır. İslamcı hareket ağırlıklı olarak İngiliz hegemonyacılığına hizmet temelinde ortaya çıkmıştır. Kapitalist moderniteden bağımsız değildir. Sanıldığı kadar millici ve özgürlükçü de değildir. Kapitalist milliyetçiliğin bir versiyonu olarak geliştirilmiştir. Temel hedefi, islami kültürün yaygın yaşandığı toplumların demokratikleştirilmesini ve sosyalistleştirilmesini barajlamak, islam kültürünü kapitalizme entegre etmektir. Tüm hegemonik güçlerin bu amaçla kullandığı araçlar arasındadır.

Osmanlı İmparatorluğu'nda islami unsurları devlet içinde bir arada tutmak ve İngiliz hegemonyacılığına karşı kullanmak için önce Almanya destekli panislamizm geliştirildi. İngiltere buna Arap coğrafyasında Vahhabiliği geliştirerek yanıt verdi. İslamcılık, daha doğuşunda islam kültürünü istismar eden işbirlikçilerin, hegemonik güçlerin sömürüsündeki paylarını geliştirip artırmaları için kullanıma girmiştir. Dinsel milliyetçilik biçiminde kapitalist hegemonyacılığa eklemlenir. Yurtsever islami unsurları siyasi islamcılardan ayırt etmek gerekir. Nitekim bu yönlü anti hegemonik önderler ortaya çıkmıştır. İslam kültürünün homojen olmadığı, sınıfsal ve sosyal durumlara göre farklı tavırların geliştirilmesine açık olduğu anlaşılır bir durumdur. Ulusal kurtuluş

savaşında bir güç olarak islamcılar anti hegemonik tavır göstermişlerdir. Sosyalist ve Kürt yurtsever unsurlar gibi, yurtsever islami güçler de Beyaz Türk faşizmi tarafından tasfiye edilmiştir. Beyaz Türk komploculuğuyla birlikte devlet içinde yurtsever islamcıların yeri olamazdı. Bunlar katı laikçilikle (laik dincilik) bir arada yaşayamazlardı. Bu nedenle susturuldular. ABD'nin hegemonik önderliği altında tıpkı diğer antikomünist kanatlar gibi siyasi islamcılık da yeniden canlandırılmaya çalışıldı. Irkçı Türk faşizmi gibi bu akım da demokratik ve sosyalist hareketin sıçrama yaptığı 1960'lardan sonra partileşti. Diğer faşist kanatlarla çelişkileri olsa da, hepsi ana hedefte birleşiyorlardı. Onlar da 1970'lerden itibaren iktidarda yer edinmeye başladılar.

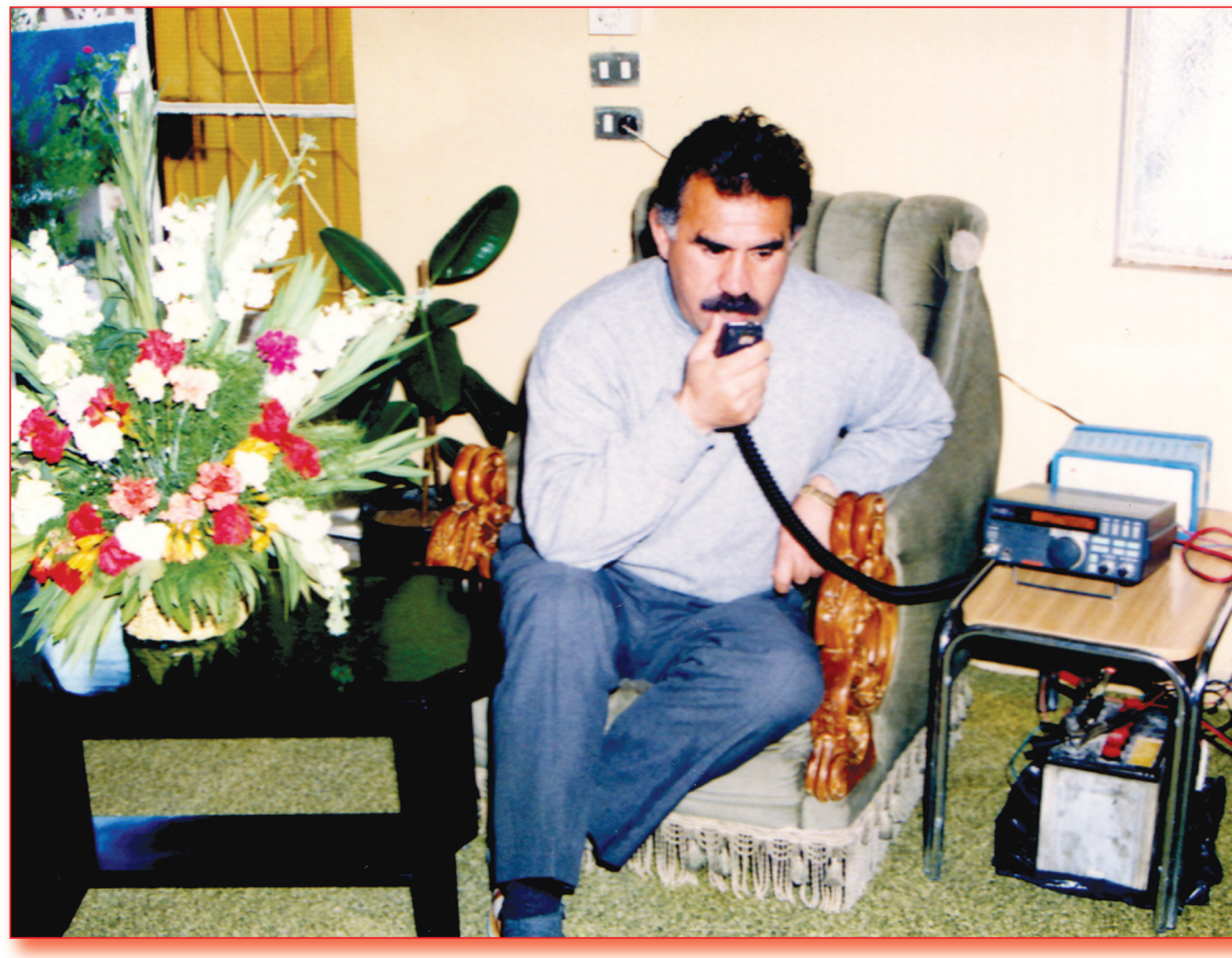
Bunda devrimci hareketin yükselişinin açık etkisi vardır. Fakat 12 Eylül 1980 darbesiyle ittifak durumuna girebilecek kadar önem kazanmalarında, Afganistan'ın Sovyetlerce işgali ve İran'da yaşanan Şii Devrimi'nin önemli payı vardır. Hem Sovyetler Birliği hegemonyasının kırılmasında hem de İran Devrimi'nin önüne set çekilmesinde yeniden inşa edilecek bir islami harekete şiddetle ihtiyaç vardı. Türkiye'de bu model için radikal sayılan Necmettin Erbakan hareketinden (Milli Görüş, bir milli Türk burjuvazisi yaratma amaçlıdır) daha ılımlı sayılan unsurlar ayıklanarak ve değişik cemaatlerden kadro derlenerek bir iktidarcı elit grubun devşirildiği anlaşılmaktadır. Turgut Özal'la yapılmaya çalışılan buydu. Fakat hala nasıl ve niçin tasfiye edildiği bir sır olarak duran Turgut Özal'ın fiziksel ve siyasal olarak tasfiye edilmesi ve Necmettin Erbakan'ın 28 Şubat 1997'de başbakanlıktan düşürülmesinin ardından, daha sonra kendini AKP olarak şekillendirecek model üzerinde çalışıldığı anlaşılmaktadır. AKP'nin çıkışı öyle sanıldığı gibi 2001'de değildir; en azından 12 Eylül darbesine kadar giden bir kökeni vardır. ABD Cumhurbaşkanı G. W. Bush döneminde BOP'un (Büyük Ortadoğu Projesi) gündeme girmesi, Afganistan ve Irak işgalleri Türkiye'deki ılımlı islam projesini yeni bir alternatif haline getirdi. Beyaz Türk faşizmi laikçi ve eskimiş yapısı nedeniyle kitlelerden tecrit olmuştu. Ayrıca içe kapanmacıydı. Küresel kapitalizme pek açık değildi. Karşısında ciddi bir sosyalist ve demokratik hareket olmadığı için, ABD bir ırkçı faşizme pek ihtiyaç duymuyordu. Daha da önemlisi, Kürdistan genelinde olduğu gibi Türk egemenliğindeki Kürdistan'da da büyük gelişme sağlamış olan Kürt demokratik özgürlük hareketi gelişimini sürdürüyordu. Dolayısıyla beyaz ve ırkçı tonlardaki faşist ideolojilerin tecrit olmuş durumu göz önüne getirildiğinde, bir yeşil faşist Türk elidine ihtiyaç duyulduğu kendiliğinden anlaşılır.

Beyaz Türk faşizmi yerine yeşil Türk faşizmi

İslami kültürün Kürt kültürel kimliğinde önemli rol oynaması da bunda etkili olmuştur. Kürt toplumunda tarikatçı eğilimlerin yüzyıllardan beri etkili olması, Yeşil Türk faşist seçeneğini daha kullanılabilir bir argüman haline getiriyordu. Diğer iki kanat faşizminin ordu içinde ve siyasi partilerdeki (CHP ve MHP başta olmak üzere) temsilcileri içteki bu iktidar kaymasına şiddetle karşı çıktılar. 2001'den 2007'ye kadar dört darbe denemesine giriştiler. Fakat ABD ve AB desteğinden yoksun olmaları başarılı olmalarına imkan tanımadı. Ayrıca AKP'nin aşırı küresel finans sermaye yandaşlığı tek seçenek olmasını, hatta tek partili iktidar olarak kalmasını pekiştirdi. AKP'nin iktidara gelmesi, devlette yeni hegemonik dönemi ifade eder. Cumhuriyetin seksen yıllık Beyaz Türk hegemonyası, yavaş yavaş ve sancılı şekilde yerini ılımlı islamcı geçinen Yeşil Türk faşizmine bıraktı. Şüphesiz bu durum devletin tümüyle fethedildiği anlamına gelmez, fakat o yola girilmiştir. Ankara merkezli Beyaz Türk faşizmi yerine, Konya-Kayseri merkezli Yeşil Türk faşizmi yavaş yavaş, fakat emin adımlarla cumhuriyetin yeni hegemonik gücü olma yolundadır. Cumhuriyetin 100. yılı olacak 2023 yılının bu hegemonya altında karşılanması daha şimdiden açıkça planlanmaktadır.

Bu yeni hegemonik dönemde Türk kimliği ulus devletçi niteliğini olduğu gibi korumakla birlikte, sünni islamcı ideolojik aygıtlarla daha da pekiştirilecektir. Asıl kimlik problemini Kürtler yaşayacaktır. Ordunun bir kanadının yeni hegemonik güçle ittifak kurması, Kürt kimliğinin bastırılıp tasfiye edilmesinde islamcı ideolojik aygıtların önemli rol oynayacaklarına inanmasından ileri gelmektedir. Diğer iki faşist ideolojik aygıtın sıfırlanması, ordunun yeni komuta kademesini buna ikna etmede etkili olmuştur. Kaldı ki, 12 Eylül darbesinin komuta kademesinin de benzer bir eğilimi vardı ve birbirleriyle organik bağları açığa çıkmış durumdaydı. Önemli olan diğer bir husus, yeni hegemonik gücün Yahudi sermayesi ve ideolojik versiyonlarıyla olan ilişkisidir. Yeni hegemonik gücün ılımlı islami yapısı ve benzer islami güçler ve iktidarlarla ilişkisinin İsrail siyonizmiyle (katı milliyetçilik) çelişkiye yol açması kaçınılmazdı. Fakat bu durum AKP'nin Yahudi sermayesi ve diğer ideolojik aygıtlarıyla bağının olmadığını göstermez. Tersine, AKP, Yahudi sermayesinin siyonist olmayan evrenselci küreselci finans kanadıyla ve evrenselci Karaim Yahudi ideolojisiyle en sıkı bağlara sahiptir; daha doğrusu, siyonist kanat yerine bu kanadın daha güçlü biçimde ikame edilmesidir. AKP herhangi bir beyaz ve ırkçı Türk partisinden çok daha fazla evrenselci Yahudi sermayesi ve ideolojik aygıtının Anadolu'daki, Türkiye Cumhuriyeti'ndeki temsilcisi, acentesi konumundadır.

Unutmamak gerekir ki, bu köklü Yahudi sermayesi ve ideolojik aygıtı son dört yüz yıldan beri kapitalist modernitenin küresel hegemonyasını geliştiren ve yürüten temel güçlerin başında gelmektedir. Yüzlerce devlet iktidarı ve sermaye tekelinin oluşumunda, dolayısıyla çatışma ve savaşların çıkmasında belirleyici rolü vardır. Kapitalist modernitenin dünya hegemonyasında ideolojik ve ekonomik olarak bu denli etkili olan bir gücün, kendisi için en stratejik alan saydığı bir coğrafyada, Anadolu ve Mezopotamya'daki iktidar oluşumunda ve modernite tesisinde etkisiz kalacağını varsaymak rasyonel değildir. Nasıl ki cumhuriyetin kuruluş yıllarında laik-milliyetçi bir ulus devlet inşa ettiyse ve çıkarlarına (Proto İsrail; Sovyet hegemonyacılığına karşıt ve bölgeden izole edilmiş kapalı bir iktidar yapılanması) en uygun modernite modeli saydıysa, 2000'li yıllarda da benzer amaçlar temelinde ama tersine araçlarla (yeniden düzenlenmiş Türkçü-sünni ulus devlet, dışa açılan sınırlar, bölgeye daha çok karışan ve küresel sermaye ile bütünleşen bir Türkiye Cumhuriyeti) hegemonik güç düzenlemesine gitti. Bilinmesi gereken en önemli husus, bu yeni hegemonyanın tesis edilmesinde dünya hegemonik gücünün belirleyici rol oynadığıdır.



Kürt kimliği planlanmış bir özel savaş kuşatmasıyla karşı karşıya getirilmiştir

Kürt kimliğinin bu yeni hegemonik güç döneminde tasfiyesi için yeni komplo yöntemleri denenmektedir, denenecektir. Bunun provaları ilk defa açıkça Türkiye Hizbullah'ı (Kürdistan halkının Hizbul-kontra dediği oluşum) adıyla 1990'larda yapıldı. JİTEM'in kurucusu Albay Arif Doğan'ın açıkça dile getirdiği gibi, Hizbul-kontra kendilerinin inşa ettiği bir oluşumdu. Bu oluşumun on bini aşkın insanın faili meçhul bir biçimde katledilmesinde önemli rol oynadığı herkesçe bilinmektedir. Bu deneyimden sonra AKP ile ikinci aşamaya geçildi. AKP'nin müttefikleri (ittifak etkileri tarikat-holding güçleri, özellikle F. Gülen adıyla tanıtılan, özünde devlet içi olan ve ABD'nin ülkücü siyah kontralar yerine ikame ettiği yeşil kontra) ile birlikte Kürdistan için öngördüğü temel tasfiyeci model ve bu modelin temel uygulama aracı ılımlı sünni islamcılık iken, Hizbul-kontra yerine yeni tetikçi güç olarak öngördüğü yapılanma ise bir nevi Kürt Hamas'ı dediğimiz oluşumdur. Yeni tasfiye planı eski Beyaz ve Siyah Türk faşist yöntemlerini tümüyle devre dışı bırakmıyor, daha çok tamamlayıcı nitelikte olup onların etkisiz kaldıkları alanları yeni baştan düzenliyor. Bu alanları 'PKK ve şehir uzantısı KCK terörüne karşı' ekonomik, sosyal, kültürel, psikolojik, askeri, siyasi ve diplomatik olarak beş altı önemli bölüme ayırarak, daha sistemli ve yoğun olarak düzenlemeyi öngörüyor. AKP, özellikle ABD ve ordunun resmi komuta grubuyla 5 Kasım 2007 tarihli Washington ve 4 Mayıs 2007 tarihli Dolmabahçe (Türk Başbakanı Erdoğan ve dönemin Genelkurmay Başkanı Yaşar Büyükanıt arasında varılan, ölünceye kadar gizli kalması kararlaştırılan protokol) Protokolleriyle bu düzenlemeleri hızla hayata geçirmeye çalıştı, çalışıyor. Daha önce eşi görülmeyen hava saldırıları, ABD ile anında istihbarat paylaşımı, KCK operasyonları, DTP'nin kapatılması, sahte Kürt burjuva sivil toplum inisiyatifleri, Roj TV'ye yönelik saldırılar, AB ülkelerinde geliştirilen yaygın operasyonlar ve tutuklamalar, Kürdistan'ın her ilindeki holdingleşme, çocukların Yatılı İlköğretim Bölge Okulları'na (YİBO) kapatılmaları gibi en önemli uygulama örnekleri bu yeni düzenlemenin önemli ipuçlarını sunmaktadır. Kürt gerçekliği, Kürt kimliği özünde tarihinin en kapsamlı ve her alanda (ekonomik, kültürel, sosyal, siyasal, askeri, diplomatik, sportif vb) planlanmış bir özel savaş kuşatmasıyla karşı karşıya getirilmiştir. Bazı sözde demokratik açılım örnekleri (Kürtçe kurslar, yayın serbestisi, TRT-6, beyaz eşya ve kömür dağıtımı) bu soykırımı gizleyip örtülemek amacıyla geniş propagandalarla sunulmaya çalışılmıştır. Buna Güney Kürdistan'daki sermaye yatırımlarını, diplomatik ilişkileri ve üçlü ittifakları (Irak-ABD-TC, Suriye-İran-TC ittifakı; iç kuşatmayı dış kuşatmayla tamamlamak) da eklemek gerekir. Böylelikle tarihin en kapsamlı ve tüm toplumsal alanları kapsayan soykırımcı, özel, örtülü, gizli ve açık savaşı hayata geçirilmiştir.

Bürokratik cumhuriyetin çöküş dönemine denk gelen yeni hegemonik iç iktidar döneminin ideolojik, sosyal ve ekonomik alanlardaki tekelci yapılarının kuruluş dönemindeki yapılanmalardan önemli farkları vardır. Ulus devletin inşası dönemindeki resmi ideoloji pozitivist laik milliyetçilikti. Katı Darwinist görüşler hakimdi. Homojen kültür oluşturmaya karar verildiğinde, diğer kültürlerin ve bunların başında gelen Kürt kültürel varlığının tasfiyesi, Darwinist 'güçlü olanın yaşama hakkı' kanunu gereğince ilerlemecilik adına meşru sayılmaktaydı. Aynı kanun Avrupa'da ulus devletlerin inşasında da uygulanmıştı. Sonuç, resmi ideoloji dışında kalan kültürlerin soykırımlara varana dek imhasıydı. Burjuvalaşmanın bürokratik karakteri bu biyolojist görüşü daha amansız bir uygulamaya götürüyordu. Anadolu'daki soykırımlar ideolojik güçlerini bu kaba pozitivist biyolojist görüşten almışlardı. Oluşturulan yeni toplumsal yapılanmanın hegemonik gücü devlet eliyle yetiştirilen (gayri müslimlerin el konulan malları ve sermaye birikimleri bu yetiştirmede önemli rol oynar) bürokratik burjuvazidir. Başka türlü Türk burjuvazisini oluşturmak mümkün görünmemektedir. Ekonomik olarak kapalı bir iç pazar etrafında tekelci devlet kurumlarıyla sanayileşmeye öncülük tanınmıştır. Aslında ticari, mali ve sınai tekelcilik iç içe olup, dönemine göre sektörler başat kılınmaktadır. Alman kapitalistleşme modeli (devlet eliyle kapitalistleşmeye ağırlık veren model) baştan ve zorunlu olarak tercih edilmişti. İktidar tekelinin kendisi tek partili oligarşik diktaydı. Kapitalist sömürü nedeniyle bu iktidar yapısının faşizmle göbek bağının olması anlaşılır bir husustur.

Bu ana yapılanma alanlarında inşa edilen ulus devletçiliğin baş hedefi homojen toplum yaratmak olduğu için, bu durumda Kürt gerçekliğini bekleyen akıbet, fiziksel ve kültürel soykırımlarla tasfiye olmaktı. Kürtleri tasfiye etme sürecinin isyanlara yol açması kaçınılmaz olduğu gibi, toplumun provoke edilmesi de aynı tasfiye amacının gereğiydi. Pozitivizm gereği buna inanılmıştı. Kürt gerçekliğinin tasfiye edilmesi ilerlemecilik sayılmaktaydı. Ulus devletçi güçler bu tasfiyenin kısa zamanda tam başarılacağından emindiler. Bunun anayasadaki ifadesi "kendini vatandaşlık bağıyla devlete bağlayan herkes Türk'tür" maddesiydi. Pozitivist ideoloji görünüşte kendini dünyevi (sekülarist), olgusal ve bilimsel olarak tanımlar. Dinsel ve metafizik düşünceden sonra üçüncü ve nihai insanlık paradigması sayar. Özünde ise o da metafizik bir düşünce kalıbı olup daha dar, kaba ve dogmatik bir dünya görüşüdür. Bu gerçekliği en açık biçimde laik ve ulusçu ideolojiye dayanan Türk ulus devletinin Türklük tanımında görmekteyiz. Sanki tanrının "ol!" emriyle her şeyin oluştuğu gibi bir zihniyetle "Türk ol!" demekle Türk olunabileceğine kendini inandırmıştır. Sosyolojik bilimsellik bu örnekte görüldüğü gibi boşlukta kalmış, pozitivist metafizikçi karakterini çarpıcı biçimde kanıtlamıştır. Çok acımasız olarak uygulanan da bunun gereğidir. Irkçı milliyetçiliğin baş ideologu Nihal Atsız bile, Beyaz Türklerin bu uygulamasını 'Türklük dehşeti' olarak yorumlamıştır.

1950-80 dönemi, Beyaz Türk faşizminin olgunluk dönemidir. Ancak komplo ve darbelerle yürütülebilmiştir. Dış hegemonik gücün değişmesinin (İngiltere'nin yerine ABD'nin geçmesi) gereği olarak farklı bazı uygulamalar (çok partili parlamenter demokrasicilik, liberal kapitalizme açılım, laiklikten kısmi tavizler verme) gelişse de, oligarşik faşist diktatörlük esas yapısını koruyarak sürdürmüştür. Sert toplumsal ve sınıfsal çatışmalar sonuç vermemiştir. Sonuç 12 Eylül askeri darbesi olmuştur. İç ve dış konjonktür gereği (Ortadoğu'da İran Devrimi ve Sovyetler Birliği'nin Afganistan'ı işgal etmesi nedeniyle bozulan dış denge, içteki devrimci mücadelenin yükselişinin durdurulamaması nedeniyle bozulan iç denge) tezgahlanmış olan darbe, tarihsel anlamda Beyaz Türk faşist sisteminin çöküş sürecine denk gelmiş ve çöküşü durdurmak istemiştir. Bunun için ideolojik planda laik ulusçuluk yerine Türk-islam milliyetçiliği esas alınmış, ekonomik

alanda içe kapanmacılıktan küresel tekellerle bütünleşmeye açılım sağlanmış, bürokratik ağırlıklı burjuvaziden özel sermayenin öncülüğüne geçilmiş, siyasi iktidar alanında askeri vesayet geçerli kılınmıştır. Bu düzenlemeyi sağlayan 12 Eylül Anayasası zorla kabul ettirilmiştir. Çöküş döneminin vesayetçi rejimi ağırlıklı olarak son Bülent Ecevit hükümetine kadar (1999-2002) devam etmiş ve tam bir iç savaş düzeniyle sürdürülmüştür. Türkiye toplumu üzerinde yoğun bir pasifikasyon rejimi uygulanırken, Kürdistan'da özel savaşın her türü denenmiştir. Belki de tarihin örneğine az rastlanır bir iç özel savaş rejimi (kendi anayasalarını da fiilen çiğneyerek) tesis edilmiş, dolayısıyla anayasa göstermelik kalmıştır. Hem devlet içinde (1993'te Turgut Özal ve Eşref Bitlis'in tasfiyesiyle başlayan çok kapsamlı tasfiye süreci), hem de devletten topluma müthiş bir terör (binlerce Kürt köyünün boşaltılması, zindanlardaki vahşetler, on binleri aşan faili meçhul bırakılmış cinayetler, Sivas'ta Madımak Oteli katliamı, hiçbir savaş yasasına uymayan kontrgerilla eylemleri, yüz binleri aşan tutuklamalar, kırk bini aşan öldürülmeler) estirilmiştir. Bu temelde belki ulus devletin çöküşü önlenmiş, ama klasik anlamda devlet de devlet olmaktan çıkmıştır. Cumhuriyet aydınlanmacı anlamda zaten bir türlü inşa edilememiş ve 1980 sonrasında da askeri vesayete teslim olmuştur.

AKP gerçeği

Bu süreçte başından itibaren PKK öncülüğünde özellikle 15 Ağustos Hamlesi'yle gelişen ve çok zorlu geçen bir direniş süreciyle sadece Kürt gerçeğinin varlık olarak tasfiyesi durdurulmamış, özgürlük yolunda da önemli mesafeler katedilmiştir. Dış hegemonik güçlerin (başta ABD, İngiltere ve Almanya) yoğun desteğiyle (karşılığında ekonomik olarak küresel finans sistemine teslim olma, bölgesel politikalarına tam destek verme, askeri alanda NATO gizli ordusu gladionun Türkiye bölümünün büyüyerek savaşta kullanılmasına onay verme) sürdürülen özel savaşta, bir avuç hain ve işbirlikçi dışında, varlık ve özgürlük savaşındaki Kürtler yalnız bırakılmış ve tecrit edilmiştir. Tüm ulus devletler katı bir biçimde çıkarlarının gereğini yerine getirip, bu vahşete ya taraf olmuşlar ya da seyirci kalmışlardır. Özellikle İsrail ulus devleti, 1958'den beri yapılan gizli askeri antlaşmaları 1996'da daha genişletmiş olarak, bu özel savaşta Türk devletine desteğini ileri boyutlara taşımıştır. Kapitalist modernitenin hegemonik (buna Sovyet Rusya da dahildir) güçlerinin desteği (çıkarları gereği) olmadan, Anadolu ve Mezopotamya'da hiçbir toplumsal kültür soykırımından geçirilemezdi. Bunda sermayenin azami kar peşinde koşma eğilimi sonucu belirleyici olmuştur. Bu gerçeklik bütün açıklığıyla, hukuk ve ahlak dışılığıyla yüz yılı aşan bir süreden beri gittikçe yoğunlaşan Kürt kültürel soykırımında kendini kanıtlamaktadır. Sermayenin kısa süreli çıkarları için binlerce yıllık kültürel varlıklar ve toplulukların tasfiyesine ya göz yumulmuş ya da açıkça destek verilmiştir. Soykırımla ulus devlet ve sermaye tekelleri arasındaki ilişki hiçbir ülkede Kürdistan'daki kadar açık biçimde kendini sergilememiştir. Filistin kurtuluş hareketi bile tavizkar davranıp (Türkiye iktidarlarıyla uzlaşmıştır) gereken desteği vermemiştir.

İç savaşta rejimin aşırı yıpranması ve ABD'nin Irak operasyonu (görünüşte provokatif El Kaide örgütünün İkiz Kulelere saldırısı bahane edilse de) Türkiye'de yeni bir iktidar hegemonyasını zorunlu kılmıştır. Yeni hegemonyanın iç araçları 1970'lerden beri zaten derlenmekteydi. Türk-islam sentezinin benimsenmesi, 24 Ocak 1980 ekonomik kararları (küresel finans sermayesine açılım), 12 Eylül darbesi, Beyaz Türk ulus devletçi partilerin kapatılması, genelkurmayda kural dışı atamalar, Doğru Yol Partisi'nde Tansu Çiller operasyonu ve hükümeti, 28 Şubat süreci, Erbakan hükümetinin düşürülüşü ve en son Bülent Ecevit'in hem kişisel hem de hükümet olarak tasfiyesi bu sürecin belirgin aşamaları olarak sıralanabilir. AKP'yi böylesi aşamaların tüm iç ve dış unsurlarının bir düzenlemesi olarak değerlendirmek büyük önem taşır. Bu, Türkiye çağdaş tarihinin cumhuriyet hamlesi kadar önemli bir hamledir; o ayarda bir dönüşümün adıdır. Nasıl ki CHP Tanzimat, I. ve II. Meşrutiyet ve ulusal kurtuluş sürecinin merkezi devlet partisiyse, AKP de aynı süreçlerde çoğunlukla muhalif kalmış, Abdülhamit rejimiyle uzlaşmış, Alman hegemonyasına karşı İngiltere hegemonyasını esas almış, laik ulusçuluğa karşı islami milliyetçiliği geliştirmiş, siyonist milliyetçiliğe karşı Karaim Yahudi evrenselciliğiyle ittifak kurmuş, ordunun 12 Eylül darbesinde desteklediği Türk-islam ideolojisini kendine destek yapmış, bizzat ordunun 28 Şubat süreciyle radikal millici Necmettin Erbakan'ın partisini parçalaması sonucu hayat bulmuş uzun bir sürecin merkezi ulus devlet partisidir. Deniz Baykal önderliğindeki CHP'nin ana muhalefet partisi olması karşılığında, R. Tayyip Erdoğan'ın önderliğinde kurulmuş stratejik hegemonik bir parti kimliğiyle, yeni dönem Yeşil Türk faşizminin inşa edici ve yürütücü gücü olarak, uzun bir tarihi geçmişe dayanan, hegemonik iç ve dış güçlerin desteğini arkasına alarak iktidara oturmuş bir partidir.

AKP önderliğinde somutlaştırılmaya çalışılan rejime İkinci Cumhuriyet veya Ilımlı İslam Cumhuriyeti demek erken bir yorum olacaktır. Esas karakteri idea

“Yeni hegemonik iktidar döneminde Kürt varlığı ve özgürlüğünü tasfiye amaçlı özel savaş rejimi daha da güçlendirilerek yürütülecektir. Zaten AKP'nin ordu şahsında rejimin eski iktidar sahipleriyle yaptığı uzlaşmanın temelinde Kürt varlığının (ontolojik gerçeklik) ve özgürlüğünün (bilinç ve örgütlülük) tasfiyesi ve kültürel soykırımın sürdürülmesi yatmaktadır. İktidar başka türlü AKP'ye teslim edilemezdi.”

edilmesine ve anayasada ifadesini bulmasına rağmen, rejim hiçbir zaman demokratik, laik ve sosyal bir hukuk devleti haline gelememiş, kuruluşundan beri oligarşik faşist karakterini hep korumuştur. Cumhuriyet rejimi klasik anlamda hep bir ad olarak kalmıştır. Özellikle demokratik cumhuriyet haline gelememiştir. Tıpkı CHP hegemonyasına karşı olduğu gibi, AKP hegemonyasına karşı da demokratik cumhuriyet ve anayasası mücadelesi gündemde olacaktır. Dolayısıyla yaşanan sürece oligarşik dikta ile ona karşı verilen demokratik cumhuriyet mücadelesi dönemi demek daha doğru olacaktır. Her ne kadar ısrarla ve çok bilinçli medyatik çarpıtmalarla seksen yıllık Beyaz Türk faşizminin alternatifi olarak sunulsa da, bu rejimi özünde uyuştuğu renk farkıyla sürdürme kararındadır. Yıpranan, içte ve dışta desteklerinin önemli bir kısmını yitiren Beyaz faşist rejimin hem gizli desteği hem de yıpranmasının doğal sonucu olarak, AKP'nin Yeşil faşist rejiminin önü, yolu açılmıştır.

AKP iktidarının ilk sekiz yılı CHP'nin ilk sekiz yılına (1923-31) çok benzemektedir. İkisinde de tek partili rejim egemendir. Tıpkı 1931'den itibaren (M. Kemal'in Serbest Fırka denemesine rağmen) ağırlaşan İsmet İnönü ve Recep Peker faşizmi gibi, AKP'nin de 2011 seçimlerinden itibaren (Hitler'in 1933 seçimlerindeki konumuna oldukça benzemektedir) diktatoryasını yoğunlaştırma ve kendi anayasasıyla pekiştirme olasılığı yüksektir. Yine tıpkı dönemin CHP'sinde olduğu gibi sürecin sancılı geçmesi ve iç çelişkilerin artması (Mustafa Kemal ile İsmet İnönü arasında olduğu gibi) AKP'yi farklı rotalara saptırabilir. R. Tayyip Erdoğan ile Abdullah Gül çekişmesi gelişebilir. Demokratik uzlaşıya yatan bir kesim ayrışabilir. Demokratik Türkiye ve demokratik anayasa olasılığı da ciddi bir seçenek olarak gündemde ağırlığını hissettirebilir. AKP'nin hegemonik iktidarı henüz kesinleşmediği gibi, demokratik anayasal bir rejimin kaderi de kesinleşmiş değildir. Her iki olasılıktan hangisinin kesinlik kazanabileceğini hegemonik güçlerle Türkiye'nin demokratik, sosyalist ve Kürdistan'ın demokratik özerklik mücadelesinin durumu belirleyecektir.

Yeni hegemonik iktidar döneminde Kürt varlığı ve özgürlüğünü tasfiye amaçlı özel savaş rejimi daha da güçlendirilerek yürütülecektir. Zaten AKP'nin ordu şahsında rejimin eski iktidar sahipleriyle yaptığı uzlaşmanın temelinde Kürt varlığının (ontolojik gerçeklik) ve özgürlüğünün (bilinç ve örgütlülük) tasfiyesi ve kültürel soykırımın sürdürülmesi yatmaktadır. İktidar başka türlü AKP'ye teslim edilemezdi. 1925'teki siyonist milliyetçilik ve Türk ulusçuluğu arasındaki uzlaşmanın temelinde de Kürt varlığının inkarı ve isyancı güçlerin şiddetle tasfiye edilmesi yatmaktaydı. Bu uzlaşma AKP döneminde sadece olduğu gibi kabullenilmekle kalmamış, islami argümanlarla daha da güçlendirilerek devam ettirilmiştir. Özcesi, her üç ana akım milliyetçiliklerin (siyonist ve Türk ulusçuluğu, ırkçı Türk milliyetçiliği ve Türk-islam milliyetçiliği) ortak paydası Kürtlerin kültürel soykırımıdır. Her üç milliyetçilik diğer tüm konularda birbirlerine karşı darbe yapıp kanlı mücadelelere girseler de, Kürt gerçekliği karşısında hep ortak tavır alırlar. Faşist rejimin 'tunç yasası' denen olgu budur. Bu yasayı tanımayan hiçbir güce sistem içinde yaşama ve siyaset yapma hakkı tanınmaz.



Kürtler varlık olarak yok edilmeye çalışılıyor

AKP hegemonyasının daha değişik taktik uygulamaları ortak stratejiye (Kürt varlığı ve Özgürlük hareketinin tasfiyesi) ters düşmediği gibi, bu stratejiyi daha yaratıcı biçimde başarıyla uygulamak için giriştiği taktik manevralar olmaktadır. Örneğin R. Tayyip Erdoğan 2005'te Diyarbakır'da önce "Kürt sorunu bizim de sorunumuzdur" diyerek Kürt halkının önemli desteğini arkasına aldıktan sonra, 2006'da çocuklar ve kadınları kapsamına alıp daha da geliştirilen TMK'yı (Terörle Mücadele Kanunu'nu, tüm cumhuriyet dönemlerinin anti Kürt yasalarının en şiddetlisini) sinsice çıkarmaktan çekinmedi. Çocukların ilk defa yaygın olarak tutuklanmaları, KCK operasyonları, hava saldırıları bu stratejinin gereğidir. Psikolojik savaşın her türlüsü, işbirlikçi bir Kürt sermayesinin hem Güney hem de Kuzey Kürdistan'ın önemli kentlerinde çekim merkezi olarak oluşturulmaya çalışılması ve sahte Kürtçü sivil toplum örgütlerinin kuruluşu da bu yeni stratejiyle yakından ilgilidir. Buna işbirlikçi Kürt medyasını da (psikolojik savaş araçları) eklemek gerekir. Spor ve sanatın birçok dalı da benzer stratejik amaçlarla kullanıma açılmıştır. Belki de en vahim uygulama, Hizbul-kontra yerine Kürt Haması'nın oluşturulması deneyimleridir. Dinci yayın ve örgütlenmelerin temel hedefi, son aşamada KCK'ye karşı kendi Kürtçü Hamas'ını kurup harekete geçirme ve başat kılmadır. Örneğin Filistin'de mücadeleyle hiçbir ilgisi olmayan, MOSSAD'ın FKÖ'yü zayıf düşürmek için kurdurduğu Hamas, bugün FKÖ'yü ve özellikle temel güç olan El Fetih'i tasfiyenin eşiğine kadar getirmiştir. Aynı model Kürdistan'da KCK'ye karşı geliştirilmeye çalışılmaktadır. Yeni dinci liseler ve Kuran kursları da bizzat açıklandığı gibi bu amaçla aceleyle tesis edilmektedir. Diyanet İşleri Başkanlığı tüm camileri kültürel tasfiyeciliğin hizmetine sokmuştur. Din tamamen politize edilip Kürt varlığının inkarında ve özgürlük mücadelesinin karalanmasında kullanılan bir araç durumuna indirgenmiştir.

Benzer yüzlerce uygulama yeni hegemonik gücün sadece niyet ve politikalarını değil, çok tehlikeli tasfiyeci uygulamalarını da açıkça ortaya koymaktadır. Nasıl ki CHP 1925-40 döneminde Kürt direnmesi ve varlığının kanlı tasfiyeci ulus devlet partisiyse, 2000'li yıllardan itibaren AKP de aynen ve daha da ağırlaştırılmış koşullar temelinde Kürt gerçekliğini ve özgürlük hareketini tasfiye etmeyi amaçlayan ulus devlet partisidir. Şüphesiz içindeki bazı aykırı sesler ve farklı dönemsel uygulamalar stratejik amacını değiştirmemekte, bilakis doğrulamaktadır. AKP'nin 2002 yılının sonundan itibaren PKK içinde yürüttüğü tasfiye hareketi (ABD, Güney Kürdistan otoritesi ve PKK'li işbirlikçi tasfiyeci unsurlarla yürütülen tasfiye girişimi), 2006'dan beri diyalog adı altında DTP ve KCK'nin Avrupa temsilcileriyle sürdürülen ve Abdullah Öcalan'a kadar yansıyan görüşmeler, bazı devlet yetkililerinin iyi niyetine rağmen, aynı stratejinin duvarlarına çarparak boşa çıkarılmıştır. Açık ki, bu barış düşmanı tasfiyeci strateji terk edilmedikçe, yeni AKP hegemonyası altında özel savaş yoğunlaşarak devam edecektir. AKP ve dayandığı iç ve dış güçler barış konusunda stratejik bir yaklaşımı kamuoyuna açıkça deklere etmedikçe ve demokratik bir anayasa için bağlayıcı kararlar almadıkça, Kürt gerçekliğine ve Özgürlük hareketine yönelik sergilenecek her tutum, eylem ve söylem tasfiyecilikten öteye bir anlam ifade etmeyecektir.

Sonuç olarak, çağdaş Kürt gerçekliğine ve Özgürlük hareketine karşı yürütülen savaşın son iki yüz yıllık deneyimi giderek daha da ağırlaşan bir kültürel soykırıma dönüşmüştür. Kürt varlığı ve özgür yaşam tutkusu, amansız soykırım hamleleri altında kendisini sürdürmeye çalışmıştır. Çağdaşlaşan (modernleşen) Osmanlı İmparatorluğu döneminde başlatılan Kürdistan beylik, aşiret şefliği ve şeyhlik otoritelerini tasfiye etme hareketleri, giderek Kürt kültürel gerçekliğinin tasfiyesine yönelmiştir. Cumhuriyetin ilk döneminde Beyaz Türk faşizmi bu politikayı daha da derinleştirerek tüm topluma yaymış, Kürtleri ulus devletin içinde eriterek yok etmenin eşiğine kadar getirmiştir. Buna karşı gelişen direnmeler, dayandıkları sosyal temel ve önderliklerinin karakteri nedeniyle tasfiyeyi daha da geliştirmekten öteye sonuç vermemiştir. Olgunluk döneminde Kürt gerçeğini inkar etme temelinde varlıklarına izin verilen işbirlikçi katmanlar daha da geliştirilerek kültürel soykırım derinleştirilmiştir. 1980'lerden itibaren içine girilen çöküş döneminde, ABD'nin kendi çıkarları temelinde sağladığı destekle eşi görülmedik özel savaş yöntemlerine başvurularak, Kürtlük sadece Özgürlük hareketi olarak değil, bizatihi varlık (dil yasağında görüldüğü gibi ontolojik varlık olarak da) olarak sona erdirilmeye çalışılmıştır. Bu eşi görülmemiş kırım hareketlerine karşı PKK öncülüğünde geliştirilen Özgürlük hareketi, birçok eksikliğine ve yanlışlıklarına rağmen, sadece Kürt kültürel varlığını kesinleştirmekle kalmamış, özgürleşen varlık olarak da önemli bir aşamaya taşımıştır. Bu yönlü gelişmeler diğer Kürdistan parçalarını da etkisi altına almış; Güney Kürdistan'da ulus devletçi yanı ağır basan bir siyasi oluşuma yol açarken, Doğu ve Güneybatı Kürdistan'da halkın büyük uyanışı, Özgürlük hareketine katılımı ve demokratik özerkliklerini geliştirmeleriyle sonuçlanmıştır.

Türk hegemonik güçlerinin KCK'ye karşı tasfiyeci özel savaşının önümüzdeki dönemde stratejik, politik ve toplumsal açıdan önemi büyük olan gelişmelere yol açacağı kesindir. Stratejik barış kararı verilmezse, Kürdistan somutunda ve giderek komşu coğrafyalarda gelişecek olan en önemli bir olasılık da demokratik modernite perspektifli devrimci halk savaşının üst boyutlarda gelişimidir; öz savunma savaşıyla iç içe demokratik özerk yönetimlerin ekonomik, sosyal, kültürel, hukuksal ve diplomatik boyutlarda geliştirilmesidir.

ÖZGÜR EŞ YAŞAM



Kürdistan'da PKK hareketi ile birlikte gelişen kadın özgürlük mücadelesi özü itibarı ile özgür toplumsallığı yaşama, bunun için kendi demokratik modernitesini inşa etme hareketidir. Toplumların özgürlükleri, her iki cinsin özgür eş düzeyde yaşama katılımları ile mümkün olacaktır. Bundan dolayı PKK'de verilen mücadele ve kadın eksenli yaşamın örgütlenmesi özgür eş yaşamın yaratılması mücadelesidir.

Sistemler kendilerini örgütlerken belli bir düşünce tarzını esas alır ve o çerçevede kendilerini kurumlaştırmaya çalışırlar. Her döneminde kendine has düşünce yapıları vardır ve yaşam da o düşünce etrafında kendini örgütleyerek sürdürmeye çalışır. İdeolojileri de düşüncenin sistemleşerek yaşamsallaşması ve toplumsal mücadeleye dönüşmesi olarak ele alırsak, ideolojisiz yaşanamayacağını görebiliriz. Çünkü ideolojiler yaşamı belirleyen düşünce sistemleridir. Bu haliyle ideolojiler toplumların zihniyet yapılarını da belirlerler. Doğal toplumda yaşam tüm doğallığıyla anatanrıça etrafında özgür, eşit ve komünal değerlerle büyüleyiciliğini sürdürürken toplumun çıkarlarını esas alma her zaman daha öncelikli olur. Yaşam doğal akışında komünaliteyi esas alan bir ideolojik yapılanma zihniyetiyle özgürce yaşanır. Yaşamın büyüleyiciliği, mitolojik anlatımlarla daha da çekici hale getirilir. Hiyerarşik yapılanmaya geçişle birlikte mitolojiler tanrısal örgülerle kurulmaya başlar. Mitolojiler yaşamın inanç biçimi haline getirilerek kutsallaştırılır. Mitolojilerde tanrı ve insan ayrımı başlar. Tanrı ve kulların oluşturulmasıyla birlikte köleci zihniyet yapılanmasının temelleri de atılmış olur. Her şey tanrılar için ve tanrılar etrafında örgütlendirilirken, tanrıça kültürü yavaş yavaş zihinlerde silinmeye başlar. Tanrıça kültürünün zihinlerde silinmesiyle kadın yaşamın dışına atılır. Her şey egemenler ve tanrılar için olmaya başlar. Uygarlık sisteminin gelişim aşamalarında bu zihniyet yapılanması şekil değiştirse de özünü değiştirmeden günümüze kadar varlığını sürdürür. Bu sistemde artık kadın yoktur. Aslında kadın somutunda, özgür yaşam yoktur. Emek, dayanışma ve çalışma aşkının yok edildiği gasp, çalma, yalana dayalı yaşamınsa kader olarak görüldüğü bir sistem meşru görülmeye başlanır.

Erkek egemenlikli sistem kendini yaşamın her alanında kurumlaştırırken, kadını sistemine hizmet temelinde tüm alanlarına yerleştirir. Kadın artık bir metadır. Alınıp satılan, canı istediğinde dövülüp atılan, kendisi hakkında hiç söz sahibi olmayan bir nesnedir. Erkeğin iktidarını güçlendirendir. Toplumda kadının bu kadar yok sayılması, köleleştirilmesi beraberinde toplumun köleleştirilmesini de getirmiştir. Bu gün kapitalist sistem kendini kadın şahsında toplumun köleleştirilmesi üzerine yaşatmaktadır. Hem de bunu bireyin özgürlüğü adına yapmaktadır. Köleliğin bu kadar içselleştirilmesi özgürlük arayışlarının olmamasını da geliştirmiştir. Erkek egemenlikli sistem kendisini öyle bir kurumlaştırmış ki; ona karşı mücadele etme yeni bir sistem ve yaşam tarzını oluşturma şurada kalsın, bunu düşünmek bile imkansızlaşmıştır. Erkek egemenlikli ideoloji dışında bir ideolojinin ve yaşam tarzının da olabileceği düşünülmediği gibi içinde bulunduğu sistem de adeta her şey bir kader olarak görülmüş, kadere boyun eğmek dışında bir alternatif geliştirmemiştir.

İktidar eksenli sistemler kölelik dışında bir şey getirmez

Sosyalist mücadele yürüten hareketlerde de kadına yaklaşımda çok farklılıklar olmamıştır. Yürütülen mücadelelerde öncelik ya ulusların kurtulmasına ya da sistemlerin değişmesine verilmiştir. 'Önce sistemimizi kuralım, toplumu kurtaralım sonra kadını düşünürüz' tarzındaki yaklaşım ulusların kurtulmasına yeni sistemin kurulmasına rağmen özgürlüğü getirmemiştir. Kadın özgürlüğüne dayanmayan bir sistemin uzun süre ayakta kalamayacağı düşünülmediği için yapılan tüm devrimler de uzun ömürlü olmamış, toplumda da daha derin sorunların yaşanmasına neden olmuştur. Erkek egemenlikli sistemin içinden sisteme karşı mücadele yürüten bazı hareketler gelişse de bir ideoloji olarak ele alınmadığı için sistemler içinde erimekten kurtulamamışlardır. Bu yönlü 18. yüzyılda örgütlenmeye başlayan kadın hareketlerinde de kadının sorunlarını köklü ele alıp çözüm geliştirme, özgür toplumu oluşturmada kadının misyonunu belirleme olmamış, kadına sistem içinde verilen bazı haklarla sınırlanılmıştır. Erkek zihniyetiyle yaratılmış olan sistem doğru ele alınıp çözümlenmediği sürece kadının ve toplumların özgürleşmesi de bir hayal olmaktan öteye gitmeyecektir. Erkekle özdeşleşen iktidar eksenli sistemin yaşamda kölelik dışında bir şey getirmediğini yaşadığımız her anda görmekteyiz.

İnsanlık ömrünün en özgür çağları olan doğal toplumda tanrıça kültürünün yaşamı oluşturduğu dönemden, hiyerarşinin gelişmesiyle eser kalmamıştır. Bundan sonra yaşam tek renk olarak erkek egemenlikli zihniyet etrafında gelişirken, kadın eksenli bir yaşamın yaşanabilineceği akıllara hiç getirilmemiştir. Uygarlık sistemini en iyi tahlil eden ve bu sistemi değiştirmekte iddialı olan Önder Apo özgür yaşamın kadın etrafında, kadın eksenli olacağı bilinciyle kadının Kürdistan özgürlük mücadelesine çekmiştir.

Toplumların özgürlüğünün kadının özgürlüğünden geçtiğinden hareketle özgür yaşamı ilmek ilmek örmek, içinde yaşanılan sistemi doğru çözümleyip alternatifini yaratmakla mümkündür. Kürdistan özgürlük mücadelesi aslında kadının özgürlüğü temelinde toplumların özgürleştirme mücadelesidir. Uygarlığın gelişimiyle büyük kaybeden kadının konumu Kürdistan'da çok farklı değildir. İnsanlığın toplumsallaşmasında başat rolü olan tanrıça kültürünün temsilcisi kadın, Kürdistan gibi tarihten silinmeye çalışılmıştır. İnsanlığın toplumsallaşma beşiği olan Kürdistan eşsiz coğrafyası, zengin yer altı kaynakları, verimli toprakları ve ikli-miyle sürekli ilgi merkezi olmuş, sömürgeci güçlerin istilalarından kurtulamamıştır. Bir bütün denetim altına alınamayınca da parçalara bölerek üzerinde etkinlik kurulmaya çalışılmıştır. Uygarlık güçlerinin tüm saldırılarına rağmen dimdik ayakta kalmasını başaran Kürt toplumunda, özgür yaşam tutkusuyla en çok direnen de kadın olmuştur. İmha, istila ve iradesizleştirme karşısında direnişin sembolü olan Kürt kadını isyanlarda etkin olarak rolünü oynar. Koçgiri'de Zarife, Dersim'de Bese, Amed'de Perîxan olur. Bunlar gibi nice Kürt kadını sömürgecilerin eline geçmemek için kendilerini, uçurumlardan, köprülerden atarak direnişin adsız sembolleri kendilerinden sonraki direnişçilerin mirası olurlar. Kürdistan'da yürütülen tüm savaş ve isyanlarda örgütleyici ve aktif güç olarak katılan kadın, egemenlikli sistem zihniyetinin kurbanı olan Kürdistan gibi denetim altına alınarak yaşamın dışında bırakılmaya çalışılır. Doğal toplumun özgür ruhuyla özgürce yaşamını örgütleyen bir halkı susturmak ne kadar imkansızsa, aynı toplum içinde kadını da susturmak aynı derecede imkansızdır. Çünkü toplumsallığın oluşumunda kendi varlığını kök hücre yapan kadın direnişi, en küçük bir özgürlük kıvılcımını gördüğünde onu özgürlük ateşine çevirmesini bilecektir.

Kürtler için PKK'nin çıkışını da özgürlük kıvılcımının alevlenmesi olarak ele alabiliriz. Kendinden önceki hareketlerden belli düzeyde etkilenmeler yaşansa da PKK hareketi diğer sosyalist hareketlerden ve ideolojilerden farklıdır. Özgür Kürdistan'ın yaratılmasında verilen sosyalist mücadelenin temeline özgür bireylerin yaratılmasını, kişilik çözümlemeleriyle ele alan, yine kadının özgürleştirilmesinde, kadının özünü özgünlüğüyle ele almasıyla PKK bir ilki yaratma hareketidir.

Kürdistan özgürlük mücadelesinin başlatılmasında Önderliğin arayışları belirleyici olmuştur. Yaşamın özgür eş düzeyde örgütlendirilmemesi Önderliğin arayışlarını daha güçlendirmiştir. Özgürlük arayışlarıyla diğer çocuklarda farklı olan Önderlik ailenin ve özellikle annesinin onu istediği gibi büyütmesini kabullenmediği için kendi yaşamını daha o yaşlarda kendisi belirlemeye çalışmıştır. Annesinin onu denetimi altına almak için kullandığı tüm yöntemleri her fırsatta reddeden, kendi toplumsallığını kendisi oluşturan bir birey olmuştur. Verili sistemde yaşamın tüm alanlarını sorgulaması temel yaşam arayışı olurken, en çok dikkatini çeken konu ise kadın ile erkek arasındaki ilişkilenme boyutu olmuştur. Annesiyle sürekli kavgalı olması biraz da bu dayatmaları kabul etmemesiyle bağlantılıdır. Kız kardeşinin başlık parası ve bir çuval buğday karşılığında hiç tanımadığı birisiyle evlendirilmesi ve yakın arkadaşı Elif'in küçük yaşta evlendirilmesi sonucu artık oyunlarına katılmaması, Önderliğin kabul etmekte zorlandığı ve çelişkiler yaşamasına neden olduğu yanlar olmuştur. Bu yaklaşımı kırmak için kız çocuklarını da oyunlarına katılması onun farklılığı olmaktadır. Okul yıllarında ve gençlik çağlarında da arayışlarının temelinde, bir kadınla yaşamaktansa tüm kadınları özgürleştirme istemi onu kadın konusunda farklı düşüncelere yöneltmiş, kadını bu sistemden nasıl kurtaracağını bilmediği için, sistem içindeki ilişkilenmeleri de korkunç ve düşürücü bulduğundan bu haliyle kadına yaklaşmaktan da korkmuştur.

Bir adım ulusal kurtuluşsa bir adım da kadın özgürlüğüdür

'Kürdistan sömürgedir' belirlemesi ardından ideolojik grup örgütlenmesi ve PKK'nin oluşum aşamasında da kadının bu örgütlenmeye çekilmesi önderliksel bir ilke olarak açığa çıkmıştır. Geleneksel kalıpların, geri feodal çitlerin kırılarak kadının devrime çekilmesi Önderliğimizin özgürlük anlayışını göstermektedir. Grup aşamasında kadının katılımı fazla olmasa da kadını devrime çekme yaklaşımı esas alınmıştır. Bu dönemde Önderliğin Fatma'yla tanışması ve yaşadığı evlilik deneyimi geleneksel ilişkileri ve kadını çözümlemesi açısından belirleyici olmuştur. Fatma'nın hakim olmaya çalışan geri ve geleneksel yaklaşımları karşısında Önderliğin tavrı, geriliklere direnmek, kadının ulusal mücadele ve sosyalist ideolojiyle bağını güçlendirmek, "Bir adım ulusal kurtuluşsa bir adım da kadın özgürlüğüdür" ilkesini her koşulda uygulamak olmuştur.

PKK, 2. Kongresinden sonra ülkeye dönüş kararıyla eğitimli kadrolar ülkeye aktarılmaya başlanmıştır. Artık gerillalaşmaya doğru gidilmektedir. Kadın yeni bir yaşamın içine çekilmektedir. Bu güne kadar hayal bile edemeyeceği, özgür dağlarda özgürlüğün inşa edildiği bir yaşamdır bu. Zorlukları olsa da güzellikleri yarattığı için kadınlar bu yaşama daha çok sahiplenmiştir. 15 Ağustos atılımı sonrasında genel olarak gerillaya katılımların yoğunlaşması kadınların da dağlara akışını arttırmıştır. Bu süreçte mücadele saflarına katılım da ulusal bilinçle, yurtseverlik duygularının etkisiyle olmuş, kadının özgün örgütlenmesi gelişmemiştir. Saflara katılımların yoğun olarak gerçekleşmesi kadının kendi özgün konumuyla kendi öz birliklerini sağlayarak sorunlarını parti çatısı altında ve siyasi amaçlara bağlayıp mücadele birliğini oluşturmaları, ulusal kurtuluş açısından zorunluluk olarak ele alınmıştır. III. Kongre ardından ERNK çatısı altında Kadınlar Birliği oluşturulmuş, bu birlik 1987'de bir programa kavuşturularak YJWK (Yekitiya Jinên Welatparezên Kurdistan) adıyla örgütlenmiştir. Avrupa'da böyle bir örgütlenmeye gitmek Kürdistan'dan göçertilen halkın mücadeleye aktif katılımı ve kadınların örgütlü olarak mücadele yürütmesi açısından önemli olmuştur. Bu örgütlenme sadece Kürt kadınlarıyla sınırlı kalmamış sosyalist mücadele yürüten diğer halklardan olan kadınların da özgürlük arayışını geliştirmiştir.

PKK'nin 2. kongresinden sonra 1987 yılında Önderlik tarafından ilk kadın ve aile çözümlemeleri geliştirilmiştir. 'Bir kadının devrimcileşmesinin başlı başına bir sorun olduğunu unutmamak gerekiyor. Doğru dürüst toplum içinde dolaşmasını bile bilmeyenlerin, aile içinde bile doğru dürüst söz sahibi olmayanların, devrimcilik gibi en çok özgürlük isteyen, özgür devrimci militan yaşamı isteyen bir sahada kolay kolay yürümeyecekleri anlaşılırdır. Bunun için eğitim ve örgütlenme, bu işi kendi somut koşulları içinde gerçekleştirmek de önem taşıyor.' Ancak kadının kendi örgütlenmesine bir yabancılığı vardır. Bu güne kadar kendi adına söz sahibi olmayan kadın için bu tarzda örgütlenmeyi oluşturup uygulamanın da zorlukları olmuştur. Kürt kadını yaşamını özgürce örgütleyerek yaşayacaktır. Bu da kadın için bir devrim niteliğindedir. 90'lara gelindiğinde ulusal kurtuluş mücadelesinin de etkisiyle kadının mücadeleye katılımı daha da artmış, düşmanın ve geri-geleneksel toplumsal ölçülerin baskı ve engellemelerine rağmen kadın serhildanlarda da öncü rolünü oynamış, başlangıçta kadın katılımı öğrenci ağırlıklı olsa serhildanlarla halklaşmaya doğru gidilmiş, kadın özgür yaşam ısrarında bedelsiz olmayacağının farkına varmıştır. Gerilla saflarına katılımda dağ koşullarının zorlayan yanları olmuştur. Uzun süreli yürüyüşler, iklim koşulları ve ihtiyaçlarını karşılamada fiziksel zorlanmalar olsa da özgür yaşamda kararlı duruşu tüm bu koşulları engel olmaktan çıkarmış, zorlukları aştıkça kendi gücüne güven de kadını daha iradeli kılmıştır. Özgürlük saflarında da olsa kadını asıl zorlayan sınıf eksenli, egemenlikli, geri, klasik erkek anlayışları olmuştur. Saflara katılmakla özgür olunmadığı, güçlü örgütlenmenin ve mücadelenin verilmesi gerektiği, savaşın yakıcı gerçekliği içinde kadın tarafından daha çok hissedilmiştir. Yükselen özgürlük ateşiyle Newroz'da bedenini ateşe veren Zekiye Alkan'ın eylemi de özgürlüğün kolay olmadığının sembolüdür. Kürt kadını bir defa özgür yaşamın farkına varmıştır.

Yaşanan tüm bu süreçleri değerlendirdiğimizde 1990 sonrası süreç kadın çalışmaları açısından da yeni bir dönemeci ifade eder. Kadın militanların direnişleri ve eylemleri PKK özgürlük hareketinde kadın açısından bir yükselişi ifade eder ve yeni bir örgütlenmeye gidilmesi gerekliliğini açığa çıkarır. Önderliğimiz, "Kürdistan kadınının özgürlüğünde, içine girdiğimiz genel özgürlük atılımı önemli katkılarda bulunacağa benziyor. Biz, militanlaşmada önemli bir aşamayı da kadın hareketinde yapacağız. Çok zorlanacağız, fakat sonuç güçlenmeyi yaratacaktır. Kadın devrimci faaliyetlerimizde, partileşmede en iddialı ve sonuç alabilecek aşamaya ulaşmamız söz konusudur. Biz, grupları silahlandırdık ve şu anda ülkede

üç tane silahlı kadın birliği oluşmuş durumdadır. Sanıyorum takım düzeyinde başka alanlarda da kadın faaliyetleri örgütleniyor. Bu açıdan sizlerin de militanca gelişmeye silahlı ve örgütsel açıdan doğru bir şekilde katılmanız, ciddi, eşit ve özgür koşullarda yol almanız mümkündür. Her yerde katılımlar oldukça yüksektir. Kadın açısından bağımsız, kişiliğine güvenen bir sayfa açılıyor. Bu, son derece doğru olup, bunları yapmamız da bir gerekliliktir. Bunun ulusal kurtuluşla bütünleşmesi daha fazla özgürleşmeyi, eşitlik temelinde evrimleşmeyi beraberinde getirmektedir. Bu da her bakımdan demokratikleşmeye içerik ve hız katmaktadır" çözümlemesiyle kadın açısından özgür yaşam şansının yakalandığını, yaşanan deneyimlerin sonuçlarından yararlanılarak varolan amatörlüğün aşılmaya başlandığını ve bunun da özgürlük hareketi açısından umut vaat ettiğini değerlendirmiştir.

Beritan arkadaş şahsında komutanlaşan Kürt kadınının savaştaki direnişi ve ihanet çizgisi karşısında net duruşu kadın için ordulaşma ihtiyacını doğurmuş, aynı zamanda zeminini de yaratmıştır. Beritan arkadaşın yaşam coşkusu, özgürlük arayışı, Önderliği anlama çabası ve gerilla yaşamına olan sevgisi özgür kadının yaratılmasında sembol duruşu ortaya koymuş, kadın açısından sevginin, güzelliğin ancak savaşarak gelişeceğini, yaşama ve savaşa katılımıyla göstermiş, kadın özgürlük hareketinin gelişiminde direnişin çizgisini oluşturmuştur. Kadının yaşama katılımının yanında savaşa güçlü katılımı, şehadetler ve gerillaya katılımların artması kadın ordulaşma ihtiyacını açığa çıkarmıştır. Bu, kadının kendi rengiyle örgütleneceği bir ordulaşmadır.

Kopuş teorisiyle zihinsel tutsaklığın aşılması hedeflenmiştir

Genel orduların karakterinde eşitsizlik vardır. Tüm diğer ordular ezen ezilen mantığı üzerinden kendini örgütlerken, kadın ordusu eşitliği esas alarak, özgürlük ilkeleri temelinde kendini örgütlemiştir. Kadın ordulaşması cins olarak kadının kendini yeniden doğal toplumdaki özüyle buluşturma, kişiliğini ve yaşamını kadın bakış açısıyla ideolojik forma kavuşturmadır. Bu açıdan kadın ordulaşması kadının kimlik kazanma eylemidir. Önderliğimiz ordulaşma için "erkek egemenliğinden, onun eşitsizliğe çeken olası tüm dayatmalarından uzak, hatta onunla anlamlı bir mücadeleye imkan veren, onun yanında kadının kendini, kendi kimliğini bulması, kendi gücünü ortaya çıkarması için 'ben neyim, nereden geliyorum, kimim, nasıl olmalıyım, benim nasıl bir yaşama ihtiyacım var? Önce kendimi tanıyayım, kendimi özgür irade, özgür bilinç sahibi kılayım, özgür bir güç haline getireyim, örgütleyeyim' demesi gerekiyor. Bunun da mümkün olabilmesi için, kadın ordulaşması vazgeçilmez bir araçtır" demektedir. Özgürlük mücadelesine kadının kendi ordusuyla katılması da daha iradeli ve güçlü bir katılımı açığa çıkarırken, bu ordulaşma erkeğin özgürleştirilmesinde öncü görevini üstlenmiş, erkek karakterli sisteme karşı kadın eksenli yaşamın da temellerini atmıştır. Dünya tarihinde bir ilki yaratması açısından kadın ordulaşması önemli olurken, toplumsal cinsiyetçi bakış açısının aşılması komünal değerlerin yaratılması açısından da bir adım olmuştur. Tüm bu değerlerin yaratılmasında da yoğun emek ve mücadele verilmiş, Önderliğimizin kadını özgürleştirmek için attığı her adım kadın kurtuluş ideolojisinin de temellerini oluşturmuştur. Özgürlük mücadelesi içinde kadın ordulaşması genel örgüt için de bir teminat olurken ordunun büyütülmesi yönünde ihtiyaçlar da açığa çıkmıştır.

Ordulaşmanın yanında kadın çalışmalarının bir merkezden yürütülme ihtiyacından kaynaklı yeni bir yapılanmaya gidilerek 8 Mart 1995'te Yekîtiya Azadiya Jinên Kurdistan (YAJK) ilan edilir. Kadın çalışmalarının tek merkezden ve tüm alanları da kapsamına alarak örgütlenmesi açısından YAJK'ın ilan edilmesi büyük bir gelişmedir. Toplumsal ilişkilerin özgürlük ve eşitlik temelinde gerçekleştirilmesi açısından da bir adımdır. Örgütleme ve görevlerin daha somutlaşması YAJK'ın ilkelerinin belirlenmesi açısından önemli olmuş, Kadının özgün ve özgür birlikler kurma zamanının geldiğini ve bu gücü olduğunu belirleyen Önderliğimiz I.Ulusal Kadın Kongresi ile örgütlendirilen YAJK'ın ilkelerini şöyle belirlemiştir:

"Birincisi, YAJK demek yurtseverlik ilkesine sonuna kadar bağlı olmak demektir. Bu ilkenin gereği şudur: Herkes vatandan vazgeçer, herkes yurtseverlik ilkesinden vazgeçer ama YAJK vazgeçemez. Yani kadının alışageldiği evlilik örneği de gösterilirse, öncelikle yurtseverlik evliliği ifade eder. Toprağını, ülkesini her şeyin üstünde tutar.

İkincisi, YAJK savaş gerçekliğinin vazgeçilmez bir öğesidir. Burada bir ulusal kurtuluş savaşı vardır. Dikkat edilirse kadının PKK olayında tek elden söylediği 'Ben savaşta olmak isterim'dir. Yani duygu düzeyinde de olsa YAJK esas itibarıyla bir savaş gerçekliğidir. Çünkü bu savaş dışında kendisinin pek anlam ifade etmediğini biliyor. Duyguda olsun, düşüncede olsun askerlik yani savaş YAJK'ın en temel ilkelerinden birisidir. Bu sadece askeri anlamda değil, özellikle parti içi savaş, örgüt savaşımına ve özgür yaşamın tüm gereklerine sahip çıkmaktır. Bunların hepsi savaş ailesi içindedir. Yani YAJK böylesine bir savaş ve mücadele planıdır.

Üçüncüsü, YAJK parti gücüdür. Yani en örgütlü güç olarak değerlendirilmesi gerekiyor. Parti ilkesine herkesten daha fazla bağlı olması gereken bir güçtür. Çünkü kadın ancak örgütle vardır. PKK örgütü olmadan tek bir özgür kadının olmayacağı açıktır. Dolayısıyla YAJK'ın partinin örgüt ilkelerine en çok sahip çıkmasının gereği bir bağlılık nedenidir. Yani bir YAJK kişiliği gece gündüz 'ben herkesten ve her şeyden önce partiyi esas almalıyım. Çünkü benim varlığım bu partiyle mümkündür' demelidir."

Özgürlük ilkelerinin belirlenmesi kadının katılımının netleşmesi açısından bir aşamayı ifade ederken, kadının özgürlük yolunda attığı adımların daha da kapsamlılaşmasını beraberinde getirir. Kadın boyutunda bu gelişmeler yaşanırken, Önderliğimizin sosyalizmde açılım olarak değerlendirdiği erkeği öldürmek ve kopuş teorisi de kadın özgürlüğünün geliştirilerek erkeğin egemenliğinin aşılması açısından tarihi önemdedir. Önderliğin kendinden başlayarak egemenlikli sistemin köleleştiren tüm yanlarından kopması özgür insanı yaratmada etkili olmuştur. Kadın özgürlüğü şahsında toplumların özgürleştirilmesi için erkeğin de egemenlikli ve iktidarcı yanlarını öldürmesi gerekmektedir. Kadının yaşadığı özgürleşme düzeyi karşısında kendini dönüştürmeyen erkeğin aşılacağı gerçeğinden hareketle erkek çözümlemeleri de yoğunca yapılmıştır. Kopuş teorisiyle de zihinlerde yaşanan tutsaklığın aşılması hedeflenmiştir. Kopuş, sistemin geriliklerinden, kölelikten ve özgür yaşamın önüne engel olan her türlü eşitsizlikten kopuştur. Kadın ve erkeğin doğru temellerde buluşması özgür eş yaşamın örgütlenmesi açısından kopuşun doğru gerçekleştirilmesi de önemlidir. Özgür eş yaşamın geliştirilmesinde bir açılım olması açısından sonsuz boşanma, erkeği öldürme ve kopuş teorisi temel ilkelerdir. Erkek, iktidar eksenli duruşunu ve yaşama bakış açısını değiştirmediği, kadın da geri geleneksel ve içerilmiş kölelikten kopmadığı sürece özgür birliktelikler ve özgür yaşam zemini gelişmez.

Kürdistan özgürlük mücadelesi içinde Önderliğin arayışları ve çözümlemeleri sonucu geliştirilen kadın özgürlük mücadelesinde yaşanan gelişmeler, kadınların mücadeleye bağlılıkları, direnişleri ve şahadetler kadın mücadelesinin daha da geliştirilmesine zemin yaratmış, 8 Mart 1998'de kadın eksenli yaşamı geliştirmek için, Önderliğin kadın kurtuluş ideolojisini ilan etmesi kadın için yeni bir dönemin başlangıcı olmuştur. Böyle bir ideolojiye neden ihtiyaç duyuldu? Kadın kurtuluş ideolojisi, kadının kendi yaşamını kendisinin örgütlemesi açısından önemli bir aşamayı ifade etmektedir. Doğal toplumda insan toplumsallaşmasını yaratması ve bunu yaşam kültürüne dönüştürmesi açısından kadının yaşama katılımı belirleyici olarak ortaya çıkmaktadır. Kadın, yaşamın doğallığı içerisinde güçlü bir duruşu temsil ederken erkekle paylaşımı da özgürlük ve eşitlik temelindedir. Kadın, oluşturduğu sistemle yaşamın güçlü örgütleyicisi ve yaşama çeken güçtür. Uygarlık sisteminin gelişmesiyle kadın tüm bu özelliklerinden uzaklaştırılarak, etkisizleştirilmiştir. Kadın bedeniyle yaşamda belirgin hale getirilirken, düşüncesi adeta yok sayılmış, yaşamın öznesi olan kadın nesneleştirilerek yaşamın dışına atılmıştır. Tüm bu yaşam dışılıklardan kurtulmak, yaşamı özgür ve insanca yaşamak için, yaşamın yeniden doğru temellerde kurulması için, kadın eksenli yaşama dönüş ihtiyacı vardır. Sistemine hizmet ettiği sürece kadının özgürlüğünü destekleyen erkek egemenlikli zihniyetle, sosyalist hareketlerde de kadın bakış açısıyla bir yaşamın olabileceği hiç düşünülmemiştir. Kadının kendisi de bu yönlü arayışlara girmemiş, kaba eşitlikçi anlayış dışında bir özgürlük arayışı olmamıştır.

Jineoloji kadın kurtuluş ideolojisinin toplumbilimle bütünleşmesidir

Önderliğimizin özgürlük arayışıyla da bağlantılı olarak gelişen kadın özgürlük mücadelesinde kadın eksenli ideolojinin geliştirilmesi ihtiyacını şu cümlelerle somutlaştırmıştır:

"Her şeyden önce bir kadın kurtuluş ideolojisinden bahsetmek gerekiyor. Biz bu ideolojiyi yaratma peşindeyiz. Böyle sıradan bir-iki olay, bir-iki eylemle, yorumlamakla bu işin altından çıkılamaz. Çok yoğun bir biçimde kadın kurtuluş ideolojisinin gelişimi sağlanmadan herşey kendini kandırmaktan öteye gidemez. Ve inanıyorum ki, çok ciddi bir kadın kurtuluş ideolojisine ihtiyaç var. Bu salt cins kurtuluşu anlamında bir ideoloji değildir. Sosyalist öğretinin ve hatta toplumun bilimsel analizinin bizi getireceği bir nokta, kadın eksenli bir kurtuluş ideolojisinin büyük önem taşıyacağını önümüze koyacaktır. Benim şahsen daha çok üzerinde yoğunlaştığım hususlardan birisi budur. Bu şüphesiz feminist bir yaklaşım değildir. Zaten ben kendim bir kadın değilim. Ama kadın boyutlu, kadın eksenli bir düşünme giderek bir ideolojiyi ve buna dayalı bir örgütlenmeyi geliştirmeyi oldukça önemli bulmaktayım" sözleriyle tanımlayan Önderlik bu ideolojinin ilkelerini de belirlemiştir. Bu ilkeler çerçevesinde kendisini örgütleyen herkese ait olan kadın kurtuluş ideolojisinin birinci ilkesi yurtseverliktir. Bunun için Önderlik 'Kürdistan söz konusu olacaksa eğer veya ana topraklar diyelim, o ananın da bahsettiği gibi yani o topraklarda yaşamak en güzeli diyorsak, her şeyden önce kadın ideolojisi topraksız olmaz. Hatta toprağın ekine açılması, üretime açılması, biraz da kadın sanatıyla bağlantılıdır. Demek ki kadın ideolojisinin birinci ilkesi, doğduğu topraklarda yaşamaktır. Yani günlük deyimle yurtseverlik. İkinci husus, kadın eğer yaşamda yer bulacaksa, bugün dolayısıyla diyorsunuz ki konuşmamız gereken gün. Sadece konuşma değil, özgür düşüncesi, özgür iradesiyle yaşama katılması gerekiyor. Eğer bu ideoloji gerçekleşecekse, en somut bir ifadesi kadın istediği gibi yaşar, kararlaştırır. Onun düşüncesine güveneceğiz, onun iradesine saygılı olacağız. Bu ideolojinin vazgeçilmez bir ilkesi de budur, tabii bunun olabilmesi için, özgürlüğe dayalı bir yaşam paylaşımı için örgütlülük gerekir. Örgütsüz insan bir hiçtir. İlk örgütlenme kadınla başlamıştır. En çok örgütlenmeyi esas alması gereken güç kadındır. Erkek belki örgütsüz olabilir veya erkeğin örgütü çoktur zaten. Kadının kendi özgün örgütünü –bugün YAJK diyoruz– YAJK'ın genelleştirilmesi gerekir. Örgütlülükle birlikte bütün yaşamınızı mücadeleden ibaret görmeniz gerekir. Çünkü kadın kimliği mücadelesizlikten ötürü dört duvar arasına alınmıştır. Hamur işleri verilmiştir kendisine, basit işlerle oyalanmıştır. Yani boş işler kişiliği gibi bir dayatma içinde bulunmuştur. Dolayısıyla ideolojik-politik esaslar başta olmak üzere, örgütselliğe ilişkin, kültüre ilişkin velhasıl kendisini güçlendirebilecek her alana ilişkin tam bir mücadeleci olması gerekiyor. Güzel yaşamın büyük ve kutsal ilkeleri kadar, onun gergef işlemesi gibi ilmik ilmik dokunması gereği vardır. Gözle, davranışlarla her şeyin estetik yani güzellik sınırlarında yürütülmesi gerekir. Büyük yaşamın özü örgüt ise örgütlülük düzeyi ise bunun elbisesi de güzel nakışlardır. Veya böyle bir dokunmayı gerektirir. Nedir bunlar? Dildir, davranış güzelliğidir. Böyle olunmadan, büyük sayılır, büyük sevilir bir yaşamın sahibi olunamaz."



Özgür eş yaşamın inşa edilmesinde Kadın Kurtuluş İlkelerinin yaşamsallaştırılması kaçınılmazdır. Özgür eş yaşamı yaratma iddiasında olan tüm kesimlere hitap eden kadın kurtuluş ideolojisi salt kadına ait değildir. Her iki cinsin de sahiplenerek geliştirmesi gereken bir ideolojidir. Erkek egemenlikli sistemin ideolojisi sadece erkeğin çıkarları doğrultusunda kendi örgütleyip yaşamsallaştırırken, kadın eksenli ideoloji toplumların özgürlüğünü her iki cinsin özgünlüklerini de esas alarak gerçekleştirmeyi hedefler.

Kadın kurtuluş ideolojisi ilkeleri temelinde kendini yeni bir sisteme kavuşturma ihtiyacı duyan Yekîtiya Azadiya Jinên Kurdistan (YAJK), Önderliğinde önerisi doğrultusunda partileşme örgütlemesine gitmiştir. Kürt kadının özgürlük mücadelesi sonucu partileşme düzeyine ulaşması kadının dünya tarihine bir ilki yazdırması açısından da önemlidir. Partileşmeyle kadının askerileşmesi yanında örgütsel ve siyasal olarak gelişmesini, bu gelişmeleri topluma taşıması açısından önemlidir. Mart 1999'da PJKK adıyla partileşmenin ilan edilmesinden sonra, kadının ideolojik merkezi şeklinde PAJK şeklinde kendini örgütlemiştir. Toplumun tüm kesimlerine hitap etme ve dünya kadınlarını da kapsamına alarak kadın kurtuluş ideolojisinin evrenselleşmesinde önemli rol üslenen KJB (Koma Jinên Bilind) kadın özgürlük çalışmasında üst bir aşamayı ifade etmektedir. Dünyada kadın konfederalizminin geliştirilmesi açısından da KJB bir ilki temsil etmektedir. Kürdistan özgülünde başlayıp, Ortadoğu kadınlarını da içine alarak tüm kadınlar için özgür, eşit ve toplumsal cinsiyetçi bakış açısının uzak bir sistem yaratmayı hedefleyen kadın özgürlük hareketi eksik ve yetmezliklerine rağmen kadının özgürleşmesinde önemli bir görev üstlenmiştir. Bu güne kadar kadın adına hareket birçok örgütün yaşam tecrübesinden yararlanmaya çalışsa da mücadelenin gelişim seyri açısından kendine özgü yanları olan bir harekettir.

Erkek egemenlikli zihniyet yapısını güçlü eleştiriden geçirerek alternatif yaşamı oluşturması açısından da önemli bir tarihsel dönüm noktası olan kadın özgürlük hareketi Önderliğin emek ve çabası yanında, anlamlı yaşamı yaratmak için fedai eylemiyle efsaneleşen Zilan arkadaşın, kendi küllerinden kendini yeniden yaratan Sema yoldaşın, kadının ordulaşmasında direnişin sembolü olan Beritan yoldaş şahsında kahramanca direnen ve son mermisine kadar savaşarak şehit düşen nice kadın yoldaşın emekleri sonucu gelişmiştir. Özgür yaşamın inşa edilmesinde kadının sistemini oluşturması, bunu kitleselleştirmesi her geçen gün daha da pratikleşmesi yaşanan önemli gelişmelerdendir. Özgürlük arayışında olan kadınlar toplumların özgürlüğünün kadının özgürlüğünden geçtiği bilinciyle örgütlemelerini her an daha da büyütmektedir. Kadının yaşadığı bilinçlenme düzeyiyle birlikte yaşanan her gelişme ve açılım kadın dünyasını daha da büyütmüştür.

Kadın eksenli yaşamın örgütlendirilmesinde kadını özgür doğasıyla buluşturmak isteyen Önderliğimiz kadının kendisini daha iyi tanıması ve yaşamın her alanını örgütlemesi amacıyla 2009 yılında kadın bilimi olarak adlandırdığı Jineoloji'nin örgütlendirilmesini gündemimize koymuştur. Kadın bilimi anlamına gelen Jineoloji bir ilktir. Yaşamın tüm alanlarında olduğu gibi bilim alanında da kadına yer verilmediğinden, geliştirilen tüm bilimler eril zihniyet çerçevesinde, egemen güçlerin istemleri doğrultusunda olduğundan bu yeni bilim adımı yaşamsaldır. Doğada olan her şey bir bilim adıyla örgütlendirilirken, yaşamın merkezinde olan kadına ait bir bilim oluşturulmamıştır. Kadın biliminin geliştirilmesiyle kadının doğayla, toplumla, tarih ve felsefeyle bağının nasıl olduğunu-olacağını somutlaştıracaktır.

YAŞAMIN HAKİKATİ VE İNSANDAKİ GERÇEKLEŞMESİ



Acaba neden varız? Dahası var olmak nedir? Yaşam nedir, nasıl oluşur? Kimdir yaşayan, var mıdır yaşamayan? Yaşam dahil olunan mıdır, yoksa bizzat yaratılan mıdır? Her şey kendini seyretmek isteyen aşkın bir gücün tezahürü müdür? Yoksa ancak bizimle varlaşabilen bizden biri midir, bizi var eden? Dahası biz ve her şey sadece var kılınanlar mıyız, yoksa gerçek yaratıcılar bizzat bizler miyiz? Temel yaratıcı ilke, aşkın mı, içkin mi…?

'Kendi farkına varan doğa' olarak insanın muhtemelen başından beri kendine sorduğu sorulardır bunlar. Bu çocukça sorular, basitteki karmaşıklığın ve içinden çıkılamazlığın tüm özelliklerini içeriyor. Tüm geçmişine rağmen hala üzerinde en fazla kafa yorulması ve anlaşılması gereken sorular olmaya devam ediyor sorduklarımız.

Önderliğimizin de "asıl muamma bir'in neden ikileştiğidir?" diye sorarak cevabını 'varlık-yokluk' denklemine oturttuğu bu yaşam sorunsalını Hegel 'hiçlik-her şeylik' çerçevesinde ele alır. Hegel'in temel yaratıcı ilke anlamındaki tanrı diye de okunabilen mutlak tin'i daha hiçbir şey yokken vardır. Ancak bu var olma hali, potansiyel olarak bir var oluştur. Mutlak tin, potansiyel olarak gücü her şeye yetendir, yaratıcı ilkedir. Bu yönüyle her şeydir, ancak henüz herhangi bir cisme kavuşmadığı için de hiçbir şeydir. O nedenle Hegel diyalektiğinde her şeylik ile hiçbir şeylik aynı şeydir. Diğer deyişle, potansiyel olarak gücü her şeye yettiğinden her şey, ama henüz şeyleşmemiş-cisimleşmemiş olduğundan da hiçbir şeydir. İşte bu durum bir kutuplaşmadır, çelişkidir, gerginliktir. Bu gerginlik, ortada henüz şeyleşme olmadığından yokluk anlamına gelen kendisi gibi kalma ile varlaşma anlamına gelen değişme arasında yaşanan bir gerginliktir. Ve asıl oluşu, var olmayı sağlayan da bu durumdur. İşte oluş bu çelişkinin bir ürünüdür. Varlık-yokluk arasındaki bu çelişki bir hareketi, hareket de oluşu gerçekleştirecektir. Hegel'in gücü her şeye yeten mutlak tin'i, yaşadığı gerginlikten evreni yaratarak kurtulacak ve böylelikle hiçbir şey olmaktan çıkacaktır. Hegel'in mutlak tin'i artık hiçbir şey değildir, o potansiyelindeki her şeyliği gerçekleştirmiştir, böylelikle de varlaşmıştır. İşte her türden oluş olarak ele alınabilecek yaşama dair Hegelyen yorum bu temeldedir.

Hegel'in mutlak tin için söylediğini tek tanrılı dinler tanrının dilinden "ben bir sır idim, bilinmek için evreni yarattım" söylemiyle kendi cephelerinden cevaplandırır. Özünde aynı şeyin anlatıldığını anlamak zor değildir. Temel fark, temel yaratıcı ilkenin aşkın mı, içkin mi olduğunda düğümlenmektedir. Tek tanrılı dinler ve daha önce mitoslar temel yaratıcı ilkeyi, eş deyişle yaşamın yaratıcısını aşkın bir konuma yerleştirerek, evreni tüm bileşenleriyle birlikte nesneleştirirken, Hegel kamutanrıcı bir anlayışla temel yaratıcı ilkeyi evrenin içine yerleştirir. Her iki yaklaşımda da tanrısallık temel yaratıcı ilke olarak ele alınmasına karşın, birinde tanrı evrenin dışında, diğerinde evren başladığı noktaya dönen bir tanrı olarak tasavvur edilmektedir.

Peki, gerçekte olan nedir? Her şeyin en kısa anda değişim-dönüşümü yaşadığı ve hiçbir şeyin olduğu gibi kalamadığı bu evrensel gerçekliği nasıl anlamalıyız? Kendimiz de dahil her şeye dikkatlice baktığımızda hiçbir şeyin olduğu gibi kalamadığını görüyoruz. Çünkü evrenimizin kendisinden çıktığı küçük enerji küreciğimiz bundan aşağı yukarı 15 milyar yıl önce olduğu gibi kalmaktan, eş deyişle yokluktan vazgeçti. Kendini var kılarak değişmeye karar verdi. O an bu andır, evrenin her yerinde, her şeyinde ister farkında olalım, ister olmayalım gerçekleşen, bir değişim-dönüşümdür. Bu yönüyle 15 milyar yıldır Heraklitos'un deyişiyle 'değişmeyen tek şey değişimin kendisidir.'

Peki, kimsenin inkar edemeyeceği bu değişme de neyin nesi?

Gerçekte bu değişimi sağlayan nedir? Neden değişir-dönüşürüz?

Oluş ve yaşam

Demokratik modernitenin kaba materyalist ve pozitivist olmayan bilim anlayışı, doğadaki tüm değişim ve dönüşümlerin kaynağına 'madde-enerji-mekan üçlüsü arasındaki ilişki sisteminin sabit olmaması'nı koyar. Enerji merkezli bu temel oluşturucu ilkeyi daha iyi anlayabilmek için verilen şu örneklere bir bakalım:

"Su, enerji yoğunluğu az (soğuk) bir ortamdaysa, moleküller birbirlerine sıkı-sıkıya bağlanmış şekilde, yani 'buz' halindedir; moleküllerde bir hareketlilik gözlenmez.

Ortamdaki enerji yoğunluğu artarsa, moleküller arası bağlantılar gevşer ve gram başına seksen kalorilik enerji bağlayarak su haline geçer; bu defa moleküller 'hareket' halindedir, yani enerji yüklüdür.

Enerji yoğunluğu (sıcaklık) daha da artarsa, her derece artışına karşılık bir kalorilik bir enerji daha yüklenerek, daha da hareketli (enerji yükü daha fazla) bir duruma geçer.

Buharlaşma noktasına ulaşıldığında, bu defa gram başına 540 kalorilik bir enerji daha bağlayarak buhar haline geçer; yani su molekülleri arasındaki bağlantı çok daha azalmış olur. (Maddedeki şekil değişikliğine bağlı olarak, elbette, kapladığı mekan boyutu da değişir!)

Ortamdaki enerji yoğunluğu daha da artarsa, H_2O molekülleri de dağılıp, iyonlarına, yani H+ ve O- parçalarına ayrılır ve çok daha fazla enerjik olur. Parçacık boyutu küçüldükçe, parçacığın hareketlilik yeteneği, dolayısıyla depolayabileceği enerji miktarı da artar. Yani, ortamdaki enerji yoğunluğu arttıkça, maddeler daha küçük ama daha enerjik parçalara ayrılır. Bu olay, atom altı parçacıklara kadar devam eder ve evrenin başlangıcını belirler.

Açıklanan bu enerji-madde-mekan üçlüsü ilişkisinden anlaşılacağı üzere, doğada var olan madde türlerinin boyutu, ortamdaki enerji yoğunluğuna bağlıdır. Madde ne kadar küçük boyutlu ise, o derecede yoğun bir enerji ortamında 'yaşar'! Enerji yoğunluğu ne kadar az ise madde o oranda büyük boyutlu olur! Şimdi de tersinden gelelim, yani enerjiden maddeye doğru gidelim:

Maddenin saptanabilen en küçük parçacıkları quark, lepton gibi atom altı parçacıklarıdır ve çok çok yoğun enerjik ortamlarda yaşarlar.

Ortamdaki enerji yoğunluğu biraz daha azalırsa, bu atom altı parçacıklarının kombinasyonlarından proton, nötron gibi atom çekirdeği parçaları oluşur.

Ortamdaki enerji yoğunluğu biraz daha azalırsa, bu proton ve nötronların elektronlarla kombinasyonlarından (demir, karbon, bakır, oksijen, azot vs gibi) doğada yaygın kimyasal elementler oluşur.

Ortamdaki enerji yoğunluğu biraz daha azalırsa, bu temel kimyasal elementlerin kombinasyonlarından, (su, kuvars, metan, amonyak vs gibi) moleküller oluşur.

Ortamdaki enerjinin 0 ile 100 C arasında ve gezegen büyüklüğünün de (ne Jüpiter, Satürn gibi çok büyük, ne de Ay gibi çok küçük olmadığı) Dünya büyüklüğündeki gezegenlerde su, karbondioksit, metan, amonyak gibi moleküllerin karşılıklı etkileşimlerinden adenin, timin, guanin, cytosin gibi daha büyükçe moleküller ve onların da üçlü kombinasyonlarından aminoasit denilen organik moleküller oluşmaktadır.

Bu şekilde, madde çeşitliliği sürekli artmaya başlar. Madde çeşitliliğinin artmasına paralel olarak, enerji çeşitliliği de artar."1*

Maddenin aldığı biçim, yaşadığı değişimler hem bağrında taşıdığı enerji miktarı hem de maruz kaldığı enerji ortamına göre değişmektedir. Böylelikle herhangi bir maddeyi, cismi olan bir şeyi enerjisini arttırmak suretiyle görünmez kılmak, enerjiye dönüştürmek mümkünken; tersinden enerji yoğunluğunu azaltmak suretiyle de görünmezi görünür kılmak (enerjiyi maddeye dönüştürmek) da mümkündür. Fizikte $E=mc2$ formülü buna karşılık gelmektedir. Bu aynı zamanda klasik idealizm, materyalizm ikilemini anlamsız kılan ve gerçekte enerji, madde birlikteliğini ortaya koyan Einstein'ın meşhur 'enerji, madde dönüşümü' ilkesi oluyor.

Peki, tüm bu belirtilenlerden ne anlamalıyız?

Belirtilenler her şeyin varoluşsal olarak enerjinin çocuğu olduğunu ortaya koyar. Potansiyel olarak her şeyi kendi bağrında taşıyan enerjinin varlık-yokluk denkleminde varlığın yokluğu yenmesi sonucu gerçekleşen her şeydir, madde. Diğer bir deyişle maddeyi enerjinin kendini gerçekleştirerek anlamlaşması ve yapısallaşması olarak tanımlamak da mümkün. Hem her şeyin anası rolünde oluyor enerji hem de maddeleştikten sonra ondan kopup gitmiyor. Yani madde onun formu olurken de her form farklı farklı düzeylerde bir enerji yoğunluğu barındırıyor.

Maddedeki ruhsallık da diyebileceğimiz bu enerji, maddeler arasındaki etkileşimi, iletişimi sağlayan şey oluyor ki, yaşam da buradan çıkıyor. Bu yönüyle yaşam dediğimiz şey de aslında enerjinin tüm bu hareketlerinden başka bir şey olmuyor. 'Maddeyi yöneten ruh' olarak enerji, varoluşsal olarak akışkan olduğundan maddeyi hep değişim ve dönüşüme zorluyor.

Enerjinin etkileşimlerini anlamak zor olduğundan yaşamı da anlamak zorlaşıyor. Burada sorun yaşam denilen şeyin ne olduğunu tanımlayamamaktan kaynaklanmıyor, onun hakkında bilinen ve bilinebilecek şeylerin az olmasından kaynaklanıyor. O halde bilimsel veriler temelinde yaşam denilen varoluşu tanımlayabiliriz: "Yaşam, değişim ve dönüşüme uğramaktır." Bu da oluşan her türünü kendi içinde taşır. Dolayısıyla 15 milyar yıldır akmakta ve oluşmakta olan her şey yaşamın kendisi olmaktadır. Bunun gerçekleştirici gücü de enerjinin maddenin bir halinden veya biçiminden bir başka hale veya biçime doğru geçmesi, akmasıdır. Özcesi yaşamı, kaynağı enerji akışı ve aktarımı olan her türden oluş olarak tanımlamak mümkündür.

Ortak ilkeler

Bunun yanı sıra evrendeki tüm maddelerin hem kendi içinde hem de dış bağlantılarında bir enerji bağı vardır. Elektronları atom çekirdeğinin etrafında tutan ve her atomu bir diğeriyle alış verişe yönelten; uyduları gezegenlerin, gezegenleri yıldızların, onları da başka gökcisimlerinin etrafında tutarak dengeleyen; insan organizmasını oluşturan yaklaşık 100 trilyon hücre arasındaki mükemmel birliği oluşturan, insanların birbirlerine ve çevrelerine yönelttikleri onca mesajla iletişimi gerçekleştiren hep enerjinin hareketi ve bağıdır. Günümüzde 'doğal yapılanma sistemi' (sinerjetik sistem) denilen evrensel zeka gerçekte bu oluyor. Kökü tarihsel toplumun doğayı algılama biçimi olan canlı evren anlayışına dayanan ve kimilerinin 'logos', kimilerinin 'geist', Önderliğimizin de duygusal zeka ile analitik zekanın bir toplamı olarak 'toplumsal akıl' diye tanımladığı gerçeklik de bu anlama geliyor. Diğer deyişle özü akışkanlık olan ve var olmaya çalışan enerji karşımıza yaşayan, capcanlı bir evrensel gerçeklik çıkarıyor. Canlı evrenden bahsedildiğinde, canlanmaya yani varlaşmaya çalışan enerjinin hareketinden bahsedilmiş olur.

Şimdilerde bilim bilgiyi de bir çeşit enerji bağı olarak tanımlamakta olup, bunu canlı varlıkların yapılanmasındaki en önemli bağlantı türü olarak görüyor. Her zaman için maddeyi aşma eğiliminde olan enerji, bir taraftan küçük maddeleri biraraya getirip büyük maddelerin oluşumunu sağlarken, diğer taraftan da büyük maddelerin parçalanmasını sağlıyor. Enerjinin bu sürekli akışına karşı, bilinen anlamda canlı oluşumların verdiği cevap, bu parçalama dönemi yaklaştığında kendilerini nasıl oluştuklarının bir kaydını kendilerinden sonrakilere aktarmadır. Kendilerini çoğaltma ve çoğalttıklarında kendilerinin nasıl oluştuğunun bilincini yerleştirmedir. Gerçekleşen bu olaya ise 'bilinç oluşturma' denmektedir. Bu, bir bakteriden tutalım da bilinebildiği kadarıyla en yetkin bir doğa gerçekleşmesi olan insana kadar çevrede olup bitenden haberdar olmayı ve buna uygun kendinde değişim dönüşüm yapmayı sağlayan husus oluyor.

Bağlantılı bir diğer husus ise evrende var olma ve var kalmanın oluşun enerjisiyle direkt bağlantılı olmasıdır. 'Entropi' diye tanımlanan yasaya göre, evrende

her şey var olmak ve var kalmak için enerjiye ihtiyaç duyar ve sürekli bir enerji akışı olmazsa, her şey artan oranda bir düzensizliği yaşar ve bu da o şey için dağılma, başka bir şeye dönüşme anlamına gelir. Doğada fiziki ve kimyasal çözülmeyi yaşamak suretiyle dağılan 'cansız' diye tanımlanan maddelerden tutalım da 'canlı' olarak tanımlanan varlıklar için de aynı husus geçerlidir.

Var kalmak bir yandan ihtiyaç duyulan enerjinin alımı sayesinde gerçekleşirken, diğer yandan içinde bulunulan eko-sistemde oluşan değişimlere göre organizmanın kendisinde de gerekli değişim dönüşümleri yapmasıyla mümkün olur. Bunu tüm canlılarda görürüz. İnsan da dahil kendi eko-sisteminin gereklerine göre davranamayan hiçbir canlının yaşamını devam ettirememesi buradan kaynaklanır. Hiçbir varlık kendi eko-sisteminin gerekleriyle oynayamaz, onlara göre davranmaktan vazgeçemez. Aksi halde yaşam olmaz. Kendi olarak yaşam, yaşayanın doğasına göre davranabilmekle direkt bağlantılıdır.

Burada önemli olan, evrenin oluşum ilkelerinin aynı olduğunu ve evrenin mutlak bir düzensizliğe ve kaosa mahkum olmadığını bilmektir. Oluşun ilkeleri özsel aynılığı korumakla birlikte, enerjinin hareketine bağlı olarak yaşam sürekli farklılaşır, çeşitlenir. Doğadaki tüm çeşitlenmeler ve farklılaşmalar enerjinin farklı yoğunluklarda kendini görünür kılmasıdır. Enerjinin her maddede aldığı form, taşıdığı enerji yoğunluğu ve buna bağlı olarak ulaştığı anlam düzeyi de farklı farklıdır.

Enerjinin insanlaşması

Önderliğimiz bilinebildiği kadarıyla ilk kez insanda evrensel oluşumun kendini sorgulama düzeyine eriştiğini ve evrenin ilk sorusunun 'ben kimim?' sorusu olduğunu belirtmektedir. Evrenin amacının kendini tanımak olduğunu ortaya koyarak bu soruya verilen yanıtın evrenin nihai amacı olabileceğini değerlendirmektedir. İnsan şahsında evrenin kendini tanımaya dair sorduğu soruya verilen cevap şudur: "Ben benim, ben evrenim, ben öncesisonrası, yakını-uzağı olmayan zaman ve mekânım!" Evrenin amacını ve verilebilecek nihai cevabı belirtilen çerçevede ortaya koyduğumuzda gerçek insanın niteliği de kendiliğinden açığa çıkmış olmaktadır. Gerçek insan evrenin kendi şahsında bir hamle yaptığını bilen ve kendindeki evreni görebilendir. 'Fenafillâh', 'Nirvana', 'Enel-Hak' gibi ulaşılan düzeyler de bunun dile gelmesi oluyor. Yine insan için yapılan 'mikro kozmos', 'ikinci doğa' tanımlamaları da aynı anlamdadır.

İçsel yoğunlaşmayı çok derinlemesine yaşayarak sezgisel olarak varılan insanın evren olduğu tespiti, günümüz bilimi tarafından da kabul görmektedir. "Bireysel gelişimde evrim tüm aşamalarıyla görülür: Tek hücreli dönem, morula, blastula, gastrula, dönemleri, balık dönemi, sürüngen dönemi, memeli dönemi, oransız bedenli yeni doğmuş, oranlı bedenli gençlik, kırışıklı olgunluk, kamburlaşmış yaşlılık ve döngünün tamamlanması."

'Büyük patlamadan bu yana tüm evrene yayılmış gerçekliğin toplamı olarak insan'ı Önderliğimiz şu şekilde özetlemektedir:

1 – Maddenin yapı taşları olarak atomlar, hem sayı hem diziliş olarak insanda en zengin bir varlığa ve bileşime sahiptir.

2 – İnsan biyolojik dünyanın tüm bitkisel ve hayvansal yapılarını temsil etme avantajına sahiptir.

3 – Toplumsal yaşamın en gelişkin biçimlerini gerçekleştirmiştir.

4 – Çok esnek ve özgür bir zihniyet dünyasını temsil etmektedir.

5 – Metafizik yaşayabilmektedir.

Bu yoğunlukta bir oluşu bilmenin evreni bilmekle özdeş olduğu açıktır. 'Kozmosu ve kuantumu bilmek istiyorsan kendini bil!" söyleminin altındaki gerçeklik de bu oluyor zaten.

Evrenin en yetkin bir gerçekleşmesi olarak insanı böyle tanımlarken, daha detaylara indiğimizde insan türünün ikili yapısını oluşturan kadın-erkeğin de daha farklı özellikler taşıdığını görürüz. Önderliğimizin 'evrenin en mükemmel ikilisi' olarak tanımladığı kadın ve erkek açısından insan için belirtilen bu genel hususların dışında farklılıklar vardır. Bu da olağandır, zira enerjinin her formdaki yoğunluğu ve buna bağlı olarak hareketi farklıdır.

İkilinin birlikteliği olarak ele aldığımız ve insanın var oluş hali olarak tanımladığımız toplumsal yaşamı ikilinin hakikatine dayandırmak, doğal olana göre davranmak var kalmanın temel şartıdır. İkili, var oluş koşullarıyla oynamamalı, doğal olanın dışına çıkmamalıdır. Ancak ne yazık ki 7 bin yıldır, insanlığın yaşadığı büyük ölçüde bir doğadışılıktır. Donanımı ve barındırdığı enerji yoğunluğu nedeniyle saptığında tüm bir evren için tehlikeli hale gelen insan, hiyerarşik devletçi sistemle oluşan gerçekleşme koşullarını yok edecek denli tehlikelileşmiştir. Doğadışılık ve anormalliğin her güçlenme denemesi, tüm oluşun başına bela açmaktan başka bir şeye yaramamaktadır. Zira doğadışılık dengesizliktir, bütünlüğü parçalamadır bu da sürdürülebilir şekilde olmayacak olandır. Bu açıdan var olmak ve var kalmak için ikilinin birliği, ikilinin doğasıyla uyumlu olmalıdır. Gerçekleşme, oluşma öze uygun olmalıdır.

Enerjinin cinslerdeki görünümü

O halde doğal mecrasında ilerleyen toplumsal yaşam nasıl bir yaşamdır?

İnsan yaşamının doğası nedir?

Doğru bir yaşam tanımına nasıl ulaşabiliriz?

Bunda kadın-erkek ikilisinin rolü nedir?

"Öncelikle kadını tanımlamak ve toplumsal yaşam içindeki rolünü belirlemek doğru yaşam için esastır. Bu yargıyı kadının biyolojik özellikleri ve toplumsal statüsü açısından belirtmiyoruz. Varlık olarak kadın kavramı önemlidir. Kadın tanımlandığı oranda erkeği tanımlamak da olasılık dahiline girer. Erkekten yola çıkarak kadını ve yaşamı doğru tanımlayamayız. Kadının doğal varlığı daha merkezi bir konumdadır. Biyolojik açıdan da bu böyledir."

Toplumsal gerçeklik bir yana, biyolojik veriler temelinde de olaya bakıldığında gerçekten de yaşamı kadın üzerinden tanımlamak ve tanımak gerektiği apaçıktır. Hiyerarşik devletçi sistem yaşamı erkek merkezli tanımladığından, böyle oluşturmaya çalıştığından ve bunu meşrulaştırmak için de yalancı 'hakikat rejimleri' ürettiğinden bu görülmemektedir. 7 bin yıllık pratikleriyle ne kadar zararlı oldukları açığa çıkmışların, en yoğun yaşam olarak tanımlanabilecek olan kadını bu kadar hedeflemiş olmaları aslında yaşam-kadın bağıntısını ortaya koymaya yarar. Yaşamın dokusuyla oynayanların, toplumsal yaşamın en yetkin gerçekleşmesi olan kadına yönelmeleri, onu güçsüzleştirmeye çalışmaları, ikincil ve silik göstermeleri, kadın ile yaşam özdeşliğini gösterir sadece.

Yaşamın oluş hali, diğer deyişle doğası daha çok kadınla bağlantılıdır. Önderliğimiz bunu ontolojik bir gerçeklik olarak ele almaktadır. "Her madde formunun enerji payı farklıdır. Zaten bu enerji farklılığı maddi formların, yapıların farklılığını belirlemektedir. Kadın maddesindeki, formundaki enerji ile erkek maddesindeki enerji farklıdır. Kadında taşınan enerji hem daha fazladır hem de bu enerjinin niteliği farklıdır. Bu farklılığı doğuran kadın formudur."

Kadın ve erkek insan türü 23 çift kromozomdan oluşur. Her bir kromozom çifti, anadan ve babadan gelme eşit kromozomlardan oluşur. 22 çift kromozom her iki cinste de X'tir. Son kromozom çifti kadında XX iken, erkekte XY'dir. Yani kadında kromozomların tümü X iken, erkekte 45'i X, bir tanesi de Y'dir. Buradaki X ve Y adlandırmaları, kromozomların şeklinin bu harflere benzemesindendir. Bu kromozomlardan cinsiyeti belirleyeni Y'dir. "Erkek cinsinin oluşmasına yol açan kromozom Y kromozomu. Daha da özele indirgemek gerekirse, bu kromozom üzerindeki tek bir gen 'SRY' geni (cinsiyeti belirleyen bölge), bir insanın erkek olmasını sağlıyor. Bu gen sayesinde erkek üreme organları şekilleniyor, erkeklik hormonu salgılanmaya başlıyor ve embriyo erkeğe dönüşüyor."

Erkek ile kadın arasındaki onca biyolojik farklılığın nedeni olan Y kromozomunun X'ten gelme olduğu ve bunun bir mutasyonla gerçekleştiği bugün bilim tarafından kabul edilmektedir. "Y kromozomunu oluşturan DNA'nın önemli bir kısmı kullanılmayan DNA'dan oluşmaktadır ve Y kromozomunun %95'ini oluşturan bu bölgenin X kromozomunda eşleri bulunmaktadır. Bu da Y'nin X orijinli olduğunun bir göstergesidir." Yine Y kromozomu üzerinde yaşanan ve hatta Y'ye ömür biçmeye neden olan bozulma ve tahribatlar X kromozomu üzerinde oluşan değişimlerle telafi edilmektedir.

Y kromozomu hakkında ulaşılan tespitler sadece bunlar da sınırlı değildir. Araştırmalar Y kromozomun gün geçtikçe daha da küçüldüğünü ve kromozomu oluşturan genlerin giderek işlevlerini yitirdiğini gösteriyor. Diğer bir deyişle Y kromozomuna süresi değişse de ömür biçiliyor. Yaşanan her bozulma ve tahribat da babadan oğula geçtiğinden bu bozulmaların yaklaşık 5 bin kuşak yani birkaç milyon yıllık bir sürenin ardından Y kromozomunun yok olması gibi bir sonuç doğuracağı değerlendirilmektedir. Hatta Y kromozomu üzerindeki bazı genlerin yenilenmeyi ve sperm üretimini engelleyerek kısırlığa yol açtığı ve bunun da pek çok hayvan türünün yok olmasıyla sonuçlandığı belirtilmektedir.

Yanı sıra kromozomlarla bağlantılı diğer önemli bir husus ise her iki kromozomun taşıdığı enerji miktarının ve yoğunluğunun da aynı olmamasıdır. Form olarak da daha büyük olan X kromozomu yaklaşık olarak 3 bin genden (kişiliği oluşturan şifreler olarak da anlaşılabilir) oluşurken, Y kromozomu ise 114 genden oluşmaktadır ki bunlardan 80'inin işlevi bilinmektedir. Kromozom formlarındaki bu farklılığın nedeni, sahip olunan enerji miktarıdır. Bu verilerin bize söylediği, kadın formundaki enerji miktarı daha fazlalığı ve bu enerjinin niteliği de daha farklı olduğudur.

Enerjinin cinslerdeki hareketi

Şimdi de var olan bu enerjinin hareketindeki farklılığı ele alalım.

"Toplumsal doğada erkek enerjisi iktidar aygıtlarına dönüştüğünde maddi formlar, biçimler halini alır. Biçimler tüm evrende soğumuş enerji olarak tutucudur. Toplumda egemen erkek olmak, iktidar biçimlenmesi haline gelmektir. Bu haliyle taşıdığı enerji ağırlıklı olarak form kazanmıştır. Form haline dönüşmeyen enerji azdır ve çok az kişilikte yaşanır."

Aslında erkeğin enerjisi form tutmuştur, bir kabuğa kavuşmuştur. Formun kafesleyici, engelleyici özelliğinin yanı sıra edinilen formun erkek egemenlikçi, iktidarcı olması nedeniyle erkekteki enerji akışkanlığı önemli ölçüde yitirilmiştir. O nedenledir ki Önderliğimiz erkekte 'form haline dönüşmeyen enerjinin azlığından ve bunun da ancak çok az kişilikte olabileceğinden' bahseder. Peki, bu neden böyledir? Bunun dışında bir gerçekleşme hali mümkün değil midir?

Erkeğe ait olduğu izlenimi verilmiş bir sistem yaratılmıştır, bu yönüyle de erkek formlaştırılmıştır. Erkeğin kendisini sahibi olarak göreceği bir sistemi oluşturulmuştur. Bu sistem de kadın-erkek simbiyotik ilişkisini yok eden, dolayısıyla da insan türünün var oluş şekliyle oynayan iktidarcılığa dayanmaktadır. Form tutmuş enerji aslında dondurulmuş veya dondurulmak istenen enerjidir, kalıplara dökülmek ve sınırlandırılmak istenen enerjidir. Halbuki enerjinin eğilimi akışkanlıktır ve sürekli olarak oluşmaktır. Bu aynı zamanda özgürlüktür. Özgürlük akmaktır, yenilenmektir, kendini sürekli oluşturmaktır. Özgürlük formlaşmaya gelmeyen, gelmek istemeyen bir enerjiyi gerektirir. Bu nedenle enerjinin doğası olan özgürlük arayışı ile formlaşmanın yarattığı kafesleme arasında ontolojik bir çelişki hep var olmuştur ve olmaya da devam edecektir. Oysa erkek egemenlikçi sistem, erkekteki enerjinin yanlış bir formlaşması olmuş ve kendini yaymıştır. Kadın üzerindeki iktidardan erkeğe pay verilmesi ve erkekteki enerjinin büyük ölçüde böyle forma kavuşmuş olması, aslında erkeği öldüren en büyük olay olmuştur. Form kazanmanın özsel olarak akışkanlığı engelleyici özelliğine bir de bu formlaşmanın yanlış bir şekilde gerçekleşmesi eklenince, erkekteki enerji akışkanlığı (özgürlük arayışı) önemli ölçüde zayıflamıştır. Erkekte uzunca bir süreden beridir yaşanan bir tekrardır, bir donmuşluktur, patinaj halidir. Bu da özgürleşememedir. Kadın üzerinde iktidar kılınması ondaki enerjiyi zehirlemiştir. Bu da özgürlük ve yenilenme için gerekli olan enerji akışkanlığını önemli ölçüde dondurmuştur.

Gerçekten de bugün kadın-erkek sorunsalı bağlamında her iki cinsin özgürlük arayışına bakıldığında, kadının özgürlük arayışının erkeğe göre çok ileri düzeyde olduğunu gözlemlemek hiç de zor değildir. Hatta şu bile söylenebilir: Özgürlük arayışında olan, yerinde durmayan, enerjisi akışkan kadın, mevcut haliyle kendisini kafeslemeye, engellemeye çalışan erkeği de büyük ölçüde değiştirmekte, dönüştürmekte ve ona yeni bir form kazandırmaktadır. Onun enerjisinin önünü açmakta, onu oluşturmaktadır. Bu yönüyle de kadın özgürleştikçe özgürleştirmekte, oluşarak oluşturmaktadır.

İster bilinçli ister bilinçsiz olsun erkek kendisine, kadın üzerinde kurulmuş olan iktidarın sınırlarını önemli ölçüde kabul etmiş ve böyle yaparak özgürlük arayışını zayıf bırakmıştır. Erkek yanılsamalı bir ruh haliyle kendisine ait bir sisteminin olduğunu düşünmekte ve bu iktidarcı 'yaşam'ın kendisine sunduğu her türden cinsiyetçi 'kolaylık'tan da alabildiğine yararlanmaktadır. Kadına göre kendisinde barındırdığı enerji-form diyalektiğindeki varoluşsal eksiklik, yanı sıra iktidarcılığın egemen erkek karakterli oluşu, erkeğin özgürlüğe bağlanmasını, kilitlenmesini yetersiz kılmaktadır.

Kadın ise hem ontolojik olarak enerji-form diyalektiğinde daha donanımlı olması hem de iktidarcılık gibi bir forma kavuşmamış olmasından dolayı özgürlüğe bağlanmış haldedir. Mevcut sistem kadına ait bir sistem ve onun bir formlaşması olmadığından kadının enerjisi akışkanlık özelliğini, diğer deyişle özgürlük arayışını sürdürmektedir. Burada önemli olan kadının bu arayışının kendi sistemine kavuşuncaya kadar mı süreceği, yoksa bu arayışın varoluşsal bir özellik mi olduğudur. Kadındaki enerjinin kendine uygun bir forma kavuşması, onun da enerjisinin donması, dolayısıyla özgürlük arayışının sonlanması anlamına mı gelecektir? Kadın kendi sistemine ulaştıktan sonra artık akmayacak mıdır, akmadığında özgürlüğe bağlanmış bir oluş olmaktan çıkacak mıdır? Hayır! Çünkü iktidarcı sistem öncesi, kadının formlaşması zaten gerçekleşmişti ve bu form enerjiyi dolayısıyla özgürlüğü barajlayan, engelleyen, tutuculaşarak muhafazakarlaşan bir nitelikte değildi.

Kadını ve erkeğiyle doğal toplum insanının her gerçekleşmesi özünde bir özgürlük gerçekleşmesidir. An'da oluşmaya, yani 'bildiğin anda oluşuyorsun' formülüne uygun en yetkin gerçekleşmelerin olduğu dönem o dönem idi. Bu açıdan sapmamış olan ve doğasına uygun davranabilen insan için enerjinin akışkanlık özelliği sürer. Bunu hem kadın hem de erkek için söylemek mümkündür. Ancak bu da olanı anlamaya yetmez, buna bir ek gerekir: "Kadında ise enerji ağırlıklı olarak form haline, biçimselliğe gelmez. Enerjisi akışkan halini korur. Erkek formunda, kafesinde tutuklanmazsa, yaşam enerjisi olarak akışkanlığını sürdürür. Dondurulmamış kadındaki güzellik, şiirsellik, anlam potansiyeli ağır basan bu enerji haliyle yakından bağlantılıdır."

Yaşamı, enerjinin bir halden başka bir hale, bir maddeden başka bir maddeye olan geçişi ve ortaya çıkan her türden değişim-dönüşüm olarak tanımlamıştık. Toplumsal yaşamdaki her oluş bir enerji akışıdır, enerjinin bir gerçekleşmesidir ve bu yaşam kadın merkezlidir. Yaptığımız alıntı yaşamın neden kadınla daha fazla bağlantılı olduğunu, yaşamda neden kadının çekim merkezi olduğunu ve toplumsal yaşamda erkeğin doğal yöneliminin neden kadına doğru olduğunu ortaya koymaktadır. Kadındaki enerjinin yoğunluğu ve niteliği onu bu

Toplumsal gerçeklik bir yana, biyolojik veriler temelinde de olaya bakıldığında gerçekten de yaşamı kadın üzerinden tanımlamak ve tanımak gerektiği apaçıktır. Hiyerarşik devletçi sistem yaşamı erkek merkezli tanımladığından, böyle oluşturmaya çalıştığından ve bunu meşrulaştırmak için de yalancı 'hakikat rejimleri' ürettiğinden bu görülmemektedir.

Kadındaki enerjinin kendine uygun bir forma kavuşması, onun da enerjisinin donması, dolayısıyla özgürlük arayışının sonlanması anlamına mı gelecektir? Kadın kendi sistemine ulaştıktan sonra artık akmayacak mıdır, akmadığında özgürlüğe bağlanmış bir oluş olmaktan çıkacak mıdır? Hayır! Çünkü iktidarcı sistem öncesi, kadının formlaşması zaten gerçekleşmişti ve bu form enerjiyi dolayısıyla özgürlüğü barajlayan, engelleyen, tutuculaşarak muhafazakarlaşan bir nitelikte değildi.

kadar merkezi kılan en önemli unsurdur. O nedenle erkeğin kafesine alınmış, iktidarcı sistemin içinde kendisi olmaktan çıkarılmış olan 'kadın'ı bir yana bırakırsak, kadın ontolojik olarak kalıplara dökülemeyendir, muhafazakarlaşmayandır, sürekli arayış halinde olandır, yenilenendir, yenileyendir, özgürlüğe akandır, özgürleştirendir.

Çıkış yolu olarak kadın doğası ve sistemi

Kadına dair belirtilen bu ontolojik veriler, toplumsal yaşamın tanımlanmasında ve onun tekrar kurulumunda kadını merkezi öğe olarak almamız gerektiğini bize söylüyor. Tüm bilimlerin tanrıçası olarak tanımladığımız sosyal bilimi jineolojiye dayandırmamızın; sorunların çözüm anahtarı olarak kadının duygu yüklü zekasını görmemizin, toplumsal doğanın sistemi olan demokratik uygarlık sistemini kadın sistemi olarak tanımlamamızın, dahası sosyalizmi sınıf eksenli değil de kadın merkezli değerlendirmemizin, PKK'yi bir kadın partisi olarak ele almamızın, kadın kurtuluş ideolojisini sadece kadının değil, tüm insanlığın sorunlarını çözecek ideoloji olarak ele almamızın altında yatan her şey kadının yaşamdaki belirleyiciliğidir.

Tüm bunlar hakikat rejimimizden çıkan gerçekler oluyor ki, bunlar kişilerin keyfine göre oluşturulacak ya da görmezden gelinecek hususlar değildir. Gerçekten de toplumsal doğaya uygun bir eşitlik-özgürlük mücadelesi yürütmek, dahası insan olmak isteyenlerin gerçekleştirmesi gereken zihniyet devrimi oluyor bunlar. Eril aklın bir iflası yaşadığı ve bırakalım mevcut toplumsal sorunları çözmeyi, tüm toplumsal sorunların bizzat yaratıcısı olduğu fazlasıyla açığa çıkmıştır. O nedenle gerçekten de özgür bir yaşam arayışında olanların, yaşam düşmanı cinsiyetçilerin kadına dair oluşturdukları cinsiyetçi kalıpların ötesine geçerek, özgürlük arayışlarını kadına dayandırmaları, sorunların çözümünü kadının duygu yüklü zekasında aramaları ve kendilerinde zaten ontolojik olarak var olan kadına ait yanları daha fazla açığa çıkarmaları gerekir. Bu bir temenniden ötedir. Bunu gerçekleştiremeyenlerin sistemin değirmenine su taşımaktan kurtulamayacaklarını asla unutmamak gerekir.

Onca demokratik uygarlık gücünün tüm çabalara rağmen toplumsal doğaya yeniden dönüşü sağlayamamalarının altında yatan, kesinlikle yanlış yerden başlamalarıdır. İşe devletleşmekle, iktidarlaşmakla, sınıfsal hakimiyetle ve benzer zihniyetlerle başlayanların toplumsal yaşamı özgür-eş yaşam şeklinde tasarlayıp buna uygun yaşayamamayanların, kadına yaklaşımı hem erkek hem de toplumsal sistem açısından turnusol kağıdı gibi görmeyenlerin -kim adına hareket ederlerse etsinler- egemenlikçi sistemin sınırları içinde debelenmekten kurtulamayacaklarını mutlak anlamda bilmek gerekir. Bağlantılı olarak toplumsal yaşamın hakikatini arama yolunda temel araştırma yöntemini kadına dayandırmayanların, gücünü kadındaki özgürlüğe bağlanma halinden almayanların ve kendilerini kadın hakkında egemen erkeğin yarattığı onca yalandan kurtaramayanların, kadındaki kutsallığı göremeyenlerin başarılı olması asla mümkün olamaz. Geçmiş, bu konuda fazlasıyla ders vericidir, öğreticidir.

Sonuç olarak; insan yaşamı, toplumsal yaşamdır ve toplumsal yaşam da kadın eksenlidir. Bu erkeğin toplumsuz veya toplumun erkeksiz olabileceği anlamına gelmez. Erkek de varoluşsal olarak toplumsaldır, toplumsallık insan türünün varoluş koşuludur. Kast edilen, toplumsal yaşamın kadının etrafında ve belirleyiciliğinde gerçekleştiğidir. Bu, toplumsal yaşamın 'en uzun süre' kapsamında gerçekleşen formudur. Tüm zamanlarda ve mekanlarda gerçekleşen gerçekten de budur ve bu ontolojiktir. Hatta bu gerçekleşmeyi sadece kadın için değil de dişillik için ele almak mümkündür. Tüm eşeyli canlılarda yeni neslin doğurucusu ve eğiticisi dişil unsurdur. Eğitim, yaşama, var kalmaya hazırlama ve inşa, bir dişillik işidir. Bu yönüyle aslında doğanın ve bağlantılı olarak yaşamın daha çok dişil karakterde olduğunu söylemek gerekir. Zaten 'toprak ana', 'bereketli ana', 'jin-jîn' gibi tanımlamalar da kadın-yaşam benzerlik ve özdeşliğini ortaya koyan temel gerçekler olmaktadır.

Kadın konusunun derinlikli ele alındığını söylemek güçtür. Önderliğin kadına olan ilgisini, onu her fırsatta erkek karşısında savunan pozisyonda olmasını kadının güçsüz olmasına bağlayan geri tutumlar sürdürüldükçe Önderliğin çabaları kadın eksenli ideoloji ve kadın sorununun kapsayıcılığı çerçevesinde ele alınamaz. Bu da öngörülen değişimi köklü yapamama, mevcut erkeksilikle yaşamaya devam etmek anlamına gelir.

Mevcut durumda erkek odaklı sistem, karşısında özgürlük mücadelesi yürütülmesi gereken bir konumdadır. Doğal toplumun değerlerini bastıran, onları gerileterek kendine yaşam olanağı açan egemen erkek sistemidir. Tüm özgürlük ve eşitlik mücadelelerinin, karşısında mücadele yürüttüğü sistem erkek sistemidir ve bu sistem çok büyük ölçüde genel olarak erkek cinsini kendine ortak etmeyi başarmıştır. Kadın eksenli doğal toplum sistemi ile egemen erkek odaklı iktidarcı sistem iki ayrı paradigma ve yaşam tarzıdır. Biri insan ve toplum olmanın özünü oluştururken diğeri, bundan bir sapma, bir karşı devrimdir. Biri insanlaştırırken, diğeri insanlaşmaktan uzaklaştırmaktadır. Birinde her şey bir bütün ve anlamlı öznellikler iken diğerinde her şey parçalı, sıkı hiyerarşi ve egemenliğe tabi tutularak anlam yitimini yaşamaktadır. Biri yaşatırken diğeri öldürmektedir. Birinde toplumsal sorunlar olmazken, diğerinde toplumsal sorunlar her tür sorunun kaynağını teşkil etmektedir. Biri toplumsallaştırmış, insan olmanın özünü oluşturmuşken ve bu güçlü duruşunu kaybettiği hiyerarşik devletçi sistem döneminde, verdiği amansız özgürlük ve eşitlik mücadelesiyle toplumsallaşmasını yeniden oluşturarak insanlığın genel sorunlarını çözmeye çalışırken, diğeri tüm bu özgürlüksüzlük, eşitsizliklerin kaynağı olmaktadır. Daha da arttırılabilecek bu niteliksel farklılıklar da göstermektedir ki iki ayrı ve birbirine zıt sistem ve paradigma söz konusudur.

Bu açıdan erkek eliyle gerçekleştirilen sistem ve onun yürütücü gücü olarak erkek, bırakalım daha fazla özgür olmayı bu kötülüklerin yaratıcısı olmasından ötürü en fazla özgürlüğe ihtiyaç duyan, insanlaşma sorunu olan, öze dönüşü yakalaması gereken bir konumdadır. Erkek tarzı ile sorunların çözümü bir yana sorunların daha da arttığı bilinmektedir. Tüm sorunların tam da bundan kaynaklandığı ortaya fazlasıyla çıkmıştır. Bu nedenle erkeklerin kadın zihniyetine ulaşmaya ihtiyaçları vardır ve bu ihtiyaç, insanlığın kendini devam ettirebilmesi için bir zorunluluk halini almıştır.

İşte PKK'nin bir kadın partisi olması bu nedenlerledir. Kast edilen şudur: Kadının temel yaratımları olan demokratik komünal değerleri esas almak, bunların insan ve toplum olmanın özünü oluşturduğu gerçeğinden hareketle bunlara ulaşmayı gerçek insan ve toplum olmak için olmazsa olmaz kabilinde görmektir. Sorunların çözümünde de kadının esas olarak bencillikten uzak, komünal, bütünlüklü, duyarlı, iktidarcılıktan uzak, duygusal ve analitik zekayı dengeleyebilmiş zihniyetini tek yol olarak benimsemektir. Kadının mücadelemizde temel öncü güç olarak belirlenmesi, tüm bu nedenlerden ötürü bir propaganda olmayıp en büyük hakikatlerimizdendir. Bu açıdan hepimizin içimizdeki kadına ait yönleri açığa çıkararak toplumsal cinsiyetçiliğin yanılsamalı güç anlamına gelen erkeksiliği aşması gerekmektedir.

DAĞIN GİZEMLİ ÇOCUĞUNA

Adı, soyadı: **Mehmet Şah GEGİN**
Kod adı: **Delil Besta**
Doğum yeri ve tarihi: **Qûbîn, 1988**
Katılım tarihi: **2005, Êlih**
Şehadet tarihi ve yeri: **3 Ekim 2008, Şemzînan**



Sonbaharın ilk yapraklarının dökülmeye başladığı yeşilin rengini sarıya bırakmaya hazırlandığı bu günlerde hüzne yenilmemek için tüm çabamla direniyorum. Gerilla yaşamını ilk paylaştığım, gerillacılığın yarattığı heyecanı birlikte ilk yaşadığım yoldaşımdı Delil. Öyle bir içtenliği vardı ki ilk görüşte insanda derin izler bırakırdı. Ona gerillacılık çok yakışıyordu. Sanki yeryüzüne gerilla olmak için gelmiş gibiydi. Öyle çabuk bütünleşti ki bu dağlarla, onu dağlarsız dağları onsuz düşünmek imkansızdı.

Gerilla yaşamının bir çok yönünü birlikte paylaştık, yaşamın bir çok sırrını birlikte çözdük. Ama dedim ya o öyle çabuk alıştı ki dağlara her zaman bizden bir adım öndeydi. Durmak bilmeyen bir ırmak bir çağlar, coşardı. Tıpkı hırçın Avaşin gibi. Dolu dolu yaşamayı bilen bir militandı Delil yoldaş.

Onu her düşündüğümde yaşamın hep akışkan olan kesitleri gelirdi aklıma. Durmak bilmez kişiliğiyle hep gözdeydi. Yaşamın gerçekliğine varmış, kendisini gerilla yaşamının yalın diliyle bütünleştirmeyi başarmıştı. Görünüşü, duruşu, bakışı, sözü yani her şeyiyle insanda bir bütünlük duygusu uyandırıyordu. Yoldaşlığın manevi değerlerine bağlı ve kendisini sürekli o değerlerle sorgulayan bir kişiliğe sahipti.

Yeni savaşçılardan ayrıldıktan sonra uzun bir süre görüşemedik. Daha sonra tekrar aynı taburda birlikte kalma şansımız oldu. Uzun süredir görmediğim Delil yoldaş sadeliğinden, mütevazılığından ve güler yüzünden hiçbir şey yitirmemişti. Yaşamda her hareketi, her duruşu her sözü yaratıcıydı. Emeği ile yaratmayı seviyordu. Onun bir diğer belirgin özelliği ise çok emekçi olmasıydı. Çünkü militanlığı tanımlayan emekti, o da bu emeği vererek yaşamın özüne inmişti. Gerillada yaşamın dili çok somut, çok net ve çok sadedir. O bu yaşamın gerektirdiği tüm olgulara kendisini tüm yüreğiyle katarak yoldaşları arasında büyük bir saygınlık yaratmış ve çok sevdirmişti kendisini. Şuna tanığım; kadın, erkek her militanın yüreğinde yeri vardı. Deli dolu, olgun ve etkileyen özelliklere de sahipti Delil arkadaş. Belki de onu bu kadar özleten, sevecen kılan, bazen bir çocuk gibi haylaz bir duruşunun olmasıydı. Deli dolu olduğu kadar olgun ve etkileyen özellikleri de vardı. Belki de onu bu kadar özleten, sürekli özlemle anılmasını sağlayan da bütünlüklü olmasıydı. Gülüşüyle umut dağıtan bir bakışı vardı her zaman. Onun yanında insan kendisini huzurlu hissediyordu. Öyle bir duruşu, içtenliği vardı ki bu onun tüm yaşamına yansıyordu. Onun yanındayken huzurlu olmamak elde değildi. Çok sade ve tıpkı bir okyanus kadar derindi. Belki de bu derinliği onu bu kadar içten kılmıştı. Bu kadar vazgeçilmez ve özleten bir yönü de buydu.

Özgürlüklerin askıya alındığı eski bir sonbahar ayında ölümle yaşam arasında çizilen milimetrik kulvarda özgür yaşam mücadelesi veren bir halkın en değerli varlıklarına sahip çıkmaktı amacı. Büyük düşünen her erdemli ve onurlu insan gibi tercihi mücadelede pasif kalmakla değil daha aktif mücadele içine girmekten yana yaptı. Halkı için, insanlık için canını vermekten çekinmedi.

Evet Delil yoldaş! Şehadetinle de bize öğretmeye devam ediyorsun. Önderliğimiz diyor ya "anlamak, uygulamak ve başarmaktır!" Sen bunu en iyi uygulayan oldun. Seni hiçbir zaman unutmayacağız unutturmayacağız yoldaş.

Yüzünde hiç eksik etmediğin gülüşünle kal yoldaş

Bagok'un nisan yağmurları yağıyor üzerimize ve biz yeni hayatın heyecanı ve kahramanların mekanı dağlara kavuşmanın sevinci ve coşkusuyla yürüyoruz, içiyoruz tüm yağmuru. Yolumuz uzun, yürüyoruz birçok gerilla yüreğinin acısına, sevincine, hasretine ve öfkesine tanık olan uzun patikalarda. Kılavuzumuz yaban keçileri ve göçmen kuşlar. Hepimiz dağlara gelmenin o inanılmaz gururuyla bakıyoruz uçsuz bucaksız mavi gökyüzüne. İçimiz rahat çünkü bu toprağın yaralarını sarmaya geldik. İçimiz rahat çünkü acılara derman olmaya geldik. Hedeflerimiz büyük. Emindik kendimizden, ne için geldiğimizi biliyorduk çünkü. Kim bükebilir ki artık bilekleğimizi.

Nisan 23, Delil arkadaş da katılıyor soframıza. Yeni olmanın utangaçlığı ve hayatı tanımamanın çekingenliğiyle. Biz farklıydık ondan, örgütü tanıyorduk çünkü. Farkındaydık ne yaptığımızı biliyorduk. Ama o henüz bilmiyordu. Moralli ve coşkulu görünüyordu. Ancak kimse onun ne hissettiğini anlamıyordu.

Artık yola koyulma vakti. Çantalarımıza hayallerimizi alıp çıkıyoruz yola. Çünkü bu halkın gerillası olmak için eğitim almamız gerekiyordu. Yolda tanıyorum Delil'i. Yollar yakınlaştırıyor bizi birbirimize. Delil'in çocuk gülüşleri dolduruyor artık yüreklerimizi. Günden güne artıyordu bağlılığımız ve daha güçlü oluşuyordu yoldaşlık bağlarımız. Delil arkadaşın emekçiliği morali, coşkusu ve ne olursa olsun hayata gülen yüzü ısıtıyordu yüreklerimizi.

Evet devre bitmişti. Yollarımız ayrılıyordu artık. Şimdi hem özgürlük arayışçısı hem de savaşçısıydık. Emin adımlarla yürümeliydik geleceğe. Önderliğimiz diyor ya devrimcilik komple kişilik ister. Hedefimiz tam da buydu.

Ayrılmıştık ama nasıl olsa bir gün kavuşurduk seninle can.

Dünya küçüktür derler; iki yıl sonra insanlığın beşiği Zagros'ta ben ve Delil arkadaş yine beraber yürüyecektik. Şaşırmıştım. Delil arkadaşın kendini geliştirme düzeyi şaşırtmıştı beni. Etrafına moral veriyor pratik öncülük yapıyor, herkesin sıkıntılarını dinliyor, çözüm bulmaya çalışıyordu. Artık hiç ayrılmayacaktık birbirimizden. Beraber moral katacaktık hayata. Çünkü biz tek yürek, tek düşünceydik. Tek isteğimiz beraber yürümekti düşmanın üzerine. Gösterecektik gününü hepsinin. Ama gerçekleşmedi bu hayalimiz. Bensiz yürüdün o yolu. Yanında on bir yiğit, kahraman. Zindan edecektiniz Bezele'yi kalleşe. Zafer kesin olandı ya. Zaten ölümüne değil miydi şiarımız. 'Ölmek var ama dönmek yok bu yoldan' dememiş miydiniz gözlerinizdeki yıldızlarla!

Delil, Harun, Leşker, Serhat, Serdem, Sefkan, Aras, Kawa, Akif, Dilxwaz, Berxwedan ve Rüstem. On iki yaban çiçeği. Bir Kürt genci nasıl olur gösterdiniz dosta düşmana.

Evet Delil yoldaş zulanda sakladığın çocuk masumluğunla bırakıp gittin soframızı. Şimdi naçar yüreğim sensizliğin hasretine yanmakta. Ama gurur duyuyorum seninle, bunu unutma.

Şimdi zulamıza sakladığımız hatıralarınız yolda. Emanetiniz olan kavgayı omuzluyoruz. Size layık olmak için savaşıyoruz. Sana ve yoldaşlığına layık olmak için yaşıyorum. Ve sen de yüzünden hiç eksik etmediğin gülüşünle kal içimizde.

Mücadele arkadaşları

PKK XI. Kongresi'nde kabul edilen
PKK PROGRAMI

Kapitalist moderniteye karşı demokratik modernite

Sermaye düzeni sanıldığı gibi son dört yüzyıllık kapitalizmin bir ürünü olmayıp, beş bin yıllık devlet uygarlığının ürünüdür. Tarımda beliren artık ürün sermaye oluşumunun maddi temelidir. Sadece ilk çağdan beri, ticaret alanında etkisi olan ve toplumsal tarihin dehlizlerinde mekan tutmuş bulunan kapitalist karakterli unsurların artık ürün potansiyeli geliştikçe fırsatçılık yaparak ve ellerindeki imkanları kullanarak toplumsal gelişmeye kendi damgalarını vurmaları söz konusudur.

Bu unsurlar geçmiş çağlarda sürekli toplumun nefretini kazanmalarından ötürü yarıklardan gün yüzüne çıkma cesareti gösterememişlerdir. Sadece hor görülmemişler, en tehlikeli ve çürütücü güç olarak değerlendirilmişler ve ahlaki olarak kötülük tohumu sayılmışlardır. Hatta zaman zaman bu unsurların elinde biriken zenginlikler müsadere edilmiştir. Bu nedenle yarıklarda tutunan bu gaspçılar ilk defa Avrupa'da meşruiyet kazandılar ve gün yüzüne çıktılar. Eğer toplumsal ahlakta bir zayıflama olmasaydı Avrupa'da gelişen zihniyet devrimi ve teknik gelişmeler kapitalizme yol açmazdı. Kapitalizm, uygarlıksal gelişmenin çürüme aşamasına denk gelmektedir.

Kapitalist modernite sistemi ayrıntıda birçok boyut içerse de, esas olarak üç temel boyutta incelenebilir. Bunlar azami kar yasasına dayanan kapitalist sömürü sistemi, bir toplumkırım olan ulus devletçilik ve toplumla birlikte doğayı da bitiren endüstriyalizmdir.

Kapitalizm boyutu: Kapitalizmin bir ekonomik sistem olarak görülmesi tamamen ideolojiktir. Sömürü ve iktidarı meşrulaştırmak için bir ekonomik sistemmiş gibi tanımlanmaktadır. Aslında tüccarın, ordunun, bürokrasinin, kilise ve sanat camiasının bir bütünen ulus devlet olarak yoğunlaşmış iktidar haline gelmesidir. Bir iktidar tekelidir, tekel talancılığıdır. Pazarı esas aldığını söylese de pazar karşıtıdır. Hiyerarşiden başlayarak bugüne kadar sermaye gibi biriken iktidarın, yani tekelin ulus devlet ve endüstriyalizmle kendini yeni bir biçime kavuşturmasıdır.

Kapitalizmin ekonomi olmadığını, daha da vahimi ekonomi karşıtı olduğunu şu veriler açıkça göstermektedir:

– Tarihin hiçbir döneminde kapitalizm koşullarında olduğu düzeyde ekonomik kırımlara rastlanmamıştır. Bir yandan dünyanın büyük kısmı açlıktan kırılırken, diğer yandan üretim fazlasının bulunması kapitalizmin ekonomi olmadığını gösteren en önemli kanıttır. Kapitalizmin ekonomi karşıtlığı en çok da bu tür bilinçli olarak yaratılmış bunalımlarda kanıtlanmaktadır. Bunun nedeni de azami kar, tekel karıdır.

– Ekonomi toplum için varken, kapitalizm toplum karşıtlığıdır. Toplumu dağıtarak yaşam bulmaktadır. Bireyciliği şahlandırıp toplumu dağıtmadan kendini yaşatamaz.

– İşsizlik, kapitalizmin ekonomik sistem olmadığına dair en önemli veridir. Kapitalizm sistem olarak artık değerden kar oranını yüksek tutmak için daima bir yedek işsizler ordusu yaratır. Ekonomi ise insanları işsiz bırakmayan ve insanların toplumsal işlevini sürekli aktif kılan bir faaliyettir.

– Mevcut bilim ve teknik düzey ekonomik olarak tüm sorunları çözebilecek tarzda gelişmiş bulunmaktadır. Bu bilimsel ve teknik düzeyin optimum ölçüde uygulanmasına kapitalist sistemin "azami kar yasası" engel koymaktadır.

– İnsanlık ancak ahlaki ilkelerle ekonomik ihtiyaçlarını düzenleyebilecekken, kapitalizm ekonominin en temel ilkesi olan ahlaki moral değerlerin de düşmanıdır.

– Kapitalizm, ekonominin ana gücü, yaratıcısı kadının da düşmanıdır. Tüm uygarlık tarihinde yaşamdan dışlanan ve en acımasız dönemini kapitalist uygarlık aşamasında yaşamaya başlayan "ekonomisiz kılınmış kadın" gerçeği, en çarpıcı ve derinlikli toplum çelişkisi haline gelmiştir. Kadın nüfusu ezici olarak işsiz bırakılmıştır. Çocuk doğurma ve ev işleri en zor işlerden olduğu halde metelik değer etmemektedir.

– Kapitalizm ekonomiyi en son küresel aşamada zirveye çıkarttığı "borsa, faiz, kur" piyasası denilen para kağıt oyunuyla kumara çevirerek gerçek ekonomiye düşmanlığını ve ilgisizliğini fazlasıyla kanıtlamaktadır.

– Kapitalizm ekonominin en temel ilgi alanı olan üretim ve tüketime el atıp kontrol altına alarak toplumların gerçek besin, giyim, barınma, eğitim ve dolaşım ihtiyaçlarıyla ilgisi bulunmayan, sadece karı maksimize etmeyi hedefleyen, çevreyi kirleten ve silahlanmayı artıran politikalara ağırlık vererek üretim ve tüketim yapılarını bozmaktadır.

Ne kapitalist ekonomi ne kapitalist toplum ne de kapitalist uygarlık söz konusudur. Ortada tarihin hiçbir dönemine tanık olunmayan bir biçimde toplumun ele geçiriliş oyunu vardır. Sadece ekonomik gücün değil, tüm siyasi, askeri, dini, ahlaki, bilimsel, felsefi, sınıfsal, tarihsel, maddi ve manevi kültürel gücün ele geçirilişi söz konusudur. Kapitalizm en gelişmiş iktidardır. Bu iktidar da en etkili biçimde ulus devlet tarafından yürütülmektedir. Ulus devlet tarihteki en yoğun iktidar birikimini ifade etmektedir.

Ulus devlet boyutu: Ulus devlet, kapitalizmin ve endüstriyalizmin geliştiği formdur; kapitalizmin sömürüsünün ve iktidarının en iyi gerçekleştiği fabrikadır; kapitalist modernitenin azami karı gerçekleştirmeye dayanan ekonomi üzerindeki hakimiyetinin iktidar aracıdır. Ulus devletin bazı özellikleri şöyle vurgulanabilir:

– Kapitalist modernite döneminde iktidar aygıtlarıyla vatandaş denilen bireylerin hukuki çerçeve içindeki birliği, yani toplumun tümüne yayılmış iktidar olgusu ulus devlettir. Vatandaş denilen bireylerin sanki devletin hak ve görevleri olan birer üyesiymiş gibi devletleştirilmesi ulus devletin özüdür. En etkili ideolojik aracı olan milliyetçilik, ulus devlete "tanrının yeryüzündeki hali" gibi kutsallık atfeder.

– Ulus devletle faşizm arasında ontolojik bağ vardır. Toplum seks, sanat ve sporla aptallaştırılmış, afyonlanmıştır. Böylece çürütülmüş ve günlük tüketim peşinde koşar hale getirilmiş toplumlar ve iradesi olmayan bireyler üzerinde faşist iktidar olmak kolaydır.

– Ulus devlet tüm demokratik siyaset, demokratik toplum alanlarını ortadan kaldırır. Siyasi alanda da tek tipçidir. Merkezi devlet ve üniter devlet yaklaşımıyla demokrasinin vazgeçilmez ilkesi olan çoğulculuk gereği farklı siyasi, sosyal, kültürel ve ekonomik örgütlenmelerin gelişmesini kabul etmez. Ulus devlet ilerici ve geliştirici görülerek hiçbir özerk, demokratik ve konfederatif alan bırakılmaz.

– Ulus devletin en ayırt edici özelliklerinden biri, hakim bir ulus etnisitesine dayanarak kendi dışındaki tüm diğer etnisiteleri binlerce yıllık kültürleriyle yok saymasıdır. Tarihin hiçbir döneminde olmadığı kadar din, dil, mezhep, etnik, kabile ve aşiretlerle kavim ve uluslar bu politikanın, daha doğrusu soykırımın kurbanı olmuşlardır. Fiziki soykırımdan kültürel soykırıma kadar her yöntemi kullanmıştır.

– Ulus devlet kavram ve kuram olarak cumhuriye ile bir tutulamaz. Her ulus devlet cumhuriyet değildir. İsmine "cumhuriyet" kavramını koysa da özü böyle değildir. Gerçek cumhuriyetler daha çok demokrasiye açıktır. Toplumla ilişkileri ulus devlet gibi değildir. Tekellere karşı daha mesafelidir. Cumhuriyet kendi ittifaklarını ve toplum dengesini dikkate alırken, ulus devlet her tür ittifak ve dengeyi bozarak tekleşmeyi, merkezi otoriteyi azamiye çıkarmayı, farklı siyasi, toplumsal, ekonomik ve kültürel değerler ve anlayışları eritmeyi hedef alır.

Ulus devlet, toplum üzerindeki hegemonyada belli başlı dört ideolojik formu iç içe ve eklektik olarak kullanır. Çünkü ideolojik hegemonyasız faşist rejim sürdürülemez. Birincisi milliyetçiliktir. Ulus devletin temel ideolojik formu olan milliyetçilik tamamen dinsel bir öze büründürülmüştür. Ulus devlet ne kadar kapitalist modernist ise, milliyetçilik de o kadar modernist dindir. İkincisi pozitivist bilimciliktir. Bu da en kaba olguculuk felsefesidir. Olgu gerçeğin görüntüsüyken, pozitivizmde ise gerçeğin ta kendisidir. Üçüncüsü cinsiyetçiliktir. Cinsiyetçilik, tarih boyunca uygarlık sistemlerinin ahlaki politik topluma karşı en çok kullandığı bir ideolojidir. Kadının çok amaçlı sömürgeleştirilmesi bunun en açık örnek anlatımıdır. Cinsiyetçi zihniyet kadını metaların kraliçesi konumuna getirmiştir. Erkeğin sürekli tecavüz aracı olarak iktidarını gerçekleştirdiği fabrikası konumundadır. Ulus devlet, tarihin en eski sömürge ulusu konumundaki kadın şahsında toplumu en dipteki sömürge haline dönüştürür. Dördüncüsü dinciliktir. Dini de milliyetçi ideolojiyle iç içe kullanır. Kuşkusuz ister radikal ister ılımlı halleriyle olsun modernite ve ulus devletin kullanımındaki din gerçek toplumsal işlevinden koparılıp bozulmuş haliyle sunulur. Ulus devletin dini kullanmasının nedeni, toplum üzerindeki ağırlığının yanı sıra, kullanılmaya ve milliyetçileştirilmeye yatkın yapısıdır.

'Soğuk savaş' ortamında ulus devletlerin her alandaki tıkatıcı konumu tam açığa çıkmamıştır. Sovyetlerin dağılmasıyla hem içeride hem de uluslararası alanda sistem açısından da mevcut haliyle engelleyici ve yararlı olmayan konumu ortaya çıkmıştır. Ulusal tekelcilik birçok açıdan küresel tekelciliğe ayak uyduramamakta, küresel politikaların gereğini hızla uygulama safhasına koyamamaktadır. Öte yandan baskı altında tuttuğu toplulukların uyanışı toplumsal meşruiyet açısından da argümanlarını zayıflatmıştır. Tekçi ulus devlet standardı derinliğine küreselleşmenin ihtiyacına tam cevap verememektedir. Bu nedenle ulus devletler yeni küresel hegemonyacı finans kapitalin istemleriyle uyumlu hale getirilmeye çalışılmaktadır.

Bu çerçevede ulus devletin sahte demokrasi kılıfıyla yeniden inşa edilip yaşatılmak istendiği gözlenmektedir. Genelde klasik devletin ve en çok da ulus devletin yol açtığı derin yetmezlikler, sivil toplum denilen, özünde sivil toplumu tam anlamıyla temsil etmeyen bir tampon sistemle aşılmak istenmektedir. Ancak bu restorasyonun işe yaramayacağı, müdahale edilip uluslararası sisteme uygun hale getirilmek istenirken toplumsal sorunlara çözüm bulmak bir yana sorunların daha da derinleşerek sürmesi bunu göstermektedir.

Endüstriyalizm boyutu: Kapitalist modernitenin yaptığı gibi endüstrinin kapitalizmle bir tutulması yanlıştır. Bu da kapitalist sistemi ve sömürüyü meşrulaştırmaya çalışan çağdaş rahiplerin işidir. Endüstri daha önce de vardı. Sadece 19. yüzyılda gelişen Sanayi Devrimi'yle birlikte yaygın hale gelmiştir. Tıpkı rönesans, reformasyon ve aydınlanma gibi endüstriyel devrimin de kendine has tarihsel ve toplumsal süreci vardır.

Endüstriyalizm, endüstriye sadece kar kaynağı olarak bakmaktır; bir kar yönetim hareketidir. Mülkiyetten binlerce kez daha büyük hırsızlıktır. Hem de tüm ülke halkından ve doğasından yapılan bir hırsızlıktır. Yatırım ve kalkınma kavramları da esas amacı gizleyen örtülerdir.

Endüstri ile karlaşma olarak endüstriyalizm çok farklıdır. Endüstriyalizm ekonomi de değildir; sanayi üretimine dayatılan devlet ya da özel ekonomi tekelidir. Tabii ki toplumun binlerce yıldır yabancılaşmadan yürüttüğü endüstri üretim sahaları ve pazarda değişim bundan ayrı bir durumdur.

Endüstriyalizm endüstrinin ideolojik mahiyet kazanmasını ifade eder. Tarım ve köyün aleyhine gelişen, ayrıca geleneksel şehir zanaatçılığını da karşısına alan endüstricilik, günümüze doğru gelişiminde başta ekolojik felaketler olmak üzere modernitenin tüm hastalıklarının kökeninde yatar.

Endüstriyalizmin meşrulaştırılmasında marksistlerin payı en az kapitalistler kadar vardır. Sosyalizmin onsuz olamayacağı gibi büyük bir yanılgının içinde olmuşlardır. Devrimin dayandırıldığı işçinin de endüstriyalizmin gelişmesiyle hakim toplumsal güç olacağı düşünülmüştür.

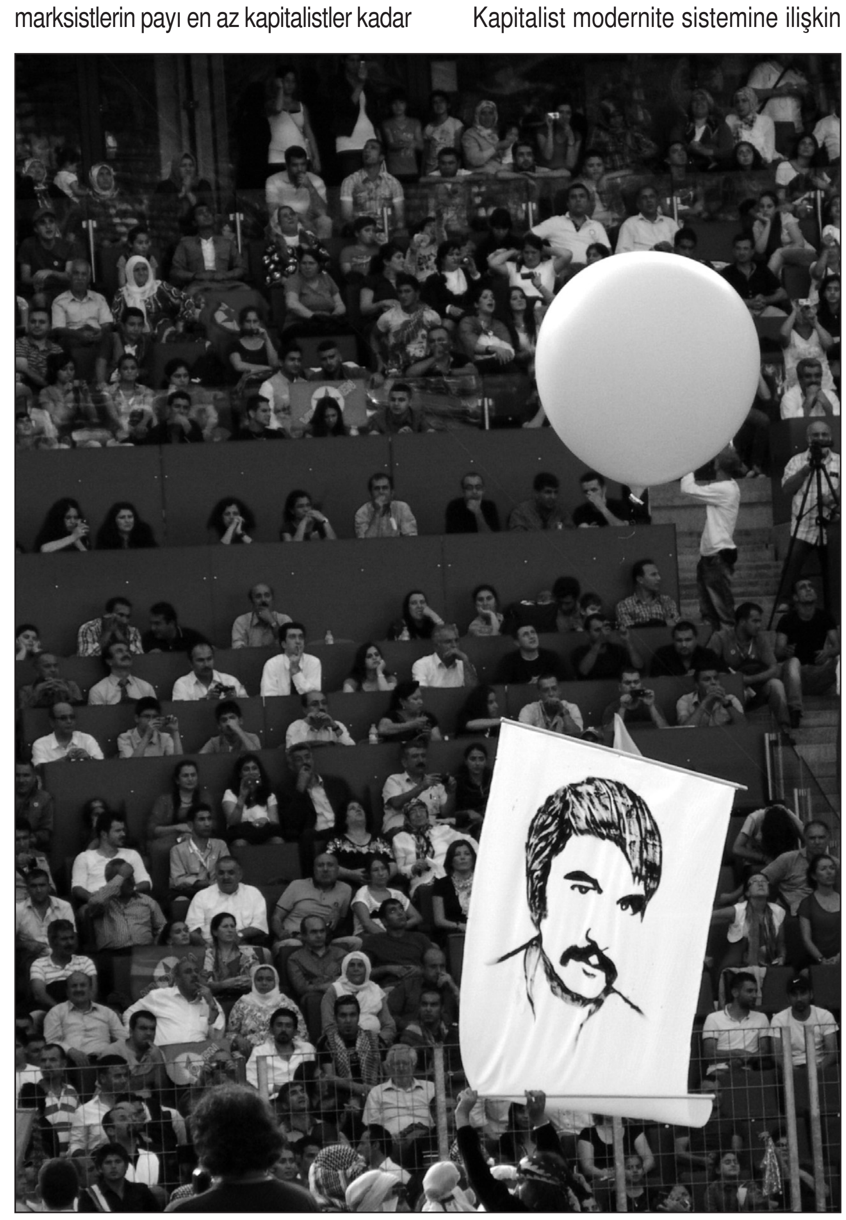
Yaşanmaz hale gelen, kanserleşen kent ve toplum da endüstriyalizmin sonucudur. Astarı yüzünden çok çok pahalı bir örnek gösterilecekse o da endüstriyalizmdir.

Bu çağ ana hatlarıyla 20. yüzyılın son çeyreğine kadar bütün ağırlığıyla yaşanır. Daha sonra olan ise, Avrupa'nın kendisine artık fazla kar getirmeyen ve çok yük teşkil eden sanayiyi dünyaya ihraç etme aşamasıdır. Önce mal, 19. yüzyılda mal ve sermaye, 20. yüzyılda ise mal, sermaye ve sanayi ihracı biçiminde üçlü bir mekanizma ile dünyaya taşınır. Günümüzde kapitalizmin merkezlerinde sanayi, finans sermayesiyle ikame edilmektedir. İlk çağını ticaret, ikincisini Sanayi Devrimi'yle yürüten Avrupa modernitesi, son aşama olarak küresel finans çağını yaşamaktadır. Finans çağı ağırlıklı olarak 1970'ler sonrası döneminde öncü rolünü oynamaya başlamıştır.

Kene gibi toplumların kanı emilmektedir

ABD'nin II. Dünya Savaşı sonrasının hegemon gücü olduğu genelde kabul gören bir görüştür. Para birimi olarak doların dünyasal ağırlığı bu hegemonyanın sonucudur. İlginç olan tam da bu hegemonya zirve yaparken, doların altın karşılığından kurtulmasıdır. Bunun bir nevi hesapsız, sorumsuz dünya hegemonu olmayı yansıttığı çok açıktır. ABD'nin 1980'lerden itibaren trilyonları katbekat aşan doları karşılıksız olarak dolaşıma saldığı bilinmektedir. Yalnız banknot matbaasını çalıştırarak yılda trilyon dolar kazanma anlamına gelmektedir. Bir nevi kene gibi toplumların kanı emilmektedir. Para hiçbir çağda ve hiçbir yerde bu denli kendi kendini büyütmemiş ve doğrudan iktidar gücü olmamıştır. ABD Merkez Bankası'nın faiz-fiyat indirmeleri ve yükseltmeleri, diğer paralar karşısında dolar kuru ayarlamalarının dünyayı şiddetle sarsması da komutan paranın gücünü ortaya koymaktadır.

Kapitalist modernite sistemine ilişkin



bunları ifade etmekle birlikte, bilinmelidir ki, kavram olarak 'çağ' anlamına gelen moderniteler çeşitlidir. Farklı dönemlerin moderniteleri ayrı olduğu gibi, bir dönemde birden çok modernite de yaşanır. Bugün bir kapitalist modernite gerçeği var olduğu gibi, aynı zamanda alternatif olarak demokratik modernite de yaşanmaktadır.

Reel sosyalizm farklı iddialarına rağmen, hiçbir zaman farklı bir modernite olmayı ne teorik ne de pratik olarak başarmıştır. Kapitalist modernitenin temel kalıpları ve dayanakları olan endüstriyalizm, ulus devlet ve özel kapitalizm yerine devlet kapitalizmiyle komünizme daha yakın olduklarını düşünmüş ve bu temelde öne geçmeyi baş görev belirlemiştir. Tüm ulusal kurtuluş hareketlerinin biricik amaçları da hakim moderniteyi bir an önce yakalamak olmuştur. Postmodernizm ve neoliberalizm ise, cilası dökülmüş hakim moderniteye yeni cila olmaktan öteye geçememiştir.

Bütün bunlara karşılık demokratik moderniteyi ne keşfediyoruz, ne de icat ediyoruz. Demokratik modernite diyalektiğin gereği ikilem halinde resmi uygarlık oluştuğundan beri zaten vardır. Anlaşılmaz olan, diyalektik yöntemin bu en doğal karşılığının neden uygarlık tarihi boyunca sistemli olarak ifadelendirilmediği ve seslendirilmediğidir. Etnisitenin, aşiretlerin ve emekçilerin direnişi ve devlet dışı toplum olarak yaşadıkları ayrı bir modernite değil de nedir? O halde neden toplumların bu direnişinden ve yaşamından örülü bir uygarlık sistematiği (düşünce inşası, teori) oluşturulamamıştır? Çünkü binlerce despot, imparator ve iktidar sermaye tekellerine gösterilen ilgi, toplumsal doğanın en temel duruş haline, ahlaki ve politik toplumun durumuna ve gelişimine gösterilmemiştir.

Modernite, maddi ve manevi kültür olarak bir döneme damgasını vuran tüm teknik, bilim, sanat, siyaset ve moda unsurlarını ihtiva eder. Bu anlamda moderniteyi kapitalizme mal etmek büyük hata olur. Nasıl ki toplumsal doğanın temel yaşam tarzı olan ahlaki ve politik toplum genelde uygarlığa, özelde kapitalist moderniteye karşıtsa, modernitede de benzer duruş söz konusudur. Modern toplum ezici olarak antikapitalisttir.

Her şeyden önce tekçi modernite anlayışını kırmak ve egemenlerin damgasını vurduğu modernitenin örtbas ettiği muazzam tarihsel toplum varoluşlarını görünür kılmak çok önemlidir.

Demokratik modernite ne geçmişte yaşanan bir 'altınçağ' özlemi ne de geleceğe ilişkin bir 'ütopya'dır. Toplumsal doğanın özgürlük kapasitesi yüksek farklılıklar içinde birlik olarak varoluş haline demokratik modernite demek uygun düşebilir. Nasıl kapitalizmin hegemonik çağı olarak modernizm binlerce yıllık klasik uygarlığın son dört yüz yılının özgün adlandırılması olarak düşünülüyorsa, demokratik modernite de demokratik uygarlığın son dört yüz yılının özgün adlandırılması olarak düşünülmelidir.

Toplumsal doğalar da biyolojik doğalara benzer biçimde genetik kodlara sahiptir. Ancak genetik kodlarını değiştirip farklı bitki ve ıslah edilmiş hayvan yetiştirir gibi toplumları değişime uğratamayız. Değişimin toplumsal yolunun ancak ahlaki ve politik toplumsal düzeyi yükseltmesi halinde meşru kabul edilebileceğini, aksinin ise her türlü totaliter ve otoriter yöntemlerle ahlaki ve politik toplum düzeyini düşüreceğini, dolayısıyla sonuçları ne olursa olsun meşru kabul görmeyeceğini belirtmek büyük önem taşır.

Devrimler için de aynı hususlar geçerlidir: Meşru yol ve ahlaki politik dokuya mal edilmeyen toplumsal gelişme olarak değişmeyi toplumsal doğanın bir kendiliği olarak değerlendirmemek gerekir. Toplumlar yaratılmaz, yaşanır. Demokratik modernite, tüm yöntemlerle yaşamı daha özgür, eşit ve demokratik kılmanın zihniyet ve yapılanmasını ifade etmektedir. Yola düşmüş bir taşı kaldırmak kadar, meşru değişimin tek yolu olarak kalmış bir devrimi yapmak da demokratik modernite kapsamında değerlidir. Toplumlar esas olarak politik ve ahlakidir. Devrim bile yeni toplum yaratamaz. Devrimler ancak toplumun aşındırılan, kadük bırakılan ahlaki ve politik dokusunu asıl işlevine kavuşturmak için başvurulan operasyonlar olarak olumlu rol oynayabilirler. Gerisini ahlaki ve politik toplumun özgür iradesi belirler.

Demokratik, ekolojik, özgürlükçü ve farklılıklara dayalı eşitlikçi hareketler yapısal kriz, kaos aralığında küçük ve yetkin başlangıç hamleleriyle kısa süreler dahilinde uzun geleceği belirleyecek oluşumları sağlayabilirler.

Dolayısıyla demokratik modernitenin temel boyutları üzerine yoğunlaşmak ve aydınlanmak bu yönlü çabaları daha başarılı kılacaktır. Kapitalist modernitenin üç temel boyutuna karşılık demokratik modernitenin üç temel boyutunu da şöyle ifade etmek mümkündür:



"Ekonomik toplum çözüldükçe kapitalizmin azami kar kanunu işlemeye başlar. Toplumun dağıtılması, sürekli kaotik ve krizli bir hal alması bu gerçeklikten kaynaklanır. Bu nedenle günümüzün demokratik modernitesinde de karı sınırlandıran ve kullanım değerinin ağırlıkta olduğu bir sosyal pazar ekonomisi gereklidir. Demokratik sosyalist toplumun pazar ekonomisi tekelciliğe ve tekel karına fırsat tanımayan bir pazar ekonomisidir."

1) Ekonomik toplum boyutu: Kapitalist modernitenin sacayağının ilki olan kapitalizme karşı inşa edilecek yeni topluma ekonomik toplum denebilir. Önemli olan tekelciliğin egemenliğinde olmayan bir ekonomi ve toplumsal inşadır.

Pazara bağlı olarak gelişen meta üretimi de kısmen ekonomik faaliyettir. Ancak meta kategorisine girmeyen muazzam büyüklükte bir kullanım değerleri ekonomisi vardır. Asıl toplumsal ekonomiden anlaşılması gereken de bu bölümdür. Kapitalist ekonomi-politiğin ekonomiyi sadece kar getiren faaliyetlere indirgemesi ekonominin gerçek niteliğini çarpıtan bir yalandır. Pazar ve kullanım değeri olarak ekonomi gerçekçi bir tanıma çok daha yakındır. Öncesi kullanım değeri için ekonomi geçerli tek ölçü iken, pazarda değişim için ekonomi daha çok kentleşme ve sınıflaşma döneminde yaygınlık kazanır.

Tarih boyunca toplumun varoluş tarzı komün biçimindedir

Demokratik modernitede ekonomi gerçek anlamına kavuşur. Hem toplum tabanının temel ihtiyaçları olarak kullanım değerlerini, hem de gerçek bir piyasa-pazar ekonomisi olarak değişim değerini ortaya çıkaran anlamlı sistematik yapıyı ifade eder. Ekonomi üzerinde kar hesapları yapılan bir alan olmaktan çıkar. Sınıf ayrımına yol açmadan ve ekolojiye zarar vermeden temel ihtiyaçların nasıl ve hangi yöntemlerle en verimli şekilde karşılanacağı netleşir. Bir toplumsal eylem alanı olarak ekonomi ahlaki ve politik toplumun hem üzerinde gelişeceği hem de geliştireceği temel faaliyet biçimi olarak anlam kazanır.

Ekonomik toplum çözüldükçe kapitalizmin azami kar kanunu işlemeye başlar. Toplumun dağıtılması, sürekli kaotik ve krizli bir hal alması bu gerçeklikten kaynaklanır. Bu nedenle günümüzün demokratik modernitesinde de karı sınırlandıran ve kullanım değerinin ağırlıkta olduğu bir sosyal pazar ekonomisi gereklidir. Demokratik sosyalist toplumun pazar ekonomisi, tekelciliğe ve tekel karına fırsat tanımayan bir pazar ekonomisidir. Demokratik modernite kapsamına antitekelci, antikapitalist demokratik toplulukların toplumunu, ekonomik toplumu, demokratik sosyalist toplumu alır.

Ekonomik toplumun temeli de tarih boyunca komün ekonomisi olmuştur. Komünsüz ekonomi düşünülemez. Ekonominin kelime anlamı komün olarak ailenin geçimlik işleridir. Tarih boyunca toplumun varoluş tarzı komün biçimindedir. Tarih bireyle başlayan bir ekonomiye tanıklık etmez.

Toplumun günümüzde yaşadığı bunalım, üç yüz bin yılı aşkın bir süreden beri insanın aklıyla inşa ettiği komün yaşamının kaybıyla eşanlamlıdır. İnsanlığın topyekün bir felaketi yaşaması bu tarihsel nedenledir. Yaşanan bunalımın sonuçları, tarihte yaşanan hiçbir 'barbarlık' felaketiyle karşılaştırılamaz. Çünkü barbarlık saldırılarında bile komünal yaşam hep esastır. Hiç kimse ona dokunmayı aklına bile getirmemiştir. İlk defa kapitalist barbarlık komünü çözmeyi akıl etmiş ve başarmıştır. Sonuçta ortaya çıkan ise son dört yüz yılın savaşları, sömürge talanları, toplumun klasik kölecilikten beter modern ücret köleliğine tabi tutulması ve daha da acımasız olanı işsizleştirilmesidir, ahlaki ve politik bütünlüğünü yitirmesidir, çevreyi tahrip etmesi ve biyolojik dünyanın dengesini yıkmasıdır.

Açık ki, demokratik modernitenin komünal ekonomisi dışında herhangi bir yolla kapitalist modernitenin liberal ve devletçi ekonomik tahakkümünün sonuçları olan bu yıkımlarla baş etmek oldukça zordur. Komün ekonomisini yeni bir icat veya doktrin olarak düşünmemek, insan toplumunun onsuz yaşayamayacağı bir varoluş tarzı olarak düşünmek gerekir. Sadece Ortadoğu'da değil, tüm dünyada toplumsal yaşamı sürdürmek istiyorsak, komün ekonomisini başat kılmak zorundayız. Kapitalist öğeler de eskiden olduğu gibi marjinal temelde komün ekonomisinin yanında demokrasinin devleti tümden gereksiz kılacağı döneme kadar varlığını sürdürebilirler.

Çağın bilim ve teknolojisiyle desteklenmiş demokratik modernitenin komünal ekonomik unsuru sadece kapitalizmin çürütücü, çözücü ve yıkıcı etkileriyle baş etmekle kalmaz, tüm toplumsal alanların yeniden inşasına güçlü bir temel de sağlar. Fakat kapitalizm son yüzyılda insan bireylerini o denli aylak, işsiz ve antitoplumsal yapmıştır ki, onları yeniden komünal ekonomik düzene kazandırmak gerçek bir sosyal devrim ister. Liberal bireycilik ancak özenle tedavi edildikçe komünal yaşamı gerçekleştirebiliriz. Komünal ekonomiye giderken, bunun demokratik siyasetsiz ve ahlak devreye girmeden inşa edilemeyeceği bütün önemiyle kavranmalı ve gereği yerine getirilmelidir. Nasıl ki ekonomik tahakküm tekelleri ulus devletin temel ekonomik sömürü birimleriyse, komün ekonomik birimleri de demokratik toplumun temel ekonomik yaşam birimleridir.

Özellikle reel sosyalizmin devlet kapitalizmini sosyalizmle özdeşleştirmesi büyük felaketlere yol açmış; sosyalizmi yozlaştırmak kadar komünal ekonomiyi de gerçek işlevinden yoksun bırakmıştır. Kolektivizm adına kapitalizme en büyük desteği devlet kapitalizmiyle sağlamıştır. Komün ekonomisinin özel ekonomi kadar devlet eliyle yaratılan ekonomik tahakkümü de reddetmesi gerekir. Özellikle devlet tekelciliğini komün kolektivizminin yozlaşması olarak değerlendirip her koşulda mücadele etmesi şarttır.

İşsizliği ve toplumsal çözülüşü önlemenin yolu komünal çalışma dönemine geçiştir. Özellikle yenilenmiş komün zihniyeti ve örgütlenmesi temelinde tarıma ve köye dönüş en değerli devrimci faaliyettir. Gerçek devrimcilik, tarihsel varoluşumuzu gerçekleştiren komünal yaşamı, başta ekonomik alan olmak üzere tüm toplumsal alanlarda gerçekleştirmektir. Nasıl ki demokratik konfederalizm ve demokratik özerklik demokratik ulusun politik yaşam örgütlenmesi ve kurumlaşması ise, komünal ekonomik birlikler federasyonu da ekonomik yaşamın örgütlenmesi ve kurumsallaşmasıdır.

Demokratik modernitenin ekonomik ve ekolojik unsuru, kapitalizmin ve endüstriyalizmin dayattığı krizler, parçalanma ve verim düşüklüğü gibi olumsuzlukları gidermekle kalmaz, aynı zamanda ekonomik ve ekolojik toplumun ihtiyaç duyduğu bütünselliği sağlayarak azami verimliliğe imkan tanıyan ve çevreye en az zarar veren çerçeveyi de sunar.

Demokratik modernitenin ekonomik modeli ekotopluluk ekonomisidir. Binlerce ekotoplum koşullar gereği bir ekonomik birim olarak kendini örgütleyebilir. Bu modelin merkezi planlama ve kumanda ekonomisiyle alakası olmadığı gibi kar amaçlı ve ekonomi dışı şirketlerle de alakası yoktur. Yerel ahlaki ve politik toplumun karar ve eylemini gerçekleştirdiği bir yapıdır. Elbette ulusal, bölgesel, hatta uluslararası koşulları göz önüne getiren bir koordinasyon her zaman gereklidir. Ama bu, kararın ve eylemin yerel toplumun inisiyatifinde olmasını ortadan kaldırmaz.

Ekonomi teknik bir altyapı sorunu değildir; toplumların temel varoluş yapısı olarak toplumun tümünün görüş, tartışma, karar ve örgütsel eylemiyle gerçekleştirilen bir faaliyettir. İnsanın ekonomiden kopartılması bütün yabancılaştırılmaların temelidir. Bunun önlenmesi şart olduğu gibi, yegane yolu da ekonomiyi tüm topluluklara mal etmekten geçer. Ekonomi mutlaka topluluk eksenli, ekolojik ve verimlilik esaslarına bağlı olarak örgütlenmesi gereken toplumun temel varoluş koşuludur.

Demokratik modernitede ekonomik birimlerin mülkiyeti önemini yitirir ve ikinci planda kalır. Mülkiyet elbette ilkelere uygun tasarrufta bulunan topluluklara ait olacaktır. Ancak iki modernite sistemi iç içe yaşandığı için, topluluk mülkiyetinde bile aile mülkiyeti varlığını koruduğu gibi, devlet mülkiyeti de belirli oranda varlığını sürdürecektir. Önemli olan çevreye, üretkenliğe ve işsizliğe yanıt olabilecek esnek mülkiyet normlarına açık olmaktır. Fakat demokratik modernite, tarih boyunca komünal varlığını hiçbir zaman yitirmemiş topluluk temelli mülkiyeti modern koşullarda yeniden ahlaki ve politik toplumun temeline yerleştirerek, tarihsel rolünü bu konuda da başarıyla oynayabilecek durumdadır.

2) Ekolojik endüstriyel toplum boyutu: Demokratik modernitenin ekonomik boyutunda kullanım ve değişim değerlerinin endüstriyel ve ekolojik bütünlüğü esastır. Endüstrinin sınırı ekolojiye ve temel ihtiyaçların sınırına dayanır. Bu durumda ortaya çıkacak endüstri ekoendüstridir. Ekolojik olmayan endüstri, ekonomik olmayan endüstridir. Ekoloji ile bağını yitiren endüstrinin sürekli çevreyi yiyerek imha eden bir canavardan farkı yoktur. Yine temel ihtiyaçlar ekonomisiyle bağını yitiren bir endüstrinin kar amacından başka bir değeri bulunmamaktadır. Ekoendüstri bu gerekçelerle temel ilke durumundadır.

Endüstriyalizm ve kentleşmenin sadece köy ve tarımı değil, yaşanır boyutlu kent ve endüstri faaliyetlerini yutmasına da demokratik modernite sistemi izin vermez. Bu temelde sadece çevreyi yeniden onarma ve tarımı canlandırma, köyü en sağlıklı çevreye sahip yaşam alanına çevirme projeleri bile tek başına tüm işsizliği ve yoksulluğu ortadan kaldırma potansiyeline sahiptir.

Açık ki, gerekli olan sistemik yapısal dönüşümdür. Demokratik modernitenin

hem tarihsel hem de güncel gerçekliği, insanı kendi pratiğine ve emeğine yabancılaştırmayan özelliktedir. Endüstri devrimi, bu pratiğin en büyük aşamalarından biri olarak, toplum ve ekonomisi için bir zaferdir. Sorun kapitalist modernitenin bu eşi görülmemiş zaferi daha başından itibaren kendi kar kanununun hizmetine koymasıdır. Demokratik modernite bir anlamda bu çarpık modernite anlayış ve uygulamalarında sistematik ve yapısal bir devrimin adıdır. Ekoendüstri bu devrimin en temel boyutlarından biridir. Yalnız başına bu gerekçe bile demokratik modernitenin hayatiyetini kanıtlar.

3) Demokratik konfederalist toplum boyutu: Ulus devletin karşılığını demokratik modernitede demokratik konfederalist sistem oluşturur. Bunu devlet olmayan siyasi yönetim biçimi olarak tanımlamak mümkündür. Demokratik yönetimleri kesinlikle devletin idari yönetimiyle karıştırmamak gerekir. Devletler idare eder, demokrasiler yönetir. Devletler iktidara, demokrasiler kolektif rızaya dayanır. Devletlerde atama, demokrasilerde seçim vardır. Devletlerde zorunluluk, demokrasilerde gönüllülük esastır.

Demokratik konfederalizm sanıldığı gibi günümüze özgü herhangi bir yönetim biçimi değildir. Tarihte merkezi devlet sistemi değil, konfederal yapılar ağırlıktadır. Toplumsal yaşam konfederalizme daha yakındır. Merkeziyetçi her sistem egemenlere güç olma imkanı ve avantajı sağlarken, demokratik konfederalizm her zaman ezilenleri, yoksulları ve toplumun çoğunluğunu güç yapma imkanı ve fırsatı verir.Toplumlar homojen olmayıp çok sayıda topluluktan, kurum ve farklılıktan oluştuğu için, hepsinin ortak bir ahenk içinde bütünlüğü ancak böyle sağlanır.

Gerek tarihsel temel olarak, gerekse güncel karmaşık toplumsal doğa açısından demokratik konfederalizmi temel siyasi model olarak belirlemek toplum gerçeğine en uygun sistemdir. Ahlaki ve politik toplumun siyasi çatısını ifade etmiş oluyor. Zaten demokratik konfederalizm ahlaki ve politik toplumun demokratik kurumlaşmaya kavuşmasıdır. Resmi modernitenin son dört yüz yıllık tarihi çok etnisiteli, çok kültürlü, farklı siyasi oluşumlu ve öz savunmalı toplumu homojen ulus adına genellikle kültürel, zaman zaman fiziki soykırımlara tabi tutma eylemidir. Demokratik konfederalizm ise bu tarihe karşı öz savunma, çok etnisiteli, çok kültürlü ve farklı siyasi oluşumlarda ısrar tarihidir.

Ahlaki ve politik toplumun kendini en iyi ifade etme yolu demokratik siyasettir. Demokratik siyaset demokratik konfederalizmin inşa tarzıdır. Demokratikliğini de bu tarzdan alıyor. Karşıt modernite gittikçe merkezileşen, toplumun en iç gözeneklerine kadar yayılan iktidar ve devlet aygıtlarıyla kendini sürdürmeye çalışırken, aslında politik alanı da yok etmiş oluyor. Buna mukabil demokratik siyaset toplumun her kesimine ve kimliğine kendini ifade etme ve siyasi güç olma olanağını sunarken, politik toplumu da birlikte oluşturmuş oluyor. Politika devreye girmeden devlet krizi çözümlenemez. Krizin kendisi politik toplumun yadsınmasından kaynaklanmaktadır. Demokratik siyaset günümüzde derinleşen devlet krizlerini aşmanın yegane yoludur.

Bu etkenler bir kez daha demokratik konfederalizmin güçlü bir seçenek olarak gündemleştiğini göstermektedir. Sovyet Rusya deneyiminde başlangıçta revaçta olan konfederalizmin merkezi devlet adına hızla ortadan kaldırılması, reel sosyalizmin çözülüşünün en temel nedenidir. Ulusal kurtuluş hareketlerinin başarılı olamayışı ve kısa süre içinde yozlaşmaları, demokratik siyaseti ve konfederalizmini geliştirmemeleri ve ulus devleti esas almalarıyla yakından bağlantılıdır.

> "Demokratik konfederalizm sanıldığı gibi günümüze özgü herhangi bir yönetim biçimi değildir. Tarihte merkezi devlet sistemi değil, konfederal yapılar ağırlıktadır. Toplumsal yaşam konfederalizme daha yakındır. Merkeziyetçi her sistem egemenlere güç olma imkanı ve avantajı sağlarken, demokratik konfederalizm her zaman ezilenleri, yoksulları ve toplumun çoğunluğunu güç yapma imkanı ve fırsatı verir."

Demokratik konfederalizm, ulus devlet sistematiğinden kaynaklanan olumsuzlukları aşma potansiyeline sahip olduğu gibi, toplumu politikleştirmenin de en uygun aracı konumundadır. Basittir ve uygulanabilir. Her topluluk, etnisite, kültür, dini cemaat, entelektüel hareket, ekonomik birim, kadın ve gençlik örgütlenmeleri, kültürel kurumlar, ekolojik örgütlenmeler, öz savunma, sağlık birimleri vb birer politik birim olarak kendilerini özerkçe yapılandırıp ifade edebilirler. Bunlar da demokratik konfederal temelde bir araya gelerek bir demokratik sistem oluştururlar. Yerelin en temel öğesi, özgür tartışma ve karar hakkıdır. Her kendilik veya federe birim, katılımcı demokrasi olarak da kavramlaştırılan doğrudan demokrasinin uygulanma şansına sahip olması nedeniyle eşsizdir. Bütün gücünü doğrudan demokrasinin uygulanabilirliğinden alır. Ulus devlet doğrudan demokrasinin ne kadar inkarı ise, tersine demokratik konfederalizm de o denli onun oluşturucu ve işlevselleştirici biçimi konumundadır.

I. toplumsal doğa dikkatlice gözlemlenirse, ulus devletin 'demirden kafes' niteliği ile demokratik konfederalizmin en uygun özgürleştirici niteliği rahatlıkla anlaşılabilir. Ulus devlet toplumu ne kadar bastırıyor, tek tipleştiriyor ve demokrasiden uzaklaştırıyorsa, demokratik konfederalist model de o denli toplumu özgürleştirici, çoklaştırıcı ve demokratikleştiricidir. Aynı sistemi yerel, bölgesel, ulusal ve küresel seviyelere kadar taşırdığımızda demokratik konfederalizmin ne denli kapsayıcı bir sistem olduğu rahatlıkla anlaşılabilir. En yerelde doğrudan demokrasinin yaşandığı birimden en küresel oluşuma kadar geliştirilen bu politik işlevsellik, demokratik siyaset ve demokratikleşmenin en işlevsel hale gelmesidir.

Demokratik Konfederalizmde genelde hegemonyacılığa, özelde ideolojik hegemonyacılığa yer yoktur. Hegemonik ilke klasik uygarlıklarda geçerlidir. Demokratik uygarlıklarda ve modernitede hegemonik güçlere ve ideolojilere hoşgörüyle bakılmaz. Farklı ifade demokratik yönetim sınırlarını aşınca, özyönetim ve ifade özgürlüğüyle etkisiz kılınır. Toplum işlerinin kolektif yönetiminde karşılıklı anlayış, farklı önerilere saygı ve demokratik karar esaslarına bağlılık şarttır. Çoğulculuk, farklı görüş ve ideolojiler arasında da geçerlidir. Yönetimin kendini ideolojik kamuflajla güçlendirmesine ihtiyacı yoktur. Toplumun ahlaki ve politik yapısını aşındırmadıkça ve hegemonya peşinde koşmadıkça her görüş, düşünce ve inanç serbestçe ifade edilme hakkına sahiptir.

Toplumsal öz savunmayı da demokratik konfederal sistemde en iyi biçimde gerçekleştirmek mümkündür. Öz savunma tanım olarak demokratik siyasetin yoğunlaştırılmış ifadesidir. Demokratik konfederalizm ulus devlet kaynaklı militaristleşmeyi ancak öz savunma aracı ile durdurabilir. Öz savunmadan yoksun toplumlar kimliklerini, politik özelliklerini ve demokratikleşmelerini yitirirler. Toplum ancak kendini savunabiliyorsa kimliğini koruduğundan, politikleşmesini sağladığından ve demokratik siyaset yapabildiğinden bahsedebilir. Bu gerçekler ışığında demokratik konfederalizm aynı zamanda bir öz savunma sistemi olarak boyutlanmak durumundadır. Kuşkusuz askeri tekel olarak değil, toplumun iç ve dış güvenlik ihtiyaçlarına göre oluşturulmuş, demokratik organların sıkı kontrolü altında bulunan öz savunma birlikleri temel güçtür. Görevleri, ahlaki ve politik toplumun özgür ve farklılıklar temelinde eşitlikçi karar yapısı olarak demokratik siyaset iradesini geçerli kılmaktır.

Süper hegemonik gücün denetimindeki ulus devletlerin BM biçimindeki birlik anlayışına karşılık, Demokratik Konfederalizm ulusal toplumların Dünya Demokratik Konfederal Birliği'nden yanadır. Gerek sayısal gerek niteliksel olarak çok daha geniş toplulukları demokratik siyaset kriterlerince Dünya Demokratik Konfederasyonu'nda birleştirmek, daha güvenlikli, barışçıl, ekolojik, adil ve üretimsel bir dünya için şarttır.

Üç sacayağını ortaya koyduğumuz demokratik modernite ile kapitalizm ya da sosyalizm biçiminde yeni bir toplum tipi yaratılmıyor. Burada gerçekleşen toplum, ahlaki ve politik ilkenin azami rol oynadığı, sınıfsallaşmanın pek gelişme imkanı bulamadığı, dolayısıyla iktidar ve devlet aygıtlarının ya zorlarını dayatamadıkları ya da karşılıklı uzlaşmayla bir tanımanın gerçekleştiği, farklılık içinde birlik, eşitlik ve özgürlüğün hem bireyselliğin (bireyciliğin değil) hem de toplumsallığın özelliği olarak yaşandığı bir modern demokratik toplumdur. Daha fazla eşitlik, özgürlük ve demokrasi bu toplumun doğası gereği demokratik siyaset kurumunun yol açtığı değişim ve gelişimin sonucudur.

İki modernite sisteminin daha önce koşulları ve ilkelerini sunduğumuz biçimde barış ve çatışmalarla dolu uzun bir süreyi birlikte yaşamaları kaçınılmazdır. Bu, hayatın bir gerçeğidir. Uzun süreli bu birlikte yaşam sürecini ne ilkesiz ve teslimiyetçi barış yaklaşımlarıyla, ne de her koşulda çatışmacı ve savaşçı anlayış ve uygulamalarla sürdürmek doğrudur. Ulus devlet sistematiğiyle demokratik konfederalizm sistematiğinin ilkeli ve koşullu barışlarla olduğu kadar, bu koşullar ve ilkelerin çiğnenmesi durumunda öz savunma savaşımlarıyla birlikte yaşanacağını hesaba katan siyaset felsefesi ile stratejik ve taktik yaklaşımlar, tarihsel-toplumun özgürlük, eşitlik ve demokratik yürüyüşüne daha uygundur. Sonucu şüphesiz entelektüel, politik ve etik olarak mevcut sistemik yapısal bunalımdan doğru, iyi ve güzel çıkış yapanlar belirleyecektir.

Ortadoğu'da uygarlık krizi ve demokratik modernite çözümü

İnsan soyunun yaklaşık on beş bin yıl öncesinden itibaren tarım ve toplayıcılık avcılıkla iç içe bir kabilesel sosyal yaşam düzenine geçtiği biçimindeki genel kabul gören homo sapiens (düşünen insan) öykülemesi insanlık tarihinde önemli gerçeklik payı taşımaktadır. Bu, toplumsal tarihin başlangıcı olduğu kadar, aynı zamanda Ortadoğu tarihinin de başlangıcı sayılır. Evrensel insanlık tarihine hep odak rolü oynamış olan Ortadoğu uygarlığın beşiğidir. Ortadoğu toplumu da toplumların kök hücresidir.

Denebilir ki, toplumsal yaşama ilişkin ilkler hep bu dönemin toplumundan kaynaklıdır. On bin yıl tek başına süren bu toplumsallık insanlığın temel zihniyet ve ruh kalıplarını, maddi ve manevi kültürel değerlerini teşkil etmiştir. Bundan sonra gerçekleşen her şey bu toplumsallığa dayalı olarak gelişmiştir.

Ortadoğu'da on bin yıl yaşanan bu kültür, tüm dünyaya yayılır. Bu anlamda Ortadoğu toplumsallığına evrensel bir yapılanma olarak bakmak önemlidir. Çoklu merkez görüşleri olsa da, beliren yeni yaşamın ilk doğduğu yerin Ortadoğu olduğu güçlü kanıtlarla mevcuttur. Ana kadın eksenli gelişen bu toplum ilk akraba toplumunu inşa etmesi açısından da aynı önemi taşır.

Tarım köy toplumu olarak gelişen bu yaşam tarzının üzerine beş bin yıllık bir dönemle merkezi uygarlık eklenir. Tarım köy toplumu ile şehir, ticaret, zanaat, sanayi toplumu bir ikilem halinde günümüze kadar gelen ve etkili olan bir yaşam kültürüdür.

Verimli alanlara dayalı gelişen kentler, başlangıçta kırsal alanla uyum ve işbirliği içinde toplumsal gelişmeyi hızlandırırken, giderek büyük birikim arz eden toplumsal artıklar üzerine el koyma amaçlı yürütülen mücadele ve savaşlarla kentlere dayalı sınıflaşma ve devletleşme ortaya çıkar. Ortadoğu'nun beş bin yıllık uygarlık öyküsü aynı zamanda kent varyasyonlarının gelişim öyküsüdür. Tarihte ilk kent olarak kurulan (MÖ 3500-3000) Uruk kentinin tanrıçası İnanna ile Gılgameş arasında geçen mücadeleyi konu alan destan dönemi iyi yansıtan mitolojik bir anlatımdır.

Sümer, Babil, Asur hegemonyacılığına karşı Aryenik kökenli Hurri, Hitit, Mitani, Urartu ve Medlerin uzun döneme yayılan direnişleri söz konusudur. Asur'un (MÖ 612) yıkılışıyla Ortadoğu'nun yeni hegemonik gücü, Med-Pers ittifakına dayalı en geniş küresel sistemi ifade eden Pers imparatorluğu olur. Pers imparatorluğuna da Mekedonya kralı İskender tarafından son verilmesiyle bu kez güç üstünlüğü Helen uygarlığına geçer. Böylelikle ilk kez Sümer, Mısır, Babil, Hitit, Girit, Med-Perslerin maddi manevi kültür birikimleri Batı'ya kaymış olur.

Temelde toplumsal değerlerin ele geçirilmesinin yattığı iktidar savaşları ve kurumlaşmaları geleneksel bir miras gibi sürekli birbirine aktarılır. İktidarını en çok çoğaltan kendisini en başarılı saymaktadır. Günümüzde de hala çok köklü olan bu kent, sınıf, devlete dayalı savaş ve çekişme bir ur gibi Ortadoğu toplumunu kemirir haldedir.

Bir dinler tarihi olan Ortadoğu tarihinde adeta her kabilenin bir dini oluşmuştur. Kabile dinciliğinin arkasında en azından on bin yıllık merkezi rol oynamış bir kabile kültürünün etkisi söz konusudur. Ortadoğu'da dinsel geleneğin güçlü olmasında bu etkinin payını hep aramak gerekir. Ortadoğu mitolojiyle birlikte üç tek tanrılı dinin de doğup kökleştiği alandır.

İbrahimi gelenek Verimli Hilal ve Mısır uygarlıkları arasında dolaşımından gücünü alır. İbrahimi dinlerin temelinde tanrı putları kırıp yerine daha kavramsal bir kabile inancını yerleştirmesi yatmaktadır. İsevilik, bunu yoksullaşmış kabileler ve köleler adına dönüştürmüştür. İslamiyet ise aynı şeyi başta Arap kabileleri olmak üzere benzer sıkışmışlığı yaşayan diğer kabileler için gerçekleştirmiştir. Yoksullaşmış kabileler ve sığınacak vicdan arayan köleler yığını olmadan hıristiyanlığı, yoksul Arap kabileleri olmadan da islamın çıkışını düşünmek zordur.

İbrahimi dinlerin tarihsel çıkış rolü, antimerkezi uygarlıkçı kabile ve kavim direnişleri kadar önemlidir. Grek kültüründe insan tanrı benzetmesine felsefeyle karşı çıkılırken, Ortadoğu'da İbrahimi inlerle karşı çıkılmıştır. İbrahimi dinler, kabile çıkışlı olmalarına rağmen, aynı zamanda sınıfsal karaktere de sahiptir. Uygarlık güçleri tarafından 'barbar' olarak değerlendirilen kabile ve kavim direniş ve saldırıları, daha çok demokratik yanları ağır basan güçler ve direnişleri olarak yorumlanabilir.

Merkezi uygarlık sistemine karşıt ideolojiler arasında Zerdüştün özel bir yeri ve önemi vardır. Merkezi hegemonik uygarlık sisteminin sinsi ideolojik dünyasına karşı ahlaki toplumun direnişiyle yanıt verir. Doğruluk, iyilik, güzelliği yeni ahlaki temel ilke sayar. Pers-Med İmparatorluğu'nda bu kültürün belirleyici rolü vardır. İran kimliğinin temel kültürü olmasına rağmen, kendisini hıristiyanlık ve islamiyet karşısında yenileyememesi nedeniyle günümüze kadar yaşayamamıştır.

Ortadoğu ortaçağında kabile ve aşiret üstü toplumsal bağların oluşturulmasında her üç tek tanrılı dinin ve Zerdüştlük geleneğinin önemli etkisi olmuştur. Kabile ve aşireti aşan toplumsal bağların geliştirilmesi büyük bir devrimsel anlamı ifade eder. İslam ümmeti, kabile ve aşiret örgütlenmesini aşan toplumsal örgütlenmelerin inşa edilmesi anlamına gelir.

Ortaçağ toplumlarında toplumlararası ilişkilere din olgusu damgasını vursa da, toplumsal gerçeklikte asıl belirleyici olan dil ve kültür olmuştur. Bu çağda daha da belirginleşen halklaşma ve kavimleşme olguları kültürel gerçekliğin temel boyutlarından biri haline gelmiştir. Aşiretsel ve dinsel zihniyetle birlikte kavimsel zihniyet de gelişim göstermiştir.

İslamiyet adı altında son çıkışını yapan Ortadoğu merkezi uygarlık sistemi yaklaşık bin yıllık gelişme sürecinde Ortadoğu'da çok köklü dönüşümlere yol açmıştır. Ortadoğu toplumunda hiyerarşi, hanedan ve imparatorluklar varlıklarını islam döneminde hilafet, emirlik ve saltanat adı altında sürdürürken, direnişçi demokratik unsurlar çok çeşitli mezhepler (alevi, şia, harici, êzîdî, musevi, hıristiyan halk ve kültürler) ve cemaatler olarak varlıklarını, anlam ve hakikatlerini sürdürmeye çalışmışlardır.

Batılı güçler Ortadoğu'da toplumsal yaşamın bunalımını sürekli derinleştirmiştir

Tüm bu tabakalaşma ve parçalanmalara rağmen Ortadoğu toplumsal yaşamının bir evrensel yanının ve bütünlüğünün olduğu açık bir gerçekliktir. Anlamı, hakikati zayıflamış ve parçalanmış olsa da, tarihsel toplum varlığını sürdürmektedir.

12. yüzyıldan itibaren Avrupa'da kapitalist modernite sistemi gelişirken, Ortadoğu kültür birikimi ve uygarlık geleneği benzer gelişmenin Ortadoğu'da yaşanmasına izin vermemiştir. Bunun önemli bir nedeni, Avrupa'nın çok ilerisinde olması ve kapitalist çıkışa ihtiyaç duymamasıdır. Çünkü Avrupa 12. yüzyıldan itibaren daha yeni şehir doğuşuyla tanışıp ticaret, para, pazar alanında gelişme gösterirken, Ortadoğu'da bu süreçler dört bin yıl öncesinden beri döngüler halinde devam etmektedir. Ortadoğu kendi sistemine güvenmekte ve tarihsel kültür birikimi kapitalist azami karı haram saymaktadır. İkinci bir neden de, islamın yükselişiyle birlikte gelişmeleri engellenen hıristiyan, Ermeni, Asuri, Helen ve Yahudi varlığının göçe zorlanmasıdır. İslamiyet tek başına Ortadoğu değerlerini temsil etme ve geliştirme gücünde ve kapasitesinde olamamıştır.

16. yüzyıldan itibaren hegemonik gücün Batı Avrupa'ya kayması Ortadoğu'nun siyasi, ekonomik bunalımının sistematik karakterde yaşanmasına yol açar. İslami hegemonyanın Osmanlı

İmparatorluğu'nun bu yüzyılın sonlarından itibaren gerilemesine karşılık, Avrupa hegemonik iktidarı yükselişe geçer. Böylelikle Avrupa merkezi iktidarı küreselleşir, Ortadoğu ise çevre uygarlık konumuna düşer.

19. yüzyılın ikinci yarısında dünya üzerinde güneş batmayan imparatorluk haline gelen İngiltere'nin hegemonik küresel çıkarları, kapitalist sistemin Ortadoğu'ya yönelik stratejik yaklaşımını belirlemiştir. Kendi önderliğinde kapitalist modernite değerlerini tesis etmeyi amaçlamıştır. Bu stratejik amaçlar günümüze kadar da değişmemiştir.

Kadim merkezi uygarlık sisteminin oluştuğu ve binlerce yıl varoluşunu sürdürdüğü alanlar olması nedeniyle Anadolu ve Mezopotamya coğrafyası kapitalist modernitenin hegemonik gücü İngiltere imparatorluğu açısından stratejik önem taşır. Kendine rakip hegemonik güç yarışında olan Almanya, Rusya gibi güçlere karşı mücadele açısından da Ortadoğu Kafkasya, Orta Asya ve Hindistan'ın kontrolü için büyük öneme sahiptir.

İngiltere, dünya genelinde olduğu gibi öncelikle bölgenin egemen güçlerini kendine bağımlı kılmayı, bunun başarılamaması halinde ise parçalamayı esas almıştır. Ortadoğu'da gelişen demokratik ulus geleneğini de kapitalizmin gelişmesi önünde engel olmaktan çıkarmayı öngörmüştür. Her iki amacın başarısı kapitalizmin hegemonik tesisine yol açmıştır. Beş bin yıllık birikimlerin beş yüz yıl gibi bir süre içinde Avrupa'ya taşınması Ortadoğu'nun içi boşalmış bir kabuk uygarlığına dönüşmesine yol açmıştır. Beş bin yıllık hegemonik merkezi uygarlığın bu yer ve güç değişimi, tarihin en büyük dönüşümü olup dünya halen bunun artçı depremlerini yaşamaktadır.

Ortadoğu toplumu için 19. ve 20. yüzyıllar kapitalist strateji tarafından fethedilmekten ibarettir. Kapitalist modernitenin üç mahşeri atlısıyla (kapitalizm, ulus devlet, endüstriyalizm) yüklendiği bu dönem krizin ve çöküşün derinleşmesi dönemidir. On binlerce yıllık tarihsel ve toplumsal yaşam kendi içinden çıkan beş bin yıllık merkezi uygarlık yapısının çözülüşüyle birlikte tam bir kuşatılmışlık içinde kalmıştır. Kendi uygarlık artıklarıyla kapitalist modernitenin ittifakı, Ortadoğu'da toplumsal yaşamın bunalımını sürekli derinleştirmiştir. Bunalıma bu niteliğini yaşadığı köklü geçmiş ve kapitalist modernite stratejisinin uzun süreli saldırısı verdirmiştir. Dünyanın başka hiçbir bölgesinde bu denli uzun süreli yoğun baskı ve sömürü biçimlerine tanık olunmamıştır. Toplumsal öz, varlık olarak paramparça edilirken, anlam ve hakikat olarak da kaotik bir durum süregelmiştir.

Ortadoğu kültüründe demokratik ruhun ve zihniyetin zayıflatılmış olmasında binlerce yıllık hegemonik iktidarın payı esastır. Doğal komünal otorite imkanı ortadan kalktığında gelişim gösteren muhalif dinsel ve mezhepsel akımlar çarpık bir demokratik geleneğin sürdürücüleri olagelmişlerdir.

Kapitalizmin azami kar hırsıyla yürütülen endüstriyel kalkınmacılık, ülkeleri refaha ve zenginliğe değil, yıkıma ve yoksulluğa götürmekte, krizden de öteye harabeye çevirmektedir. Harap olan sadece ülkeler değil, tarihsel toplum ve kültür olmaktadır.

I. Dünya Savaşı'nda İngiltere tarafından kurgulanan Ortadoğu siyasi haritası, en az yüz yıl sürecek sorunların oluşmasına yol açmış zoraki sınırlardır. Syces-Picot Antlaşması gereğince Ortadoğu, savaşın galibi İngiltere ve Fransa arasında paylaşılmıştır. Osmanlı hegemonyasına son veren savaş sonunda ortaya çıkan tüm ulus devletler içte halklarına karşı, dışta ise birbirine karşı savaştırılan organizasyonlar durumundadır.



"Ortadoğu toplumlarında uygarlık süreci gereği ciddi ahlak, politika ve demokrasi sorunları vardır. Bir toplumda tekelci uygarlık toplumu ne kadar gelişmişse; ahlak, politika ve demokrasi de o denli gerileme yaşar. Aynı zamanda aralarında o denli bir gerilim ve mücadele de yaşanır. Ortadoğu'da sistem dışında kalan ve direnen bu değerlere sahip çıkılıp yeniden canlandırılması halinde demokratikleşme sorunu çözülebilecektir."

Geleneksel toplumun tasfiyesi halklara karşı savaş olup, aynı zamanda cetvelle çizilen haritalar ise yapay devletlerin kendi aralarındaki savaş çağrısıdır.

Bu strateji sonucunda Araplar yirmi iki devletçiğe bölünürken, yüzlerce kabile ve mezheple parçalanma hep gündemde tutulmuştur. Ulus devletçikler, İngiltere hegemonyacılığının dünya çapında uyguladığı 'böl-yönet' politikasının aracı olmuştur. Genelde olduğu gibi, Ortadoğu'da da ulus devletler bunalımdan çıkışın yolunu açmamış, tersine derinleştirmenin araçlarına dönüşmüşlerdir. Ulus devletler, hegemonik sistemin küresel çıkarlarına hizmet ettiği ve bu temelde uyumlu olduğu sürece ayakta kalmışlardır. I. Dünya Savaşı'ndan sonra kurulan tüm ulus devletler önce İngiltere, sonra ABD damgasını taşırlar.

Ortadoğu ulus devletleri bölge kültüründen beslenen araçlar olmadıklarından hep bir iç çelişkiyi yaşarlar. Bölge toplumlarının kültürel gerçeğinden tümüyle koptukları için toplumsal sorunları çözemeyerek gittikçe gereksizleşirler. Arap toplum ve devlet güçlerinin hem tarihte hem de günümüzde çok çatışmalı olmalarının temelinde, islami ortak örtünün bile gizleyemediği ve bastıramadığı toplum ve iktidar ayrışmasının derin ve kapsamlı gerçeği yatar.

Ortadoğu'ya ihraç edilen ulus devlet zehriyle Türkler Anadolu'da küçük bir ulus devlete razı edilirken, Balkanlarda, Kafkaslarda ve Ortadoğu'da çok sayıda Türk ve Türkmen azınlığı kendi kaderine terk edilmişlerdir. Ermeniler, Anadolu Rumları, Süryaniler, Pontuslular etnik temizlikle yerlerinden olmuşlardır. Binlerce yıllık mekan ve zaman kültürlerini yitirmeyle karşı karşıya gelmişlerdir. Yahudilerin hem halk hem de din olarak konumları, adeta tarihlerini yeniden yaşatırcasına, bölgenin diğer çok önemli bir iktidar kaos dinamiği olarak rol oynamaktadır.

Bölgenin en eski halkı olan Kürtler, hep kültürel soykırımın kıskacında tutulmuşlardır. Kürt halkının 'çıban başı konumu'ndan çıkmasına müsaade edilmemiştir. Böl yönet politikasının sağlam kozu olarak hep elde tutulmuştur.

Ortadoğu toplumunda bunalım ve sorunları üç aşamada özetlemek mümkündür. Birinci aşama, MÖ 3500'lerde kendini iyice belli eden hanedan, hiyerarşi, kent, iktidar, devlet ve sınıf olguları etrafında gelişen merkezi uygarlık sisteminin yükselişidir. Bu sistem toplumsal sorunların kaynağıdır. Bu sürece dıştan kabile sistemiyle, içten İbrahimi ve Zerdüştik dinsel sistemlerle yanıt verilmeye çalışılmıştır.

İkinci aşama, islami uygarlıkla son çıkışını yapan merkezi uygarlık sisteminin 1200'lere doğru biriken sorunlarına karşı Rönesans girişimlerini tam başaramayıp gittikçe derinleşen bir dogmatizmi, tutuculuğu ve kaderciliği yaşama sürecine girmesidir. Katı tutuculuk, bunalım ve sorunlarının daha da derinleşmesine ve ağırlaşmasına yol açmıştır. Bu durumu aşmak için çeşitli mezhep ve tarikatlarla müdahale edilmeye çalışılmışsa da bunda başarılı olunamamıştır.

Son iki yüz yılda 'şark sorunu' adı altında yaşanan üçüncü aşama, Avrupa'nın hegemonik uygarlık sisteminin merkezini ele geçirmesi ve bölgeye yönelmesiyle birlikte 1800'lerden itibaren yaşanmaya başlanmıştır. Kapitalist moderniteye dayalı olarak gelişen geleneksel ve modernist çözüm arayışları ise sorunların daha da ağırlaşmasıyla sonuçlanmış; kriz, soykırım ve intiharın eşiğine kadar varan olumsuzluklara yol açmıştır.

Kadın sorunu tüm sorunların kaynağıdır

Günümüzde iyice ağırlaşmış olan ve çözümünü dayatan Ortadoğu'nun temel toplumsal sorunlarını şöyle sıralayabiliriz.

1- Ortadoğu toplumunda kadın sorunu tüm sorunların kaynağıdır. Köy tarım devriminin yaratıcısı olan kadın üzerinde daha sınıflı devletli topluma geçiş olmadan sert bir ataerkil (erkek egemen) hiyerarşinin kurumlaştığını görmekteyiz. Tarih erkek egemenle tam bir cinsiyetçi yapı kazanır ve artık erkek damgalı olarak yürür. Tüm uygarlık çağları boyunca görülen çarpıklıklar kadına cinsiyetçi yaklaşımın sonucu olarak yaygınca yaşanır. Artık kadın ne kadar köle ise, erkek ve toplumda o denli köleleşir. Ortadoğu toplumunda bu tarihsel kökenli sorunlara günümüzde kapitalist baskı ve sömürü aygıtlarından kaynaklananları da eklenince, kadın için gerçekten kabuslu bir yaşam kaçınılmaz olur. Toplumun yaşadığı kaba baskı ve sömürünün en katmerlisi kadın bedeni ve emeği üzerinde gerçekleştirilir. Toplumsal özgürlük için bu katı cinsiyetçi ideolojiye karşı sürekli bir savaş gereklidir.

2- Ortadoğu toplumunda tarihten günümüze en sık yaşanan sorunların başında kabile, etnisite ve kavim gelmektedir. Devletli uygarlık geliştikçe, bu yönlü sorunlar da hem yaygınlaşmış hem de yoğunlaşmıştır. Uygarlık gelişmeden önce, kadında olduğu gibi kabilede de oldukça doğal bir özgür yaşam geçerlidir. Uygarlık yapıları kabilelere el atıp köleleştirmek isteyince, kabileler aşiretleşerek direnişlerini daha da geliştirip bu sorundan kurtulmak istemişlerdir. Böylelikle tarihin en geniş ve yoğun direniş sürecine geçilmiştir. Kabilelerin tarihin motor güçlerinden oldukları, demokratik uygarlığın eşit özgür yapılanmalarını sürekli yaşadıkları, demokratik komünalizmin bitmeyen kaynağını ifade ettikleri açıktır. Tarihin sadece devletli uygarlık yürüyüşlü değil, daha fazlasıyla demokratik komünal yürüyüşlü olduğu söylenebilir. Ortadoğu'nun tek tanrılı dinleri bir nevi kavim dinleri anlamını da kazanmış olduğundan, din ve kavim savaşları iç içe yürümüştür. Fakat ne kabile ve aşiret ideolojileri ne de kavim dinleri yaşanılan sorunları çözme yeteneğine sahip olmamıştır.

3- Ortadoğu'da çelişki, çatışma ve savaşların sebebi halinde tutulan önemli bir sorun da din mezhep sorunudur. Ortadoğu'da sınıflar ve kavimler çıkarlarını din ve mezhebe dayalı sürdürdükleri için hemen hemen her kavmin bir din-mezhebi oluşmuştur. Aynı dinden olanlar bile ayrı ayrı mezhepler oluşturarak kurtuluş aramışlardır. Böylelikle hem kendi içlerinde mezhep kavgası hem de dışa karşı sürekli bir savaş halinde olmuşlardır. Bu Ortadoğu toplumunu yıldıran, zayıflatan, iç karışıklıklara zemin sunan bir durumdur. Tüm bu mezhep ve din sorunlarının maddi temelini araştırdığımızda, yaygınlaşan ve yoğunlaşan baskı ve sömürü aygıtları temel rol oynamaktadır. Beş bin yıllık zulüm ve sömürü tekellerinin artık sorunları sızdıracak, dolayısıyla karlarını artıracak başka toplum gözenekleri kalmadığına göre, gerçekten mezhepsel farklılıkların çatışma durumundan çıkma zamanı gelmiştir. Bunlara, kültürel olgular olarak bakmak ve tarihsel toplum gerçeği içinde yaklaşmak gereklidir.

4- Ortadoğu toplumu evrensel tarihte hiyerarşi, sınıf, iktidar ve devlet sorunlarıyla en erken tanışan toplumdur. Bu nedenle günümüzdeki varlıkları hayli sorunlu ve ağırdır. İktidar öncesinin ilk hiyerarşi düzeneğinin kadın ve gençler üzerine kurulduğunu bilmekteyiz. Aile ve ev üzerinde kurulan hiyerarşi hanedanlık sisteminin de başlangıcıdır. Hanedanlık, başta kendi kabilesi ve aşireti olmak üzere, diğer kabile sistemlerini de ilk sınıflaşmaya ve köleliğe alıştıran kurumdur. Hanedanlık temel iktidar odağı ve devlet biçimine dönüşürken, ailecilik de tümden toplumların resmi ana hücresine dönüşmüştür. Ortadoğu uygarlığında hanedansız iktidar ve devlete rastlamak neredeyse mümkün değildir. Hanedanlar ve ailelerin kuruluş ve yıkılışları için tarih boyunca verilen savaşlara tanığız. Ortadoğu'da sürekli iktidar ve devlet sorunlarının yaşanması, üzerinde yükseldikleri toplumun ailecilik ve hanedancılıkla kaplanmış olmasındandır. Kölelikle dolu bir yaşam ürettikleri halde Ortadoğu toplumunun zihniyetinde hala anlaşılmaktan uzaktır. Bu ilişkiler yumağını sorunların ana kaynağı olarak yorumlamamız bu nedenledir ve çok önemlidir. Ortadoğu toplumunda toplumsal birikimler efendi köle ilişkisinden çok, iktidar ve devlet odaklarının el koyması biçiminde gerçekleştirilir. İktidar devletten daha yaygın bir olgudur. Devlet olmadığında da iktidar yoğunca yaşanabilir. Dolayısıyla iktidar odaklanmaları bir nevi sermaye tekeli olarak değerlendirilmelidir.

5- Ortadoğu toplumunda uygarlığın başından itibaren kent ve çevre sorunları yaşanmaya başlamıştır. Kentle birlikte gelişen kent yönetimi ve devleti tüm uygarlık çağlarının vazgeçilmeyen fenomeni olagelmiştir. Kent devleti en eski ve en yaygın iktidar biçimidir. İmparatorluk ve ulus devletler daha sonra ortaya çıkmışlardır. Kentlerin arasındaki yoğun rekabet sürekli çatışmalara yol açmıştır. Bu çatışmalar kentlerin olanaklarını tükettiğinden çare olarak bulunan hegemon kentler, daha sonraları imparatorluk merkezleri olarak rol oynamışlardır. Ortadoğu uygarlık tarihi, çevreyi yıkım ve inkarın tarihidir. Maddi ve manevi kültür olarak uygarlık değerleri neolitik toplum değerlerinin inkarıyla oluştuklarından ötürü tarih böyle akışkanlık kazanır. Halbuki neolitik toplum her iki kültür değeri açısından da ekolojiktir. Ekolojik sorunun özü bu gerçeklikte yatmaktadır. Dolayısıyla tam bir toplumsal sorun olduğu tüm vehametiyle ortadadır. Tarihinin hiçbir döneminde insanlık bu denli doğaya, yaşama ve topluma yabancılaşmamıştır.

6- Ortadoğu toplumlarında uygarlık süreci gereği ciddi ahlak, politika ve demokrasi sorunları vardır. Bir toplumda tekelci uygarlık toplumu (kent, sınıf, iktidar) ne kadar gelişmişse ahlak, politika ve demokrasi de o denli gerileme yaşar. Aynı zamanda aralarında o denli bir gerilim ve mücadele de yaşanır. Ortadoğu'da merkezi uygarlık sistemi dışında kalan ve direnen bu değerlere sahip çıkılıp yeniden canlandırılması halinde demokratikleşme sorunu çözülebilecektir.

7- Ortadoğu toplumunda ekonomik sorun esas olarak kadının ekonomiden dışlanmasıyla başlar. Kadından sonra başta çiftçiler olmak üzere gerçek ekonomiyle ilgilenen çobanlar, zanaatkarlar ve küçük tüccarlar da iktidar ve sermaye tekel aygıtları tarafından adım adım ekonomiden dışlanarak tam bir ganimet ortamı yaratılmıştır. Ortadoğu toplumunda ekonomik artılar devlet eliyle sızdırılır. Uygarlık tarihi antiekonomik bir tarih olduğundan, tüm ekonomik sorunlar bu çelişkinin sonucu olarak yaşanır. Ekonomik ve toplumsal yaşam sorunları ideolojide mutlaka karşılığını bulur. Manevi kültür gücü olarak ideolojisiz toplum olmaz. İktidar, devlet ve hanedan kuruluşları çok tipik olarak kendilerini ideoloji dünyasında da tanrısallıklar biçiminde inşa edip sunarlar. Bu yönleriyle Ortadoğu toplumuna ilişkin ideolojik çözümlemeler yapılırsa, toplum hakkında daha doğru bilinç ve aydınlanma mümkündür.

8- Çerçeve olarak sunulan kapsamlı toplumsal sorunlar, bütünsel olarak devrim sorununda kilitlenmektedir. Denenen tüm geleneksel ve modernist ideolojilerin

durumu daha da sorunlu hale getirdikleri gelişmelerden anlaşılabilir. Ortadoğu devrimleri kapitalist modernite kalıplarına göre değil, kendi tarihsel değerlerine uygun olarak ama güncel bilimle bütünleşerek başarılı olabilir. Ortadoğu devrimi ahlaki, politik ve demokratik alanda mesafe aldıkça, kapitalist moderniteden uzaklaşmaya ve demokratik moderniteyi somutlaştırmaya başlar.

Görülüyor ki, kapitalist modernite sistemi Ortadoğu'da merkezi uygarlıktan kaynaklanan sorunları ağırlaştırdığı gibi, onlara yeni sorunlar da eklemiştir. Bunun sonucunda Ortadoğu'da yaşam tam bir kriz halini almıştır. Ortadoğu'daki hegemonik krizin niteliğini ortaya koymak çözüm alternatifini aydınlatacaktır.

a) Ortadoğu'da yaşanan sadece toplumsal sorunlar olmayıp, tüm iktidarsal, ekonomik ve ideolojik alanları kapsayan bütünsel nitelikte hegemonik sistem krizidir. Bu kriz bütün şiddetiyle devam etmektedir. Yaşanan krizin önemli bir özelliği de uzun süreli olması ve kaotik bir hal almasıdır. Kaotik ortam tüm coğrafyayı ve yakın komşularını etkisi altına alarak, Orta Asya'dan Kafkaslar ve Balkanlar'a, Himalayalar'dan Kuzey ve Orta Afrika'ya kadar tüm toplumları etkilemektedir.

b) Çağdaş insanlığın değerlerini oluşturan esas kültür alanı Ortadoğu coğrafyası olduğundan, günümüzde yoğunca yaşanan çatışmaları modernitenin kültürel hegemonik savaşları dönemi diye yorumlamak mümkündür. III. Dünya Savaşı olarak da adlandırılan bu savaşta her ne kadar çatışmaların iktidar, devlet boyutu olsa da bu kültür boyutunun da görülmesi, yaşananların daha iyi anlaşılmasını sağlayacaktır. Yaşanan iki hegemonik gücün çatışması değil, Batı hegemonik saldırısı ile hegemonik iktidar savaşını yürütecek güçte olmayan Ortadoğu'nun gelenek direncidir.

c) Tek taraflı saldırı konumunda olan Batı hegemonik sistemi, I. Dünya Savaşı'ndan sonra Ortadoğu'daki müslüman kültürlü ülkelerde yarım kalan kapitalist hegemonyanın tam tesisini sağlamak İran, Irak, Suriye, Libya gibi devletleri sisteme düzgün biçimde entegre etmek, genelde de ABD'nin dünya hegemonyasını pekiştirmek istemektedir. Ayrıca muhtemel yeni rakip olan Çin'in yükselişinin de önüne geçmeye çalışmaktadır.

d) Avrupa'nın kendi modernitesini dünyanın tümüne kabul ettirme başarısını göstermiş olmasına ve son iki yüz yıldır da Ortadoğu'ya yüklenmesine rağmen, Ortadoğu'da benzer bir başarıya ulaştığı söylenemez. Devletler topluluğundan ziyade, Ortadoğu'nun dört bin beş yüz yıllık hegemonik gücü ve yine neolitik çağın on bin yıllık kültür ve geleneği teslim olmasına engeldir. Çünkü, toplumsal yaşamı ağır tahribatlardan geçmiş, yıpranmış ve tasfiyeyi yaşamış olsa da, temel sosyal yaşam formu günümüze kadar kendini yaşatmıştır. Avrupa karşısında direnen ve yenilmeyen gerçek güç, bu görülmesi zor olan kültür geleneğidir.

e) Bu yaşanan bunalım, kriz ve savaş karşısında Batı'nın ve Ortadoğu'nun birbirlerini inkar ederek çıkış yapmaları en zayıf olasılıktır. Batı oryantalizmiyle yeni çıkışların sağlanamayacağı yeterince açığa çıkmıştır. Doğu üzerindeki düşünce egemenliği parçalanmıştır. 1990'da reel sosyalizmin hızlanan çözülüşü, liberal pozitivist düşüncenin egemenliğini daha da sarsmıştır. Feminizm, ekoloji, yeni sol ve demokratik düşünceler ortaya çıkmıştır. Bu durumda ne Doğu'nun kendi eski uygarlık türlerinden birini yeniden canlandırması, ne de Batı'nın kendi modernitesini tek taraflı enjekte etmesi söz konusu olabilir. Oluşacak sentezin özgünlüğünü, bilimsel yapıların ve örgütsel hareketlerin toplumsal sorunlara yanıt olma yeteneği belirleyecektir. Arzulanan çıkış, ancak yeni bir zihniyet devrimi, örgütlenmesi, hareketlenmesi ve toplumsallaşmasıyla gerçekleşebilir.

f) Ya ulus devlet boyunduruğu altında yaşama ya da hegemonik sisteme teslim olma dayatmalarına karşılık üçüncü çizgi alternatif olarak güçlenmektedir. Binlerce yıldır özgürlük ve demokrasi umutları hiç bitmeyen tüm toplumsal (mezhep inanç) kesimlerin, halkların, kadının, farklı grupların, gençlerin özgürlük isyanı da üçüncü çizgi olarak belirginleşmiştir. Savaşın sonucunu bu güçlerin Ortadoğu kültürüne uygun alternatif demokratik çözüm stratejileri ve bunu hayata geçirme mücadelesi belirleyecektir.

g) Kendisi büyük trajedi ve felaketlerin nedeni olan kapitalist modernite ve ulus devlet rejimleri, artık kendilerini yeniden çözüm olarak sunamazlar. Bu nedenle ulus devletlerin yerine nelerin, ne tip rejimler, siyasi oluşumlar ve ortak toplumsal yaşam biçimlerinin gelişeceğini tartışmak ve demokratik modernitenin çözüm olanaklarını belirgin kılmak gereklidir. Yani kapitalist modernite sisteminin alternatifi olarak demokratik modernizmi savunmak gereklidir.

Toplumsallığın mümkün kıldığı hakikat için yaşamak

Demokratik modernitenin temel boyutları olan ekonomik, ekolojik, ahlaki ve politik toplum gerçeği bölge jeokültürünü esas almaktadır. Herhangi bir parçalayıcı unsur dayatmamaktadır. Tersine var olan parçalayıcı unsurların alternatiflerini oluşturmaktadır. Demokratik modernitenin demokratik ulus zihniyeti ve demokratik özerklik yapılanması, bu kaotik durumdan çıkışın en uygun eşitlikçi, özgürlükçü ve demokratik modelidir, yeni paradigmasıdır. Herkese, her topluma kalıcı barışın ve güvenliğin yolunu gösterir.

Ortadoğu toplumları ve uygarlıkları denilince akla ilk gelen iki ekolojik öğe Toros-Zagros dağ silsilesi ile Nil-Dicle-Fırat-Pencap nehir sistemidir. Bu göz önünde bulundurulup demokratik modernitenin çözüm modeli olarak Ortadoğu'nun jeokültürü, jeopolitikasına yansıtılmak durumundadır. Kültürel bütünlüğün çatı örgütünü Ortadoğu Demokratik Uluslar Konfederasyonu olarak ifadelendirmek ve inşasına yönelmek en doğru çözümdür.

Ana proje kapsamında Dicle-Fırat Demokratik Konfederasyonu, ikincil dereceden Kuzey Afrika Demokratik Konfederasyonu, Pencap Demokratik Konfederasyonu, Orta Asya Demokratik Konfederasyonu ve Güney Arabistan Demokratik Konfederasyonu projeleri anlamlı olacaktır.

Tüm bu projelerden çıkarılacak olan büyük bir Ortadoğu Demokratik Modernite Projesidir. Şüphesiz bu proje ABD tarafından ön görülen BOP (Büyük Ortadoğu Projesi)'dan daha gerçekçidir. Bu projenin gerçekliğini belirleyen tarihsel arka planı ve kültürel temelidir. Neolitik ve uygarlık çağının ana akış istikametine bakıldığında böylesi bir tarih ve ortak kültürel temelin oluştuğu teslim edilecektir. Ortadoğu tarihi toplumsal gerçeğinin bu denli dağınıklığı kaldıramadığı görülmüştür. Ortadoğu'nun birbirine çok yakın, adeta bir federasyon hükmünde olan tarihi de böyle bir modele imkan vermektedir.

Günümüzün kapitalist modernitesine kadar geçen sürenin bastırılan tüm kültürel birikimlerini temel alan demokratik modernite çözümü, milliyetçi olmayan bir ulusallık, dinci olmayan bir dinsellik, cinsiyetçi olmayan bir toplumsallık ve pozitivist olmayan bir bilimsellik zihniyetiyle yorumlanmak ve inşa edilmek durumundadır.

1- Demokratik ulus; devlet, dil, din, mezhep, etnisite temelli ulus anlayışlarına karşı demokratik modernitenin bu çok unsurlu bütünsel ulus anlayışı, Ortadoğu jeokültüründe ihtiyaç duyulan barış ve kardeşliğe gerekli olan temeli güçlü bir biçimde sağlayacaktır. Tarihte yetmiş iki milletli Babil örneği vardır. Tarihte örneği olmayan model ulus devlet homojenliğidir. Dicle-Fırat Demokratik Konfederasyon projesi; Arap, Türk, Kürt ve Fars çoğul uluslarıyla azınlık ulus ve kültürleri arasındaki çatışmalı, asimilasyonist süreci tersine çevirip dayanışmacı, komünal demokratik siyasi oluşumlarla barışa, ulus devlet ötesi ortaklıklara yol açabilir. Kürdistan'ın jeokültürü ve jeopolitikası (üç ulusun ortasında yer alması ve kültürlerin kesişme noktasında olması) dolayısıyla bu tür siyasal bütünlüğü zorunlu kılmaktadır. Bu yeni bir Ortadoğu ulusu veya Ortadoğu demokratik uluslar birliği olarak da ifade edilebilir.

Siyasal bütünlük içinde çok dillilik ve kimlik armaları, ortak vatan ve ortak ulus bağlamında sorun teşkil etmez. Kentlilik, yerellik, bölgesellik tarihsel kültürel özelliklerine uygun kimlikler olarak demokratik birim niteliğinde inşa edileceğinden, var olan farklılıklar için ideal sinerji mekanları olarak anlam kazanır. Tüm bu kimliklerin ahlaki ve politik niteliği esas alınır.

Demokratik konfederasyonlar üstünlüğünü ve toplumsal sorunları çözme yeteneğini kabul ettirdikçe süreç içinde ulus devletler aşılır. Böylece birbirleriyle sınırlar yüzünden sürekli savaştırılan büyük ulusal topluluklarla daha küçük olan ve eritilmeye çalışılan ulusal topluluklar, azınlıklar aynı ulusal bütünlük içinde eşit, özgür ve demokratik şekilde yer alır. Kültürel bütünlükler halinde tarih boyunca yaşandığı gibi yaşanır.

Ortadoğu toplumlarında Arap kavmiyetinden Bedevi halkı, Türk kavmiyetinden Türkmen halkı, Kürt kavmiyetinden Kurmanc halkı demokratikleşmenin ve demokratik toplumun temel harcı durumundadır. Demokratik ideoloji ve politik hareket öncelikle demokratik modernitenin bu temel güçlerini örgütlemek durumundadır.

Bölgenin büyük Arap, Türk, Kürt ve Fars ulusal toplumunu milliyetçilik hastalığından uzak tutup ulus devlet kapanından kurtarmaya çalışarak, demokratik modernitenin kapsamı dahilinde özgünlükleri kadar evrensellikleri olan büyük bir uluslar ulusu olarak inşa etmek temel (ulus devlet ötesi) tarihsel ve toplumsal bir görevdir. İslamı ve ümmetini demokratik modernitenin kapsamında gerçek bir reformdan geçirerek, kanlı, fetihçi ve iktidarcı (saltanat islamı) istismarından kurtarıp ulus devlet ötesi demokratik, eşit ve özgür bir ümmet olarak yenilemek çok önemli tarihsel toplumsal görevlerdendir.

Kürtlerin, Ortadoğu'yu demokratikleştiren ve barışa çeken temel halk gücü olarak rollerini başarıyla oynamaları, görevlerine bilinçli, örgütlü ve gerçek stratejik önderliğe layık biçimde sahip çıkmalarıyla mümkün olacaktır. Ermeniler, Asuriler ve Kafkas kökenli başka halk gruplarının rolü de Kürtlerinkine benzemektedir. Tüm koşullar bu halklara da tek çıkış yolu olarak demokratikleşme yolunda çalışmalarını ve katılmalarını emretmektedir.

2- Kapitalist modernitenin son iki yüz yıldır Ortadoğu'yu fethinin amacı, on beş bin yıldır insanlık ana nehrini oluşturan ve ana bölümünü tarım toplumunun oluşturduğu yaşam kültürünü sömürmek ve varoluşunu sonlandırmaktır. Modernitenin soy kırımına karşı toplumu savunmak, bu büyük yaşam kültürünü özgürleştirmek ve demokratikleştirmek anlamına gelir. Ortadoğu'nun hem şansı hem başarısı ikinci bir tarım köy devrimini gerçekleştirmeye bağlıdır. Binlerce yıldan beri sınai tekniğin endüstriyalizme vardırılmaması bölgenin manevi kültürü ve ahlaki yapısıyla bağlantılıdır. Yerine getirilmesi gereken görev, kapitalizmin ve endüstriyalizmin fethedici, imhacı ve işgalci yaklaşımlarını ekolojik toplumun yeniden inşasıyla karşılamaktır. Temel ilke kapitalist endüstriyalizme karşı ekolojik endüstridir. Demokratik modernitenin temel silahı ekolojik özde bir ekonomiyi ve toplumu esas alması ve komün ekonomisini geliştirmesidir.

Kapitalist modernitenin kriz içindeki akademik dünyasına alternatif olarak yeni bilimsel ve anlamsal dünya, ekolojik ve ekonomik toplumun vazgeçilmezidir. Tarım, su, enerji komünleri etrafında geliştirilecek her tür ekonomik ve ekolojik-komünal birlikler, ekonomik ve ekolojik toplumun ihtiyaç duyduğu ve tarihsel kültürün dayattığı dayanışmaya imkan veren, işsizliği önleyen, çalışmayı özgürleşme sayan ve verimliliğe yol açan düzeni mümkün kılar.

Adım adım ve çok yönlü yükseltilecek ekolojik, ekonomik ve demokratik toplum komünleri, tarihine ve kültürüne yaraşır Demokratik Ortadoğu Çağı'nın başlangıcını oluşturur. Demokratik Ortadoğu Çağı hem eski tarihin uyanışı hem de yeni tarihin özgür yaşamının haykırışı ve sevincidir.

3- Ortadoğu toplumunda hala güçlü olan direniş gerçeği ahlaki ve politik unsurun sanıldığı kadar zayıf olmadığını kanıtlamaktadır. Ahlaksız ve politikasız toplum ve bireyler direnemez. Demokratik modernite aile, kabile, mezhep, aşiret, ulus gibi binlerce yıldan beri mevcut olan bu toplulukları geri ve yok edilmesi gereken eski formlar olarak değil, tersine demokratikleştirilerek varlıklarından yararlanılması gereken temel toplumsal değerler kapsamına alır. Ortadoğu kültüründe bu boyutlardaki gelişmeler oryantalizmin kabul ettirmeye çalıştığı gibi gerilik, ortaçağcılık, anarşi olmayıp demokratik modernitenin potansiyel zenginliğini teşkil etmektedir. Bölgenin kültür hazineleri olan farklı din ve mezhepler de geniş gruplar olarak demokratik özerklikte özgünlüğüyle kendisini var kılar.

4- Demokratik modernite çözüm projeleri kadınsız hayata geçirilecek bir proje değildir. Demokratik toplum kadın zihnini ve özgür iradesini gerektiren toplumdur. Demokratik modernite kadın devrimi ve uygarlığı çağıdır. Bunun için günlük 24 saat yürürlükteki tecavüz kültürüne karşı ahlaki ve politik savaşı gerektirir. İktidar ve sömürü amaçlı çocuk doğurma olgusunun mahkum edilmesini içerir. Kadınla yaşamı çocuklara sahip olma ve cinsellik temelinde değil de, en derin dostluk, arkadaşlık, toplumsallık bağı olarak güzelliğin, sadakatin, barışın ve soyluluğun üretilmesinde eşit, özgürce paylaşımında görmek gerekir. Köklü bir kadın devrimi, dolayısıyla erkeğin zihniyet ve yaşam değişikliği yaşanmadan, yaşamın kurtuluşu olanaksızdır. İçinde bulunduğumuz 21. yüzyıl kadın devrimine öncelik vermeyi şart kılar. En anlamlı ve güzel yaşamın, onurunu tamamen kazanmış özgür kadınla gerçekleştirilebileceğini bilerek söylem ve eylemler geliştirilmek durumundadır. Bu da her adımda kadınla bilgeliğin ve eylemliliğin paylaşımını gerektirir. Bu anlamda kadın hareketlerinin kapitalist moderniteyi aşarak toplumsal harekete dönüşmeleri ve kadın özgürlüğü eksenli ideolojik, politik, ekonomik komünlerin oluşumu ve pratiği vazgeçilmezdir.

5- Sistem karşıtı diğer hareketlerin de çözümleyici olması gerekir. Aksi taktirde sistem çözülse bile sorunlar çözülmez. Bunun için sistem karşıtı güçlerin kapitalist moderniteyi aşarak kendilerini demokratik toplum hareketliliğinin bütünlüğüne bağlamaları, sol hareketlerin iktidar odaklı olmaktan çıkıp demokratik örgütlenmelere dönüşmeleri, Ortadoğu kültürünün demokratikleşmesinde sivil toplum alanında örgütlenmeyi adeta yeni dönemin klan ve kabileleri gibi değerlendirmeyi gerektirir. Sendikal ve partisel hareketlerin dar ekonomizmden kurtulup demokratik toplumsal hareketlerin bütünlüğüne bağlanmaları başarılı olmalarının gereğidir.



6- Büyük özgür yaşam ütopyası olanlar açısından, arandığında bölgede fazlasıyla yaşanmış toplumsallığın mümkün kıldığı hakikat için yaşamak esastır. Bu da sistemin içinde sisteme karşı ölüm pahasına hakikat savaşçılığını gerektirir. Demokratik uygarlık bireyi, kapitalist modernitenin üç mahşeri atlısına (kapitalizm, endüstriyalizm, ulus devlet) karşı demokratik modernitenin (ekonomik, ekolojik, demokratik toplum) fikir-zikir-eylem birlikteliğiyle cevap olmak durumundadır. Demokratik modernite çağının hakikat militanı bu kimliği kişiliğine kazıyan, yaşam mirasını özgürce yaşayan ve yaşatandır.

SÜRECEK

XI. Kongre ruhuyla PKK'lileşmek başarıya ve zafere götürecektir

"Parti öncülüğünü geliştirmek, bunu Önder Apo'nun zafer çizgisiyle buluşturmak, bizim temel ve tek gündemimiz ve sorunumuz olarak duruyor. Buna partileşme sorunu diyoruz. Bu sadece Kürtler ve Kürdistan açısından bir sorun değil, tüm dünya halklarının ve insanlığın bir sorunu ve ihtiyacıdır. Bu ihtiyaç karşılandıkça insanlık yeniden doğuyor, diriliyor. Bunu en net Kürdistan toplumu kanıtlıyor."

Bir haftayı aşkın süredir, hem PKK'nin 35. kuruluş yıl dönümü hem de 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Mücadele Günü vesilesiyle büyük bir toplumsal hareketlilik yaşanıyor. Kürdistan'ın dört bir yanında, yurt dışında, genelde kadın hareketliliği, özel olarak da Kürtlerin bulunduğu her yerde toplantı, sorgulama, protesto ve anmalar yaşanıyor. Toplum yediden yetmişe ayakta; Önder Apo ve PKK'nin düşünce ve amaçları doğrultusunda büyük bir mücadele içerisinde. Artık bunu dost, düşman herkes görüyor. PKK'nin 35. kuruluş yıldönümünde bu gerçeklik daha fazla açığa çıkmış durumda. Başta kadınlar olmak üzere, toplumun özgürlük ve demokratik yaşam istemi durdurulamaz düzeyde. Hem devletçi-iktidarcı hem de kapitalist modernite sistemi olarak gericiliğin Kürdistan'daki biçimlenişi 'kültürel soykırım' sistemi olarak, her zamankinden daha fazla teşhir olduğu; nasıl bir soykırım, toplum kırım şeklini ifade ettiği netleşmiş bulunuyor. Bu gericilik herkesin anlayabileceği kadar açığa çıkmış, aydınlanmış, önemli ölçüde de zayıflatılmış durumda. Önderliğin savunmalarında genel tarihsel ve siyasal boyutlarıyla ortaya koyduğu bu gerçeklik, günlük pratik gelişmelerle de kendini gösteriyor.

Devletçi iktidarcı sistem kendini zor ayakta tutuyor. Çatışmalarla çelişkileri derinleştirerek, bir yerde karşıtını yok etmeye çalışarak ayakta kalmaya çalışıyor. Kendi gücüne dayanmadığı gibi, bir güç olarak geliştirdiği yeni bir şey de yoktur. Kendi içinde de ciddi bir çürümüşlüğü yaşadığı ortaya çıkan sonuçlarla netçe görülüyor. Bu bakımdan devletçi-iktidarcı sistemin artık sorun çözen değil sorun yaratan olduğu, toplumlar açısından çekilemez duruma geldiği, Ortadoğu ve dünyanın her yanında yaşanan olaylarla daha net görülüyor. Bütün bunlar da özgürlük arayışı ve demokrasi ihtiyacını, bu temelde mücadeleyi daha fazla gündeme getiriyor. Aslında reel sosyalizmin çözülüşü sonrası artık dünyada bu tür arayışların ve mücadelelerin sona ereceği sanılıyor ve değerlendiriliyordu. Fakat geldiğimiz nokta bunun tam tersini gösteriyor. O zaman da Önder Apo gerçeğin, söylenenlerin tersi olduğunu, yakın gelecekte bunun netçe görüleceğini söylemişti. Tüm bu belirlemeler, 1991 sonrası Önder Apo'nun çözümlemelerinde ve savunmalarında kapsamlı değerlendirilmiştir.

Toplumlar sistemin cenderesi içinde yozlaşıp, boğuluyorlar

Şimdi doğrulanan Önder Apo'nun bu görüşleridir. Reel sosyalizmin çözülüşü ardından geçen 20 yıl içerisinde siyasi ve askeri bakımdan Sovyet sistemine dayalı olarak ortaya çıkan gelişmeler biraz geriletildi ama özgürlük istemi, demokrasi ihtiyacı, toplumların bu temeldeki mücadelesi, çelişkilerin yoğunlaşması azaltılamadı; tersine, daha da çok arttı. Hem düşünce hem de eylem ve pratik bakımdan daha gerçekçi temellere oturdu. Bu da aslında küresel düzeyde yeni çıkışlara, devrimci hamlelere ihtiyaç duyulduğunu gösteriyor. Hem bunun imkanı hem de fırsatı bulunmaktadır. Mevcut durum yapılabilir kılıyor. Mevcut haliyle sistem derin kriz içinde. Kriz dönemi denilen bu süreci Önder Apo 'kaos aralığı' olarak tanımladı. Bu konuda derin bunalım durumu var. Ne olacak bu dünyanın gidişi? Nasıl sonuçlanacak? Kimse pek emin değil. Sovyet sistemiyle aslında - doğru yanlış, yeterli yetersiz- bir biçim kazanmıştı, alternatif olarak değerlendirilenin ne olduğu, nasıl gelişeceği kendine göre bir yön çizmişti. Zor da gelse, çatışmalı da olsa olup bitenin ne olduğu, ne anlama geldiği daha iyi anlaşılıyordu. Şimdi bu da yok ortada. O bakımdan günümüz dünyasında patlamaya hazır bir volkan durumu yaşanıyor. İnsanlık, kapitalizmin bir yandan ayartıcı diğer yandan ise imkansız bırakıcı çelişkisi ortamında gerçekten de derin bir patlama potansiyelini içinde taşıyor. Her ne kadar ulus-devlet sistemiyle toplum devletleştirilmeye, devlet toplumlaştırılmaya, toplumsallık tümden yok edilmeye çalışılsa da mevcut durum sistemin kendi doğasından kaynaklanan çelişkiler, toplumsal sorunların artması patlamanın eşiğinde, arifesinde olunduğunu hissettirir gibi.

Ortadoğu ve Kürdistan'da yaşananları bu kapsamda değerlendirmek gerekiyor. III. Dünya Savaşı denilen bu savaşın özellikleri, çeyrek asırdır yaşananlar, günümüzde yaşanan çözümsüzlükler, buna karşı demokratik modernite alternatifinin çözümleyici gücü böyle bir ortamda büyük önem taşıyor. Kürdistan ulusal demokratik hareketinin, özgürlük devriminin süreklilik sağlaması; uluslararası komplo ve İmralı sistemi saldırısı da dahil bütün saldırılara rağmen kendini ayakta tutabilmiş olması; yenileyerek, kendini değiştirerek, geliştirerek mücadeleyi sürdürebilmiş olması hem Kürdistan ve Kürt toplumu açısından büyük bir avantaj oluşturuyor hem de Kürdistan'daki özgürlük devrimini bölgesel ve küresel bir etkiye sahip kılıyor.

Bunun en somut örneğini Rojava Devrimi'nin etkisinde gördük. Gerçekten normal koşullarda fazla kimsenin ciddiye bile almaması gereken bir hareketti. Üç kasabada kendini örgütleyerek yaşatmak isteyen bir gelişme ortaya çıkıyordu ki, öyle kimsenin tavuğuna kış diyecek, kimsenin gücünü ve imkanını elinden alan, önünü kapatan bir durum da yoktu. Kapitalizmin bu kadar gelişmiş olmasına rağmen Avrupa'nın çeşitli bölgelerinde öyle yaşayan kasabalar çoktur. Yine Asya ve Afrika'da çok sayıda benzer oluşumlar bulunmaktadır. Dolayısıyla normal koşullarda olsaydı olayların bu kadar etkileyici olmasına gerek yoktu. Oysa görüldü ki durum bunun tam tersi. Bir iki kasabada yaşanan olaylar, toplumun kendini yönetmek istemesi, onun için tüfeklerle kendini savunmak istemesi neredeyse bütün sistemi, dünyayı sarsan bir olay haline geldi. Bu, içinde bulunduğumuz durumun çok iyi bir ifadesi olmaktadır. Hem bölgesel ve küresel düzeyde yaşanan çelişkilerin, çıkmazın boyutunu gösteriyor hem de Kürdistan özgürlük devriminin etkileyici, değiştirici gücünü ortaya koyuyor. Küçük bir kıvılcımın bile ne kadar değiştirici, yakıcı, yayılan olduğu net olarak ortaya çıkıyor. Şimdi buradan çıkartmamız gereken sonuç nedir? Özgürlük, demokrasi ve toplumsal devrim için bir zorunluluk var. Toplumlar sistemin cenderesi içinde yozlaşıp, boğuluyorlar. Bir de elverişli koşullar var. Toplumsal örgütlülüğün geliştirildiği her yerde devrim gerçekleşebilir. İçinde bulunduğumuz koşullarda devrim öncünün, devrimcilerin işi. Kitleleri bilinçlendirip örgütleyecek, eyleme seferber edecek, yönetecek, örgütlü öncülüğün işi. Bunlar dışındaki veri ve koşullar devrimci hamleler yapmak, mücadele geliştirmek ve sonucunda başarıya gitmek için elverişli. Geriye, öncü ihtiyacının karşılanması; hakkıyla felsefik, ideolojik, stratejik, örgütsel, taktiksel düzeyde bütünlüklü olarak halklara, ezilenlere, kadınlara, gençlere öncülük edecek bilinçli ve örgütlü gücün ortaya çıkartılması ve yaratılmasına ihtiyaç kalıyor. Bunun geliştiği her yer, büyük bir devrim ve özgürlük ocağı haline rahatlıkla gelebilir.

Önderliksel çıkısın ve mücadelenin 41. yılını yaşıyor, PKK'nin resmi kuruluşunun 36. yılına girmiş bulunuyoruz. Böyle bir süreçte sadece Kürdistan açısından değil, bölge ve dünya açısından temel sorunun demokratik devrimde ezilenlere, emekçilere, kadınlara öncülük edecek bilinç ve örgütlülüğün yaratılması ihtiyacının olduğunu görüyoruz. Bu somut gerçek bizim için temel bir sorundur. Zafer kazanan, zafer çizgisinde yürüyebilen, topluma zafer kazandıracak mücadelede öncülük edebilen parti öncülüğü gücünün yaratılması gerekiyor. Biz de bu bölge ve dünya içerisindeyiz. Yaşanan sorunlar, artan çelişkiler, yoğunlaşan çatışmalar en çok da Kürdistan'ı etkiliyor. Böyle bir döneme, bütün zorluklarıyla da olsa, PKK öncülüğünde özgürlük mücadelesini geliştirerek girmiş olmamız her alandan, her bölgeden, ülkeden şanslı bir duruma getiriyor. Fakat bunun ortaya çıkardığı görev ve sorumluluklar da var. Bu görev ve sorumlulukları başarıyla yerine getirmek zorunlu oluyor. Böyle bir fırsatı yakalamış olmamız, kültürel soykırım altında olan, inkar ve imha edilmek istenen toplum açısından elbette iyi bir durum. Ama bunun zamanında zaferle taçlandırılması da hem kendi açısından hem de bölge ve insanlık açısından mutlaka gerçekleştirilmesi gereken bir görev oluyor. Bu görevi de Kürt toplumuna, emekçilerine, gençlerine kadınlarına yüklüyor. Dolayısıyla bu görev ve sorumluluk yerine getirildiği ölçüde bu şansın, fırsatın değerlendirilmiş olduğu, elverişli koşulların değerlendirilmiş olduğu rahatlıkla söylenebilir.

Gelişmeler büyük, tarihi insanlık için ciddi bir kazanımdır

Buradan çıkaracağımız sonuç; parti öncülüğünü geliştirmek, bunu Önder Apo'nun zafer çizgisiyle buluşturmak, bizim temel ve tek gündemimiz ve sorunumuz olarak duruyor. Buna partileşme sorunu diyoruz. Bu sadece Kürtler ve Kürdistan açısından bir sorun değil, tüm dünya halklarının ve insanlığın bir sorunu ve ihtiyacıdır. Bu ihtiyaç karşılandıkça insanlık yeniden doğuyor, diriliyor. Bunu en net Kürdistan toplumu kanıtlıyor. İçinde olduğumuz, geliştirmek istediğimiz pratiğin kanıtladığı en önemli realite budur. Bu konuda Kürdistan'ın bölgeyi ve dünyayı aydınlatıcı konuma geldiği de açıktır. Bu kıvanç duyulması ve doğru anlaşılması gereken bir durum, kendi başına büyük bir gelişmedir. Önder Apo'nun "umut zaferden daha değerlidir" sözü de bu sonuca işaret ediyordu. Umut yaratma anlamında bir sonuca gidildiği rahatlıkla söylenebilir. Onun için de öyle siyasi çözümler üretememiş, yönetimler yaratamamış olsa da, Kürdistan Devrimi'nin Kürt toplumunda yarattığı değişim ve ortaya çıkardığı dinamizm, özgürlük ruhu, bilinci ve direnişi bütün bölgeyi, insanlığı gittikçe etkiliyor, yayılıyor. İnkar ve imha sisteminin küresel çerçevede olması nedeniyle geliştirdiği kuşatmaya, engelleyiciliğe rağmen; örgütlü çalışmalarımızın çok dinamik sonuç alıcı olmamasına rağmen, Kürdistan özgürlük devriminin Asya'da, Afrika'da, Amerika'da gittikçe daha çok artan etkileme, yayılma gücü bu gerçeği netçe gösteriyor. Biraz daha fazla çalışma yürütülebilse, insanlığı yönlendiren, ona özgürlük ve kurtuluş bilinci veren bir noktaya rahatlıkla gelebilecek durumda. Bunu net olarak görebiliyoruz. Kürdistan'ın bu duruma gelmesini hiç kimse küçümseyemez, hafife alamaz.

PKK ortaya çıkarken, Kürdistan'ın bölgede ve dünyada oynadığı rol bu durumun tam tersiydi. Neydi bu? Kürdistan, gericiliğin kalesiydi. Her türlü faşist, milliyetçi, gerici eğilim Kürdistan üzerindeki egemenlikten, Kürt toplumunun içine düşürüldüğü durumdan mayalanıyordu, güç alıyordu. Diğer toplumlar üzerinde devletçi sistemin geliştirdiği toplum kırımın Kürt soykırımı ile bağı vardı. Kürdistan'daki uygulamalar örnek oluyordu. Bir toplum üzerinde, değişik toplumsal kesimler üzerinde soykırım düzeyinde tüketici uygulamalar nasıl geliştirilebilir, birey ve toplum düşürülmüş hale nasıl getirilebilir? Bunu inceleyip, bunu öğreniyordu. Kürdistan bu noktaya gelmişti. Gericiliğin, faşizmin, toplum kırımın güç kaynağıydı. 41 yıllık Önderlik, 35 yıllık parti mücadelesi bu durumu tam tersine çevirdi. Bu mücadelenin ortaya çıkarmış olduğu, öyle devletle, iktidarla kıyaslanmayacak kadar çok çok önemli olan, büyük olan gelişme işte budur. Bunu doğru anlamak lazım. Nereden nereye gelindi! Kürdistan nasıl gericiliğin denek hali iken şimdi özgürlüğün fışkırdığı, yayıldığı bir ocak haline getirildi. Önderlik ve parti mücadelesinin 20 binden fazla şehit vererek yürüttüğü o kahramanca mücadelenin ortaya çıkardığı en somut, gözle görünür değişim ve gelişme işte budur. Bu, Kürt toplumu ve insanlık için yaratılabilecek en büyük gelişmedir. Öyle çok karamsar, inkarcı ve yüzeysel olmamak gerekir. Gelişmeler büyük, tarihi, insanlık için ciddi bir kazanımdır. Fakat bununla yetinmemek gerekiyor. Bu sonuç özgür yaşam ve demokratik toplum gerçeği açısından ele alındığında daha kat edilmesi gereken çok mesafe var, yapılması gereken çok devrim var, yaşanması gereken çok devrimci değişim,



"Parti olmak bazı kurallara uymayı gerektirir, ölçüsü olmalıdır. Dolayısıyla PKK'yi öyle bir parti olarak görmek çok dar bir yaklaşım olur. İkinci bir PKK de olmaz. PKK de kendini sadece bir parti olarak ortaya koyamaz; devlet gibi de, tek parti gibi de ortaya koymamalıdır. O halde PKK'yi doğru anlamak, yurtsever ve demokrat olabilmek açısından PKK'yle ilişkileri doğru yürütmek lazım."

hamle gereği var. Mevcut olan bir başlangıçtır.

Önder Apo, Newroz çağrısında "mücadelemiz bir hazırlıktı, yeni başlıyoruz" dedi. Demokratik devrime, kültür devrimine, toplumsal devrime gerçekten de yeni başlıyoruz. Çünkü gelişmeler tarihi ve küresel düzeyde olmakla birlikte, gelişmeleri yeterli görmek ve tam bir sonuçtur demek mümkün değildir. İktidarcı-devletçi sistem tüm gücüyle duruyor. Her türlü baskıyı, sömürüyü, soykırımı uyguluyor. Gelişmeler hala daha fazla Kürdistan'la hatta Kuzey Kürdistan'la sınırlıdır. Eskiden adına Kürtlerin kültür şehri, şairler, edebiyatçılar şehri denilen Güney Kürdistan şehri Süleymaniye'de daha geçen gün bir grup kadın özgürlük talebiyle sokağa çıktı diye neredeyse ağızlarını yırtacaklardı. Bunun için fazla söze gerek yok. Bu şehrin neyi temsil ettiği, üzerine fazla konuşmaya gerek bırakmayacak kadar net. Acaba Duhok'ta yapmaya kalksalardı başlarına ne gelirdi? O bakımdan Kürdistan toplumunun her alanına yayılmış değil. Kuzey Kürdistan'da bir düzey var, Rojava'da şimdi büyük bir hamle yaşanıyor. Daha Doğu Kürdistan'ı yeteri kadar harekete geçiremedik. Rojhilatlı gençler ve kadınlar özgürlük ortamına akıyor. Toplum hissediyor ve PKK devriminin, özgürlük evriminin hamle yapacağı, çiçekleneceği dönemi bekliyor. Bu açık bir olgudur. Buradan baktığımızda daha Kürdistan'da Kürt toplumu düzeyinde bile yeterli bir yayılma, derinlik kazanabilmiş değil. Kürdistan dışını etkilemede ise, henüz sadece rüzgarı hissediliyor, sesi duyuluyor. Daha rüzgarı bile ulaşmış değildir. Mevcut durum çok abartılacak, yeterli görülecek ve ona dayanılarak kalınacak, yaşanacak bir durum değildir. Burada kalınması durumunda bu gelişmenin hiç etkisi olmaz denilemez. PKK bir tarih oldu, Kürt toplumu açısından bir düzeyde değişimi ifade etti ama bu düzey geliştirilmezse geriye de düşürülecek, bazı izleri kalacak. Ancak bununla özgür yaşam olmaz, demokratik toplum olmaz, insanlık özgürlük ve demokrasiyi yaşar hale gelemez.

Devrim henüz öncüde yaşanıyor toplumda yayılması sınırlıdır

Kürt bilgesi Musa Anter'in "Kürdistan'ı eksilerden sıfır noktasına getirdik" sözü anlamlıdır. Şu an iyi bir konum tutturulmuş durumda. Gerçekten de Kürdistan'daki durum olumsuzdu, fakat görüyoruz ki Güney'deki durum daha da olumsuzmuş. Olumlu olarak gözüken daha çok sahteymiş, aldatıcıymış. Yok olma noktasından böyle bir duruma gelmek Önder Apo'nun deyimiyle, mucizedir. Bunlar bir övgü değil, abartı değil. Aslında Önder Apo'nun da hareketimizin de dıştan gelen "kendilerini övüyor, abartıyorlar" baskısı sonucunda gerçekleri ifade etmeden kaçınma var. Yoksa mucizeden de öte denilebilir. Bu 40 yılın her bir yılı, her yılın her bir ayı, her ayın her bir günü, saati yok olunabilirdi. Böyle bir düzeye gelinebileceğinin hiçbir garantisi yoktu. Hala da buradan öteye gidilebileceğinin garantisi yok. Gelişmeler büyük ve kalıcı etkileri var, ancak bunu 'artık her şey kazanılmış, bu kadar gerilla gücü var, örgüt var, halk bilinçlenmiş, geriye dönüş olmaz' şeklinde tanımlarsak, bu büyük bir yanılgı olur.

Rus devrimcilerinin de böyle bir yanılgısı vardı. 'Geriye dönüş olmaz' teorisi aslında Sovyet sistemini çözülüşe götüren anlayışlardan bir tanesiydi. Neye dayandılar? Maddi devlet yapısı, bürokrasi ve orduya dayandılar. Ona bakarak "artık kanıtlanmışız. Komünist topluma ulaştık, artık geri dönüş olmaz" dediler ve böyle dedikleri gibi geri dönüş oldu. Kapitalist Modernite kültürünün merkezi sayılan Fransa'da 14 yıl Cumhurbaşkanlığı yapan, Avrupa'nın en akıllı adamlarından Mitterand'ın Doğu Berlin'de yaptığı bir konuşma vardı. Bu konuşma sırasında Berlin Duvarı'nı göstererek "Bu duvarın yıkılacağını hayal edenler var. Bu dünya durdukça hayal olmanın ötesine gitmeyecek" dedi. Bu konuşmadan tam 15 gün sonra duvar tuz-buz oldu. Şaşırdık! Sanki biliyor gibiydi. Hem de batıdan da değil, Doğu Almanya'yı ziyarete gitmişti. Sosyal demokrat, sosyalist sayılıyordu. Sözüm ona, dostu ve müttefiki olan Batı Almanya'yı bu sözlerle tehdit ediyordu. Onun hiçbir zaman gerçekleşmeyecek dediği 15 gün sonra gerçekleşti.

Bu bakımdan ortaya çıkan değerleri küçümsememek gerekiyor ama mevcut haliyle düşünce ve yaşam çerçevesi, zihniyeti, kültürü olma yolunda yenilik olan devrimimiz hala bir toplumsal kültür haline gelmekten çok uzak, maddi dayanakları ise zayıftır. Devrim değerlerinin kültür haline gelmesinde, toplum yaşamına dönüşmesinde çok zayıflıklar var. Devrim henüz öncüde yaşanıyor, toplumda yayılması sınırlıdır. Devrimci öncüde de ne kadar sorunlu yaşandığı ortadadır. Şimdi bu bakımdan gelişmeler önemli, ciddi, mucizenin de ötesi ancak etkileyiciliği bir anda düşebilir. Onu mucizevi yapan da budur zaten. Geçen 40 yılın her günü her an birden bire yok olabilirdik. Hele hele '70'li yıllar gerçekten de sırat köprüsünden geçiş, bıçak sırtında yürüme gibiydi. Önderlik 'mucizevi' derken bunu kastediyordu. Önderlik üzerinde yürüyen bir hareketti ki, koskoca bir sistem karşısında bir kişi ne yapabilirdi? O sistem ki, 18 Mayıs 1977 katliamında görüldüğü gibi, bu konuda biraz olumlu söz söylemeye 'ölümden ölüm beğen' biçiminde katliamlarla cevap verdi. Önderliğin aynı akıbeti yaşamaması, hapse girmemesinin garantisi var mıydı? Her gün, her an gerçekleşebilirdi. Eğer gerçekleşmediyse bunun nedenini anlamak gerekmektedir. Önderlik gerçeğini, Önderlik duyarlılığını, öngörülülüğünü, disiplinli ve örgütlü hareketini anlamak lazım. Önderliğin, "kendimi bildiğimden beri kuşku peşimi bırakmadı" sözüyle ifadesini bulan kuşkuculuğu, kuşkularken insanlarla birlik olmaktan, iş yapmaktan uzak durmayarak, hep tedbirini alan, her şeyi her zaman sorgulayan yaklaşımı o tehlikeleri önledi. Mucize böyle gerçekleşti.

1972'de Önderliği tutuklayıp sonra tahliye eden hakimleri, savcıları rejim onca eleştirdi. Sonraki yıllarda gençlik içerisinde ya da çeşitli biçimlerde partiye bazı sızmalarla neden yok edilmediği çokça tartışıldı. Tabii onlar pozitivist düşünüp, her şeyin masa başı kararlarıyla yapılabileceğini hesaplıyorlardı. Fakat Önderlik tarzı öyle değil. Önderlik tarzı, hareketi öyle oldu ki, kendisi öyle olmadığı gibi karşıtını da öyle olmaktan çıkardı. O tarz davranmasına fırsat vermedi. 1980'li, '90'lı yıllar da böyle devam etti. 15 Şubat uluslararası komplosu ve sonrasında geçen yaklaşık 15 yıllık süreçte değil böyle mücadelenin sürmesi, İmralı sisteminin ve dolayısıyla uluslararası sistemin yenilgiye uğratılması özgürlük mücadelesine gelişme sağlattı. Bu günler herkesin 'ölümden ölüm beğen', 'tez elden bırakıp kaçmak lazım' dediği günlerdi.

1999'da ne kadar üzerimize gelindiği unutulmuş gibi. Aslında tarih bilinmeyenlerle dolu. PKK'nin bilinen tarihine göre bilinmeyen tarihi çok daha fazladır. Uluslararası komplo karşısındaki tutum, söz ve davranışları bilmek, değerlendirmek, anlamaya çalışmak bile gerçekleşse Önderlik gerçeğini, parti gerçeğini her zamankinden fazla doğru anlamaya götürür insanı. Şimdi bilinmezden, görünmezden geliniyor. Ne kadar erken İmralı'ya sırt dönülürse PKK, Kürdistan ve Kürt halkı için o kadar hayırlı olacağını vaaz eden o kadar çok çevre vardı ki! "Oradan da mücadele olur" denildiği zaman sadece gülüp geçiliyor, alaya alınıyordu. Bu tutumlar çok yabana atılır tutumlar değillerdi. Niye insanlar öyle olmuş deyip, suçlamamak lazım. Bu kültürel soykırım rejiminin gerçeğiydi. Tarihsel gerçekliğe göre yaratılmış olan inkar ve imha sisteminin ölçülerine göre düşünüp, hareket ediyorlardı. Fakat onlar yaşanan dünya gerçeğini temsil ederken, Önderlik başka bir dünya gerçeğini temsil ediyordu. Kendi bakış açılarına göre haklılardı. Ama o bakış açısı Önderliği tam, doğru anlamaya imkan vermiyordu. Farklı bakış açıları arasında kıyasıya bir mücadele yaşandı. Sonuç kimin haklı olduğunu gösterdi. O zaman 'delilik' olarak görülen, egemen yaşam ve düzenden bakıldığında hayalin bile ötesinde algılanan, şimdi gerçek haline geldi. Doğruluğunu kanıtladı ve bütün düşünce sistemlerini, felsefeleri, bakış açılarını, ideolojik çizgileri alt üst etti, ediyor. Herkese her şeyi sorgulatıyor, eskinin bütün değer yargılarını parçalıyor, dost-düşman herkese müthiş bir zihniyet değişimi yaşatıyor. Şimdi her gün PKK'yi tartışıyorlar, ağır söz söylüyorlar, söylemiyorlar bu çok önemli değil. Önemli olan tartışmalarıdır. Yiyip içiyorlar PKK, yatıyorlar rüyada PKK, yemeklerinde PKK! Bu PKK'nin, Önderlik felsefesinin mevcut mücadele ile birlikte insanlar ve toplumlar üzerinde yarattığı etkileme düzeyini gösteriyor. PKK'yle bu kadar haşır neşir olmaları, PKK karşısında yenilgilerinin düzeyini gösteriyor.

"PKK yaşayan şehitler gerçeğidir"

15 Ağustos Atılımı'nın başarılı olmaması için, gerillanın Kürdistan'da zemin bulmaması için neler söylenmedi, neler yapılmadı, ne tür ihbarlarda bulunulmadı ki! NATO'ya, Türkiye yönetimine ne tür teklifler götürmediler ki!. Ankara yönetimi her şeyi yapabilir, söyleyebilirdi, ezebilirdi, o anlaşılabilir bir durumdu. Ama Avrupa'ya gitmiş, kendini yaşatan Kemal Burkay herkesten önce kağıdı, kalemi alıp "PKK şöyledir, PKK'ye böyle vurun" demesine ne gerek vardı? "Biz de bu toplumdanız, yurtseveriz, parti kuracağız" diyenler, Kenan Evren yönetimine; "siz PKK'yi tanımazsınız, biz onu iyi tanırız. Bize imkan verin onun karşısında nasıl durulacağını size öğretelim, öncülük edelim" çağrısında bulunuyorlardı. Dertleri neydi, bu insanlar bu hale niye gelmişlerdi? Biz bunlara küfür ederek durumu aydınlatamayız. Biz onlar gibi yapamayız. PKK neye karşı mücadele etti? Ne tür saldırılara maruz kaldı? Hangi aşamalardan geçti? Gerekli olan bu gerçeği anlayıp, sorgulamamızdır.

Hiçbir şey öyle kolay, ucuz, rahat olmadı. 15 Ağustos Atılımı karşısında hiç de gereği yokken "neden saldırdılar?" sorusunun cevabı var tabii: Gerillanın olmayacağına inanıyorlardı. Nasıl olsa yenilecek, oradan bir şey çıkmaz zaten. Ona karşı mücadeleyi ne kadar öne çıkarırsan belki o kadar yiyecek bulursun, itibar kazanırsın! Kürt gerillasına karşı çıkmışsın, Kürdistan için savaşana karşı çıkmışsın mesele değildi. O insanlar, bunun nasıl bir anlam ifade edebileceğini, insanı nasıl bir hain, ajan konumuna getirebileceğini umursamıyorlardı. Kraldan daha kralcı, düşmandan daha düşman, sömürgeciden daha sömürgeci tutum gösterdiler. Düşürülmüşlük, teslim alınmışlık buydu. Şimdi kuzeyde Kürtlük, Kürdistan var. Ve son olarak Erdoğan'da gittiği Amed'te ve Ankara'da mecliste 'Kürdistan' dedi. Artık TC devletinin organları açıktan da tartışıyorlar. Bu duruma nasıl gelindi? Nasıl bir mücadele bunu açığa çıkardı? KDP ortaya çıkarılan sonuç üzerinde ve bu sonucun geriletilmesi için nasıl alet edileceğini, bu temelde nasıl kullanılacağının bile farkında değil. Kuzey'de Kürt varlığı ve özgürlük talebi, hakları nasıl var edildi, yaratıldı, kim bunu yarattı? Bu, çok önemli bir durumdur.

Aslında PKK'nin kuruluşunun 35. yıl dönümünde, 36. yıla girerken çok ciddi anlaşılması gereken, bizim de anlayıp ama herkese de anlatmamız gereken çok önemli bir noktada budur. Hala PKK dışında Kürtlük arayanlar var. "PKK'ye alternatif parti kuracağız" diyorlar, Amed'teki görüşmede Tayyip Erdoğan da açıkça belirtti "Terör örgütünün alternatifsiz olması işlerimizi zorluyor" dedi. Barzani'yi alternatif olarak Amed'e götürmüş, "size yeni bir başkan getirdim" diye tanıtıp, taktim etti. Yapılan bu anlama geliyor. İyi de, PKK'yi çekip alırsan Kürt varlığı olarak, Kürdistan varlığı olarak geriye ne kalıyor? PKK olmasa, değil Tayyip Erdoğan, Türkiye'de hiç kimse Kürt ve Kürdistan'dan söz etmez. Ancak gizli kapalı kapılar ardında Kürt soykırımının hangi yöntemlerle, ne tür uygulamalarla başarıya götürülebileceğini tartıştılar. Biz kimlerin Habur sınır kapısında bir onbaşı karşısında hazır ol'da durduğu günleri de iyi biliyoruz. Şimdi, Amed'te Kürdistan bayrağı taşıdık, diye övünüyorlar. Kim ne bayrağı taşıdı? Bayrak taşıdı mı, taşıyamadı mı? Bunları iyi biliyoruz. Kimse kimseyi kandıramaz.

Herkes parti kurabilir, bu çoğulculuk ve demokrasi gereği iyidir. Çok partililik olmalı. Reel sosyalizmin demokratikleşememesinin dolayısıyla özgürlük, eşitlikte derinleşememesinin, küçük burjuva eşitlik ve özgürlük anlayışını aşamamasının önemli nedenlerinden biri de tek partili sistemidir. Tek partili sistemde düşünme, tartışma koşulları ortadan kalkıyor. Parti tartışma ortamıdır ancak parti içi tartışmaların sınırları dardır ama partiler arası tartışma farklıdır. Hele hele devlet-iktidar sistemi içinde mümkün mü bu tartışmalar? Demokratik toplum gelişiminin, zengin fikirler içeren, yoğun tartışmayla yürüyen bir sistem olması gerektiği açıktır. Fakat parti olmak var, parti olmak var! Çok partili olacağız diye, 'PKK'ye alternatif olacağız' demek biraz tartışma götürür, inceleme gerektirir.

PKK soykırımın alternatifi olarak var oldu. PKK'ye alternatif olacaksan nereye gideceksin? Nerede duracaksın? Kültürel soykırım rejiminin mi yanına gideceksin? O zaman ajan olursun. Orada Kürtlük, Kürdistan yok! Orada ajanlık, hainlik, satılmışlık var. Tayyip Erdoğan öyle olunmasını ister tabii. Kürtleri PKK'nin elinden kurtarmaya çalışıyor. Bütün çabası da budur. Öyle bir Kürtçülük kendisine hizmet eder. PKK'yi ortadan kaldırdın mı Kürtlük, Kürdistanlık adına bir şey ortada kalır mı? Kalmaz. Özgürlük adına ortada bir şey kalır mı? Kalmaz.

Parti olmak bazı kurallara uymayı gerektirir, ölçüsü olmalıdır. Dolayısıyla PKK'yi öyle bir parti olarak görmek çok dar bir yaklaşım olur. İkinci bir PKK de olmaz. PKK de kendini sadece bir parti olarak ortaya koyamaz; devlet gibi de, tek parti gibi de ortaya koymamalıdır. O halde PKK'yi doğru anlamak, yurtsever ve demokrat olabilmek açısından PKK'yle ilişkileri doğru yürütmek lazım. PKK dışından Kürdistan'da bunu anlamaya kalkmak tabii ki ajan, işbirlikçi haline gelmeyi ifade eder. Başka hiçbir anlamı yoktur. O halde yurtsever, demokrat parti nasıl olunabilir? PKK'nin yarattığı değerleri sahiplenme temelinde olabilir. Şimdi sen Önderliği, şehitleri, 23 yıldır serhildandaki halkı reddet, bu kadar özgürlük mücadelesi veren kadını reddet, ondan sonra da de ki: 'Ben Kürdistan'ın, Kürt toplumunun örgütü olmak istiyorum!' Senin yanında kim kalır? Bunlar dışında ne var? Kendini Kapitalist modernite sistemine satmış, yeminli PKK düşmanı 3-5 ajan kalır. Buna ajanlık demek de yetmiyor. Rus Devrimi'ne, Lenin'e karşı çıkıp, savaşanlar sonunda her türlü dünya gericiliğiyle ilişkilenen, ittifak kuran noktaya geldiler. Bu iflah olmaz karşıtlık insanı oraya kadar götürüyor. Doğu Perinçek'in geldiği nokta görülmüyor mu? Sözde '71 mücadelesi içerisinden çıktı ve nasıl devlet ajanlığı derekesine geldiği açıktır. Bu nedenle PKK gerçeğinin doğru anlaşılması ve anlatılması gerekiyor. Demokrasi ve özgürlüğün PKK ile birlikte Kürdistan'da ve dünyada kazandığı tanımı değerlendirmek, doğru anlamak gerekiyor.

Şimdi tüm bunlardan, temel sorunumuza çözüm aramak için söz ediyoruz. Nedir temel sorunumuz? Partileşme sorunlarımız. XI. PKK Kongresi'nin temel gündem olarak tartıştığı, çözmeye çalıştığı sorun; başarının olmazsa olmaz düzeyindeki partileşme sorunudur. Önderlik çizgisinde partileşmek, başaran bir partileşmeye ulaşmak! Bu nasıl olacak? Mevcut durumda var olan eleştirilmeye kalkıldığında şöyle bir ön yargı hasıl oluyor: Öyleyse hiç gelişme olmamış, PKK'lileşilemiyor, parti militanı haline gelinemiyor, bu mümkün değil, o halde biz böyle bir arayıştan vazgeçelim. Bu yanlış bir sonuçtur. Mevcut durumu, parti içinde Önderlik ve PKK gerçeğini doğru anlamama ve doğru katılmama durumunu eleştirmek demek, bu konuda hiç anlama olmadı, hiç militanlaşma olmadı demek anlamına gelmiyor. Parti Tarihini, özellikle de PKK'yi var eden şehitler tarihini doğru ve yeterli anlamak gereklidir. Önderlik PKK'yi şehitler partisi olarak tanımladı, yaşayan şehitler gerçeği olarak ifade etti, "şehitler PKK'lidir" dedi. PKK hakikatini böyle ifade etti. Bu olur mu, olmaz mı sorgulaması yaptık mı? Evet. Uluslararası komplo sonrası tasfiyeciliğin adım adım bilincimizi çarpıtmak için içimize soktuğu nifak tohumları sürecinde giderek bunu tartışır hale geldik. PKK'nin Yeniden İnşa Komitesi'nde bile bunu tartıştık. Bunları hatırlamakta yarar vardır. Böyle tanımlamak demokrasiye uygun mu, değil mi? Bizi siyaseten zorlar mı, zorlamaz mı? Başka tanımlar bulabilir miyiz, bulamaz mıyız arayışında olduk mu? Olduk. Tasfiyeciliğin ya da uluslararası komplonun zihniyetimizdeki etkileri bu düzeydeydi. Önderlik de, biz de PKK'yi bir 'Önderlik hareketi' olarak tanımladık. PKK'yi "Önderlik düşüncesinin örgüt ve eyleme dönüşme alanı" olarak tanımladık. Aslında Önderlik dışında bir PKK yoktur. Önderlik "çok sayıda PKK var" dedi ve tanımladı: Orta PKK, kontra PKK, KDP'nin PKK'si, YNK'nin PKK'si, Suriye'nin, TC'nin, Almanya'nın PKK'si. Bunlar var mı? Var. Bütün hainleri top-

luyorlar ve PKK'ye karşı mücadelede koz olarak kullanıyorlar. Bunların hepsi PKK'nin içinden çıkanlar diye görülebilir. Bizim dışımızdaki birçok güç bunları PKK diye tanımlayabilir. PKK itirafçısı diyorlar, eski PKK'li diyorlar. Hainleri de PKK kimliğiyle tanımlayarak PKK'yi de muğlaklaştırmaya çalışıyorlar. Biz böyle bir değerlendirmeyi kabul edebilir miyiz? Bunlar düşmanın değerlendirmeleridir. Önderlik PKK'nin yeniden inşasını gerçekleştirirken açıkça "PKK benim eğilimimdir" dedi. Gerçek anlamda bir tane PKK var. PKK, Önderlik çizgisinin örgüte dönüşmesidir. Bunu Önderlik ve şehitler partisi ve çizgisi olarak tanımlıyoruz. Bunun ötesi yoktur. Önderlik ve PKK'yi birbirinden ayırmaya çalışmak demek, ne düzeyde, hangi amaçla olursa olsun yanlıştır. Düşmanın oyununa gelmek olur, Önderlik çizgisini saptırmak olur ve sonunda provokasyona, tasfiyeciliğe, PKK için başka çizgi aramaya götürür. Onun için de yanlıştır. Gerçek PKK, gerçekleşen PKK, Önderlik çizgisini uygulayan PKK'dir. Bir de gerçekleşemeyen, başarısız olan, yetersiz kalan, arkadan sürüklenenden tutalım da ihanete kadar olan var. Tabii bu PKK'nin içinden çıkıyor ama PKK'lileşemeyen, Önderlik ve Şehitler çizgisinde partileşemeyen bir durumu ifade ediyor. Mücadele tarihi içerisinde partileşmiş, parti militanı olmakta oldukça bilinçli, inançlı, kararlı yürümüş ve bu değerlerin yaratıcısı olmuş büyük bir militan topluluk var mı? Evet. Şehitler ordusu bunu ifade ediyor. Onun için Önderlik "şehitler PKK'lidir" dedi ve daha da somutlaştırdı, "Mazlum Doğan partidir" dedi.

Şehitlerin izinde zaferin yaratıcısı olmalıyız

PKK'nin '70'lerdeki doğuşu çok önemlidir. Büyük zorluklar o dönemdeydi, fakat '80 sonrası 12 Eylül faşist darbesinden itibaren o kadar alenileşmiş saldırı, çarpışma ortamında ayakta tutan, yürüten, ona ruh veren, tarz veren, çizgi veren Zindan direnişi oldu. Zindan direnişini de Mazlum Doğan yarattı. Daha sonra Dörtlerin direnişi, 14 Temmuz direnişi gibi sert direnişler oldu ama onlara öncülüğü Mazlum Doğan yaptı. Kemal Pir'in söylediği, "yaşamı uğrundan ölecek kadar sevme" çizgisinde direnişe kalkan, direnmenin gereğini gören ve bunu kendinde yaratan birinci kişidir. Bu bir tesadüf değildir. Yaşanan, gerçekleşen her şeyin çok büyük bir bilinç, duyarlılık ve kararla olduğu tartışmasızdır. Belki yaşamın her yerinde olanlar için bir muğlaklıktan söz edilebilir ama zindanda yaşayanda bu kesinlikle yoktur. Hainler bu gerçeği bulandırmaya çalışıyorlar. Bu anlamda ihanetle yurtseverlik arasındaki ayrım bu denli keskindir. Yurtsever çizgi asla bulandırılamaz. Zindan direnişi karşısında düşman diz çökmüş durumda. Mevcut hükümet ve onun başkanı bütün sahteliğine rağmen, direnişin yaşandığı mekana giderek diz çökmek zorunda kaldı. Daha direnişin sıcaklığında bile cuntanın şefi Kenan Evren bile gidip yenilgisini itiraf etmek zorunda kaldı. Çizgi, militanlarını yarattı ve onların üzerinde gelişiyor, gerçekleşiyor. Çeşitli dönemlerde, o dönemin görev sorumluluklarını yerine getiren, başarıyla yürüten bir militanlık var mı, var tabii. O olmasaydı, PKK olmazdı. O olmasaydı, özgürlük mücadelesi olmazdı. Partinin doğuş sürecinin öncülüğü vardı. Haki Karer, PKK'yi var eden şehit oldu. 1970'li yıllarda sadece Haki Karer mi şehit düştü? Hayır. 12 Eylül darbesine kadar yürütülen mücadele içerisinde, öncesinde ve sonrasında, çatışmalarda, çeşitli şekillerde onlarca şehit verildi. Fakat Haki Karer'de bir dönemin görevlerini başarıyla yürüten militan olma, onun sembolü, öncüsü ve ölçüsü olma var. Önder Apo ona "şehitler şehidi" dedi. PKK'nin yarattığı böyle bir militanlık var. Kuruluş dönemi, zindan direnişi, gerilla hamlesi, Agitleri Agit yapan, topyekun düşman saldırısı karşısında ve teslimiyete karşı direniş de öyledir. Beritanları Beritan yapan, Zilanları Zilan yapan gerçeklik vardır. Sadece bir dönemin şehadet gerçeğini ifade etmek, şehitler topluluğunu anmak için öne çıkarılmıyorlar. Tam tersine yaptıklarıyla zaten böyle bir hakikati yaratmış oluyorlar. Dönemin görevleri çoğu zaman başarıldı. Eksikleri, yetersizlikleri eleştirildi.

Şehitlerin izinden zaferin yaratıcısı olmak demek iki şey içerir: Birincisi, o bağlılığı, cesareti ve fedakarlığı göstermek; ikincisi ise, oradan ders çıkarmayı bilmek. Önderliksel doğuş da şehitler anısına oldu. Önderlik her zaman söyledi; "Mahirlerin, Denizlerin, İbrahimlerin anısı beni bu yola yürüttü. Onlar yürüselerdi peşlerinden gidecektim. Katledildiler, sorumsuz davranıp başka tarafa gidemezdim. Görev üzerime düştü, izlerinden yürüdüm" dedi. Bu, şehitler izinde yürümeyi ifade ediyor. Ön açtı ama yürüyüşte eksiklikler oldu da şehit düştü. PKK'nin ayrı bir grup olması, diğer gruplarla tartışma yürütmesi bu temeldedir. Eleştiri ve özeleştiri gerekiyordu, ders çıkarmak gerekiyordu. PKK tek ders çıkaran hareket oldu ve yürüdü. '71 devrimci gençlik hareketinin maddi mirası üzerinde var olan diğer örgütler doğru dürüst sorgulamadı. Yeniden örgütlenirken, Ankara Demokratik Yüksek Öğrenim Derneği (ADYÖD) kurarken, Önderlik ile onlar arasındaki en sert tartışma bu konu üzerineydi. Onlar sadece postu kurtarma peşindeydiler. O zaman bu yaklaşıma 'parsayı toplama' deniliyordu. Önderlerin yarattığı mirasa en fazla kim sahip olacak ve üzerinde lidercilik oynayacak, onun peşindeydiler. Önderlik diyordu: "Liderler niye katledildi? Peki, yenisinin katledilmeyeceğinin garantisi ne? Nasıl yapacağız? Buradaki eksiklik, hata nerede? Bu hatanın düşünce boyutu ne, örgütsel ve eylemsel boyutu ne? Bunları bulmadan bir şeye giremeyiz. Çıkıp gençliğin karşısına, biz bu hareketi devam ettiriyoruz, diyemezsiniz."

Şimdi birçoğu hayatta ve mücadeleyi bırakmış, birçoğu da arkadan güdümlü olarak işlerini yürütmeye çalışıyorlar. Önderlik bazı şeyleri kağıt üstünde de olsa kabul ettirdi. Öyle olmasaydı ADYÖD kurulamazdı. Çok sert tartışmalar vardı. ADYÖD'ün kuruluşu, herkes istekli, hazır, sorunlar çözülmüş, haydi gelin oturup dernek kuralım biçiminde değildi. Bir dernekti ama Türkiye'nin 12 Mart direnişçiliğini sürdürmeyi öngören toplu devrimci parti rolü vardı. Önderlik, PKK'nin kuruluşunu da böyle geliştirdi. Şehitlerin izinde zafer kazanan olmak; başarısızlık ve yenilgi getiren nedenleri görüp, onları aşacak bir bilinç ve örgütsel duruşa ulaşmak demektir. Şehadete doğru yaklaşmak bunu ifade ediyor. Doğruları bulup, başarıyı kazandığın zaman şehitlerin anısına doğru sahip çıkmış, oradan doğru dersler çıkararak yürümüş olursun. Bu hata ve eksiklikleri giderme, zafere başarılı yürüyüşü gerçekleştirmeye bağlı. Yoksa, ben ders çıkardım, bağlıyım demekle olmuyor. Söz burada bitiyor, pratiğe bakılıyor. Pratikte başarı olmayınca, ders çıkarmadıkları, kendilerini yanılttıkları, çevreyi kandırmaya çalıştıkları ortaya çıktı.

PKK'nin, Önderlik çizgisinin yarattığı kadrolar var tabii. Her dönemde, dönemi yürüten, dönemin başarısının yaratıcısı olan, yenilgiyi önleyen, düşmana darbe vuran, düşmanı gerileten, halkı bilinçlendiren ve eyleme çekenler. Şehitler bu gerçeği temsil ediyor. Bu bakımdan yok değil ama her dönemin görev sorumluluğu farklıydı. Her dönemde yapılanlar, yapılması gerekenler farklıydı. Bazı dönemlerde gereği kadar yapıldı, bazı dönemlerde eleştiri götüren yönler olsa da temel halka olarak görevler yürütüldü. Dolayısıyla inkar ve imha sistemi saldırıları kırılarak, devrimci mücadelenin yürüyüşü sağlandı.



Şimdi yeni bir dönem var. Önderlik kuruluş döneminde görevlerin başarıyla yürütüldüğünü belirtiyor. Direniş döneminde önemli ölçüde yürütüldü. Hataları, eksiklikleri kongre ve konferanslarda eleştiri özeleştiriyle aşılmaya çalışıldı. Büyük bir devrimci gelişme, diriliş devriminin başarısı ortaya çıkartıldı. Ama bir yandan Türkiye'de stratejik müttefik olarak Türkiye demokratik hareketinin yaşadığı tasfiye, diğer yandan ise reel sosyalizmin çözülüşü gibi etmenlere bağlı olarak, bu durum iç zayıflıklarla da birleşince '90'ların başında ulaşılabilecek olan, 2. Stratejik Dönem'in hedefleri doğrultusunda daha da ileri gidilmesi gereken adımlar atılmadı, yarım ve yetersiz kaldı.

Sadece Önderliği alkışlayan bir duruma düştük

1993-94 sonrası süreç daha farklı. "Ne zafer, ne yenilgi" dediğimiz süreç bu dönemde başladı. 1993 ateşkesi ile birlikte demokratik siyasi çözüm arayışları gündeme geldi. Düşman buna imhayı dayattı, buna karşı hareket gerilla düzeyinde bir direniş içine girdi. O direniş yenilgiyi, imhayı önledi. Fakat kendisini büyüten, inkar ve imha sistemini kıran, demokratik siyasi çözümün önünü açan ya da devrimci çözümü kendi gücüyle yaratan bir düzeye de ulaşmadı. Ne yenilgi ne zafer sonucuna böyle ulaşıldı.

Uluslararası komploda bu sonucun paydası var. Önderlik buna "eksik yoldaşlık" dedi. Komploya karşı mücadele içerisinde de paradigma değişimi, yeniden partileşme, uluslararası komplonun PKK'yi tasfiye çabalarını boşa çıkarma büyük bir direnişle önemli oranda gerçekleştirildi. Mucize içinde mucize yaratıldı. Fakat bir dönemden itibaren gelişmeler devrimci hamle yapma imkanı verirken, buradа daralma, zorlanmalar oldu. 2006'dan itibaren içine girdiğimiz süreç böyle oldu ve en son 2009 yılı AKP darbesine karşı içine girdiğimiz 4. Stratejik Dönemi, Önderlik bir stratejik hamle, özgürlük devriminin zafer hamlesi olarak tanımladı. Böyle bir hamlede zafer kazanma, sonuç almada yetersizlik var. 1990'ların 'ne yenilgi ne zafer' çizgisini, ölçüsünü aşamama var.

Evet, PKK'de ısrar oldu, kısmen Önderliğe inanç, çizgisini izleme ve mücadelesine destek verme oldu ama sonuçta baktığımızda pratik bize neyi gösterdi, 'Önderlik bize zafer yaratsın' tutumunu gösterdi. Yani bir tür Önderlikten zafer bekleyen, pratik bekleyen, sorunu Önderliğin çözmesini bekleyen durum oldu. Sadece Önderliği alkışlayan bir duruma düştük. Evet, alkışlayalım ama bizim de bu alkış içerisinde mutlaka başarmamız gereken tarihi görev ve sorumluluklarımız vardı. Bunları başarmak Önderliği alkışlamak demekti. Yoksa hep yönünü İmralı'ya dönüp 'acaba Önderlik ne diyecek' diye beklemek olmazdı. Burada ciddi eksiklik var. Mevcut durum dikkate alınırsa, Önderliğin İmralı zaferi, yürüyüşü olmasaydı bizim yürüyüşümüz ne olurdu? Bakalım ve sorgulayalım bunu. Ortada duran Önderlik yürüyüşünü zafere taşıyamamaktır. Böyle bir durumdaysak, Önderlik gücüne ve mücadelesine dayanarak yaşıyoruz demektir. Önderlik bu duruma "sizi sırtımda götürüyorum, kendi ayaklarınız üzerinde yürüyün" dedi. Kendi ayakları üzerinde yürüyen, dolayısıyla, Önderliğin de bu kadar aydınlatıcılığı ve öncülük ediciliği ortamında güçlü bir zafer yaratıcısı pozisyonunda değiliz. Önderliğin 'devrimden korkma' olarak tanımladığı, öncülük zayıflığı denilen olgu böyle ortaya çıkıyor. Öncü olmada, öncü militan olmada, öncü görevlerini yerine getirecek bir örgütlenme ve çalışma tarzını, eylem çizgisini geliştirmede yetersiz kaldık. Diğer yandan, başarının elde edilmemesinin halkın duruşuyla, AKP'nin oyunlarıyla, ABD'nin baskısıyla, koşullarla bir ilişkisi yok. Hepsi uygundu. Gerisi, bu koşulları iyi değerlendiren ideolojik, askeri ve siyasi mücadele yürütme ustalığını göstermemizdi. Halk ayaktaydı, serhildan halindeydi, mücadeleye her düzeyde katılabilirdi. Fakat öncü görevlerini yerine getirmedi. Halktan öncülük bekledi. Bu öncülüğün inkarıydı. Öncü yetersizliğinin anlayış boyutu var, örgütsel boyutu var. XI. Kongremiz bunları tespit etti. Kadronun bu duruşunu oportünizm olarak değerlendirdi. Örgütsel öncülük olmazsa, halkın isyanıyla Kürdistan'da zafer kazanılamaz. Halk uzun vadeli bir isyana çekilemez. Bu bakımdan parti öncülüğü sorununu daha somut, daha geniş, açık, aleni tartışmaya açmakta yarar var.

Önderlik kadroyu 'örgütlendirilmiş ve eylemsel kılınmış hakikat' olarak tanımladı. Kadroyu, bir lokma, bir hırka ile yaşayan; yöneten olmaktan çok, eğitip bilinçlendiren; maneviyatı güç olarak önde tutan olarak öngördü. Peki, mevcut kadro, Önderliğin savunmalarında tanımladığı kadro mudur? Parti, Önderliğin tanımladığı parti midir? Düşünce gücüyle, örgüt sistemiyle öyle mi, değil mi? Bu konuların daha fazla netleştirilmesine ve netleşmeye ihtiyaç vardır. Ya dar anlamda kendine göre anlayışlar var ya da bunları kendine hiç sorun etmeme var. Bunları gündeme getirip tartışmazsak, zafer çizgisinde mücadele eden, yürüyen bir kadro ve parti haline gelebilir miyiz? Bir demokratik ulus olarak Kürt toplumunu örgütleyecek, yönetecek sistem ve onun kolları, onun öncüsü olarak parti nasıl olacak? Her şey parti öncülüğünün doğru ve yeterli olmasına bağlı, onun etrafında şekillendiğini kesinlikle bilmek lazım. Parti öncülüğü olmadan, anlayış ve örgütte, Kürdistan'da devrim olmaz, zafer olmaz, devrimci değişim ilerlemez. 40 yıllık PKK pratiğinin doğruladığı bu gerçeği Önderlik yüzlerce kez ifade etti. O halde, parti öncülüğünü anlayış ve örgütsel bakımdan yeterli nasıl kılacağız? Doğru bir anlayışa nasıl çekeceğiz? Zafer öncülüğünü yürütecek bir parti örgütlenmesi nasıl olacak? Bu nedenle XI. Kongre temelinde, 35. yıldönümünde en temel sorunumuz KCK, Demokratik Ulus ve Demokratik Modernite nedir? Bunun içinde PKK nedir ve kimdir? Nasıl PKK'li ve PKK militanı olunur? Kime PKK militanı denir, kime denmez? PKK nasıl örgütlenir? Bu sorulara cevap vermemiz gerekiyor.

Kadro olmaya ve ölçülerine doğru yaklaşmak, Önderliği özümseyerek kadrolaşmak, bu konuda ortak anlayış ve refleksine ulaşmak gereklidir. Hepimizin anlayışı kendine göre olmaz. Hem kendimize göre anlayışımız var hem de anlayışsızlığımız var. Yani mevcut anlayış düzeyimizin hem farklılığı hem de yetersizliği var. Mevcut anlayışımız ve yoğunlaşma düzeyimiz, Önderlik savunmalarını anlamaya ve onu pratik politikaya dönüştürmeye yetmiyor. Dar ve yüzeysel düşünce sistemi ve derinliği Önderlik çizgisini uygulamada yetersiz bırakıyor.

PKK, 36. yıla daha büyük bir iddiayla giriyor. 36. yılda bütün bu durumu netleştirdiğimiz, bütün bu konuları alenen tartışarak, ortak görüş temelinde kendi hata ve eksiklerimizi tamamlayıp, düzelttiğimiz oranda başarılı olacağız. Gösterdiğimiz çabalarla bu yıla biraz daha netleşmiş, planlı ve kararlaşmış olarak giriyoruz. Rojava Devrimi'nin yakıcı etkisi var. Hem siyasi, ideolojik mücadele bakımından hem askeri mücadele bakımından içerdiği zengin dersler var. Yarattığı büyük moral düzeyi var. Bunların etkisiyle giriyoruz. Bu bakımdan PKK'nin en güçlü dönemlerinden birini yaşadığını söyleyebiliriz. Bunu bazı dostlar da düşmanlar da söylüyor, itiraf ediyor. Bu bir gerçek, fakat biz aynı şeyi söyleyemeyiz. Ne diyoruz? Öncülük yetersizliklerini kadro ve örgüt düzeyinde aştığımız, Önderlik çizgisini, düşüncesini pratiğe doğru geçiren kadro ve örgüt haline geldiğimiz, bu yetersizlikleri giderdiğimiz ölçüde başarılı olacağız. Giderilen yerde başarılı olacağız. Böyle olursa 36. yıl zafer yılı olacak. O halde 36. yılı her yerde başarı ve zafer yılı haline getirebilmek için bu konu üzerine yoğunlaşmamız gerekmektedir. Bunu her işimizin başına koyarak, öncüyü yeterli kılma çalışmasını yürütmemiz gerekmektedir. Bu da doğru anlama, eleştiri özeleştiriyle düzeltme yapmaktır. Kendini ve örgütü düzeltmek için çalışmaktır. Bunun için de açıklığa ihtiyaç var. Sorunlarımız, farklılıklarımız maskelenmemelidir. Muğlak, kendi anlayış ve tarzına göre hiçbir şey kalmamalıdır. Tam bir aleniyet ilkesiyle tartışabilmemiz gerekiyor. Kadro açıklıkla, doğru olarak neyi görüyor? Ne yapıyor, ne kadar çalışıyor? Bunlar ortaya konulmalı. Daha çok başarı ve her yerde başarı için partileşmeyi anlayış ve örgütlenme düzeyinde her yerde güçlendirmeliyiz. XI. PKK Kongre sonuçlarını hayata geçirmede tam bir seferberlik içinde olunmalıdır. PKK gerçeği, pratik tecrübe bize gösteriyor ki, böyle olunan her yerde zafer olur. 36. yılı bu temelde karşılıyoruz.

Bu temelde tüm yoldaşların Ulusal Diriliş Bayramı'nı kutluyor, kahraman şehitlerimizi saygılıyla, minnetle anıyoruz.



TOROS MARTILARI

"Saatler ilerledikçe açlık değil susuzluk gitgide artıyordu. Dilimiz damağımıza yapışmıştı. Kayalıklar içinde iyi hareket edemiyorduk. Etraf çıplak. Çıksak vurululuruz. Üzerimize yüzlerce namlu boşalıyor! Her taşa değdiğinde, bir mermi, birkaç parçaya bölünüp dağılıyor. Sonra lav silahları... Çoğumuz yaralandık. Bazen askerler ateşi kesip, tavrımızı öğrenmek istiyorlardı. Teslim olmayacağımızı anlamışlardı..."

Denizin mavi berraklığı, uzak otomobil farlarının kayıp geçtiği, koyu buz kütlesine dönüşmüştü. Gün aydınlığında oynaşan balıkçı tekneleri, yanıp sönen yıldızları andırıyordu. Kocaman kuyruklarıyla binlerce tonluk yük gemileri lüks apartmanların siluetine bürünmüştü. Gecenin soğukkanlılığını taşıyan dalgalar, ağırlık altında usulca sahile dokunuyordu. İnce bir meltem Akdeniz'in sıcaklığını yanımıza; dağa ulaştırıyordu. Alanya'nın sahil kordonu, baştan sona özenle dizilmiş sarı lambalarla alabildiğince uzanmıştı. Kocaman kentin orta yerinde kırmızı, mavi, turuncu, yeşil ve mor ışıkların dans ederek, karanlık geceye renkli çizgiler saçmasına şaşkınlıkla bakıyoruz. Daha önce göremediğimiz turizm kentinin büyüsüne kapılıp gitmiştik. Bu büyülü kent, geldiğimiz iklimler gibi acılar, kederler ve sürgünler taşımıyor. Asıl şaşkınlığımız bundan dolayı.

Dêrsim daha önce buralarda kaldığını söylüyor. İki aylığına garsonluk yapmış. Soru yağmuruna tutuyoruz. Bize kentin her tarafını, elleriyle suçlarcasına gösteriyor. En çok da Alanya kalesini, şehrin orta yerinden sahile doğru uzanmış, ne zamandan kaldığını bilemediğimiz yine sarı ışıklarla aydınlatılmış ve restore edilmiş surları. Bütün görkemiyle yabancılara satılan masum kent.

Erdal, Türk Welat'a dönerek;

"Sizin bütün kentler böyle süslü mü?" diye sordu.

Hepimiz kahkahalarla güldük. Bir ara Serhildan gülmeyi kesip uyardı;

"Yüksek sesle gülmeyin. İnsanlar caddeden geçiyor. Bizi duyabilirler" dedi. Mehmet şakayla;

"Sessiz de gülünmez ki" dedi.

O arada caddeden geçen rastgele bir ışık silahlarımızı karanlıkta parlatıp kayboldu.

Gülmelerimiz bile sessiz olmalı.

Uzak iklimlerden buraya halk için umutlar sırtlayıp getirdik.

Yerli insanların oturduğu barakalara baktık. Oldukça sade görünümlü, ışıkları bile şehir ışıklarına göre yoksul ve perişan. Bu evlerde oturan insanların hali evlerine bulaşmış. Onlar için geldik buralara. Düşünün gerilla ve deniz. Tanıyamadığımız ve yüzünü bile göremediğimiz insanlar için savaşmaya geldik Akdeniz'e. Sabahtan akşama kadar kendi ülkelerinde, kendi toprağında, yabancılara hizmetçilik yapan insanlar... Başka şehirlerden gelip, bir lokma uğruna gecesini gündüzüne karıştıran garsonlar, ayakçılar, sezonluk işçiler. Hepsi, hepsi için ülkemizin kutsal tozlarını, buranın toprağıyla yoğurmaya geldik. Mehmet sıkıcı sessizliği, neşeli sesiyle bozdu;

"Gündüz denizi görmek isterdim. Omuzda silah, sırtta çanta... Böylesi çok ilginç olmalı." Erdal devamla;

"Akdeniz'in insanları sıcak derler. Acaba bizi nasıl karşılayacaklar. Onlar için buralara kadar yürüdüğümüzü, bunca zorluğa, acıya katlandığımızı anlayabilecekler mi?"

"Bence bize, Kürtler kadar ilgi gösterirler. Çünkü bizim, Denizlerin, Mahirlerin ardılları olduğumuzu anlamışlardır."

"Önemli olan o ya, anlam verebilmek. Anlatabilirsek ne mutlu bize. Denizlerin, Mahirlerin ardıllı olduğumuzu herkes biliyor sanırım."

Türk Welat daha fazla dayanamadı. Çünkü söz konusu olan kendi ülkesiydi.

"Karadeniz'de olsaydık hiç yabancılık çekmezdik. En azından oranın devrimci bir geçmişi var. Devrimcilerle bir tanışıklığı var. Kastamonu'dayken babam anlatırdı, fındık toplamaya gittiklerinde partizanlar onların yanlarına gelirlermiş."

Serhildan;

"1996'da, bir sene sonra Antalya dağlarında olacaksınız deselerdi inanmazdım. Ama şimdi buradayız."

Bilemediğimiz bir diyardaydık. Yürüdüğümüzde her ne kadar yanımızda harita olsa da; neyle karşılaşacağız, neyi göreceğiz tahminini yapmak güçtü. Ama şu bir gerçekti ki, deniz kenarlarında gerillacılık yapmanın heyecanı ve coşkusu hiçbir güçlük tanımıyordu. Amanoslardan başlayan yürüyüşümüz, şimdi bu liman kentine ulaşmıştı. Çoğu günlerimiz açlık, yorgunluk ve susuzlukla geçiyordu. Sekiz ayı aşkın yürümüştük. O dağ senin, bu dağ benim. Bir gün yine yiyecek bir şeyimiz kalmamıştı. Araziyi tanımamamızdan dolayı birilerine görünmemiz, kayıplara neden olabilirdi. Yedimizin de tansiyonu düşmüştü. Ayağa kalktığımızda başımız dönüyor ve gözlerimiz kararıyordu. Bir şeyler bulamazsak bu açlıkla yürüyemezdik. Zar zor göreve giden üç arkadaş çantalarına yeşil soğan doldurup getirmişlerdi. Yemeğimiz, her öğün üç yeşil soğanla biraz tuzdu. Bir hafta boyunca böylece yürüdük. Her yürüyüş sonrası, bizden önce pes eden ayakkabılarımızı dikiyorduk.

Bir gözümüz arkada eylem yapacak grupta, bir gözümüz bağlantı kuracağımız Kemer grubunda. Ki onlar bizden önce gitmişlerdi. En son eylem grubuyla vedalaştığımızda birbirimize sarılıp başarılar dilemiştik. Kim bilir kaç zaman sonra nerede buluşacaktık. Daha ayrılır ayrılmaz onları özlemeye başlamıştım. Buluşacağımız Kemer grubunu tam olarak tanımıyordum. İçimdeki merak randevu yerine yaklaştıkça büyüyordu. Daha önce Antalya-Kemer yolundaki eylemlerini duymuştuk. Ülkemizden uzak, kendi halkına bile yabancı bir başka ülkede, yoldaşlarımızın başarısını duymak sevinç ve gurur vericiydi. Birkaç gün önce yaptığımız yol kesme eylemini onlar da duymuş olmalı. Bu eylemde Kemer grubuyla bağlantı kurmak için bir taksinin aküsünü de yanımıza almıştık. Ağırlığından dolayı yürüyüşümüzü bayağı engelliyordu. Yine bilemediğimiz tarlalardan, bahçelerden yer yer kesilen ormanlık araziden yürüyerek görüşmek için, cihazda belirlediğimiz randevu yerine yaklaşmaya çalışıyorduk.

Seyrek bir korulukta, dün geceden beri bekliyoruz. Çantalarımız herhangi bir olumsuz duruma karşı hazır.

Çembere alındık

Nisan ayının getirmiş olduğu sıcak hava her tarafı hükmü altına almış. Baharın gelişi her ne kadar burada belli olmasa da -ki belli olmayışının nedeni, çam ağaçlarının sürekli yeşil kalmasıdır- sevinç duyuyoruz bu mevsime karşı. Bir yıl önce Kürdistan'daydım. Orada bahar geldi mi bitkiler yeniden yaşama döner canlanan doğaya bakmaya kıyamazsınız. Oysa burası böyle değil. Akdeniz iklimine özgü bitkiler var. Yılın dört mevsimi yeşil. Ama gördüğüm berrak yeşil değil. Soluk, cansız bir yeşil. Kışın kar da yağmıyormuş burada. Daha çok şiddetli yağmurlar düşüyormuş. Bir anlamda gerillacılığa tam uygun bir iklim. Anadolu halkları için buralara geldik. Ama yüreğimiz karlı iklimlerde.

Bazen sahile o kadar yaklaşıyoruz ki, sahilde gezen, denizde yüzen insanları görebiliyoruz. Yürek atışlarımız gibi kabaran dalgalar beyaz köpüklere dönüşüyor. Serhildan;

"Şehit düşersem beni bu beyaz köpüklere gömün. Nasıl olsa beni ülkeye taşıyamazsınız" dedi gülümseyerek. Herkes sustu.

Erdal denizle göğün birleştiği çizgiye bakıyordu. Martılar mavi fon üzerinde hareketli beyaz noktalar gibiydi. Arkadaşlarla iki gün sonra görüşeceğiz. Ne kadar güzel bir duygu.

Hamit dağ yamacından turistik tesislere kadar uzanan portakal ağaçlarına ve bir maket görünümünü andıran, birbirine karışmış gökdelenlere bakıyordu.

"Kürdistan'da hiçbir şey bırakmamışlar. Hangi köyün yanından geçiyorsan, simsiyah ve yanık kokar. Bir mezrası kalmamış ki içine tanklar, panzerler girmemiş olmasın. Ama buralara hiçbir şey olmamış, hiç dokunmamışlar bile. Kürdistan'da böyle yakılmamış olmalıydı. Bir şehrine girdiğinde ayaklarına tel örgüler, palaska parçaları takılırsa şaşmaman gerek."

Çoğu zamanımızı çevreyi kontrol ederek geçiriyorduk. Ve gördüğümüz bazı şeylere şaşırıyorduk.

Akşam üzeri yola çıktık. Sabaha karşı Serik yakınlarında kayalık bir nokta bulduk. Hepimiz yorgunduk. Açlık, susuzluk, yorgunluğumuzu bayağı arttırmıştı. Nöbetçi bırakıp uyuduk.

"Heval insan sesleri geliyor!" dedi Gernas, bizi uyandırırken. Herkes çantasını toparladı. Gelen sesler kalabalıktı. Etrafımızdaki kayalık bizi korusa da olası bir temasta buradan çıkmamız zordu. Çünkü ağaçları fazla yoktu.

İki arkadaş ne olduğunu öğrenmek için kontrole gittiler. Ve hemen geri döndüler.

"Heval çembere alındık, çemberdeyiz."

Hepimiz şaştık. Ne olmuştu da bizi örmüş ve çembere almışlardı. Dün rastlayıp, konuştuğumuz köylü bizi ele vermişti kesin. Şekersiz çayımızı içen, şimdiye kadar dar günlere bıraktığımız unumuzu, ekmek yapıp yedirdiğimiz o adam.

Araziyi bilemediğimizden, fazla uzaklaşmamıştık. Başka birine görünmemiz daha kötü sonuçlara neden olabilir diye düşünmüştük. Çünkü adama, bizi ihbar etmeyeceği yönünde ikna ettiğimizi sanıyorduk.

Çatışma başladı.

Şişman, kel bir yüzbaşı, elinde tabancası, bizi hafife almış olmalı ki yerinden bize doğru koştu.

"Vurduk!"

Adam bas bas bağırıyordu. Anlaşılan yaralanmıştı. Diğerleri teslim olmamızı istediler.

Saatler ilerledikçe açlık değil de, susuzluğumuz gitgide artıyordu. Dilimiz damağımıza yapışmıştı. Kayalıklar içinde iyi hareket edemiyorduk. Zaten etraf çıplak. Çıksak vurululuruz. Üzerimize yüzlerce namlu boşalıyor! Her taşa değdiğinde, bir mermi, birkaç parçaya bölünüp dağılıyor. Sonra lav silahları... Çoğumuz yaralandık. Bazen askerler ateşi kesip, tavrımızı öğrenmek istiyorlardı. Teslim olmayacağımızı kendileri de anlamıştı. Cephanemiz bitmek üzereydi... Çember her geçen dakika daralıyordu. Burada daha fazla duramazdık. Etrafımızda adım adım daralan ölüm çemberlerini görüyorduk. Hamit arkadaş koştu ve aynı anda iki adım öteye düştü. Sonra Dêrsim...

Beraber katıldığımız bir Türk arkadaştı. Elini uzatıp kolundan çektim; sağ göğsünden ve vücudunun ayrı ayrı yerlerinden kurşun almıştı. Vücudu hala titremekteydi. Saçları terden ıslanmıştı. Çıkan herbirimiz biraz daha öteye düştük. Artık hiçbir şey hissetmiyorduk. Sonrası anlatılmaya değmeyecek olaylarla dolu.

Akdeniz güneşinin yakıcı ışığı altında, hepimiz geri dönülmez bir yolculuktaydık.

Ve Serik mezarlığına önce gömdüler bizi. Sonra tekrar çıkartılar gömülen cesetlerimizi. Onların kin taşıyan sözlerini duyabiliyordum. "Ermenileri toprağımızda kabul etmiyoruz, onları çöplüğe atacağız. Hak ettikleri yer orası..."

Sonra tekrar yüklediler bize ve bilinmeyen bir yerde yaktılar. Bizle birlikte insanlıklarını da yakmışlardı ama bunun farkında bile değillerdi.